

VEN. P. LUDOVICI DE PONTE S.J.

MEDITATIONES

DE

PRAECIPUIS FIDEI NOSTRAE MYSTERICIS,

DE HISPANICO IN LATINUM TRANSLATAE A

MELCHIORE TREVINNIO S. J.

DE NOVO EDITAE CURA

AUGUSTINI LEHMKUHL S. J.

CUM APPROB. REVMI ARCHIEP. FRIB. ET SUPER. ORDINIS.

PARS II.

COMPLECTENS MEDITATIONES DE INCARNATIONE
ET DE INFANTIA CHRISTI EJUSQUE VITA USQUE AD BAPTISMUM,
SIMILITER DE EJUSDEM GLORIOSA MATRE MARIA.

FRIBURGI BRISGOVIAE.

S U M P T I B U S H E R D E R ,
TYPOGRAPHI EDITORIS PONTIFICII.
MDCCCLXXXIX.

EJUSDEM LIBRARIAE AEDES SUNT VINDOBONAE, ARGENTORATI, MONACHII ATQUE
IN URBE S. LUDOVICI AMERICANA.

**Ex parte nostra facultatem concedimus, ut eximium
hoc opus „V. P. Lud. de Ponte S. J. Meditationes“
curâ Aug. Lehmkuhl, ejusdem Soc. sacerdote, denuo
in lucem edatur.**

Ex aet en , 19. Junii 1889.

**Jacobus Rathgeb,
Praep. Provinc. Germ. S. J.**

INDEX MEDITATIONUM SYNOPTICUS.

	pag.
Introductio de perfecta Christi imitatione	3
MEDITATIO PRAEVIA. De Christo Rege hominumque per eum evocatione	7
Punctum I. Considerabo divinas Regis excellentias, in oppositione regum terrenorum atque ad laudem summamque aestimationem Christi me excitabo	7
P. II. Considerabo : 1. evocationem Regis contra hostes spirituales; 2. rationes, cur eum sequi debeam	9
P. III. Considerabo diversitatem hominum quoad hanc sequelam, quum alii plane, alii in solis necessariis, alii etiam in consiliis, imo in vita apostolica Christum sequantur; me ipse excitabo ad sequendum Christum quam perfectissime .	10
MEDITATIO I. Decretum SS. Trinitatis de Filii Dei incarnatione	14
P. I. Expendam Dei decretum reparandi generis humani adeo <i>misericors</i> , quum ostenderit in angelos peccantes severam justitiam: siquidem homo 1. protoparentum culpa, 2. seductione lapsus est	15
P. II. Expendam modum reparationis adeo perfectum, quum 1. Deus potuerit alio modo hominem reparare, 2. homo ingratitudine sua nihil sit meritus. Quare valde admirari deboeo Dei misericordiam	18

P. III. Expendam divinas perfectiones hoc mysterio manifestatas: 1. bonitatem, 2. charitatem, 3. misericordiam, 4. justitiam, 5. sapientiam, 6. omnipotentiam, 7. sanctitatem; laudabo, amabo	20
MEDITATIO II. De infinita Dei charitate in incarnatione	23
P. I. Deus diligit 1. <i>gratis</i> , 2. mundum <i>indignum</i> sibique oppositum	23
P. II. Deus diligit <i>re</i> dans donum infinitum, etsi pessimam ingratitudinem praevideat	25
P. III. <i>Finis</i> , cur Deus sic diligat, justificatio et vita aeterna hominum	26
MEDITATIO III. De B. Mariae V. electione in matrem	28
P. I. Considerabo, cur Deus ex muliere nasci voluerit: 1. quo major appareret Ejus charitas; 2. quo similior esset lapsui reparatio; 3. ut matrem haberemus; 4. ut Ipse exemplo ampliori nobis esset	28
P. II. Electio <i>hujus</i> Virginis 1. gratuita fuit; 2. radix omnium aliorum privilegiorum: de quo gratulabor B. Virgini	30
P. III. Expendam singula privilegia: summam sanctitatem, puritatem, in operando perfectionem	31
P. IV. In executione hujus electionis B. V. 1. in conceptione a peccato originali praeservata, 2. a fomite peccati libera, 3. in gratia confirmata, 4. in summo sanctitatis gradu collocata fuit	33
MEDITATIO IV. De vita B. Virginis usque ad incarnationem	38
P. I. In <i>nativitate</i> Mariae expendam 1. gaudium SS. Trinitatis, Angelorum, et justorum in limbo et in terris; 2. gaudium, cuius causa est ortus devotionis erga Mariam in anima fideli	38

	pag.
P. II. Considerabo <i>nomen</i> Mariae divinitus datum, quo significetur: maris stella, amarum mare, domina, illustrans	40
P. III. In <i>praesentatione</i> Mariae in templo consideranda: 1. inspiratio divina, 2. lubens oblatio ex parte parentum, 3. ipsius Virginis oblatio ferventissima	42
P. IV. In <i>vita</i> B. Mariae in templo considerabo: 1. quantopere incubuerit in summam perfectionem singularum actionum; 2. ejus conversationem cum Deo per lectionem, meditationem, orationem, contemplationem; 3. ejus externa opera per mortificationem et charitatem in proximum	45
P. V. Expendam ejus virginitatem voto firmatam	48
P. VI. In <i>desponsatione</i> cum S. Joseph sine castitatis detimento expendam 1. causas, cur Deus ita providerit, scil. honorem matris, Filii sustentationem, S. Joseph exaltationem; 2. B. Virginis plenam in Deo fiduciam	49
P. VII. Consideranda sunt inflammata desideria Mariae in Messiam, ex charitate et zelo erga Deum et homines exorta	51
 MEDITATIO V. De tempore incarnationis	52
P. I. Considerabo annunciationem initio mundi factam, quo 1. spes in misericordiam Dei excitaretur, 2. doceremur <i>cito</i> ad Dei misericordiam confugere	53
P. II. In executione videam 1. SSam Trinitatem secum quasi consilium ineuntem; 2. miserrimam mundi conditionem peccatis pleni; 3. perfidiam hostium Chi praevisam: quibus omnibus Dei misericordia mirifice illustratur	55
P. III. Distulit Deus eousque, quo melius mundus 1. agnosceret suam miseriam, 2. desideraret Redemptorem	57

pag.

MEDITATIO VI. De legatione Angeli ad B. Virginem ejusque salutatione	60
P. I. Expendam: 1. quis mittat, 2. quem, 3. ad quam, 4. ad quid	60
P. II. In ingressu Angeli expendam singula verba salutationis Angeli	62
P. III. Considerabo B. Virginis in excipienda saluta- tione prudentiam, castitatem, animi demissio- nem — in oppositione primae Evaee	68
P. IV. Angelus B. Virginis animum confirmat: in quo expendam, 1. quanta res sit gratia divina; 2. quo- modo nos disponamus ad eam	69
MEDITATIO VII. Ipsius incarnationis nuntius .	72
P. I. Angelus annuntiat Filium ejusque immensam magnitudinem et simul demissionem	72
P. II. In interrogatione B. Virgo non dubitat, sed in- stru vult: quo patet ejus 1. heroicus amor castitatis, 2. prudentia insignis	74
P. III. In responsione et promissione Angeli consider- anda: 1. miraculosa conceptio per Spiritum Sanctum, 2. divina matris protectio, 3. Filii divinitas: ex quo ad gratulationem et precatio- nem Virginis procedam	75
P. IV. Angelus docet conceptum Elisabeth: 1. quo B. Virgo magis gauderet, 2. ejus fides confirma- retur, 3. Dei potentia experientia pateret. Etiam mihi spiritualem foecunditatem Deus tribuere potest	77
MEDITATIO VIII. De consensu a B. Maria V. dato .	79
P. I. Expendam singulas virtutes, quas Maria hic exercuit: fidem, humilitatem, obedientiam . . .	79
P. II. Singula verba ponderabo et similes in me affec- tus excitabo	81

pag.

P. III. In Angeli discessu expendam: 1. ejus gaudium; 2. instantaneum post confectum negotium discessum — quo discam finitis negotiis meis ad Deum redire; 3. promptitudinem ad alias legationes; 4. gaudii cum aliis Angelis communicationem	86
MEDITATIO IX. Ipsa incarnatio atque corporis Christi conditiones	88
P. I. Quum in momento corpus et anima Christi creantur, considerare licet 1. gaudium Patris, Filii, Spiritus Sancti de hoc excellentissimo opere; 2. gaudium Christi humanitatis; 3. gaudium Virginis Matris	88
P. II. Assumptum est corpus patibile ex summa charitate erga nos, etsi debebatur gloriosum, quum Christus fuerit immunis a culpa, beatus quoad animam	91
P. III. Expendam causam, cur Deus parvulus fieri voluerit: 1. ut nobis esset similis, 2. ob humilitatis exemplum, 3. ob patientiae exercitium	93
MEDITATIO X. De animae Christi dotibus et virtutibus heroicis	95
P. I. Quo augeam meam erga Christum aestimationem, considerabo animae Christi 1. impeccabilitatem, 2. sanctitatem, 3. beatitudinem, 4. scientiam infusam, 5. potestatem miraculorum, 6. potestatem dimittendi peccata, 7. conditionem qua capitis hominum et Angelorum	95
P. II. Gustabo virtutes heroicas, quas anima Christi exercuit erga Deum: amorem, gratitudinem, humilitatem, oblationem	98
P. III. Similiter actus erga homines: 1. dolorem intimum de eorum peccatis, quae Deo injuriam, ipsis gravissima mala inferant; 2. promptitudinem ad vicariam satisfactionem cruentam	99

pag.

P. IV. Expendam in particulari: 1. Christum statim omnia et singula futurae passionis momenta praevidiisse, eaque amplexatum esse; 2. imo ad longe plura se obtulisse; 3. idque singillatim etiam <i>pro me</i> , ut <i>me</i> eriperet	101
MEDITATIO XI. De profectione ad domum Elisabeth 103	
P. I. Perpendam desiderium Christi mox concepti sanctificandi suum praecursorem, quo appareat: 1. Ejus sollicitudo erga electos, 2. peccati malitiae magnitudo	103
P. II. Per matrem id agere voluit: 1. ut exerceret humilitatem; 2. ut matrem ut mediatrixem commendaret; 3. ut eam ipsam ad virtutum exercitia incitaret. — Applicabo ea ad sacram Communione	104
P. III. B. Virgo inspirationi obsecundat: prompta, cum pura intentione, cum charitate et humilitate, modesta — quae mihi exemplo sint	106
MEDITATIO XII. De gestis in visitatione apud Elisabeth 108	
P. I. Statim fit praecursoris sanctificatio, in qua expendenda: 1. liberalitas Christi omnipotentis, 2. efficacitas mediationis B. Virginis — augebunt haec meam fiduciam	108
P. II. Elisabeth Spiritu Sancto repletur, qui eam excitat: 1. ad laudes Mariae ut <i>matris Dei</i> , 2. ad sui humiliationem, 3. ad gratitudinem — mihi exemplo pro sacra Communione, et ut videam, quae Spiritui Sancto placeant	110
P. III. Expendam Cantici <i>Magnificat</i> singulas sententias, observando beneficia Mariae data, tum magnalia pro toto populo a Deo patrata, quae B. Virgo extollit	112
P. IV. Commoratio B. Virginis per tres menses fons gratiarum domui fuit; adorandum tamen Dei iudicium, quod Zachariam sanari nondum voluerit	123

pag.

MEDITATIO XIII. De S. Joannis nativitate . . .	125
P. I. Expendam, quae natalem praecesserunt: 1. ortum miraculosum precibus datum, 2. ab Angelo nuntiatum, 3. futuri praecursoris encomium, maxime ob severam poenitentiam et amoris zelum erga Deum et homines: ex quo concipiam ideam verae perfectionis	125
P. II. Expendam singulas gratias tum S. Joanni nondum nato tum ejus intuitu matri datas . . .	127
P. III. In ipsa nativitate insignia contingunt: 1. Nominis significantis impositio, 2. Zachariae sanatio et prophetica laus, 3. multorum laetitia, quae S. Joannem potentem advocatum apud Deum esse praenuntiat	128
MEDITATIO XIV. De revelatione incarnationis S. Josepho facta	130
P. I. Perpendam Josephi sanctitatem eximiam dignitati respondentem, collatam cum prioribus sanctis patriarchis, maxime ejus orationis donum et castitatem	130
P. II. S. Joseph videns sponsam praegnantem gravissimo dubio angitur — sibi heroicarum virtutum exercitio; 2. admirabor Dei providentiam, quae sanctissimos homines, Mariam et Joseph, sic exercere voluit	132
P. III. Virtutes a Joseph et Maria hic exercitas singillatim perpendam: 1. S. Josephi patientiam, prudentiam; 2. B. Virginis humilitatem, silentium, in Deum fiduciam, orandi studium . .	134
P. IV. In dubii solutione per Angelum expendam: 1. suave Dei providi auxilium; 2. gaudium S. Josephi ejusque promptam ad omnia sui oblationem; 3. gaudium B. Mariae V.: quibus ego gaudens et gratias agens me jungam . .	136
P. V. In deductione B. Mariae perpendam 1. reverentiam S. Josephi erga eam, 2. dulcia et pia eorum colloquia de gestis divinis	138

pag.

MEDITATIO XV. De exspectatione partus Christi Domini	139
P. I. Perpendam 1. Christi desideria vehementissima; 2. neque tamen praevenire tempus voluit, 3. sed per novem menses orationi se dare	140
P. II. Perpendam 1. desideria B. Mariae, ut Filio frueretur, eique serviret, eumque mundo dare posset; 2. quae desideria applicabo ad spiritualem Christi nativitatem in me; 3. ad efficacem ortum meorum bonorum propositorum, ne, si maneant concepta tantum, me torqueant et interimant	141
P. III. B. Virgo de virgineo partu certa totam se dabat ad praeparandam animam pro susceptione Messiae; cuius exemplo ego me praeparabo secundum monitum S. Joannis Baptiste: <i>Parate viam Domini</i> , cuius singula membra perpendam	143
 MEDITATIO XVI. De profectione in Bethlehem	145
P. I. Considerabo dispositionem divini Verbi ad nativitatem, qua removerit omnia commoda, rigida quaeque accersiverit; quo discam paupertatem et incommoda amare	145
P. II. Occasio nativitatis fuit edictum superbi Principis: quo discam humilitatem, obedientiam, miram Dei providentiam, quae ad <i>suos fines</i> omnibus utitur	146
P. III. Contemplabor B. Virginem in itinere, ejus patientiam, modestiam, pia cum S. Joseph colloquia — et imitari proponam	148
P. IV. Adventus in Bethlehem et repulsa sanctae familie. Considerabo hic: 1. oppositionem inter abundantiam hominum et Dei paupertatem; 2. hominum istorum caecitatem et spiritualem inopiam in oppositione Marthae et Zachaei postea Dominum excipientium; 3. quam sancte Maria et Joseph sortem illam tulerint	149

	pag.
MEDITATIO XVII. Nativitas Christi	151
P. I. In nascente Christo considerabo 1. desiderium inchoandae vitae terrena asperrimae; 2. liberalitatem erga matrem pro hospitio dato; 3. miraculum, quo mater illaesa manserit: quo intelligam, in obsequio erga Deum mihi nihil esse timendum	151
P. II. Expendam, quomodo B. Virgo excipiat infantem, amet, adoret; et postea, quomodo S. Joseph	153
P. III. Christi modo nati considerabo: 1. personam, quae quum <i>divina</i> sit et gloria in coelis, adeo humilis hic apparet; 2. colloquia ad Patrem, ad homines exemplo suo invitantis; 3. opera stupenda, quum adeo opposita conjungat, praeципue: quomodo float ex mei amore et ob mea peccata; quomodo pauperrima quaeque et asperima sibi eligat. Pudore suffundar ob meam ignaviam et tam frigidum in Eum amorem . . .	155
MEDITATIO XVIII. De Angelorum apparitione et exultatione	160
P. I. Considerabo, quomodo omnes Angeli Christum adorent, et gaudebo	160
P. II. Expendam nuntium ad pastores: 1. cur illi humiles electi; 2. gaudio esse, quod nobis Salvator nascatur; 3. quae signa Dei nati . . .	161
P. III. Expendam singula verba angelici cantus: 1. gloriam Deo ex hoc mysterio ortam, 2. pacem hominibus triplicem, 3. conditionem, qua pace hac fruituri sint	162
MEDITATIO XIX. De pastorum accessu ad infantem	166
P. I. Perpendam 1. pastorum mutuam exhortationem, 2. obedientiam sine jussione, 3. promptam execusionem — eorumque fervorem pro exemplo mihi sumam	166
P. II. Ad praesepe pastores contemplabor 1. ab ipso infante illuminatos, 2. humiliter et grato animo adorantes, 3. seipsos offerentes	167

P. III. Perpendam, pastorum regressorum narrationem ab aliis aliter exceptam esse: 1. alios nihil curasse; 2. alios ad infantem accessisse, sed sine fructu; 3. alios viva fide; 4. dein expendam Mariam et Joseph: perpetuo cum Jesu mansisse. Videbo, quomodo ego cum Jesu converser et maneam	168
MEDITATIO XX. De infantis circumcisione	170
P. I. In hoc mysterio expendam Mariae et Josephi 1. obedientiam, 2. pietatem, 3. compassionem; cum ipsis deflebo peccatum ejusque in infantulum crudelitatem	170
P. II. Expendenda sunt heroicae Christi Domini virtutes: 1. obedientia, qua lege non obstrictus se subjecit; 2. humilitatem, qua peccatoris speciem induit; 3. patientiam, qua cum perfecto rationis usu dolores sustinuit; 4. charitatem, qua se ad sanguinem fundendum obtulit	171
P. III. Perpendam, Christum me docere et a me exigere spiritualem circumcisionem, qua et ego ipse me vincam, et adversa ab aliis aequo animo vel libenti excipiam	174
MEDITATIO XXI. De nominis Jesu impositione	176
P. I. Perpendam, 1. Deum ipsum hujus nominis esse auctorem; 2. quid significet, scilicet <i>salvatorem</i> , qui salvet a malo, conferat omne bonum, idque non ex sola misericordia, sed etiam justitia; 3. quam jucunda fuerit B. Virgini hujus nominis prima pronuntiatio — mihi exemplo —; 4. quo sensu Christus nomen et munus acceperit	176
P. II. Expendam, cur in circumcisione nomen datum sit: 1. ad infantis honorem; 2. ut pateret, salvationem faciendam <i>per sanguinem</i> : quo ad laudes et ad imitationem Jesu me urgere debeo	179

P. III. Expendendae hujus SS. nominis excellentiae et commoda pro nobis: compendium est 1. perfectionum divinarum, 2. virtutum humanarum, 3. officiorum omnium Dei-hominis; in Eo habeo magistrum, medicum, patrem, pastorem, advocatum, omnia. Excitabo in me Ejus desiderium et magnam in Eum fiduciam	180
MEDITATIO XXII. De profectione Magorum	184
P. I. Considerabo in <i>stellaे apparitione</i> : 1. vocacionem Magorum, pro qua gratias agam; 2. eorum promptitudinem, aliorum segnitiem, quo habeam, quod sequar et quod timeam; 3. magnitudinem beneficij Magis a Deo collatum .	184
P. II. Circa <i>iter</i> Magorum perpendam: 1. magnanimitatem et laetitiam in itineris susceptione; 2. promptam et constantem progressum; 3. fidelitatem, quum disparente stella probarentur: quae mihi pro documentis sumam pro spirituali itinere servitii Dei	186
P. III. Magorum <i>interrogatio</i> apud Herodem ostendit 1. eorum heroicam fidem et confidentiam in Deum; 2. cui opponam miseram Herodis aliorumque perturbationem	189
P. IV. In <i>responso</i> ab Herode accepto perpendam 1. miram Dei providentiam, cui etiam mali servire debeant in electorum utilitatem; 2. necessitatem gratiae divinae, et quomodo ejus impedimenta removenda sint	190
MEDITATIO XXIII. Magorum adoratio	193
P. I. In prosecutione itineris considerabo 1. Magorum alacritatem, 2. Dei fidelitatem, qua consoletur suos, ut hos Magos stellae iterata apparitione: animabo me ad fidelitatem erga Deum	193
P. II. In accessu ad humile istud domicilium expendam 1. Magorum stuporem et judicii subjectio-	

pag.

nem; 2. cum Jesu <i>Mariam</i> inveniri et coli debere; 3. Magos ab infante illustratos magno gaudio esse affectos	194
P. III. In adoratione perpendam: 1. Magorum humilem reverentiam; 2. eorum dona, quibus jungabant interna amoris, devotionis, abnegationis munera, et vicissim a Jesu paeclaris dona spiritualia recepérunt: quorum exemplo etiam ego mystica illa munera vel vota religiosa offeram . . .	195
P. IV. Expendam 1. conversationem cum Maria et Jo- seph; 2. dubium circa redditum ad Herodem ejusque per Angelum solutionem, quo me con- firmem in fiducia; 3. promptam obedientiam .	199
MEDITATIO XXIV. De purificatione B. Virginis et praesentatione Jesu	201
P. I. B. Virgo in explenda lege purificationis ostendit: 1. amorem solitudinis, 2. amorem puritatis, 3. heroicam obedientiam, 4. humilitatem ex- imiam, 5. paupertatis amorem, 6. insignem de- votionem — mihi admirationi et exemplo . .	201
P. II. Considerabo 1. inflammatos affectus, quibus B. Virgo Filium aeterno Patri offert; 2. quibus Christus ipse se offert; 3. quomodo Christus singillatim pro me se offerat	203
P. III. Infans redimitur: in quo perpendam 1. liberali- tatem aeterni Patris, qua Filium suum nobis denuo donat; 2. matris pietatem erga nos; 3. pretium, quo redimatur, ejus mysticam signi- ficationem quinque sensuum mortificationis, vel exercitii quinque virtutum, quae ad justificatio- nem disponant; 4. finem hujus redemptionis, ut Jesus fiat hominum quasi servus	205
MEDITATIO XXV. De Simeone et Anna supervenientibus	208
P. I. In sancto illo sene Simeone considerabo 1. fidu- ciam, quam magna sanctitas adfert; 2. suavi-	

pag.

tatem Spiritus Sancti ejusque instigationis;	
3. consolationem, quam interdum jam his in	
terris Deus conferat	208
P. II. Simeon Jesum in ulnas accipit: in quo per-	
pendam 1. magnam Dei liberalitatem in hunc	
Sanctum, et quam misera sit conditio tot aliorum,	
qui sua culpa Messiam non agnoscent; 2. magnam	
Simeonis laetitiam et despectum omnium rerum	
praeter Christum; 3. gaudium B. Mariae, quod	
Filius agnosceretur ab hominibus	210
P. III. Circa prophetiam perpendam 1. providentiam	
divinam, quae dulcia et amara misceat; 2. al-	
tissimum judicium divinum, quo Messias aliis	
sit saluti, aliis in graviorem ruinam: unde et	
mihi cavebo et aliorum peccata deflebo . . .	213
P. IV. In Annae prophetissae adventu expendam si-	
militer 1. Dei liberalitatem in praemiandis ju-	
stis; 2. hujus viduae eximias virtutes . . .	214
MEDITATIO XXVI. Proponitur modus contemplandi	
per applicationem sensuum ad mysteria proposita,	
quo suavius et altius mentibus inhaereant. . .	215
P. I. Visu interno contemplabor personas, actiones	
in mysterio occurrentes	216
P. II. Auditum applicabo ad auscultanda verba, quae	
in mysterio proposito proferuntur, vel quae	
Deus ea occasione interne mihi loquatur . .	217
P. III. Odoratu percipiam fragrantiam virtutum, quae	
exercentur, et earum, quibus ego Christi bonus	
odor esse debo	219
P. IV. Gustu percipiam suavitatem virtutum et acerbici-	
tatem contrariorum vitiorum	220
P. V. Tactu amplectar in spiritu et exosculabor res	
illas, quae Christum circumdant, et experiar	
asperitatem, dolorem, quem sustinet	222
Alter modus animi sensus applicandi ad my-	
steria pro contemplatione proposita traditur .	223

pag.

MEDITATIO XXVII. De fuga in Aegyptum . . .	225
P. I. Considerabo persecutionem contra Christum 1. excitatam diversa quidem causa ab Herode, diversa causa a Deo permissam; 2. fuga in Aegyptum eam esse declinatam, quo amplius infans pateretur, et quo majus beneficium Ae- gypto daretur et praepararetur	225
P. II. In mandato Angeli expendam, 1. a quo, per quem, cui mandatum detur; 2. illud Josepho, non Mariae dari ad subjectionis exemplum .	228
P. III. Expendam singula mandati verba, quo per- cipiam ejus difficultatem, quia 1. nulla re praeter puerum et matrem assumpta, 2. in regionem infestam, 3. ad tempus incertum fugiendum est	229
P. IV. Considerabo exemplum perfectissimae obedien- tiae, quae fuit 1. cum judicii resignatione, 2. prompta, 3. celerrima, 4. hilaris	233
P. V. Commorationem in Aegypto considerabo, scili- cket 1. vitam pauperem, 2. animi afflictionem ob tot peccata, quae videbant	235
MEDITATIO XXVIII. De caede innocentium, et de reditu ex Aegypto	236
P. I. In caede innocentium perpendam 1. abominandum crimen Herodis; 2. Christi compassionem cum pueris, qui interficiebantur; 3. ejus gaudium prop- ter coronam martyrii, quam iis redditurus erat	236
P. II. Apparitio Angeli Josephum redire jubentis. Perpendam, 1. quomodo Herodes impius fine suo frustratus obierit; 2. providentiam divinam erga S. Josephum, quae in fiducia me confirmare debet; 3. vox illa <i>puerum et matrem ejus</i> ostendit nomen	238
P. III. In reditu sanctae familiae perpendam: 1. dolo rem amicorum in Aegypto ex hoc recessu; 2. in dubio S. Joseph ad Deum recurrit; 3. nomen Nazarei me monet de floribus virtutum a Christo peractarum et a me exercendarum	239

pag.

MEDITATIO XXIX. Puer Jesus Jerusalem profectus a parentibus amittitur	240
P. I. Considerabo sanctae familiae 1. ascensum ad templum; 2. piam et devotam commorationem in templo	240
P. II. Puer Jesus remanet in templo, 1. ut ostendat, quam lubens in domo Patris versetur; 2. ut doceat nos separationem a carne et sanguine, quae nobis non raro necessaria est	241
P. III. Perpendam Ejus conversationem cum doctori- bus: modestiam, humilitatem, discretionem, zelum Dei	243
P. IV. Perpendam, puerum Jesum vitam hoc triduo orando et victum mendicando vel plane jeju- nando duxisse	244
 MEDITATIO XXX. Pueri Jesu inventio	245
P. I. In amissione Filii 1. perpendam, parentum do- lorem, sed simul heroicarum virtutum, patientiae, humilitatis, diligentiae exercitium; 2. applica- tionem faciam ad subtractionem divinae gratiae sive propter peccatum grave, sive propter oc- cultam superbiam, sive ad probationem: videbo, quomodo illa sit recuperanda	245
P. II. In inquisitione et inventione expendam 1. tem- pus tridui, quod praesignificat triduum mortis Christi; 2. locum, quo discam Deum querere in sanctis et devotis actionibus; 3. comitatum, scilicet legis doctores, quo discam Deum in- venire in monitis Superiorum et directorum spiritualium; 4. gaudium Mariae et Joseph, quibus gratulabor	249
P. III. Expendam verba sanctae matris, quae redolent 1. sanctam familiaritatem, 2. humilitatem, qua Josephum sibi praefert, 3. dolorem amoris, quo Deus querendus est	251

	pag.
P. IV. Perpendam responsum pueri Jesu, quod specie- tenus asperum videri potest, magnum autem zelum honoris Dei promovendi ostendit . . .	254
P. V. Perpendam regressum in civitatem Nazareth, scilicet 1. pia colloquia in itinere; 2. cautio- nem B. Virginis, ne Filium denuo amitteret .	256
MEDITATIO XXXI. De vita abscondita Christi Naza- rethana	257
P. I. Considerabo, quomodo dicatur Christus crevisse in gratia, scilicet semper magis gratiam osten- dendo, quam in se habuit ab initio plenissi- mam, ut nos moneret de vero profectu . . .	257
P. II. Cur dicatur 1. <i>apud Deum et homines</i> , ne aut solum Deum, aut solum homines attendamus in nostris operibus; 2. <i>sapientia et gratia</i> , quo discamus et in contemplatione et in sanctis operibus proficere, sicut Filii exemplo B. Virgo perfectissime fecit	259
P. III. Considerabo Christi obedientiam: 1. quis, cui obediat; 2. in rebus domesticis, quo ostendat, non ipsas res, sed spiritum internum apud Deum valere	261
P. IV. Considerabo, Christum artem fabrilem exer- cuisse: 1. ut nos doceret otii fugam; 2. ut maledictioni Adami se subjiceret; 3. ut exer- ceret humilitatem, conjungens laborem cum oratione: cuius exemplum imitari studebo . .	263
P. V. Considerabo, quomodo Christus toto illo tem- pore occultaverit divinam suam sapientiam et potestatem, ita ut postea pro idiota habitus sit: ex quo discam, me debere, etsi zelo gloriae Dei flagrare oporteat, in externis operibus di- vinae sapientiae et Superiorum dispositionem exspectare et magis etiam in meam, quam in aliorum perfectionem incumbere	264

Nota editoris.

Operae pretium esse duxi, ex aliis scriptis Ven. Lud. de Ponte brevem methodum meditationis adjungere, quam pro proprio usu sibi conscripsérat. Continet enim generalem modum orandi super actionibus et mysteriis Christi, maxime iis, quae in hoc meditationum tomo traduntur; neque varietas in nostra re inutilis erit lectori:

Loci constitutio haec esto: Collocabo me in praesentia Jesu Christi, tamquam si eum videam hoc ipsum opus exercentem, vel huic mysterio intentum, circa quod meditationem instituendam suscipio, et ad tria potissimum reflectam: 1. ad opus ipsum seu *actionem externam* Redemptoris nostri, 2. ad *affectum internum*, quo sese illi applicat, 3. ad *fines* varios, quos in eo sibi praefigit.

Igitur P. 1. Attente considerabo *actionem ipsam externam* Salvatoris nostri, e. g. ejus nativitatem: in qua (et similiter in aliis) deprehendam elucere contraria prorsus omnia iis, quae mundus profitetur aut aestimat: fugere nimirum Domini meum divitias, honorem, commoda, delicias; amplecti vero eum paupertatem, opprobria, aerumnas, dolores, atque haec omnia ea perfectione, qua major dari non potest. Ea de causa in mundum venturus civitatem Nazareth et, quidquid illic inter suos invenire poterat commodorum, reliquit, et in Bethlehem voluit transportari, ubi vile stabulum, quo inter mille nasceretur incommoda, hospitium suum de legit. Hic sane animum advertere me oportet ad meas externas actiones, et quum eas videam ita mundo conformes, ita Christo contrarias, ob id, ut par est, pudore suffundi et ad sectanda deinceps Domini mei vestigia strenue animari deboeo.

P. 2. Perpendam *dispositionem internam*, qua Christus opus externum exsequebatur. Ubi notandum est, id fieri consuevisse maximo cum affectu ad singularem illam vir-

tutem, quam in eo exercendam suscepserat, adeo ut, quidquid in ea actione exterius se proderet — etsi erat perfectissimum — parum admodum ipsi videretur prae ingenti, quo plura et plura semper expetebat, desiderio. Unde fiebat, ut eorum, quae sibi mandaverat Pater aeternus, nec iota unum, nec apicem minimum praetermitteret, diceretque asseveranter: *Cibus meus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus* (Joan. 4, 34). Profecto curandum mihi est, ut imiter tam excellentem operandi modum, ut sic actiones meae perfectae et Jesu Christi Domini mei actionibus conformes evadant.

P. 3. Ad ultimum considerandus est *finis*, quem Christus Dominus noster in singulis actionibus sibi propositum habuit, qui fuit, exemplo nobis, quod imitemur, praelucere. *Exemplum enim dedi vobis, ut, quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis* (Joan. 13, 15). Cogitabo, quantam pariat Redemptori nostro voluptatem, si videt, non deesse, qui suis proficiant exemplis; contra vero, quam aegro et iniquo animo ferret, si quidem capax esset aegritudinis, ea quae nobis praebuit exempla in nullo pretio haberri. Curabo ergo totis viribus, istam Christo Domino adferre voluptatem, actiones meas ad illius exemplar conformando; cavebo autem omnino, ne divina ejus exempla parvi faciendo ipsi dispiceam.

Fin de l'aperçu

La suite du livre est en qualité visuelle diminuée. Le livre est toutefois complet.

Il est possible de se procurer à prix abordable une édition papier du livre en visitant le site suivant :

canadienfrancais.org

Ce PDF peut être distribué librement. Plus de détails à la dernière page.

V. P.

LUDOVICI DE PONTE,

E SOCIETATE JESU,

M E D I T A T I O N U M

PARS SECUNDA,

QUAE MYSTERIA COMPLECTITUR INCARNATIONIS ET INFANTIAE JESU CHRISTI DOMINI NOSTRI USQUE AD EJUS BAPTISMUM. — HIS INSERUNTUR MEDITATIONES DE VITA BEATAE VIRGINIS DOMINAE NOSTRAE USQUE AD IDEM TEMPUS.

INTRODUCTIO

de perfecta Christi imitatione, quae harum
meditationum scopus est.

Meditationes, quae ad *illuminativam*, quam vocant, viam pertinent, de quibus in secunda hac parte agere aggredimur, versantur circa vitae Christi Domini nostri mysteria ab incarnatione usque ad mortem ejus in cruce. Quae (ut § 4. introductionis I. partis dictum est) in tres partes distribuuntur. Quaedam enim circa Christi ipsius *incarnationem et infantiam*, alia circa *praedicationem*, alia denique circa *passionem et mortem* ejus versantur; quam sequitur vita ejus glorificata, quae quidem jam spectat ad viam unitivam, quamvis ab ea non multum absint etiam passionis mysteria, in quibus, ut suo loco videre licebit, Christus Dominus singularem sui amoris excellentiam demonstravit. Quae omnia mysteria ita distinxit divina sapientia, ut grata quadam varietate spirituale adferant nutrimentum animabus ad perfectionem tendentibus, quas supremus hic *rex in generosissimorum vinorum cellam introducit*¹, et ex eisdem mysteriis, quasi ex vasis quibusdam coelestibus, ferventissimi amoris aliorumque accensorum affectuum potum educit ac propinat, quo

¹ Cant. 2, 4.

illas exhilarat, sustentat et inebriat, eo in ipsis modo charitatem ordinans, quo actus ipse suos exercuit. Ad quos invitans exhortatur dicens: *Veni in hortum meum, soror mea sponsa; messui myrrham meam cum aromatibus meis; comedi favum cum melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo; comedite, amici, et bibite et inebriamini, charissimi*¹. Quasi nobis diceret: per incarnationem meam veni in *hortum Ecclesiae*, statimque ac ingressus sum mundum, *messui myrrham* multarum amaritudinum et calamitatum, quas ab infantia mea pertuli, eum *aromatibus* odoriferarum virtutum. Praedicavi doctrinam meam tanto revera sensu, ac si *mellis favum* edissem. Amoris mei *vino* adeo sum inebriatus, ut nudatus in cruce exspiraverim, perinde delectatus calicem passionis haurire, atque qui vinum dulcedine *lactis* temperatum ebibit. Quapropter, amici et dilecti mei, animarum vestrarum hortum et vos praeparate; teneor enim desiderio, in eis tria his similia perficiendi.

Primum metite myrrham et variarum aromata virtutum, quae passiones vestras coērceant et vos a peccatorum corruptione praeservent; in quo meam imitabimini puritatem. Mox favum meum cum melle suo, hoc est, excellentem, quam tradidi, doctrinam, per ceram *favi* expressam, ruminantes comedite; sed ea non sola seorsimque comedenda erit, sed simul cum virtutum heroicarum, quas in se continet, quaque melle illo dulciter nutritente significavi, imitatione conjuncta. Sic demum bibite et inebriamini *vino* perfecti amoris mei, divinarum, quas vobis propinabo, consolationum *lacte* permixto, quo hausto facile affectibus omnium rerum terrenarum renuntiabitis usque ad ipsam, si opus fuerit, in cruce nuditatem, quo me perfectius imitemini ac diligatis, sicut a me dilecti estis.

¹ Cant. 5, 1.

Haec itaque tria praecipua sunt charitatis bene ordinatae in tribus suis quasi gradibus, *inchoatae, proficientis et perfectae*, exercitamenta; eademque eo ordine, quo sunt posita, fines sunt praecipui, ad quos meditationes de *infantia, praedicatione et passione Christi* diriguntur. De quibus tres, quae proxime sequentur, partes ex instituto tractabunt. Quarum haec secunda, quae est de *infantia*, hoc aliis praestat, quod nos ad teneriorem incitet amorem suavioremque imitationem. Sicut enim ipse, factus pro nobis infans, accomodatum et proprium infantium cibum sumpsit, *lac et mel*, ita ejus *infantiae mysteria* meditantibus, tyronibus praecipue, abundantius solet divinarum consolationum *lac et mel*¹ communicare, quo facilius eos a terrenis ablactet excitetque ad heroicarum virtutum suarum imitationem.

Ad hos fines consequendos hisce meditationibus conandum est, ipsum Jesum Christum Dominum nostrum, Deum et hominem verum, certa, propria, integra et perfecta cognitione cognoscere, quae eo-pertingat, ut ad infinitam personae illius dignitatem, in-aestimabiles divitias et gratiae ipsius thesauros penetret, digno eorum pretio et aestimatione facta.

In hac enim *cognitione* ipsem et dixit *vitam aeternam esse*², quando ex ea tamquam ex semine proveniunt media, quibus illa obtinetur, ejusque afflatus in *meditatione ex ardore ignis charitatis*³, qui nos inflamat, ex quo fortitudo cordis exoritur ad ejus vitam adeo perfecte imitandam, ut, Gregorio Nysseno⁴ teste, christianus alter Christus possit appellari in humilitate, patientia et reliquis virtutibus, eo modo, quo valde sapientem quempiam alterum Salomonem appellare solemus.

¹ Cf. Is. 55, 1. ² Joan. 17, 3. ³ Ps. 38, 4.

⁴ De perfecta Christiani forma ad Olympium monach.

Ratio in horum mysteriorum meditationibus versandi, quo voti compotes evadamus, erit, oculos in quatuor circumstantias attente perpendendas conjicere. *Prima* est personarum, quae in mysterio sunt, excellentia et interiores earum affectus. *Secunda* earundem verba, finisque et modus ea proferendi. *Tertia* earundem opera, actiones et virtutes in eis elucentes. *Quarta* ea, quae eadem patiuntur, cum aliis circumstantiis finis et occasionum, quae aderant¹. Ex his autem singulis fructus aliquis nobis ipsis erit legendus, ut nos ad imitationem eorum, quae imitari licet, reliquosque affectus et colloquia, quae initio I. partis dicta sunt, excitemus.

Atque haec omnia circa singula meditationum puncta sunt factitanda, servata historiae serie, ut in ipso progressu licebit observare. Et quoniam personarum, quae in multis mysteriis (hujus praecipue secundae partis) locum habent, valde insignis est beatissima Virgo domina nostra, conandum est, in his meditationibus cognitionem ejus, amorem et heroi-carum virtutum imitationem haurire; quo ab imitatione matris gradum ad filii imitationem faciamus, siquidem potiore jure illa, quam Apostolus, dicere posse videtur: *Imitatores mei estote, sicut et ego Christi*².

Quo vero melius ad desideratum finem debitamque ejus aestimationem nos disponamus, multum conferet, tamquam caeterarum fundamentum, proxima vocationis ad Christi imitationem meditatio, qua nobis eum ob oculos proponemus instar excellentis cuiusdam regis³, a Deo electi, militem adversus hostes suos conscribere volentis subditosque suos ad se sequendum invitantis, victoriae ac spoliorum consortium omnibus, quotquot ipsum ad pugnam fuerint comitati, pollicentis.

¹ S. Ign. Loy. libell. exerc., exerc. 1. 2. et 3. hebd.

² 1 Cor. 11, 1. ³ S. Ign. initio 2. hebd.

MEDITATIO

prævia pro fundamento hujus partis.

De infinita coelestis regis Jesu Christi Domini nostri excellentia et hominum ad sequendum invitatione.

PUNCTUM I.

Primum considera, Christum Dominum esse regem Regis ipsius dignitas: excellentissimum, ad homines regendos et gubernandos ab aeterno Patre electum, qui universim omnes jubet illi tamquam regi proprio legitimoque domino obedire, juxta illud Davidis: *Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion, montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus*¹. Circa quam verissimam sententiam perpendenda primum est infinita Patris aeterni charitas in hoc rege diligendo. Volens enim aliquem dare, optimum, quem daret, elegit: qui tum verus esset homo et nostrae consors naturae, quo suo nobis praeiret exemplo et, quasi vicem nostram dolens, indulgentius tractaret; tum verus Deus, ipsius unigenita, quo et auxilio et remedio nobis esse posset. *Nisi enim*, ait S. Leo² Papa, *esset Deus verus, non adferret remedium; et nisi esset homo verus, non praeberet exemplum.*

Hinc ergo regis hujus excellentiam considerare incipiam, in quo simul sunt omnes perfectissimi regis qualitates, ut Prophetæ testantur³. Praecipue tamen hasce perpendam: infinitam ejus sapientiam, qua necessitates omnes et miseram nostram conditionem agnoscit; omnipotentiam, qua potest eam sublevare;

¹ Ps. 2, 6. ² Serm. in nativ. Dom. I. c. 2.

³ Ps. 44, 3—9; Jer. 23, 5.

misericordiam, qua nobis ob eam compatitur; *bonitatem*, qua remedium ei adferre vult; *providentiam*, qua sollicite nostris commodis prospicere studet; *mansasuetudinem et affabilitatem*, qua erga nos, ut fratres suos, se gerit; *liberalitatem et magnificentiam*, qua suas nobis divitias, et quidquid habet, etiam proprium corpus et sanguinem impertit; *justitiam et prudentiam* in gubernatione, qua nos magna integritate et rectitudine dirigit; ejus denique *aeternitatem* et in coelesti imperio *firmitatem*, quae nunquam sit finem subitura.

Comparatio
cum regibus
terrenis.

Quo vero in his omnibus solidior evadam, terrenos reges cum hoc coelesti conferam. Illi enim *tributa* et *vectigalia* subditis imponunt ac severe exigunt; hic ab illis omnibus liberat eorumque debita pro eis amanter exsolvit. Illi suos redigunt ad paupertatem, quo ipsi abundant; hic se ipsum facit pauperem, quo paupertate sua *ditiōres suos reddat*¹. Saepe illi a recta gubernatione deflectunt ignorantia, passione, malitia; hic semper recte gubernat, quia infinite sapiens, justus, bonus est. Gravissimas illi subditis leges imponunt, quas ipsi non servant; hic tum *sauvissimas*² statuit, tum, easdem ipse custodiens, exemplo suo alios ad eas implendas animat. Illi denique ad tempus tantum sunt reges, ut qui aliorum hominum more et ipsi intereant, eorum autem imperia, sive *aurea* sint, sive *argentea*, *aerea*, *ferrea*, tandem *commixuntur*, quia basim *testaceam* habent; hic vero aeternus est rex, cuius *regnum* nunquam *finietur*³, quia in Deo fundatum est.

Varii affectus
elicendi.

Ex tribus hisce considerationibus varii laudis, gaudii et grati animi affectus sunt eliciendi et firma animi decreta ac proposita concipienda, plurima tanti regis gratia praestandi, et colloquia modo cum aeterno Patre, modo cum ipso rege, ejus Filio, modo etiam

¹ Cf. 2 Cor. 8, 9.

² Matth. 11, 30.

³ Dan. 2, 44.

mecum ipso instituenda, memetipsum ad haec exhortando. O anima mea! lauda et glorifica coelestem Patrem, qui tam potentem, sapientem sanctumque tibi regem dederit; gaude, tantam hanc felicitatem tibi contigisse, ut regem tam tui amantem haberet, cum quo maximam possis et arctissimam inire familiaritatem. Si tanti homines faciunt, aliquo loco esse apud terrenos reges, quanto pluris merito facies, apud tallem te regem bono esse loco? O Rex superne, exsulto gaudio de infinita tua excellentia, ob quam humillime supplico: recipe me sub tutela tua. Si enim tu me protexeris, nihil mihi deerit¹.

PUNCTUM II.

Considerandum secundo est, quem ad subditos sermonem rex hic coelestis habeat ad Patris sui *praeceptum* explendum. Mea, inquit, justissima est voluntas, bellum adversus omnes hostes meos, *daemonem, mundum et carnem* omniaque *vitia et peccata* movere, iisque triumphatis, Patris mei regnum intrare. Qui igitur in hac expeditione me sequi statuerit, vivere eum oportet simili mecum conditione, quo simili etiam regnet; imitetur me in pugna, et certus sit, habiturum etiam se partem in victoria. Hic sermo ex ejusdem regis verbis apud S. Joannem colligitur. *Si quis, inquit, mihi ministrat, me sequatur; et ubi sum ego, illic et minister meus erit*². Quod est dicere: ei, qui se vult obsequio meo mancipare, vivendum est, ut ego vivo; et sic aeterno, quo ego fruor, praemio fruetur.

Invitatio
hujus regis.

Hujus evocationis suavitatem et efficacitatem rationesque sive causas, ad tales dominum audiendum et sequendum inducentes, diligenter perpendam: *pri-*
mum, quod is, qui vocat, tantae sit rex majestatis,

Rationes,
cur sequi
debeam.

¹ Ps. 22, 1. ² Joan. 12, 26.

tantus benefactor et donorum profusor, qui mille me nominibus obsequio suo devinxerit; *deinde*, quod proposita expeditio sit justissima plusque mihi, quam ipsi Domino commodi allatura, ut quae ad hostes meos, a quibus tot accipio incommoda, debellandos dirigatur; *tertio*, quod ipsemet Dominus, qui vocat me, ad pugnam praecedat descenderitque de coelo, quo mihi esset exemplo, ut magnum quid censendum non sit, si vilis miles id praestet, quod dux et rex ipse praestat (quum constet, Gedeoni et Abimelecho, statim ac milites suos exhortati sunt: *Quod me facere videritis, hoc facite . . . , et quod fecero, sectamini*¹, absque mora ulla illos esse obsecutos); *quarto*, quod certissimam polliceatur rex iste victoram tantique momenti post eam praemium; *quinto*, quod tanta sit gloria futura tantusque honor tum ipsi, tum Patri aeterno et omnibus ejus subditis. O Rex aeterne, gratias ago, quod vocazione tam suavi ad obsequium tuum *in funiculis Adam et in vinculis charitatis* nos trahas², tot efficacibus rationibus adhibitis. O si omnes, divina luce illustrati, eas caperent, quo ardenti charitate ad te sequendum incitarentur!

PUNCTUM III.

Quam
diverso modo
homines
sequantur.

Alli
plane non
sequuntur.

Tertio considerandum, quam sit hominum hujus mundi, ad quorum aures haec vocatio pervenit, varia conditio. Quidam enim ad eam obsurdescunt, et honorum hujus vitae amore capti, regem vocantem sequi contemnunt; simulque perpendenda talium miserorum ingratitudo et infidelitas, eisque propterea compatendum, ac dolendum, tantum eorum esse numerum; si quidem, S. Bernardo³ teste, christiani omnes per-

¹ Jud. 7, 17; 9, 48. ² Os. 11, 4.

³ in Cant. serm. 21. n. 2.

venire volunt ad Christum, sed pauci ipsius vestigia sequi; omnes praemium eorum, qui Christum sequuntur, accipere cupiunt, sed laborem in sequendo plurimi recusant. Qui in suaे inobedientiae poenam ad dulcissimam ejus societatem non pervenient, sicut qui ad coenam invitati venire noluerunt, quibus juravit Dominus: *quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit coenam meam*¹. Quibus et illud objicitur: *Quia vocavi, et renuistis . . . , ego quoque in interitu vestro ridebo*², repugnantiam vestram aeterna morte muletando.

Secundum genus est hominum, regem hunc sequi et in expeditione hac comitari volentium, sed minus liberaliter: contenti videlicet sunt, praecepta tantum servare, divitiis interim, dignitatibus licitisque, quales in matrimonio sunt, voluptatibus retentis, ad majorem perfectionem pusillanimes, illi similes adolescenti, qui, quum Dei praecepta ab infantia custodivisset, auditio a Christo verbo illo: Si vis perfectus esse, vade, vende, quae habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in coelo; et veni, sequere me³, abiit tristis, satis sibi esse existimans, se ea praestare, quae consueverat. Hujusmodi, etsi faciunt, quod ad salutem consequendam satis est, ut tamen eorum obsequium et imitatio illiberalis est, ita praemium erit exiguum. Inurbanitatis enim genus est, nolle militem (quod in se est) ducem suum, in quibus potest, imitari; siquidem rex ipse plus pro milite ipso facit, quam jure ullo teneatur.

Tertium genus eorum est, qui ad regem hunc in omnibus et per omnia sequendum ingenuo se animo offerunt, non modo in iis, quae praecepti sunt, sed etiam quae tantum consilii, sicut ipse rex fecit: vitam hanc in paupertate, castitate et obedientia ducentes, spretis divitiis, et voluptatibus matrimonii, quamvis

Alli
sequuntur
in solis
necessariis.

Alli
generose
etiam in
consilii.

¹ Lue. 14, 24. ² Prov. 1, 24. 26. ³ Matth. 19, 21.

licitis, ac libertate propria rejectis; quo regem suum perfectius imitentur. Hi sunt religiosi, qui ut praeterea aliis ad rationem vitae regis sui accedunt, ita majus ab eodem praemium obtinebunt et quidem *in hac vita centuplum* illud, *in futura aliud aeternum*¹. Ad hoc vitae genus par erat nos omnes offerre, non tam ob temporale aut etiam aeternum, quod illud consequitur, praemium, quam ob infinitam obligationem, qua obstringimur, amandi et magno huic regi serviendi, et quoniam, ut Sapiens² ait, *gloria magna est sequi Dominum* perfecte; quae eo major erit, quo proprius accedemus, satagentes, ut *perfecti simus*, *sicut est Pater noster coelestis*³ et rex ac magister ille, quem nobis ad imitandum proposuit. Imo qui ad hujusmodi vivendi rationem speciali vocatione vocati non sunt, merito animi sui promptitudinem ad obsequium divinum ostendent, cum regio propheta dicentes: *Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum*⁴; ecce me, Domine, ad praecepta tua explenda, ecce ad consilia tua sequenda paratum. Me ipsum amore tui offero ad te sequendum in paupertate, castitate, etiam libertate mea abnegata et omnibus, quae ad me pertinent, pro gloria tua relictis, si ad tale vitae institutum me vocare dignaberis.

Triplici huic hominum generi *quartum* licet adiungere eorum, qui ab eodem coelesti rege vocantur, non solum ut ipsi paupertate, castitate et obedientia eum imitentur, sed etiam ut ipsius sint ad alios vocandos instrumenta, non solum cum ipso rege adversus proprios, sed etiam adversus proximorum hostes pugnaturi, eosdem in salutis negotio juvantes et, ut Sapiens ait, *vocantes ad arcem et ad moenia civitatis*⁵, hoc est, ad altissimam christianam perfectionem.

¹ Cf. Matth. 19, 29. ² Eecli. 23, 38.

³ Cf. Matth. 5, 48. ⁴ Ps. 107, 2. ⁵ Prov. 9, 3.

In hoc genere illi sunt religiosi, quorum vocatio est, ad imitationem Apostolorum non solum saluti et perfectioni propriae, sed aliorum etiam incumbere; qualis est nostrae *Societatis Jesu*, cuius religiosi Jesu socios se esse in hac expeditione profitentur. Et qui hac ratione vocati sunt, contentissimos ea sorte esse decet, si ejus excellentia bene expendatur, gratiasque pro ea vocanti agere eidemque se ipsos promptissimos offerre ad quosvis labores et profectiones ad fideles et infideles, usque ad sanguinis, ubi opus erit, pro Dei gloria et animarum salute effusionem, illud Isaiae quovis ipsorum usurpante: *Ecce ego, mitte me*¹, quocunque et quomodounque volueris; paratus enim sum ad omnia, quae mihi injungere dignaberis.

Praedictorum conclusio.

Ex dictis in hac meditatione colligere licet, quo spiritu sequentes aggressuri simus; conandum est enim singulis, juxta vitae rationem, ad quam quisque vocatus est, ipsum Christum Dominum, quam possit perfectissime, imitari: si in statu est continentiae aut sacerdotii, omnes ejus obligationes integre praestando; si in conjugali, cor suum ab inordinatis affectibus rerum, quas possidet, exuendo juxta illud Apostoli: *Qui habent uxores, tamquam non habentes sint . . . , et qui emunt, tamquam non possidentes; et qui utuntur hoc mundo, tamquam non utantur*²; sua denique omnia ita disponentes, ne propter illa Christum amittant aut ejus amorem servitiumque relaxent. Qui autem adhuc nulli sunt vitae generi adstricti, cupiunt vero illud eligere, quod ad propriam salutem et perfectionem consequendam sit illis aptissimum: scopum illum sibi praefigant, ut, quid Christus in

Saltem
animu
Christum
sequar quam
perfectis-
sime.

¹ Is. 6, 8. ² 1 Cor. 7, 29—31.

ipsis loquatur, diligenter observent; quo in eo perfectionis gradu illum imitentur, ad quem se ab ipso moveri sentient. Ad quod multum conferent meditationes sexta, septima et octava tertiae partis.

MEDITATIO I.

De Sanctissimae Trinitatis decreto, ut secunda Divina Persona pro reparatione humani generis, peccato Adami sauciati, homo fieret.

pro
compositione
loci con-
templabor
thronum ss.
Trinitatis.

In hujus et sequentium de hoc mysterio meditationum vestibulo operae pretium fuerit, Deum Dominum nostrum trinum et unum in throno infinitae majestatis sedentem imaginari, *iride*, ut S. Joannes vidit, *circundatum*¹; infinitae ejus misericordiae symbolo, tribus bonitatis, sapientiae et potentiae infinitae coloribus distineto, quibus omnia gubernat, vult, seit, ac potest nostris miseriis opem ferre. Mox homines omnes et me ipsum inter illos ob Adami peccatum humili jacentes, spoliatos, vulneratos, semivivos, illi misero similes, qui, *ab Jerusalem descendens in Jericho, incidit in latrones*²; tres vero ipsas Divinas Personas illos aspicientes, eorum miseriae compatientes ac de medio reparationis consultantes intuebor.

Pia hac representaione praemissa prostratus spiritu coram illo throno, adorataque ipsa Trinitate Sanctissima, humillime supplicabo, ut divina sua luce me illustret, quo initi illius consilii ac decreti profunditatem, quod ad nostram reparationem elegit, bene intelligam fructumque ex eo capiam. Dulcis vero ac jucundus coelestis *iridis* aspectus animum

¹ Apoc. 4, 3.

² Luc. 10, 30.

mihi addet, *adeundi*, ut Apostolus loquitur, *cum fiducia ad thronum gratiae, ut misericordiam consequar et gratiam inveniam in auxilio opportuno*¹, quod est tempore orationis.

PUNCTUM I.

Primum punctum et caeterorum fundamentum erit, decretum illud considerare, quo Deus in aeternitate sua statuit, humanum genus, ob Adami peccatum collapsum, erigere, causis², quae ipsum ad tale decretum induxerunt, diligentius perpensis, aliis quidem ex parte ejus misericordiae, aliis ex parte nostrae miseriae et luctuosi modi, quo in eam devenimus.

Decretum
reparandi
generis
humani.

Primum ergo considerandum, Deum duo creaturarum genera ad imaginem et similitudinem suam condidisse, quae ipsi servirent eumque laudarent, *Angelos et homines*³, illos in coelo empyreo, hos in paradyso terreno. Vidensque, magnam Angelorum partem et homines peccasse, decrevit, justitiae suae severitatem in Angelos ostendere, quos irae suae sagittis transfixos *e coelo in infernum repulit, nullo eis poenitentiae loco relicto*⁴; in homines vero, etsi eadem ira et suppicio dignos, voluit infinitas misericordiae suae *divitias*⁵ ostendere, remedium statuens, quo ex miseria, in quam inciderant, eriperentur, et *lapsus sui veniam*⁶ obtinerent. Nihil enim ita Dei misericordiam exaltat, atque peccatorum condonatio et erga proprios hostes commiseratio. Nec porro decebat misericordiam, huic occasione, ex qua tantopere exaltaretur, sese subdueere. Quare verissime dixit Apostolus⁶:

In Angelos
justitiam,
in homines
misericor-
diam
ostendit.

¹ Cf. Hebr. 4, 16.

² Cf. S. Thom. III. q. 1. a. 1 et 2; q. 4. a. 1.

³ Cf. Hebr. 2, 16. ⁴ Cf. 2 Petr. 2, 4.

⁵ Cf. Rom. 9, 23 et Sap. 12, 11. ⁶ Tit. 3, 4. 5.

Benignitas et humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei, non ex operibus justitiae, quae fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit. Cujus benignitatis causa infinitas ei debent omnes homines gratias agere, attendentes, quod, quum viles omnino essent ac digni, in quos divina justitia severissime animadverteret, misericordia tamen, inter ipsos ac Deum sese interponens, eos ab ea severitate protexerit; quod non fecit cum Angelis, multo nobis nobilioribus. O aeterne Deus, vere misericordiarum Pater, qua ratione tanto beneficio poterimus respondere, quo immerentibus remedium ad veniam peccatorum obtinendam dedisti? Laudent te pro tanta hac gratia Angeli illi, qui fideles tibi in coelo persistierunt; agnoscant illam fructumque ex ea capiant homines, qui sunt in terra; et anima mea deficiat amore tui, multitudinem cantans et magnitudinem misericordiae tuae, cuius intuitu omnia mea peccata mihi dimitti supplico gratiamque conferri ad illa nunquam revertendi.

Eandem porro considerationem opportune mihi ipsi accommodabo, perpendens, quod, etsi Deus misericordia sua statuerit peccatoribus veniam ac reipsa det eam illis, qui vero dolore et poenitentia sese ipsi submittunt, rebelles tamen severa justitia, sicut daemones, repellat ac damnet. Quare sollicite mihi curandum est, ne misericordiae resistam, nisi velim severas justitiae manus experiri.

Secundo loco perpendenda sunt causae, quae modo aliquo divinam misericordiam ad miseriae nostrae compassionem permoverunt. Quarum una illa fuit, quod Adamus praevaricatione sua non sibi soli nocuerit, sed in posteros etiam suos illam transfuderit. Homo lapsus 1. culpa pro- parentum, Quos propterea necesse erat peccatores et aeternae mortis carcerisque reos nasci; quam tamen praevaricationem non voluntate singulorum propria, sed quam

Causae div.
misericordiae.

Homo lapsus

1. culpa pro-
parentum,

in primo parente habuisse censebantur, incurrerunt. Quum vero Deus tantopere in misericordia excelleret, non potuit ejus clementia ferre, totum suum opus ob unius culpam ita misere perire, et spectabilem hunc mundum, qui hominis causa conditus erat, fine suo frustrari, peccatori et Creatoris sui inimico serviendo. Quare tanto malo remedium adhibere decrevit. Ex quo duas confidentiae de divina misericordia causas eliciam, quas ut duo nomina sive titulos ad propriae miseriae remedium impetrandum possim exemplo Davidis allegare. Altera est, quod *in peccato conceptus sim*¹, ex quo miseriae meae omnes originem ducunt; altera, quod *opus sim manuum ejus*², quare non decet, me repellere in finem, aut odisse, qui *nihil odit eorum, quae fecit*³. O misericordissime Pater, qui massam, ex qua filii tui formati sumus, perspectam habes, quae a te quidem bona prodiit, sed fuit ab Adamo corrupta: compatere nobis et reparare illatam ab eo corruptionem; quo bonum a te conditum restauretur. Manus etiam meae deleverunt, quod tuae fabricarunt; reparent ergo tuae gratia, quod meae culpa destruxerunt.

Alia causa ad compassionem movens fuit, quod ^{2. seductione}
daemonis,
hostis Dei. homo peccavit quidem, sed tentatus et inductus a daemone, ejus bono invidente et in Deum ipsum rabie quadam acto, qui hac ratione vindictam de Creatore sumere conabatur in creatura, quam ab eo diligi, et in qua ejusdem imaginem expressam esse videbat. Propterea ergo Deus compassionem motus, hominis causam ut propriam accipiens, remedium illi statuit adferre, ne semper hostis de victoria gloria-retur. Ideoque statim post Adami lapsum serpenti, hoc est ipsi daemoni, denunciavit: *Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius;*

¹ Ps. 50, 7.² Ps. 137, 8.³ Sap. 11, 25.

*ipsa conteret caput tuum*¹, et vincet eum, a quo victa fuit, ac de suo triumphatore triumphabit. Ex quo etiam spes mihi sit, quod mihi quoque compatietur meamque causam ut propriam accipiet, siquidem eadem nunc me daemon persecutur invidia ac rabie, qua primum hominem. Ideoque cum Davide licebit dicere: *Exsurge, Deus, judica causam tuam*², et juva me gratia tua serpentis caput conterere, qui, quod te odio habeat, semper me persecutur.

PUNCTUM II.

Secundo ipsum Sanctissimae Trinitatis decretum est perpendendum, quo statuit, secundam Personam, hoc est Filium, fieri hominem et humanum genus Adami peccato sauciatum redimere. Expendendae etiam sunt ejus decreti causae, tam ex parte nostra, quae est nostra necessitas et miseria, quam ex parte Dei, quae est infinita ejus misericordia.

Considerabo itaque *primum*, Sanctissimam Trinitatem in aeternitate sua plura vidisse humanae reparacionis media. Nam aut pura meraque misericordia peccatum poterat condonare; aut creare novum hominem, qui pro caeteris satisfaceret; aut curam hanc Seraphinis committere. Sed noluit, quod facilius aut minus perfectum esset, eligere, nec alteri alieni praeclarum hoc opus committere; sed aptissimum, quod esse posset, medium elegit, hoc est, ut spartam hanc ipse Dei Filius assumeret homoque fieret, ut hominem redimeret. Nullum itaque aptiorem reparatorem, nullum potentius remedium, nullam copiosiorem redemptionem nobis potuit adhibere, dum voluit, *ubi abundavit delictum, superabundare et gratiam*³.

Reparatio
per
Personam
divinam.

I. Inter
plures
modos Deus
elegit per-
fectissimum.

¹ Gen. 3, 15. ² Ps. 73, 22.

³ Rom. 5, 20.

Deinde, quo veritas haec appareat magis, expende,
 quid primus homo fecerit contra Deum, quidque Deus
 versus hominem faciat, et utriusque cogitationes in-
 ventionesque inter se invicem confer. Adamus enim
 superbe disponebat, contra Deum sese erigere, ejus
 divinitatem et sapientiam rerumque omnium imperium
 sibi usurpare. Ob quod scelus quum dignus esset,
 qui a Deo humiliaretur et odio haberetur, totaque
 ejus natura in nihilum redigeretur, Deus tantum
 malum pro malo reddere noluit; sed infinita sua boni-
 tate non solum injuriam condonare statuit, sed in-
 super tale remedium invenit, quod sibi quidem sum-
 mae abjectioni et labori esset, homini vero honori
 et utilitati. Nam *quum* divinum ipsum Verbum *in*
forma *Dei* *esset . . . , semetipsum exinanivit, formam*
*servi accipiens, in similitudinem hominum factus*¹, ini-
 mici sui naturam mortalem et patibilem induit sibi-
 que in unitate personae conjunxit, quo eum a summa,
 in qua ob culpam jacebat, miseria erigeret et ad
 summum honorem et felicitatem, quam ipsius gratia
 habere poterat, eveheret; quandoquidem, S. Augu-
 stino teste², Deus factus est homo, quo homo fieret
 Deus, et virtute Dei incarnati homines dii fierent
 participatione.

Et tandem, inspecto hoc divino decreto, in ad-
 mirationem rapiar et stuporem de infinita Dei boni-
 tate et misericordia, quam modo cum Moyse³ ex-
 tollam, dicens: *Dominator Domine Deus, misericors et*
clemens, patiens et multae miserationis, ac verax, qui
custodis misericordiam in millia, qui aufers iniquitatem
et scelera, atque peccata; nullusque apud te per se in-
nocens est, nisi tu dederis; modo Seraphinorum instar
Dei faciem pedesque operiam, hanc divinitatis cum

2. Oppositio
inter opera
Dei et
hominis.

¹ Phil. 2, 6. 7. ² S. Aug. serm. 192, de nat. 9, c. 1.

³ Exod. 34, 6. 7.

Admiratio
et gratiarum
actio.

humanitate unionem venerans clamansque: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus exercituum; plena est omnis terra gloria ejus*¹ ob misericordiae magnitudinem. Alias eidem huic Domino gratias agam protam gloriose hoc beneficio in hunc modum: O Deus aeterne, pro admiranda hac in meum commodum inventione, qua ut altitudinem tuam mihi communicares, vilitatem meam assumpsisti, summas gratias ago. Concede mihi, quaequo, ut tuo me subjiciam obsequio, sicut te pro meo remedio demisisti, praestemque ego summum, quod tui obsequii causa possum, qui summum, quod potuisti, mei causa praestitisti. O anima mea, fac Dei tui amore, quidquid potes; siquidem totum id satis parum erit, si cum tuo debito illud contuleris. Disce Deum plurimi aestimare, quo te ipse aestimet; et quum ipse tanto pere te exaltaverit, ne quid, quod a tali dignitate degeneret, admitte.

PUNCTUM III.

Tertio considera, hoc incarnationis mysterio voluisse Deum infinitam perfectionem et virtutum suarum excellentiam nobis manifestare, dum eas magnae utilitatis nostrae causa in summa, quam habere poterant, perfectione exhibuit. Quod deprehendere licet de praecipuis illarum ratiocinantibus.

Primum infinitam suam *bonitatem* manifestavit, dum maxima, qua potuit, communicatione esse suum personale naturae humanae coniunxit, cognationem hac ratione cum toto hominum genere contrahens.

Charitatem ostendit, dum tam arcta unione hanc naturam sibi connexuit, ut unus idemque Deus esset et homo, quo omnes homines unum essent amore

Infinitae
perfectiones
Dei mani-
festantur:

1. Bonitas.

2. Charitas.

¹ Is. 6, 3.

cum Deo, largiente ipso illis gratis ac liberaliter,
quod plurimum ipse amabat ac aestimabat, et *cum eo* reliqua omnia¹.

Misericordiam infinitam ostendit, admirando eam
nexu germanaque cognatione cum *justitia* connectens.
Neque enim major esse potuit misericordia, quam
quod ipsem Deus in persona sua ad miseras no-
stras reparandas venerit tristitiaeque capax fieret, quo
earum compassione tangeretur. Nec exactior esse
justitia potuit, quam quod idem ipse Deus, homo
factus, debita nostra persolveret, admissa in se mor-
tis poena, quam nostra fuerat merita culpa; nec
arctius justitiae cum misericordia vinculum, quam reli-
quis hominibus eam solutionem misericordia tribuere,
quam Deus-homo justitia promeritus fuisset. His ex-
citabo confidentiam consequendi ab eo omnia, quae
mihi expediunt; siquidem ea omnia, quae sua ipse
meritus est justitia, mihi applicat misericordia.

Sapientiam quoque immensam ostendit, dum talem modum et rationem invenit, qua tum res adeo dis-
sita, Deus et homo, aeternum et temporale, patibile et impatibile, coniungerentur, tum difficilis ille nodus solveretur, ut peccata nostra ita misericordia con-
donarentur, ut justitia nullum propterea detrimentum sentiret.

Omnipotentiam suam in eo manifestavit, quod hominis honorandi et ditandi gratia summum, quod potuit, fecit. Nam in divinis omnibus operibus nul-
lum est eo sublimius, quo Deus factus est homo.

Ostendit demum *sanctitatem* suam infinitam et virtutes reliquas, dum eas Deo homini facto infudit,
quo illorum omnium exemplar esset spectabile et nos ipsos tali exemplo ad imitationem provocaret, gratia interim sua nos juvans, ne quis se posset excusare.

3. Misericordia et
4. Justitia.

¹ Cf. Rom. 8, 32.

Si enim Deus proximos diligit, quis ab ea dilectione jure se excusat? si Deus inimicis suis benefacit, quis noceat suis? si Deus sese demittit, quis se exaltet? si Deus patitur et tolerat, quis sit impatiens et ferre nolit? et si Deus obedit, cur non obediat homo?

Laud,
amor et
gratiarum
actio.

Septem ergo hae divinae perfectiones, quae in hoc incarnationis opere eminent, incentiva mihi esse debent ad septies in die et septies millies, si fieri posset, Deum laudandum, amandum eique maxima, qua possum, perfectione serviendum. Si enim, antequam Deus homo fieret, exigebat a nobis *amorem ex toto corde, ex tota anima, ex tota fortitudine*¹; quanto potiore nunc jure hunc amoris gradum et in servitio suo fervorem exiget? Quumque *probatio dictionis*, Gregorio teste², *operis sit exhibito*, necesse est, reipsa hunc amorem ostendere, studendo, excellentissimas illas perfectiones, quae in hoc opere nobis sunt manifestatae, pro viribus imitari, bonitatem, inquam, charitatem, liberalitatem, misericordiam et reliquas, quas imitari licet, nominatim vero illas, quas incarnatus Deus ad nostrum exemplum in mundo exercuit.

O Trinitas beatissima! quas tibi ob manifestatas hasce excellentias referam gratias? quas hactenus quidem intra pectus tuum clausas retinebas, nunc vero in hoc opere spectabiles nobis fecisti. Quid offerre possum, quod exiguum non sit, ad tantum donum? Quomodo ejus causa te diligam et servitio tuo dignum aliquid faciam? Ecce me, Domine, totum divino tuo obsequio dicatum, cupientem ita diligere te, ut a te sentio me amatum, et virtutes mihi ostendas imitari. Et siquidem, quod plus est, donasti, da etiam, quod est minus: ut te diligam propter infinitum hoc in me collatum beneficium. Amen.

¹ Deut. 6, 5. ² S. Greg. M. in Evang. hom. 30 (in Joan. 14, 23 sq.).

MEDITATIO II.

De infinita Dei charitate, quae in mysterio incarnationis elucet, ac de ingentibus bonis ex eo nobis provenientibus.

Quamvis divinae omnes perfectiones in decreto incarnationis, uti diximus, emineant, inter omnes tamen excellit charitas, de qua (reliquis in VI. partem rejectis) haec instituetur meditatio, cuius thema et argumentum erit Christi sententia Nicodemo proposita¹: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam.* Quibus verbis tria hujus mysterii potissima membra compendio complexus est Christus: praecipuum ejus *fontem*, ex quo charitas illa manavit, ejus *excellentiam* et finem *effectusque* ejus admirandos.

PUNCTUM I.

Primum omnium est perpendenda infinita ejus, qui nos dilexit et excellentissimum hoc beneficium contulit, magnitudo; cum qua si ejus, qui dilectus est, cuique hoc beneficium est collatum, vilitas conferatur, erit prope infinita.

Origo praeclarissimi hujus beneficii fuit charitas Dei infinita, qui utilitatis aut beatitudinis suae intuitu neminem extra se ipsum amare opus habet, quique sui ipsius aspectu et amore infinite beatus est. Nihilominus mera sua gratia voluit creaturas amare eisque benefacere, eo solo nomine, quod ipse bonus sit, et ut in eis divitias suae bonitatis ostenderet, juxta illud Apostoli²: *Deus, qui dives est in miseri-*

Ipsa Dei
charitas:

1. Dens
diligit gratis

¹ Joan. 3, 16. ² Ephes. 2, 4.

cordia, propter nimiam charitatem suam, qua dilexit nos; quasi nobis diceret: non dilexit nos Deus, quod nostri indigeret, aut quod nos id justitia meriti esse mus, sed quod ejus misericordia miseriae nostrae compassa sit, et charitas diffundere se voluerit.

Deinde pergam considerando, infinitam Dei charitatem ulterius multo progressam esse, quod mundum talem diligere voluerit. Mundi enim nomine multitudinem intellexit hominum peccatorum, qui non modo in Adamo peccasse et originalis illius culpae maculam contraxisse censentur, sed sponte etiam ac voluntate propria in gravissima postea actualia scelera sunt prolapsi, ob quae non solum dilectione digni non erant, sed odii potius rei constituti fuerunt. Non itaque solum dilexit Deus homines, antequam essent, ac proinde nec amici nec inimici, sed etiam quum inimici, rebelles et innumeris beneficiis, quae acceperant, ingratissimi essent, quo infinitos misericordiae et charitatis suaes thesauros manifestaret.

Conferam *tertio*, quae Deus in coelo, cum eis, quae homines in terra faciunt, perpendens, quod Deus mundum, a quo odio habetur, diligit, mundus Deum, a quo diligitur, detestetur; mundus in Deo offendendo occupatur, quum Deus in bene eidem faciendo versetur. Obstupescam detestandam mundi iniquitatem et admirabor infinitam Dei charitatem. O Deus infinitae majestatis, quomodo mundum infinitae vilitatis dignaris diligere? qui nosti, qualis ille sit, quomodo non illum potius perhorrescis? quomodo tantum scelus non mergis in profundum, aut in nihilum redigis? Benedicta sit immensa ista tua charitas, in cuius sinu amor erga ingratissimam creaturam tantum locum habet. Ostende eam erga me, Deus, ut, sicut tu me, ita ego te diligam tibique, ut par est, serviam.

Haec tria mihi ipsi applicabo, me ipsum loco mundi collocans, qui ut ingratissimus Deum horru-

rim et offenderim, nec propterea ille me diligere intermisserit, cupiens, beneficiando mihi in suum me perducere amorem.

PUNCTUM II.

Deinde ipsius doni, a Deo mundo oblati, magnitudo infinita perpendenda est: ipse enim est Unigenitus Patris aeterni Filius. Illud autem hic in primis observatu dignum est: Dei amorem non in solis verbis aut pulchris verborum lenociniis positum esse, sed in veris ac re ipsa dandis beneficiis in dilectos, in eum prae aliis, quem plus diligit. Hinc est, quod ad infinitam hujus amoris magnitudinem ostendendam pretiosissimum, quod habuit, nobis donavit, hoc est, aequalis dignitatis unumque ac eundem Deum secum, qui est Unigenitus Filius ejus; volens, illum hominem sicut nos fieri, et in ipso inhabitare omnem plenitudinem diuinitatis corporaliter¹, et de plenitudine ejus nos omnes accipere². Propterea ipse Christus Dominus noster, ut divini amoris magnitudinem extolleret, dixit³: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret;* quasi diceret: non potuit amplius Deus mundum diligere, qui Filium suum, nec qualecunque, sed naturalem et unicum illi dedit. Loco vocis illius „dilexit“ similes alias licebit substituere, v. g. tanti Deus mundum fecit, ita honoravit, glorificavit, exaltavit, ditavit, protexit, ut Filium suum Unigenitum daret, idque mera sua gratia, quum sit nemo, qui tantum possit donum promereri.

Doni
magnitudo:

quo maius
Dens ipse
non habet;

Mox perpendam, cui donum hoc sit collatum. Per inquit, ingrato, et non agnoscenti adeoque bestiali mundo, ut venientem magnum illum Dei Unigenitum ad coabitandum non cognoverit⁴, non aestima-

ingratissimum
datum est.

¹ Col. 2, 9. ² Joan. 1, 16. ³ ib. 3, 16.

⁴ Cf. ibid. 1, 10.

verit, non, ut par erat, sit reveritus, nec pro accepto tanto honore et beneficio gratus esse noverit. Quare si, quod Deus hominum gratia praestat, dum Unigenitum suum ei dat, cum eo conferam, quod homines adversus Deum faciunt, dum, tantum beneficium non agnoscentes, ipsum offendere audent, vehementer divinam Dei charitatem admirabor, optans illum pro tanto beneficio serio amare et reipsa amorem hunc ostendere, ut, sicut Deus unicum, quem habet, Filium mihi dedit, vicissim ego unicam, quam ab ipso accepi, animam eidem reddam et eor ipsum, memoriam, voluntatem mentemque meam et sensus omnes ac facultates in amando ac serviendo tali Patri, qui talem mundo Filium dedit, omnino collocem.

O Pater aeterne, quantas possum maximas gratias tibi ago pro infinita tua erga nos charitate, qua rem tibi charissimam et pretiosissimam nobis dedisti. Cupio, Domine, amare te, ut sentio me amari a te; ideoque pretiosissima, quae habeo, tibi trado: accipe eor meum in pignus ac recognitionem tanti amoris tui, ut ex hoc nunc *non verbo et lingua tantum, sed opere et veritate diligam¹* te gloriamque tuam semper absque profani enjuspiam admixtione quaeram.

PUNCTUM III.

*Finis hujus
liv. amoris:*

*salsus
aeterna, sc.*

Tertio considerandus est finis, ob quem Deus Unigenitum suum mundo dederit, et commoda, quae hominibus inde proveniunt, *ut omnis*, inquit, *qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam*². Perpende igitur, eundem Filium Dei ad hoc venisse in mundum, *ut*, quod ipsem est testatus³, *salvificet mundum* perfectissima quadam salvatione, quae in duobus consistit: *primum*, quod removet omnia, quae

¹ Cf. 1 Joan. 3, 18.

² Joan. 3, 16.

³ ib. 12, 47.

causa sunt, cur ille pereat et damnetur, dum peccata
 illi condonat, a daemonis servitute vindicat, ab aeterno
 inferni careere reliquisque miseriis, culpae annexis
 atque ad eandem impellentibus, eripit; secundum, quod
 vitam dat gratiae cum caeteris supernaturalibus vir-
 tutibus eam comitantibus, ac vitam demum aeternam.
 In quibus duobus innumera alia includuntur, de qui-
 bus in posterum dicetur. Denique, ut finem magni
 hujus beneficii considerationi imponamus, vult Deus
 illud ad omnes hujus mundi homines extendi, cujus-
 cunque illi status sint et conditionis, nemine, quod
 in ipso est, excluso, qui fide viva credere in eum
 velit; quorum nullus peribit, sed omnes vitam aeter-
 nam consequentur. Quod si ita est, ad me quoque
 beneficium hoc spectare intelligam, licebitque mihi
 ipsi verba illa omnia accommodare vereque dicere: Sic
Deus dilexit me, ut Filium suum Unigenitum mihi daret,
ut credens in eum fide viva non peream, sed habeam
vitam aeternam. O Unigenite Patris Fili, quas tibi
 grates referam pro eo, quod in mundum hunc veneris,
 nos a tantis malis liberaturus et ad tanta bona de-
 ducturus? Tu nostra peccata condonas, infernum
 spolias, paradisi ostia pandis, daemonem vincis, de
 mundo triumphas, carnem nostram domas, imminentia
 nobis pericula avertis, tristitias solaris, opera nostra
 vivificas, merita promoves, perseverantiam in tua gratia
 largiris, ac denique tua nos gloria coronas. Horum
 nihil absque te habuissemus, et omnia per te habe-
 mus, per quem benedictiones omnes coelestes et mi-
 sericordiae, quae terram replent, ad nos descendunt.
 Sit semper benedictus Pater, qui te nobis dedit, sisque
 tu, Fili, benedictus, qui ut nobis subvenires, remedium
 tantum allaturus venisti. Subveni mihi, Domine, effica-
 citer, ne peream, sed aeternam per te vitam obtineam.

condonatio
peccati,cellatio
gratiarum,omnibus
hominiis offertur.Oratio ad
Filium Dei
incarnationis

duci posse, inter se annulorum catenae instar cohaerentes. Unus est ex parte perfectionum divinarum, quo scilicet illae manifestentur; secundus ex parte nostrarum misericordiarum, ut illae reparentur; tertius ex parte supernaturalium divitiarum gratiae et gloriae, ut illae nobis communicentur. Ex quibus tribus fortissimus funiculus est contexendus, quo nos ipsos divino verbo colligemus perfectoque amore connectamus, quum tot sint amoris hujus excitamenta, quot sunt perfectiones divinae nobis manifestatae, quot misericordiae nostrae a quibus nos liberavit, quot denique gratiae quas nobis est promeritus.

MEDITATIO III.

De divino illo decreto, quo Deus statuit ex foemina nasci, et de Beatae Virginis in matrem suam electione, ac singularibus gratiis, eidem in puncto suae conceptionis ad id collatis.

PUNCTUM I.

Primum considera, Deum, etsi, postquam homo fieri decrevit, perfecti viri corpus, quale fuit Adami, accipere potuisset, non tamen ita fecisse; sed *ex muliere nasci*, ut Apostolus ait¹, matremque, ut ceteri homines, habere voluisse idque in ipso mundi initio revelasse, quum serpenti dixit, *semen mulieris caput ejus contritum*². Ad hujusmodi resolutionem aliquae illum causae induxerunt, quibus infinitam suam in commodum nostrum charitatem aperuit. *Prima*, quo divina bonitas, quae suis creaturis adeo libenter se

Cur
ex muliere
Deus nasci
voluerit:

^{1.} ut pro-
fusior esset
div. bonitas.

¹ Gal. 4, 4; cf. S. Thom. III. q. 31. a. 4.

² Gen. 3, 15.

communicat, amplius sese diffunderet in utrumque humanae naturae sexum, virum quidem ad infinitam Filii Dei naturalis, foeminam autem ad matris ipsius Dei dignitatem evrehendo, quae, S. Thoma teste¹, quodammodo est etiam infinita. Quo quidem facto certum nobis pignus et arrhabonem dedit, se omnibus, nemine excepto, benefacturum. *Nam*, ut Apostolus ait², *in Christo Jesu non est Judaeus neque Graecus, non est servus neque liber, non est masculus neque foemina.*

Secunda causa fuit, ut perditio nostra, quae a viro et foemina originem duxit, ab alio viro et foemina reparari inciperet: a viro quidem praecipue tamquam a capite et unico mediatore nostro patreque futuri saeculi, sed ab ejus matre tamquam coadjutrice in opere redemptionis. Ad quos propterea in nostris necessitatibus recurremus ea confidentia, qua solemus ad patrem matremque configere.

Nominatim etiam voluit Christus habere matrem, ut ea peccatorum quoque mater esset et advocata, ut, si qui pusillanimes ad ipsum accedere timerent, utpote non hominem solum et nostrum advocationem, sed Deum simul ac justum judicem, ad matrem suam confidentius configerent, ad quam judicis munus non pertinet, sed tantum advocatae, illa autem ut misericordiae pietatisque mater pro omnibus intercederet. Quo facto satis nobis ostendit Deus, quantopere nostram salutem ejusque consequendae fiduciam exoptet, qui tot ac tam suavia efficaciaque media ad eam adinvenerit. Gratias tibi ago, Pater aeterne, quod tales patrem et matrem ex nostra ipsa natura nobis deris, per quos gratiam tuam secure obtinere possumus. Et tibi etiam gratias, o Verbum divinum, quod matrem habere volueris, quae simul nostra esset, per

2. ut a viro
et foemina
ficeret
reparatio.

3. ut habere
matus matrem
et advocataum.

quam accessus pateat ad thronum infinitae misericordiae tuae, ne nos severa tua justitia condemnet.

Ultima causa fuit, quia complacuit Deo, ut fieret pro nobis infans matremque haberet in terra, cui obtemperaret et cui se aliorum hominum more subjiceret; quo nobis humilitatis aliarumque virtutum magis insigne paeberet exemplum.

De quo meditatione 9. et sequentibus agetur.

PUNCTUM II.

Electio
Meriae in
Dei matrem:

gratuita,

radix alle-
rum privi-
legiorum.

Secundo consideranda est electio ipsius Virginis Dominae nostrae in Dei matrem¹, atque expendendum, quo pacto Sanctissima Trinitas inter innumerias foeminas, quas in aeternitate sua praevidit, oculos suos in ipsam Beatam Virginem gratiose conjecerit eandemque ad maxima illa, quae proximo puncto posuimus, munia elegerit, ut esset, inquam, incarnati Verbi divini mater ac ad mundi redemptionem cooperatrix, mater et advocata hominum, et cui ipsem Deus, qua homo erat, se subjiceret et obediret. Electio haec, ut placet Sanctis Patribus, radix fuit caeterorum donorum, et magnalium hujus Dominae, quam propterea ipsa plurimi semper fecit grataque pro ea fuit, bene conscientia eam absque ullis suis meritis collatam ac propterea mere gratuitam fuisse. Sicut enim ipsam elegit Deus in matrem suam, ita fieri poterat, ut alias elegisset talesque illas, qualis ipsa esset, fecisset. Sed ego exultabo, quod tam felix illi sors contigerit, et eo nomine ei congratulabor, dicens: Gaudeo, Virgo SS., te ad tantam dignitatem, quanta est, ejus esse matrem, cujus sis filia, evectam esse; et quoniam cum ea dignitate simul tibi datum est,

¹ Cf. Suarez in III. S. Thomae q. 27. disp. 1. sect. 3.

peccatorum esse matrem et advocatam, monstra, te esse matrem; nobis favendo et intercedendo, ut digni efficiamur ejus esse filii, cuius tu es mater.

PUNCTUM III.

Hinc gradum faciam ad considerandum, Deum, qui in aeterno suo consilio hanc Virginem sanctissimam in matrem suam elegit, simul candem elegisse in excellentissimum ipsius misericordiae vas, in quo magnalia gratiae et gloriae¹, quae talis filii matrem decerent, reponerentur, ac proinde maxima, quae purae creaturae concedi possent. Quo nomine de ea dicitur, quod sit *electa ut sol*². Ut enim sol nobis unicus est et inter astra caetera excellentiac singularis, ita Virgo haec electa est, ut inter puras creaturas unica esset ac singularissima in donis gratiae, cui alia nulla par esset. Hoc licet generatim colligere ex illo Apostoli: *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu ejus in charitate*³. Nam in toto illo electionis genere eminentissima fuit ipsius Beatae Virginis electio.

Primum, quod electa fuerit, ut omnibus sanctitatis gradibus et omni genere gratiarum ac virtutum, quae creaturis aliis communicandae erant, et majore adhuc excellentia ipsa emineret. Nam, ut S. Hieronymus ait⁴, gratiae omnes, quae divisim aliis Sanctis sunt datae, Mariae fuerunt simul plenissime concessae, eo quod ex ea nasciturus esset auctor ipse gratiarum Christus Jesus, qui quum sit *Sanctus Sanctorum*⁵, sanctificare eam voluit, quae ipsius futura erat taber-

Privilegia
eum div.
maternitate
conjuncta:

¹ Cf. S. Thom. III. q. 27. a. 5. ² Cant. 6, 9.

³ Ephes. 1, 4.

⁴ Serm. de assumptione, qui falso S. Hier. attribuebatur.

⁵ Dan. 9, 24.

1. summa
sanctitas,

*naculum*¹, ut ipsa etiam inter creaturas Sancta esset Sanctarum et omnibus in sanctitate superior.

Secundo electa fuit, ut pura et absque macula esset in omni gradu puritatis, qui possit in pura creatura esse, nulla culpae nec vestigii quidem ejus admixtione; quia, S. Anselmo teste², decebat, Virginem tanta nitere puritate, qua post Deum nulla esset excelsior, ut quae mater ejus esset futura, qui est ipsa puritas, quique, ut, qua Deus est, purum et ab omni peccato mundum habet patrem ob divinam ejus essentiam, ita, qua homo est, matrem habere voluit puram et mundam ex speciali dono simili puretate, qua terrena mater similis fieret Patri coelesti.

Tertio fuit electa, non ut quovis modo sancta esset et absque macula, sed ut talis esset in conspectu ipsius Dei, hoc est, non in specie tantum et ficta, sed vera, non externa tantum, sed interna etiam sanctitate in Dei conspectu ambularet, tum in divinitatis praesentia, oculos mentis in eam ita conjiciens, ut in omnibus actionibus suis fidelis filia grataque esse studeret; tum in conspectu incarnati Dei, cui, tamquam mater indulgens, blanda et materna officia ei exhiberet et utroque nomine ardentissima charitate diligenteret, quibus obsequiis innumera et praeclarissima sibi merita cumulavit; ob quae postea in optata, cum clara visione, praesentia cumulatior sibi quam aliis gloria communicaretur. Quae omnia ab infinita charitate, qua Trinitas Sanctissima p[re]ae aliis omnibus eam dilexit ac ad tantam gloriam p[re]destinavit, profluxerunt. Pater quidem ea illi p[re]estitit, quod Filii sui naturalis mater esset futura; Filius, quod ipsius propria; Spiritus Sanctus, quod hujus Filii veri Dei et hominis conceptionem in ea esset perfecturus.

2. summa
puritas ab
omni macu-
lae vestigio,

3. summa in
operando
perfectio.

Hic finis est electionis et praedestinationis Beatae Laus divina.
 Virginis, cuius causa laudanda est ipsa Trinitas Sanctissima, et gaudendum de gloria, quae ex ea orta est ei, quam matrem agnosco. Et quoniam idem Deus infinita sua charitate me quoque vocavit, ut in ejus conspectu sanctus essem et absque macula, merito ipsam Virginem tum tamquam perfectissimum horum omnium exemplar accipiam, ut in tribus illis, quae dixi, imitari eam studeam, tum tamquam advocatam, ut eadem mihi a Filio suo impetraret; me interim, quod in me erit, juxta S. Petri consilium¹, satagente, per bona opera certam meam vocationem et electionem facere.

O Virgo Sanctissima! tota mente exsulto, quod sis Gratulatio
et oratio ad
B. M. V. ut sol electa, in qua nulla sit culpae obscuritas, sed maximus gratiae splendor, ex quo postea clarissimum gloriae lumen, reliquos Sanctos sicut sol stellas cæteras superans, oriretur. Fae mecum solis officium, illuminans tenebras meas, quo purus et splendens tamquam sidus firmamenti reddar, in aeternas lucens aeternitates. O Deus aeterne, cuius charitate nullis nostris meritis electi fuimus, ut in conspectu tuo mundi essemus et sancti, gratias tibi ago, quod hanc Virginem excellenti electione eligere sis dignatus; per eam supplex peto, animam meam ut purges ab omni macula tuisque virtutibus ornes, quo semper talis in conspectu tuo vivam et aeternam tandem vitam consequar. Amen.

PUNCTUM IV.

Considerandum nunc est, Deum, accedente jam tempore, quo homo fieri decreverat, ut primum aedificii hujus lapidem poneret, hanc Virginem, ipsius matrem futuram, iis gratiis privilegiisque ornatam

¹ Cf. 2 Petr. 1, 10.

Creatio
B. Mariæ V.
gratia
ornata.

creasse, quibus par erat Filium ditissimum ac potentissimum matrem suam, quam sponte et magna elegerat charitate, ornare ac ditare. Haec privilegia ad quatuor velut capita revocabimus, perpendentes etiam non solum aliquas eorum causas, sed rationem etiam indicantes, qua earundem participes esse possimus.

Primum fuit privilegium, quod ab originis macula fuerit immunis, quam utpote Adami filia alias contraxisset. Sed qui potens est, eam ita praevenit, ut in ipso creationis momento, quo anima corpori jungitur et quo alias macula illa contrahitur, sanctificaverit. Ut enim eodem momento, quo solem creavit, cum lumine eum et absque tenebris ullis creavit, et ut Angelis primisque parentibus simul cum natura gratiam etiam dedit: sic Beatae huic Virgini, quo momento eam creavit, etiam ejus animam sanctificavit et ut solem electam fecit, nullis peccati tenebris affectam. Cujus ratio praeter eam, quae proximo puncto adferebatur, ea est: quod Christus Dominus noster ad redimendos homines ab omni culpa, et nominatim ab originali, duplice ratione uti poterat, vel post lapsum eos erigendo, vel praeveniendo ne laberentur; quae posterior ratio praestantior est et magis Dei omnipotentiam et Redemptoris misericordiam prodit. Ut enim peccati macula nullum majus est malum, sicut dictum est supra, ita præservatione a peccato, ne vel ad momentum illius servi simus, nulla est major misericordia. Quare ad ipsius Redemptoris gloriam et redemptionis ejus dignitatem pertinuit, ut singulari hac misericordia erga futuram matrem uteretur et optima, qua posset, ratione eam redimeret: ab infamia nimirum et miseria culpae originalis eam præservando et hoc gratiae suae ornamento decorando, quo mater Filio esset in ea puritate similior, si uterque maculam illam evaderet, ille quidem jure suo, ut qui nec potuerit quidem ea tangi, haec privilegio, sine quo illam

Praeservatio
a peccato
originali.

incurrisset; ille ut Redemptor mundi, haec ut ejus in redemptionis opere coadjutrix. O Fili Dei vivi, qui, ex Virgine nascens, homo fieri voluisti, quo unam tibi gloriosam *Ecclesiam absque macula et ruga* aliave imperfectione *exhiberes*¹, gratias tibi ago, quas possum, quod matrem tuam speciali gratia ab ipsa conceptione feceris ea puritate gaudere, quam caeteri Sancti consequuntur in gloria. O Mater gloriosissima, vehementer gaudeo de ea puritate, quam in primo hujus mundi ingressu preferre te video, splendentem gratiae lumine, sicut Filius ipse tuus, justitiae sol, mundum intravit. Liberum tibi est, in primo hoc tuo ingressu idem usurpare, quod ille usurpavit in suo: *In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam; Deus meus, volui, et legem tuam in medio cordis mei*². Vere enim in medio cordis tui impressa ejus lex est, hoc est, gratia et charitas ejus. Et siquidem tali favore Redemptor meus te dignatus est, ut ipsum in redemptionis officio juvares, ora eum, redemptionem ut suam mihi excellenter applicet, admissa hactenus delicta condonans et ab iis, in quae labi possem, praeservans, tanto mihi eorum horrore incusso, ut ne ad momentum in eis haerere libeat. Atque hic praecipuus est fructus ex hac consideratione decerpitus, ut, *speculum illud Virginis Sanetissimae sine macula intuens, puritatem ejus, qua potero maxima, imiter perfectione, memor illius Dei ad populum suum vocis: Perfectus eris, et absque macula cum Domino Deo tuo*³.

Secundum privilegium fuit, fomitem peccati, hoc est, earnis adversus spiritum sensusque adversus rationem rebellionem illi abstulisse⁴, quo tota illa anima cum omni sua interiore familia, id est, facultatibus

Extinctio
fomitis
peccati.

¹ Cf. Ephes. 5, 27. ² Ps. 39, 8. 9. ³ Deut. 18, 13.

⁴ Cf. S. Thom. III. q. 27. a. 3 et 4.

omnibus, perpetua pace concordiaque frueretur, ut quae principis pacis futura esset habitaculum, juxta illud psalmi¹: *Factus est in pace locus ejus.* Nunquam itaque Virgo Sanctissima interiores pugnas sensit, quas nos gementes sentimus, nec quidquam ejus *caro adversus spiritum concupiscebatur*², neque hic illam cum difficultate gubernabat; non appetitionum sensuum lex rationis legi adversabatur, neque in hujusmodi appetitionibus coercendis aut sibi subjiciendis ratio laborabat, magna potius *voluptate* inter se concordes, aeternae *Dei legi* sese subjiciebant. O pacis excelsa princeps! maete hac interiore pace, qua nulla praecedente pugna frueris, impetra mihi, quaequo, interioris meae, quam patior, pugnae moderationem, quo aliqua saltem pacis ac felicitatis tuae parte frui mihi liceat.

Confirmatio
in gratia
singularis.

*Tertium privilegium fuit, singulari quodam modo fuisse in gratia confirmatam, ita ut toto vitae suae tempore nullum actuale peccatum admiserit, non opere solum, sed nec verbo, neque cogitatione, Deo Domino nostro singulari sua providentia ita illi assistente, ut omnia ejus opera, juxta Apostoli de Ecclesia dictum, *sanc/a essent et immaculata*³ secundum tres omnino gradus puritatis: absque letalis videlicet peccati macula; absque venialis ruga; et absque omni imperfectione, declinato non solum malo, sed etiam imperfecto quocunque minusque bono opere, electo autem semper eo, quod caeteris melius pulchriusque judicabat, singulis suis actionibus excellentem et gloriosam illam imprimens puritatem, qua triumphans in coelo gaudet Ecclesia. Hunc puritatis modum, quo mihi gradu est possibilis, obtinere contendam, sic eum a Deo postulans: O Deus aeterne, qui matris tuae *tabernaculum sanctificasti, et in medio ejus continue assistens non commovebaris, sed quotidie mane**

¹ Ps. 75, 3.

² Cf. Gal. 5, 17.

³ Ephes. 5, 27.

diluculo illam praeveniens in omnibus, quae ageret, adjuvabas¹, sanctifica et animam meam, assistens illi semper, gratia tua mane me praeveniens, quo mea opera pura sint absque macula aut ruga aut re alia, quae in me tibi displiceat. Amen.

Privilegium quartum fuit, eandem ipso conceptionis momento tanta gratiae, charitatis caeterarumque virtutum ac donorum Spiritus Sancti abundantia et plenitudine fuisse repletam, ut Angelos atque ipsos Seraphinos superaret; quo digna esset Dei mater, digna angelicarum hierarchiarum regina, *tanto melior ipsis Angelis² sanctiorque effecta, quanto excellentius prae illis*, qui servi solum et administri in domo ejus futuri erant, nomen erat acceptura, hoc est, matris. Ibi itaque censenda est Virgo Sanctissima cursum suum incepisse, quo Angeli suum perduxerant et absolverant. Ideoque plures sanctitatis gradus adhuc in terra degens assecuta est, quam haberent, qui in coelo ipso jam habitabant, iis exceptis, quae status illius sunt propria; et in ea locum habet, quod de civitate Dei Propheta dixit: *Fundamenta ejus in montibus sanctis³.* Ejus enim vitae initia altiora in sanctitate fuerunt ea summitate, ad quam magni Ecclesiae Sancti pervenerunt. O quanta voluptate Sanctissima ipsa Trinitas perfundebatur excellentis hujus infantulae aspectu! Pater ipse aeternus talem se filiam habere delectabatur, Dei Filius tanta futurae matris suae pulchritudine laetabatur, Spiritus Sanctus talem se sponsam habere exultabat, omnesque tres divinae Personae, gratia sua eam ingressae, summo in ea gudio habitabant. O coeli Angeli, qui postea *Filium Dei, mundum ingredientem, adorastis⁴*, accedite nunc et eam, quae ejus mater, vestra vero regina futura est, sup-

Abundantis
gratiae
collatio.

¹ Ps. 45, 5. 6. ² Cf. Hebr. 1, 4. ³ Ps. 86, 1.

⁴ Cf. Hebr. 1, 6.

plices veneramini. O Angelorum regina! jam nunc te adhuc in ventre matris latentem verbis illis saluto, quibus Gabriel Angelus te postea salutavit: *Ave, gratia plena! Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus*¹. Idque merito facio, quia in ipso, quo concepta es, momento gratiam apud Deum supra omnes illas invenisti. Ora, Domina, illum, ut spiritum meum mundet, refrenet carnem, passiones coërceat ac moderetur, gratiaque sua ita repleat, ut fervore magno servire illi incipiam et in eo, donec obtineam coronam, perseverem. Amen.

MEDITATIO IV.

De vita Beatae Virginis usque ad incarnationem, in qua de ejus nativitate, praesentatione in templum et desponsatione cum S. Josepho agitur.

PUNCTUM I.

Considerandum primo, novem post conceptionem elapsis mensibus natam Beatam Virginem fuisse in paterna domo, ejusque nativitatem, ut Ecclesia canit, gaudium universo mundo annunciasse.

Expendam hic *primum* Sanetissimae Trinitatis gaudium, quum infantulam hanc, adeo sibi dilectam, vidi jam in lueem editam, per quam res adeo celebres pro gloria sua et commodo nostro perficere statuerat. Quare fas est credere, communicasse Deum hoc die Angelis in coelo, justis in terra sanctisque in limbo Patribus novam quandam laetitiam (quamvis ejus causa non omnibus revelata), velut prognosticum ejus gaudii, quo, ipso Deo, cuius mater infantula haec futura erat,

Nativitas
B. M. V.
fuit gaudio
SS. Trinitati
et mundo.

¹ Luc. 1, 28.

in mundum veniente, afficiendi essent, eo modo, quo solet aurora, quum surgit, gaudium quoddam levamenque viventibus adferre, quasi orituri mox solis indicium. Si enim multi in S. Joannis Baptistae nativitate gavisi sunt, eo quod velut phosphorus et praecursor esset Christi, multo sine dubio plures gaudebant ejus Virginis nativitate, quae Christum ipsum esset progenitura materque ejus futura. Hac consideratione excitabor ad affectus laudis et gaudii, congratulans Trinitati Sanctissimae de hujus infantulae natali, Patri quidem aeterno, quod talis ei nata sit filia; Filio ejus Domino nostro, quod nata ea sit, quae ipsius sit mater futura; Spiritui Sancto, quod talis sit ei exorta sponsa. O Trinitas beatissima, ter quaterque sit felix dilectae hujus tuae nativitas. Impertire mihi etiam, quaeso, aliquid illius gaudii, quod aliis in hoc natali communicas, siquidem haec Virgo etiam mihi nascitur.

Hinc etiam aliud magni spiritualis gaudii incentivum eliciam. Nam ut hujus Virginis nativitas, eo quod adventus Salvatoris esset praenuncia, magnum mundo gaudium attulit: ita, quum ejus devotio in aliqua anima oritur, magnam ei laetitiam adfert, eo quod certum sit pignus Christi mox secuturi et salutem ipsi allaturi; et propterea S. Anselmus dixit, esse signum praedestinationis ad gloriam, quod aliquis valde sit Beatae Virgini devotus¹. Eam enim devotionem sequuntur praedestinationis effectus, quos ipsa Virga suis procurat devotis; illa enim, ut pia mater, coelestes inspirationes, vocationem, justificationis gratiam, tentationum victoriam, praeservationem a lapsu, meritorum augmentum, perseverantium in gratia, ac gloriae tandem coronam impetrat, *ut in*

Devotionis
erga eam
nascentia
etiam est
gaudio.

¹ Cf. Eadmari (discip. S. Ans.) de excellentia B. V. c. 1 et ult.

sequentibus meditationibus licebit observare. O Virgo excellentissima, quae Dei jussu in electis ejus ad coelum mittis radices¹, tam altas, quaeso, in anima mea mitte devotionis et imitationis tuae radices, ut aeternae praedestinationis per te pignus obtineam. Amen.

PUNCTUM II.

*Secundo considerandum, parentes hujus Virginis revelatione, ut pie creditur, divina Mariae ei nomen imposuisse, sicut *Baptistae* nomen fuit etiam revealatum², et proinde voluisse Deum eo nomine infantulae hujus excellentias manifestare; quae ut multae erant, ita hoc prae aliis, quod variis linguis varia haberet significata³, ad id fuit accommodatum, siquidem ad commune illa omnium bonum nascebatur. Maria enim maris stellam aut amarum mare, dominam aut exaltatam, illustratam aut illustrantem, aut populi magistram significat, quae omnia in hac Virgine periuntur. Est enim maris stella, quia lux est, solatium ac ductrix in hujus mundi mari navigantium, qui variis temptationum fluctibus et damnationis periculorum tempestatibus jactantur; hujus enim Virginis precibus, exemplis et favore, quo eos prosequitur, valde illi laetificantur et corroborantur, ut et viam rectam inveniant et portum tandem salutis teneant. Est mare amarum diversis rationibus⁴. Mare enim est ob coelestium gratiarum immensitatem, quas habet ab ejus sibi liberalitate communicatas, qui ipsam elegit in matrem. Est amarum ob multitudinem amaritudinum, quas in Filii sui passione perpessa est. Consuevit enim Deus eadem mensura consolaciones ac*

Impositio
nominisdivinitus
videtur
facta;diversa
hujus
nominis
significatio.

¹ Cf. Eccli. 24, 13. ² Luc. 1, 13.

³ Cf. S. Bonav. Speculum B. Mariae V., lect. 3.

⁴ S. Bonav. ibid. fere ab initio.

desolationes metiri, id quod aperte servavit in hac Virgine. Est *domina* et *exaltata*, quia facultatum suarum, appetitionum, imaginationis ac sensuum omnium eminenter fuit domina, magno, ut diximus, imperio omnibus illis imperans. Angelorum etiam est domina, quia super eos omnes elevata; et quid mirum? siquidem modo quodam ipsius etiam Dei fuit domina, imperans illi, qua homo erat, qui et ipse ut filius *matri subditus* erat. Est *illustrata* seu *illustrans*, quia insigne a Deo sapientiae lumen accepit, non sibi tantum, sed ut alios etiam illustraret; ideoque Apostolorum ipsorum fuit magistra omniumque fidelium, ut postea dicetur.

Brevibus his considerationibus varios in anima mea affectus excitabo, gaudii, confidentiae ac devotionis magnae ad hoc Mariae nomen, ipsi Virgini supplicans, ea ut erga me praestet officia, quae eo nomine significantur. O Virgo sacratissima, optimo juro dicere possum, *nomen tuum*, sicut et Filii tui, esse *oleum effusum*¹, quod illuminat, confortat, sanat atque exhilarat cor. Effunde larga manu pretiosum hoc oleum in me. Et, quae maris es stella, duc me ac protege in temptationibus et periculis. Quae mare es gratiarum et amaritudinum, aliquam earum mihi partem impertas, quum non minor censenda sit gratia, amaras acerbisque Christi poenas intime sentire ac dolere, quam jucunda alia bona de manu ejus accipere. Sis et mihi magistra, ut, ignorantias meas illustrans meque passionum mearum dominum efficiens, per semitas perfectionis deducas, ut ejus culmen sancti tui nominis invocatione tandem attingam. Amen.

Licet et hie considerare, infantulam hanc sanctissimam, statim ac rationis usum habere coepit² (sive

Gaudium
et fiducia
in B. V.

¹ Cant. 1, 2.

² Cf. Suarez in III. S. Thomae q. 27. disp. 4. sect. 7 et 8.

id fuerit adhuc in ventre matris speciali privilegio, ut S. Joannes Baptista habuit, sive circa tertium aetatis annum, antequam in templo praesentaretur), magno fervore negotiationem donis et gratiis acceptis instituisse mediis illis, quae puncto IV. proponentur.

PUNCTUM III.

*Praesentatio
in templo.*

Considerandum tertio, Virginem parvae adhuc aetatis (trium, ut creditur, annorum) Dei inspiratione fuisse a parentibus in templo praesentatam, quo divino illic obsequio dicaretur et cum aliis ejusdem instituti virginibus occuparetur. Circa praeresentationem in tres personas, quae illic intervererunt, conjiciendi sunt oculi.

*Divina
inspiratio
ejusque per
B. V.
susceptio.*

Prima persona fuit ipsa divina Majestas, quae Beatam hanc Virginem sibi elegit eique hujusmodi institutionem in templo inspiravit, paternam suam providentiam erga eam ostendens, dum, ex hujus mundi strepitu eam extrahens, in domum suam, templum videlicet, deduxit, quia ipsamet futura erat viva domus, in qua Deus incarnaretur, et vivum templum, in quo habitaret. Quare magna amoris significatione ejus cordi verba illa psalmi¹ inspiravit: *Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, et obliviouscere populum tuum, et domum patris tui: et concupiscet rex decorum tuum.* Audivit hanc vocem et inspirationem Dei Beata Virgo; animadvertisit, quod sibi conferebatur beneficium; inclinavit aurem suam ad obediendum et celeriter, quod jubebatur, praestandum; oblita est omnino populi sui; paterna domui terrenae renunciavit, quo coelesti Patri, qui filiam eam compellabat, gratum aliquid faceret. Adeoque recenti hac obedientia et humilitate ejus crevit pulchritudo, ut coelorum terraeque

¹ Ps. 44, 11. 12.

regis erga eam amori magna fieret accessio, gauderetque, quod eam in matrem suam elegisset.

Colligam hinc, quanti sit Dei erga eum benevolentia, quem efficaciter permovet, ut, ex hujus mundi occasionibus et periculis expeditus, patriae ac paternae domui renuncians, illi serviat; quamque sit aequum, omnes hujusmodi motioni, quum eam sentiunt, obtemperare, quum non minus sit paterni erga dilectos filios amoris indicium, eos a talibus periculis eripere, quam Abrahamum ex Chaldaeorum flamma et fratrem ejus Loth ex incendio Sodomorum liberare.

Deinde sanctorum Joachimi et Annae, Beatae Virginis parentum, pietas est perpendenda; qui, ut justi erant, tantum abest, ut piis filiae votis repugnarent, ut, Dei inspiratione excitati, filiam potius praevenirent et unicum ventris sui fructum, quem a Deo acceperant, eidem libentissime redderent, felices se existimantes, ita filiam suam Deo placuisse, ut ad suum obsequium illam vocaret. Nec minore spiritus fervore id fecisse Sancti isti censendi sunt, quam Anna, illa Samuelis mater¹, dum filium suum Deo in templo servitum obtulit, sibi persuadens, gratissimam hanc Deo futuram oblationem. Horum Sanctorum exemplo discam, magno spiritus fervore unicam praeque ceteris animae meae dilectam libertatem primumque ejus affectum, qui est amor, Deo offerre ea firma resolutione, quod aliud nolim, quam ipse velit; id vero solum diligere, quod ipse diligit; ac porro daturum me libenter, quidquid petierit.

Tertio Beatae Virginis ipsius in hac sui praesentatione devotionem perpendam. Statim enim atque a parentibus audivit, se in templum deducendam, gaudio exultans, illud psalmi usurpavit: Laetatu sum in his, quae dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus².

Liberalis
ex parte
Joachimi et
Annae
oblatio.

Ipsius
Virginis
fervens mi
oblatio.

Quum vero in templum est deducta, quindecim ejus gradus magno spiritus fervore descendere coepit, mente sibi proponens, per omnes virtutum gradus ad culmen perfectionis descendere, psalmi illius dictum adimplens: *Beatus vir, cuius est auxilium abs te; ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit. . . Ibunt de virtute in virtutem; videbitur Deus Deorum in Sion*¹. O virilis et felix infantula, cui Deus auxilio suo favit, *adjuvans te mane diluculo*². Quam solida intus in corde tuo proposita, quam apte ascensiones in virtute disponis in loco isto, quem in tuum habitaculum elegisti! Concede feli-citer gradus istos de virtute in virtutem, patet enim tibi aditus, licetque omnipotentem Deum contemplando aspicere in sancta ista civitate Sion.

Postquam templum descendisset, B. Virgo, Deum prostrata adorans, se ipsam praesentavit obtulitque in obsequium perpetuum. Non enim, ut aliae vir-gines, ad annum aut decem offerre se voluit, sed in perpetuum, ita ut, quod in se esset, toto vitae spatio in sancto illo templo Deo deserviret. O quantum Deus in hoc holocausto sibi complacuit! quanta ju-cunditate illud acceptavit! quantam vicissim dono-rum gratiarumque copiam ipsi se offerenti impertivit! Dixerit illa forte: Ecce, Domine, in domum tuam venio, accipe ancillam tuam in perpetuum obsequium tuum; neque enim gloriostorem reputo sortem, quam tibi servire. Cui vicissim Dominus: *Veni in hortum meum, soror mea sponsa*³; ponam in te thronum meum; tu futura es sol, in quo habitationem meam colloca-turus sum ex eoque ut sponsus e thalamo exiturus. Orna illum virtutum floribus; prope enim est tempus meas in eo nuptias celebrandi.

¹ Ps. 83, 6—8. ² Ps. 45, 6.

³ Cant. 5, 1.

Ad hujus Virginis imitationem debo et ego me ipsum Deo praesentare et offerre ut servum perpetuum; cum certo animi decreto nunquam ab ejus servitio recedendi.

PUNCTUM IV.

Consideranda quarto loco est excellentissima hujus ^{Vita B. V.} virgunculae in templo vita. *Primum* enim ut aetate, ita spiritu crescebat coram Deo et hominibus, ut, S. Ambrosio teste¹, singulos corporis gressus exercitio et augmento virtutis comitaretur et *quasi lux splendens procederet et cresceret usque ad perfectam diem*². Quia ut Spiritus Sanctus illam inspirationibus suis urgebat, ita illa viribus suis omnibus cooperabatur, studens, juxta consilium Sapientis³, *in omnibus operibus suis praecellens esse quatuor praincipis excellentiis*: Prima, ut singulis actionibus cresceret in charitate et sanitate; secunda, ut omnia ejus opera essent plena (omni enim intentione et plenitudine perfectionis, quam viribus suis adhibere poterat, operabatur); tertia, ut in singulis actionibus magna uteatur sapientia ac discretione constantiaque singulari, donec ad finem perduceret; quarto, ut singulis actionibus varios virtutum affectus misceret, quo simul in omnibus progressum ficeret.

in templo.

omnia opera
quatuor
modis per-
fectissime
egit.

Propter quatuor hasce excellentias admirati Angeli dicebant: *Quae est ista, quae progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata?*⁴ Quae haec est infantula, quae de virtute in virtutem, ut aurora crescens, absque mora aut retrocessione progreditur? *pulchra ut luna, plena gratiarum plenitudine absque*

Admiratio
Angelorum.

¹ Cf. De virg. I. 2. c. 2. ² Prov. 4, 18.

³ Eccli. 33, 23. ⁴ Cant. 6, 9.

earum decreemento? *electa ut sol*, quae nullam in terra parem habet? et quae ista est, quae quum natura sit debilis virgo, est tamen in gratia firmissima et *terribilis ut castrorum acies ordinata*, intra se habens virtutum exercitum, invictae charitatis ordine dispositum? Talia Angeli admirationis affectu dicebant; ipseque Deus, ejus cernens fervorem, plurimum sibi in ea complacebat; homines quoque, tanta sanctitate in aetate tantilla conspecta, magnopere eam suspiciebant, ipsique aedificabantur. Sed ego, eodem nomine admirans et gaudens, erubescam tamen, cernens me valde ab ea remotum ob meum temorem in studio virtutum: at optabo emergere et pro viribus imitari.

Proxime perpendam, eandem infantulam magnam diei partem expendere solitam ascendendo et descendendo mysticam illam *scalam Jacob*¹, *stantem super terram*, *cujus cacumen tangebat coelum*, *cui Dominus innixus erat*, cuius gradus supra diximus esse lectio-
nem, meditationem, orationem et contemplationem.
Diei enim partem unam lectioni Scripturae Sanctae magna animi sui voluptate tribuebat, Deo illius intelligentiam illustrante, ut eas intelligeret ac penetraret. Inde ad meditationem transibat, conferens in corde suo, quae legisset, et novas inquirens veritates, quae tum mentem illustrarent, tum eorū amoris igne ac devotionis in Deum accenderent. Hinc alio tempore orationis gradum concendebat, a Deo ferventi prece dona gratiae petens non soli sibi, sed suis etiam sociis totique populo. Ultimo denique contemplationis gradum concendens, longiores in ea moras trahebat, animam suam cum Deo conjungens, a quo tanta suavitate et dulcedine afficiebatur tamque extraordinaria coelestia dona accipiebat, ut nemo praeter ipsum Deum, qui ea largiebatur, et ipsam, quae ac-

¹ Cf. Gen. 28, 12.

B. V.
ascensionis
quotidianus
ad Deum:

lectione,

meditatione,
oratione,

contem-
platione.

cipiebat, aestimare valeat. *Manna enim illo abscondito*¹ fruebatur, cuius dulcedinem nemo scit, nisi qui accipit. In hujusmodi piis exercitationibus saepius visitabatur ab Angelis, per scalam illam ascendentibus et descendantibus, eosque consolantibus, qui eam frequentant, multo vero singularius B. hanc Virginem, a cuius puritate suam superari animadvertebant. Ac propterea ascendentem eam cernentes, admirati illud Canticorum² dicebant: *Quae est ista, quae ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhae et thuris et universi pulveris pigmentarii?* Quae, inquiunt, haec est infantula in hujus mundi deserto et templi solitudine habitans, quae non ut virga, sed ut *virgula* in oculis suis parvula, in Dei vero conspectu odoris plenissima et gratiosissima ascendit crescitque semper *myrrha* mortificationis, *thure* orationis et continua virtutum omnium exercitatione.

Descendens denique hanc scalam, in operibus manuum serviens templo et sociarum commodis sese occupabat, ita tamen, ut externis actionibus semper conjungeret orationem, propter quam causam de ea dictum est: *Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris*³. O excellentissima Virgo et virga ex Jesse radice orta, ad tuum ascendens dilectum ut *virgula* odorifera, impetra, quaeso, mihi, ut parvus sim in humilitate et sollicitus in orationis scala conscenda, quam tu ascendisti, donec cum Deo conjungar; descendam etiam ad mortificationis opera in me, pietatis vero in proximos sedulo exercenda; in virtutibus omnibus profectum faciam et omnibus boni exempli odorem impertiam, ut glorificent Deum per omnia saecula. Amen.

Descensus
ad opera
externa:

morti-
ficationis,

charitatis in
proximum.

¹ Apoc. 2, 17.

² Cant. 3, 6.

³ Cant. 4, 11.

PUNCTUM V.

Votum
perpetuae
virginitatis.

Considerandum quinto loco est, hoc ipso tempore excellentissimam hanc Virginem oblationem aliam novam, sed Deo gratissimam, obtulisse, perpetuae videlicet virginitatis votum¹, speciali ad id Spiritus Sancti instinctu singularique devotione inductam. Tantus enim ejus erga Deum erat amor, ut totum cor suum ei tradendi ipsumque solum sponsum habendi vehemens in ea desiderium excitaret, nec aliam cogitationem admitteret, quam *quomodo placeret Deo*², ne divisa esset, quemadmodum se dividunt conjugati. Sciensque, virginitatem voto firmatam, virginitate, quae simplici proposito servatur, pretiosiorem esse, particulari ad eam perpetuo servandam voto se obstrinxit, meliora semper, firmiora, securiora et quae Deum magis glorificarent, amplexa. In ea tunc impletum est, quod sponsus de ea dixerat: *Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus*³. Bis *hortum* appellat, eo quod perfectam corpore et animo castitatem servaret, voto perpetuo firmatam, quod ad instar serae majorem ei securitatem adferret, adjunctis praesertim fidelibus custodibus: humilitate, modestia, silentio et abstinentia; quo respexit etiam, quum eam sponsus *hortum* appellavit, significans, ejus virginitatem non esse sterilem, sed multis virtutum floribus bonorumque operum fructibus foecundam, illis quidem mentem, his corpus exornantibus, *ut esset sancta corpore et spiritu*⁴. O quam hic hortus coelesti sponso gratus erat! cuius aspectu odoreque floridarum ejus virtutum mirifice recreabatur, *dulces operum ejus fructus*⁵ avide comedens gaudensque, quod novo illo serae genere, voto vide-

¹ S. Thom. III. q. 28. a. 4. ² 1 Cor. 7, 32.

³ Cant. 4, 12. ⁴ 1 Cor. 7, 34. ⁵ Cant. 2, 3.

licet, tam solide conclusus esset talibusque custodibus communitus. Ideoque copiosis consolationum et coelestium donorum imbribus frequenter eum irrigabat, imo *fontem* puteumque viventium aquarum, suarum videlicet gratiarum, in eo exstruxit, quem divina sua protectione amplius obfirmavit.

Ex heroico hoc B. Virginis exemplo vehemens excitabo in me castitatis servanda desiderium; ad cuius majorem, qua potero, custodiam me ipsum juxta statum meum offeram, B. Virginem in meam ad id patronam et protectricem eligens in hac ipsi adeo grata expeditione, repetamque saepius versum illum Ecclesiae:

*Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos, culpis solutos,
Mites fac et castos. Amen.*

Ad ejus vero imitationem corporis et animae meae hortum etiam voti sera (si Deus id mihi inspiraverit) occludam. Quodsi hac ratione claudere non licebit, adhibeo certe custodes, virtutes illas, quae juxta vitae meae rationem castitatem meam custodiant.

PUNCTUM VI.

Considerandum sexto, Beatissimam Virginem, ap-
propinquante incarnationis Christi tempore, quum di-
vina revelatione didicisset, nullum se propterea casti-
tatis periculum subituram, quod sponsum acciperet,
prompte divinae voce paruisse *viroque* justo, *cui no-
men erat Joseph, desponsatam fuisse*¹. Expendendae
igitur hic sunt causae, ob quas Deus voluerit ma-
trem suam viro *desponderi*²; eisdem enim providen-
tiā, quam de suis habet, satis ostendit.

castitatem
meam
B. Virginis
commen-
dabo.

Desponsatio
cum
S. Joseph
sine
castitatis
detractione.

¹ Matth. 1, 18. 19. ² Cf. S. Thom. III. q. 29. a. 1.

Causae ex
parte Dei.

Prima causa fuit, quo mysterium incarnationis et partus ipse B. Virginis ad certum usque tempus celeretur. *Deinde*, ut sic matris suae honori consuleret, ne, si non sponsata concepisset, adultera apud homines haberetur. *Tertio*, ut haberet, qui ipsam aleret, in occurrentibus necessitatibus inserviret, in peregrinationibus comitaretur, et ut Filius nasciturus nutritum haberet, a quo aleretur ac de rebus necessariis prospiceretur. *Denique* ut ipsum etiam Sanctum Joseph hac occasione exaltaret, quem ad matris suae sponsi suique ipsius nutritii dignitatem evehebat. O Pater amantissime, gratias tibi ago propter curam, quam de filiis et domesticis tuis geris, illorum honori, levamini, sustentationi benigne prospiciens, providens in tempore eorum remedium, quorum absentia molestiam adferret, imo eos exaltandi occasiones quaerens. Felicem illum, qui sub tua est protectione et adjutorio. Aspice ergo, mi Domine, creaturam tuam et fac, me tuo semper occupari obsequio, qui meae semper te impendis gubernationi.

Virtutes a
B. V.
exercitiae:

Fides
et fiducia,
obedientia.

Perpendenda *deinde* est fidei et confidentiae B. Virginis praestantia, quam in Deum collocaverat de castitatis suae integritate, etiamsi vere desponderetur; obedientia item ejus insignis, dum eam vitae rationem, a qua maxime abhorrebat, acceptavit, voluntatem propriam resignans seque totam Dei manibus liberaliter committens. In qua re merito ipsam juxta vitae meae rationem imitari conabor, certo mihi persuadens propterea, quod obediam Deo, modo me totum illi committam, nec virtutem aliquam, nec solatium, nec aliud quidvis, quod ad salutem meam optare possem, me amissurum, quia Deus novit ac potest virginitatem cum desponsatione conjungere, contemplationem cum occupatione, Rachelis pulchritudinem cum Liae foecunditate, ita ut neutra detrimentum ferat.

PUNCTUM VII.

Consideranda septimo sunt Beatae Virginis inflammata Christi in mundum adventus desideria, quae, quo incarnationis tempus appropinquabat magis, eo magis accendebantur, id agente Spiritu Sancto, cuius est proprium, quum aliquid electis suis statuit elargiri, vehemens in eis desiderium ejus excitare, quo tali desiderio orationeque ad eam gratiam recipiendam sese magis disponant.

Deinde sua ipsius charitas ipsam Beatam Virginem urgebat¹ utroque nobilissimo actu suo, amoris Dei et proximi, zelusque gloriae Dei et salutis animarum; quae enim Deum vehementer diligebat, eundem hominem factum, quo ejus magnalia melius cognoscere et stupenda opera cernere ac familiarius cum eo versari liceret, videre desiderabat, illud Canticorum usurpans²: Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris meae, ut inveniam te foris, et deosculerte, et jam me nemo despiciat? Apprehendam te, et ducam in domum matris meae; ibi me decebis, et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum malorum granatorum meorum. O me felicem, si te hominem factum cernerem, sugentem alicujus foeminae ubera, et extra coelum istud spectabilem et cum hominibus in terra conversantem invenirem, quo pacis osculum tibi infigerem, et tu mihi. Tunc studerem conversari tecum, doctrinam tuam in hoc templo audire et ad id te invitare, quod tibi est maxime in votis, amorem inquam meum plurimosque ejus affectus et opera charitatis.

Tertio accedebat zelus, qui ejus viscera comedebat, quum Dei offenditio adeo crebras magnasque cerneret et hominum tantam jacturam. Quare magnis

Desideria
Bae V.
cirea Chi
adventum
accen-
debantur:
a Spiritu
Sancto,

a Virginis
charitate
erga Deum
et homines,

¹ Cf. 2 Cor. 5, 14.

² Cant. 8, 1. 2.

a zelo
propter
injuries Deo
illatas et
hominum
perditionem.

gemitibus et orationibus ad Deum clamans, ut tandem veniret subsidiumque ferret, petebat, ingenti affectu Psalmistae et Isaiae petitiones iterans, quibus Ecclesia tempore adventus uti consuevit¹: *Excita, Domine, potentiam tuam et veni, ut salvos facias nos. Ostende nobis misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. Utinam disrumperes coelos, et descenderes. Rorate coeli desuper, et nubes pluant justum; aperiatur terra et germinet Salvatorem.*

Ad extremum: Tantum valuit oratio Beatae Virginis apud Deum, ut, mundo adhuc perditissimo, ut mox videbimus, hominibusque nihil minus quam eam gratiam merentibus, sola ipsa, merita sua orationesque tot malis meritis opponens, obtinuerit, ut Dei Filius incarnationem suam acceleraret, nulla habitatione, quod mundus eo beneficio adeo indignus esset. O Virgineae orationis efficacitatem! Exsulto, o Domina mea, tanti te fieri apud Deum, ut moras eum rumpere et suum tandem adventum accelerare cegas. Ora, quaeso te, ut ad me visitandum festinare dignetur; et quo tali ejus conspectu dignus inveniar, ora Spiritum Divinum, ferventia ut mihi desideria inspiret. Amen.

MEDITATIO V.

De tempore, quod Deus elegit ad annuntiandum et exsecutioni mandandum incarnationis mysterium.

Tria tempora potuit Deus ad exsequendum incarnationis decretum eligere², primum in ipso mundi initio, mox scilicet post Adae peccatum; secundum

¹ Ps. 79, 3; 84, 8; Is. 64, 1; 45, 8.

² Cf. S. Thom. III. q. 1. a. 5 et 6.

in medio durationis ejus, quod Habacuc *medium annorum*¹ appellat; tertium ad ejus finem. Sed divina sapientia primo illo tempore hoc mysterium, quo peccati tunc recens admissi remedium erat, promisit, secundo illud est exsecuta, quo deinceps ad tertium usque copiosos ex eo provenientes fructus colligeret, ordinem hunc in bonum nostrum statuens ob causas in punctis subsequentibus perpendendas.

PUNCTUM I.

Perpendendum ergo primum, Deum Dominum Initio mundi
incarnationis
revelata: nostrum, statim ac Adamus et Eva in peccatum sunt prolapsi, hoc incarnationis suae mysterium in remedium et reparationem illius peccati poenarumque, quas propter illud commeriti fuerant, eis revelasse²; quo suae charitatis ac misericordiae in homines magnitudinem manifestaret.

Haec autem statim apparuit in eo, quod, quum ipse tamquam iudex, ab Adamo et Eva inobedientiae rationem exacturus, accederet mortisque sententiam, quam sua culpa incurrisse, promulgaret, simul se misericordem patrem ostenderit, promittens, non solum pro illis se hominem suscepturum, sed mortem etiam, quo illos a morte liberaret, subitum; hac promissione volens, eos, fide tanti Salvatoris munitos, de venia a misericordia divina impetranda non diffidere, sed poenitentia ductos, quod tam benignum erga se patrem offendissent, eam quaerere. Quum itaque Deus parentes nostros et in eis eorum etiam posteros e paradiso terreno pelleret, simul dignatus est, eum, qui coelestes esset portas eisdem aperturus, promittere; et quum poenam et maledicta ob culpam merito inferret, auctorem coelestium benedictionum obtulit.

¹ Hab. 3, 1. ² Cf. S. Thom. II. II. q. 2. a. 7.

ex sua gratia; quum denique a daemone prostrati victique jacerent, certos esse jubet, futurum ex illorum posteris, qui a tali tyranno ipsos eripiat et vindicet in libertatem.

O misericordiarum Pater et totius consolationis Deus, gratias tibi ago, quod, *quum iratus fueris, misericordiae recorderis*¹, et quod, *quum omnes homines propter Adamum primum maledicti esse mereremur, Adamum secundum promiseris*, per quem benedicemur. Ostende erga me, Domine, hanc misericordiam, ut, a maledicto, quod meis peccatis sum promeritus, ereptus, benedictionibus replear, quas Filius tuus meritis suis mihi acquisivit. O Fili Dei vivi, *agnus ab initio mundi morti destinatus*² (ab eo enim tempore mors tua promulgata fuit, quae iis, qui peccaverunt, vitam veram adferret), gratias tibi pro tanto beneficio ago, per illud ipsum petens, ejus mihi fructum applicari, quo a culpae morte per te liber effectus, per te quoque gratiae vitam obtineam. Amen.

Misericordiae
div. impli-
ratio et
gratiarum
actio.

Misericordia
citissime, ut
offerter, ita
accipi debet.

Perpendenda *deinde* est eadem infinita Dei misericordia ex eo, quod promissionem hanc, de remedio nobis adferendo, non ad multos dies, imo neque horas distulerit; nam eodem, quo Adamus peccavit, die et errati illum admonuit et adhibitum se remedium promisit. Desiderat enim Deus vehementer, eos praecipue, qui ob debilitatem deliquerunt, quam citissime ex eo statu emergere ob ingentia, quae ex coillis proveniunt, mala, poenitentiaque ad Deum converti. Haec omnia mihi ipsi accommodans, expendam, quoties Deus post meum in peccatum aliquod lapsum loco justae punitionis sanctis suis me praevenerit inspirationibus ac veniam ex misericordia obtulerit. Quare plurimas illi debo gratias; et merito contendam, eodem die, quo cecidi, poenitere, ita ut, quem-

¹ Hab. 3, 2.

² Cf. Apoc. 13, 8.

admodum Apostolus ait, *sol non occidat super iracundiam¹* meam aut superbiam aut aliam quamcunque culpam.

PUNCTUM II.

Consideranda secundo loco est temporis opportunitas, quod elegit Deus ad decretae incarnationis executionem; quo infinita ejus misericordia magis eluceret.² Ad id autem expendam ipsius mundi, quum ad eum sublevandum Deus venit, dispositionem, ratiocinando per hominum, qui tunc in eo erant, verba, opera, cogitata, quae cum Dei cogitatis, verbis et operibus conferam. Nam, Isaia teste, *sicut exaltantur coeli a terra, sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris, et cogitationes meae a cogitationibus vestris*².

Tempus executionis:

Primum itaque, oculis in coelum intentis, Sanctissimam Trinitatem aspiciam in throno gloriae suae. Ejusque circa imminentem humani generis reparacionem, media ipsius Verbi incarnatione, cogitationes decretaque expendam. Quemadmodum enim tres divinae Personae ante Adami creationem dicebant: *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram*³; ita nunc: subveniamus, inquiunt, homini, quem creavimus, nostramque in eo imaginem et similitudinem reparemus. Quam jucunde tres ipsae divinae Personae consilium hoc instituebant! quam illarum quaeque libenter partes suas in rem tantam conferebat! Pater Filium suum mittebat in mundum; Filius veniens humanam naturam Personae divinae conjungebat; Spiritus Sanctus huic unioni operam suam praestabat. Gratias ago tibi, Trinitas Sanctissima, quod tanta tua voluptate de meo cogites remedio. Utinam et ego magna animi promptitudine ac voluptate in iis verser, quae tuum concernunt obsequium!

Consilium
SSae Tribu-
tatis;

¹ Ephes. 4, 26. ² Is. 55, 9. ³ Gen. 1, 26.

conditio
mundi
miserrima.

Statim vero, demissis in terram oculis, ea circumspiciam, quae tunc in mundo ita gerebantur, quasi ad iniquitatum profundum pervenisset. Gentes enim eosque in sua idolatria processerant, ut se ipsos tamquam deos adorari ab hominibus vellent. Judaei hypocrisi, avaritia, ambitione aliisque innumerabilibus peccatis exuberabant. Terra tota diluvio immunditiarum et obscoenitatum velut submersa jacebat, et, quod Osee¹ dixit, *maledictum et mendacium et homicidium et furtum et adulterium inundaverunt, et sanguis sanguinem tetigit.* Quae omnia Deus, cuius conspectum nulla iniquitas effugere potest, *e coelo prospiciebat*². Nec tamen tanta iniquitatum moles, quae iram ejus irritabat, efficere potuit, ut suum decretum diutius differret; quin potius, ut Habacuc³ dixit, *cum iratus esset, adeo misericordiae recordatus est*, ut, loco secundae totius mundi per diluvium submersionis aut per ignem sicut Sodomorum conflagrationis, misericordiarum inundatione totum illum operire amorisque sui igne inflammare voluerit, misso in eum proprio Filio, qui a tantis malis eruptum amoris igne vehementer accenderet. O charitas infinita, cuius incendia multis fluminum innumerabilium peccatorum aquis exstingui non potuerunt, quin apertioribus majoris amoris indicis excrescerent, dum hoc beneficium omnium longe maximum mundo, in dies eo magis indignum se praebenti, contulisti: gratias tibi ago, amantissime Domine, pro adeo apertis tanti amoris indicis. Per eundem tibi supplico, si ego tamquam peccator iram tuam commeritus fuerim, ne tu, qui adeo es benignus, misericordiae tuae magnitudinem cohibeas.

Eandem considerationem licebit mihi applicare, si expendam, quoties mihi id evenerit, ut, quum re ipsa Deum offenderem, magnum aliquod ab eo beneficium

quoties b.
mihi in
mediis pec-
catis gratiae
dona con-
tulit:

¹ Os. 4, 2.

² Ps. 13, 2.

³ Hab. 3, 2.

acciperem, eo destinatum, ut plura postea majoraque conferret. Quale illud est, quod, e mundi hujus periculis et rerum ejus vineulis expeditus, statum reliquum amplexus fuerim, aut simile aliud insigne domum acceperim; pro quo ingentes gratias agere teneor.

Hinc etiam descendere licet ad cogitandum, multo adhuc magis eandem divinam misericordiam elucere in eo, quod eousque homo fieri distulerit, donec tota Judaea ita esset ob perversos hominum mores disposita, ut venientem ipsum non modo receptura ut Salvatorem non esset, sed tamquam seductorem ad mortem usque persecutura; ex quo ipse occasionem acciperet, eandem totumque humanum genus sua morte redimendi. O Dei sapientia infinita, quam e mundi sapientiae contraria! quae de ejus redemptione tunc maxime agendum judicas, quum ad eam perficiendam sis majores plura patiendi occasiones habitura. Quam his contrariae sunt carnis meae cogitationes! quae, quietem et otium captans, cuiusvis laboris ac difficultatis in obsequio tuo fugit occasionses. Evanescant, quaeso, haec mearum cogitationum ludibria, ut tuam fidelius directionem amplectar nec labores pro te ullos refugiam, qui nullis pro me subeundis pepercisti.

Perfidia
Judaica
praevisa
longe magis
div. mani-
festata miseri-
cordiam.

PUNCTUM III.

Considerandae etiam sunt causae, cur Deus per tot annorum millia adventum hunc suum distulerit; duas tamen potissimum in commodum meum expendam.

D. tandem in
incarnationem
distulit, ut
immundus
1. agnoscat
suum
misericordiam.

Prima fuit, quo experientia ipsa gravissimorum suorum scelerum discerent homines extremam, quatenus tenebantur, hujus Redemptoris necessitatem, qui, quod tamquam medicus nostris morbis sanandis e coelo veniret, eousque venire distulit, ut, illis quotidie crescentibus et sese magis prudentibus, ipsius medici

sapientia et potentia infinita magis eluceret, qui tam gravibus diuturnisque morbis curandis adeo proportionatis uteretur antidotis. Hac inquam causa, quod mundi superbia eosque ascendisset, ut Dei majestatem sibi homines usurparent, voluit Deus hominis formam accipere et profundissima humilitate insolentissimam curare superbiam; et quum divitiarum cupiditas, honorum ambitio et voluptatum aviditas maxime ferveret, tunc Deus ipse paupertatem, ignominias doloresque amplexus est, quo inflammatam illam rerum hujus mundi cupiditatem inflammato earundem rerum contemptu exstingueret. O coelestis medice! grates tibi maximas ago, quod tales adventus tui elegeris opportunitatem ad morbos nostros tam aptis medicamentis curandos. Aspice, Domine, quantopere creverint vulnera mea; ne, quaeso, ultra differas medicinam, sed fac citius experiar magnitudinem misericordiae tuac.

2. ut arde-
tius desi-
deret Redem-
ptorem.

Secunda ejusdem morae causa fuit, quod velit Deus dona sua, magna potissimum, magni ab iis fieri, quibus conferuntur, ac peti et orationibus gemitibusque sollicite quaeri; quod patres illi, qui in limbo detinebantur, et justi, dum terram adhuc habitabant, toto illo tempore praestiterunt. Eadem vero hujus morae opera confidentiam et patientiam eorum probabat, quibus adventus hujus facta erat re promissio. Est enim heroicae singularisque virtutis, confidentiam non amittere, quum, quod promissum est, diu differatur impleri. Quapropter dicebat Habacuc¹: Si moram fecerit, exspecta illum, quia veniens veniet et non tardabit. Quasi dicere voluerit: Si juxta cordis desideria moram eum facere judicabis, confide, quia non trahet eam ultra providentiae suae praescriptum tuaeque necessitatis exigentiam. Certo enim, statuto tem-

¹ Hab. 2, 3.

pore, veniet, quando ejus adventus utilior tibi et
commodior erit.

Has duas causas mibi ipsi licebit accommodare,
si perpendam, solere Deum interdum permittere, ele-
ctos suos diurnas pati afflictiones et ariditates, ut
hac experientia intelligent, quantopere indigeant ipsius
visitatione, ut altius jaciant humilitatis fundamentum,
ut ipsa mora et visitantis velut absentia remedii cre-
scant desideria in probatione fidei ac confidentiae, ac
demum ut ipsum visitationis donum, quum venerit,
magni fiat solliciteque custodiatur. Quare me felicem
judicans, quod natus sim post hoc mysterium mundo
exhibitum, quo gratiarum donorumque per illud colla-
torum copiosius essem particeps, studebo, ut mea
suspiria, gemitus ac desideria in eo versentur, ut
ipse Deus in eor meum per gratiam veniat animam-
que totam donorum suorum abundantia replere digne-
tur; ut compellationem illam *viri desideriorum*¹, qua
Danielem Angelus compellavit, promerear, meis omni-
bus desideriis in ejus adventum directis, qui *desidera-*
*tus gentium*² est cognominatus; nunquam defatigationi
ita dans locum, ut ab iis desideriis vel minimum re-
mittam, licet ejus adventus diu prolongari mihi videa-
tur; certo sciens, nullum esse terminum, quantumvis
remotum, qui non tandem aliquando adveniat. Quo
vero sollicitudo anxietasque mea in desideriis ex-
citandis major erit, eo mora brevior apparebit, pree-
miumque erit amplius.

Baedem
causae, cu
D. differat
me solari.

¹ Dan. 9, 23 et 10, 11. ² Agg. 2, 8.

MEDITATIO VI.

De Gabrielis Archangeli ad annuntiandum Beatae Virginis incarnationis mysterium adventu, et ratione eam salutarit eique timorem depulerit.

PUNCTUM I.

Considerandum hic primum, quid in coelo gestum sit, quum tempus pervenit a Deo constitutum, quo Dei Filius homo fieret. Conspiciam itaque Sanctissimam Trinitatem in throno gloriae suae; quae, quum hoc ipsum vellet ei, quam in aeterni Verbi matrem elegerat, notum facere, legationem honorificam instituit, qua ejus in eam dignitatem consensus requireretur. Cujus seriem Evangelista describit his verbis¹: *Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen virginis Maria.*

In qua legatione consideranda haec: quis illam expedit, quis exsequatur, ad quam dirigatur, et quodnam ejus sit argumentum; et ex singulis fructus aliquis spiritualis erit excerptus.

Qui legationem expedit, Deus est omnipotens, qui etsi creaturis suis non indigeat, quia tamen ipse summe bonus est, ut hominibus benefaciat, complacet sibi cum eis agere, nuntios legatosque eis mittere nobilissimos Angelos, qui omnes, Apostolo teste², sunt administratorii spiritus, in ministerium missi propter eos, qui haereditatem capient salutis; quorum assiduum est ministerium, descendere per scalam, quam vidi Jacob³, Dei ad homines mandata deferentes, et eandem concordare, hominum vota precesque Deo offerentes.

Legatio
Angeli per
SS. Trini-
tatem:

Dei, qui
mittit, ex-
cellentia.

¹ Luc. 1, 26. 27. ² Hebr. 1, 14. ³ Gen. 28, 12.

O immensae Deus majestatis! *Quid est homo, quod memor es ejus? aut filius hominis, quoniam visitas eum?*¹ Laudent te Angeli ipsi tui propter amorem adeo tenerum, quo homines prosequeris.

Qui legationem exsecutus est, fuit Angelus adeo Angelii, qui mittitur, promptitudo. inter suos excellens, ut Gabriel, hoc est Dei fortitudo, nominetur, quo fortitudo mittentis Domini et illius, qui carnem est assumpturus, operumque, quae idem perfecturus, ac ministrorum, quos ad ea mundo promulganda adhibiturus est, significetur: quos legatus hic refert, qui Dei *virtute* fortis erat ac *potens*² implere, quaecunque sibi injungerentur, non in hac modo tam honorifica occasione, sed in quacunque alia etiam humili, ut postmodum videbimus; quia ejus gloria est, exequi, quod vult Deus. Ad cujus imitationem contendam et ego divina gratia fortitudinem induere ad Dei voluntatem in omnibus exsequendam.

Ea, ad quam legatio destinatur, est pauper virgo, in oblivious apud mundum, pauperi fabro desponsata, in civitate adeo vili inhabitans, ut vix credi posset, *boni aliquid ex ea prodire*³; eadem vero sanctissima atque purissima ideoque apud Deum tanta, ut regum et imperatorum mundi filiabus preeferatur. In oculis enim Dei nulla major est excellentia, quam sanctitatis; nec in meis alia esse debet, sed id solum magnum et aestimandum censebo, quod aestimat Deus.

Legationis argumentum est consensus Virginis, ut mater Dei esse velit. Est enim Dominus hic adeo ingenuus, ut, quamvis absolutus sit creaturarum dominus, earum tamen obsequia in rebus adeo excellentibus, nisi libera sint et spontanea, non admittat; et quamvis matrem esse Dei res sit adeo excelsa et praeclera, quia tamen non parvae difficultates ei conjunctae erant, non abs re erat, Virginem utrumque

Virginis,
ad quam
mittitur,
humilitas.

Causa, cur
mittitur,
consensus
creaturae
ad Creatoris
consilium.

¹ Ps. 8, 5.

² Cf. Ps. 102, 20.

³ Joan. 1, 46.

scire, ut dignitatem cum onere sciens volensque acceptaret, quo plus apud Deum haberet meriti et onus facilius suaviusque ad portandum illi redderetur. Sicut nec ad habitandum quidem per gratiam hominum corda ingredi, nec ad filiorum Dei dignitatem eos vult elevare, nisi libere (quum libertatis usum habent) in id consentiant.

Hinc ad eandem legationem spiritualiter perpendiculariter fiet transitus, eamque mihi ipsi ita accommendo. Nam Deus quotidie invisibilis legationes suis inspirationibus ad me mittit, quae, teste S. Bonaventura¹, nuntii sunt et legati Dei invisibles, per quos voluntatem suam aperiens, ingressum petit in animam et obsequia mea requirit. Quare, quum tales sensero inspirationes, par est eas ut Dei nuntios venerari eique gratias agere; quod sic mihi loqui dignetur. O duleissime Pater, qui tanto amore studioque consensum a me requiris, ac si tua potius, quam mea interasset dona tua suscipere: inspira, quod vis; quia omnibus, quae inspirare dignaberis, paratus sum assentire.

PUNCTUM II.

Considerandus secundo loco est Angeli ad Beatam Virginem ingressus modusque salutationis. Et primum quidem Angelus fabricatum ex aëre corpus humanae figuræ pulcherrimum accepit et ad cubile, in quo Beata Virgo erat, summa modestia, reverentia et gravitate ingressus est, eam in vultu sanctitatem preeferens, ut interiore latentem facile ostenderet; ut hinc discamus, quales esse debeant etiam exteriore compositione viri apostolici, qui, Apostolo teste², *legatione*

¹ De septem donis Spiritus S. p. I. cap. 6 versus finem.

² 2 Cor. 5, 20.

pro Christo funguntur, et similiter religiosi, qui angelicam vitam profitentur, quorum externa facies sanctitatem merito referet, ut, qui illos viderint, ad eandem permoveantur.

Ingressus Angelus Beatam Virginem salutavit verbis non vanis, sed divinis, quae Deus illi posuit in ore, dicens: *Ave gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus*¹. Haec salutandi formula, ut Sancti dicunt, nova fuit et a Sanctissima Trinitate ad honoraendam Virginem ejusque sanctitatis novaeque dignitatis manifestandae causa inventa, sicut ipsum mysterium, ad quod revelandum dirigebatur, *novum*² erat et inauditum. Ut enim Christus novus homo erat, veteri Adamo contrarius, ita Virgo, quae ipsum concepit, nova erat foemina, antiquae Evae contraria. Hoc ergo spiritu et aestimatione dicenda ac meditanda est haec salutatio, singulorum verborum excellenti, quam continet, significatione perpensa, gaudii gratitudinisque affectibus adhibitis, exsultando animo ob tantam Virginis excellentiam, Deo etiam gratias agendo, qui eam illi tribuit, et aliquam ejus partem humiliter petendo, imitatione ejus, quatenus nobis licebit, proposita.

Ave.

Primum Angelus, ut gaudium suum nuntiumque laetissimum, quod forebat, aperiret ipsamque Beatam Virginem securam redderet, in ipso ingressu dixit: *Ave*, quod idem est ac: *salvet te Deus, pax tecum, gaudie, esto secura; nuntium enim pacis et prosperitatis tibi adfero*. O excellentissima Virgo, toto cordis affectu te saluto et *ave* dico; per te siquidem nostra coepit salus, dum ejus auctorem concepisti. Tu Evae nomen commutasti, ejus calamitates dissolvisti, nos

*Salutatio
nova, cur?*

¹ Luc. 1, 28. ² Jer. 31, 22.

misericordiis replevisti. Eva illa culpae initium dedit¹, tu dedisti gratiae; illa nos serpenti subjecit, tu ejus caput contrivisti. Gaude, o Virgo Beatissima, ob felicem, quae tibi obtigit, sortem; innova cor meum, quo novum hoc laudum tuarum canticum novo quotidie spiritus fervore tibi decantem.

*Cur sileatur
Mariæ,
nomen.*

Deinde expendendum, cur Angelus initio hujus salutationis proprium ipsius Virginis nomen non expresserit nec dixerit: Ave Maria; sed eo omisso: *Ave*, inquit, *gratia plena!* Hoe enim fecisse videtur, ut intelligamus, nova et gloriosissima nomina Deum illi nunc imponere, ut apud Isaiam nova Messiae nomina imposuit (*et vocabitur*, inquit, *nomen ejus Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Pater futuri saeculi, Princeps pacis*²: quae per excellentiam ei erant in Ecclesia tribuenda); ut, sicut Salomonem nomine Sapientis, Paulum Apostoli voce nominamus, sic Virginem *Plenam gratia, Benedictam inter mulieres compellemus*; et ut Messiae nomen, eodem Isaia teste³, est *Emmanuel*, quod est: *nobiscum Deus*, ita Virginis hujus nomen excellentia quadam sit: *Dominus tecum*. O Virgo Sanctissima! alii te virgam Jesse, portam coeli, sedem sapientiae aliisque nominibus compellent, mihi nunc cum Angelo prae aliis placet, *Gratia plenam*, Dei habitaculum, *Benedictam in mulieribus appellare* ac horum nominum significata magnifica honoris tui causa declarare.

Gratia plena.

*Gratia omnis
generis
plena.*

Considerandum hic *primum*, quae haec sit gratiae plenitudo, expendendumque, Beatam Virginem omnibus plenitudinis modis *gratia plenam* fuisse. Fuit enim in primis *plena justificante gratia, charitate, fide, spe, humilitate, obedientia, patientia caeterisque vir-*

¹ Gen. 3, 6.

² Is. 9, 6.

³ ib. 7, 14.

tutibus; plena item fuit sapientia, scientia, pietate, timore Dei caeterisque Spiritus Sancti donis. Memoria ejus sanctis cogitationibus replebatur, intelligentia insignibus Dei illustrationibus, voluntas ferventibus amoris zelique actibus et affectibus, vehementibus gloriae Dei, Messiae adventus, redemptionis mundi desideriis. Et totam hanc plenitudinem reipsa habebat, quum Angelus ad eam salutandam est ingressus; erat enim et tunc et fere semper horum mysteriorum contemplationi intenta. Gratia praeterea erat plena in actionibus suis; quia ejus opera erant plena, integra, solida in ea plenitudine, quam habere poterant, rectae intentionis, fervoris, amoris, ut non illud ei objiceret Deus, quod Episcopo illi in Apocalypsi: *Non invenio opera tua plena coram Deo meo*¹.

Expendam *deinde* hujus plenitudinis eminentiam. Eminentia
Bac V. prae
aliis Sanctis. Nam etsi vasa multa pretioso liquore sint plena, quod tamen capacius est, plus continet liquoris; ita multi quidem Sancti gratia fuerunt pleni, sed haec tamen Virgo, S. Thoma teste, eo, quod esset capacior, praeterea aliis plena fuit ea plenitudine, quae Matris Dei dignitati erat consentanea; quae quidem dignitas multis superat aliorum Sanctorum dignitatem et officia. Ipso porro gratiarum usu illud magis quotidie dilatabatur ampliorumque gratiarum in dies capacius fiebat.

O Virgo Sanctissima, quis edicere sufficiat, quantum plenitudo tua aliorum Sanctorum plenitudinem antecellat? Illi enim ut flumina forte gratia pleni erant, tu autem juxta nominis tui etymon plena es ut mare. Vehementer gaudeo, quod te S. Gabriel gratia plenam per excellentiam compellaverit, certus, nullum tibi in ea plenitudine parem esse, imo se sociosque suos, ad te collatos, vacuos videri posse.

¹ Apoc. 3, 2.

Grates tibi, Trinitas Beatissima, ob tantam gratiarum plenitudinem, quam Virgini huic contulisti; ob cujus te merita supplex oro, ut ejus mihi partem aliquam donare digneris, quo animae meae vas, etsi parvum, repleatur tamen juxta capacitatem suam.

O misericordiae mater et immensum gratiarum mare, siquidem *flumina ex mari exeunt*¹, in quod ingressa fuerant, exeat etiam ex te gratiarum aliquod flumen, quo animae meae vacuitas repleatur, et opera mea coram Deo plena sint et perfecta. Amen.

Dominus tecum.

Tertio hoc verbo salutationem suam supra modum extulit Angelus. Dicens enim: *Dominus tecum*, omnes rationes, quibus Deus in puris creaturis suis esse potest, indieavit in ipsa Virgine reperiri. Illud enim *tecum* non tantum per essentiam, praesentiam et potentiam, ut in caeteris hominibus, nec per solam gratiam, ut in justis, in ipsa Virgine Dominum esse significat, sed eminenti et speciali gratia, amicitia areataque familiaritate illum esse intra eam. *Tecum* est in omnibus animae tuac facultatibus, mirabiliter eam sibi conjungens: est in memoria, eam, ut semper de ipso cogitet, ad se rapiens; in intelligentia est, eam, ut continue ipsum cognoseat, illustrans; in voluntate est, cam, ut semper ipsum amet, inflammans. *Tecum* etiam est, rebus tuis omnibus speciali providentia et protectione assistens, inspirationibus te suis gubernans et in omnibus, quae agis, te dirigens. *Tecum* est, ut in coelo suo, in templo suo, in thalamo suo, in deliciarum suarum domo, et mox etiam, ut filius tuus, erit in utero tuo. Quare eminenter plenoque ore tibi dio: *Dominus tecum*. Sed et illud non est

Quot modis
Deus sit
cum Maria.

¹ Ecclae. 1, 7.

praetereundum, quod non dixerit Angelus: Dominus est tecum, *fuit*, aut *erit*, sed absolute: *Dominus tecum*, quo fuisse, esse et semper cum illa futurum significaret; ac si distinctius diceret: a creatione tua fuit tecum et nunc est et in aeternum erit. *Non commovebitur*¹ nec mutationem a te faciet, aut mutatio ulla unquam in te erit, quae divinae obstet providentiae.

O Virgo Beatissima! congratulor tibi tantum bonum, ipsummet Deum ejusque tam dulcem societatem. Ora, quaeso, eum, ut et mecum per gratiam suam esse non dedignet meque tali amore possideat, ut nec ipse a me unquam, nec ab ipso ego in aeternum avellar. Amen.

Benedicta tu in mulieribus.

Quarto hoc verbo salutationi suae Angelus finem imposuit. *Benedicta*, inquit, *tu in mulieribus*; quia ab sterilitatis maledicto immunis eris, nullo virginitatis detimento, et ab altero illo *in dolore pariendi*², quia sine voluptate concipies. Eris in universis mulieribus benedicta; quia, ut foemina una omnibus maledictis, quae universos homines comprehendenterunt, initium dedit, ita tu benedictionibus omnibus coelestibus, quae eisdem supervenient, benedicto ventris tui fructu initium dabis, per quem *serpentis conterens caput*³, eos a maledictis omnibus, quae exsecranda ejus suggestio illis adferret, eripes. Quapropter benedicta eris interque mulieres omnes laudaberis milleque benedictionibus ab Angelis coeli et ab hominibus in terra, justis et peccatoribus, repleberis, ad quos omnes copiosae tuae benedictionis fructus descendet. Et ego, indignus licet servus tuus, te laudo, benedico atque glorifico, animo exsultans, quod idem ab omni-

Benedictio
Mariae Evae
maledicto
opposita.

¹ Ps. 45, 6. ² Gen. 3, 16. ³ ib. 3, 15.

bus praestari videam. Quare supplex te oro, ut benedictionum dulcissimi Filii tui, capitis nostri, quas per te tamquam per collum suum Ecclesiae suae corpori communicat, me participem facias. Libera me, quaeso, Domina, a culpae maledictis et poenae, cuius sum reus, quo benedicere servireque possim eidem tuo Filio per saeculorum saecula. Amen.

PUNCTUM III.

B. Virgo in excipienda salutatione. Considerandum tertio, qua ratione Beata Virgo salutationem Angeli exceperit. *Quae cum audisset Maria, turbata est in sermone ejus et cogitabat, qualis esset ista salutatio.* Quatuor hic insigne virtutes prodidit, quas licet imitari: castitatem, humilitatem, prudentiam, silentium.

Castitas. Castitatem in eo ostendit, quod, conspecto repente viro in medio cubili suo, quum sola et sine ullo teste esset, *turbata* sit. Cautarum enim virginum, ait S. Ambrosius¹, est, ad eujusvis viri aspectum verbumque turbari; sicut viri casti est, oculos suos avertere, ut, sicut ait Job², *ne cogitet quidem de virgine*.

Demissio ambul. Sed raram illam suam animi demissionem magis patefacit, quod, quum, Angelo ingrediente, collecta ipsa in cubiculo esset, in altissima magnitudinem Dei ac Messiae ac matris ejus futurae contemplatione defixa, de se ipsa tamen quam vilissime senserit. Quum vero contra Angelus in salutatione sua adeo magnifica de ipsa proferret, *turbata* est non tam ob conspectum Angelum, quam quod tot laudum honorumque, quos ab eo audiebat, fundamentum in se non deprehenderet.

¹ De virgbs. I. 2. c. 2. (n. 11); Exhort. ad virg. n. 71 (c. 10).

² Job 31, 1.

Prudentiam ostendit in eo, quod tantam salutationem nec sine examine nec prius, quam ejus finem scopumque cognosceret, admittendam existimarit. Ideo non temere aut praecipitanter responsum aliquod dedit, donec Angelus in sermone progrederetur: sed ad sibi charum usitatumque potius confugit silentium, externo humiliis verecundaeque suae turbationis indicio potius, quam verbo, tunc respondendum rata.

O Virgo purissima! quam opportune illud sponsi tui nunc tibi accommodatur: *Pulchrae sunt genae tuae sicut turturis*¹, avis castae ac verecundae; in quibus tuae castitatis pulchritudo humiliisque sapientiae splendor elucet.

Hae Virginis virtutes et ornamenta apparebunt etiam magis, si eandem cum Eva illa prima muliere conferamus; illa enim, adhuc virgo, vagabatur in paradyso et ad primum verbum, quod malus angelus ore serpentis illi est locutus², mox respondit longioremque cum eo sermonem instituit, quo superbiae, curiositatis, imprudentiae et ad colloquia propensionis aliorumque vitiorum, in quibus filii ejus facile eam imitamur, aperta dedit indicia. Quapropter merito erubescam et prudentissimam hanc Virginem deprecabor, me ut juvare dignetur, quo in similibus occasionibus ipsius potius amplectar virtutes, quam illius vestigiis insistam.

Collatio
cum Eva.

PUNCTUM IV.

Cognita sancta Virginis turbatione et timore, ait Angelus ei: *Ne timeas, Maria; invenisti enim gratiam apud Deum*³. In quo illud *primum* est perpendendum, boni Spiritus proprium esse, quemcunque timorem et turbationem cordis sedare, quo cum quiete paceque divinas revelationes suscipiat. Et quamvis turbatio haec Virginis omni culpa et imperfectione

Confirmatio
ex parte
Angeli.

Boni Angelii
est animum
sedare.

¹ Cant. 1, 9. ² Gen. 3, 1 sq. ³ Luc. 1, 30.

caruerit, ex ea tamen conjicere licet, quanta cura bonus Angelus studeat illas, quae cum aliqua culpa aut imbecillitate nostra sunt conjunetae, componere. Quare, quod in me erit, merito contendam, illas a me repellere, ne divinis visitationibus impedimento sint, et illud Christi ad Martham: *Solicita es et turbaris erga plurima, porro unum est necessarium*¹, audire merear. Meum igitur custodem Angelum instanter sic orabo: Aufer a me, o beatissime Spiritus, vanum omnem timorem, ut amoris divini capacior fiam; sed a turbationem illam, quam in hisce terrenis patior, quo expeditior sim ad contemplanda coelestia et illo uno contentus, in quo aeterna mea est reposita requies. Amen.

Consideranda *deinde* dulcissimum illud Angeli, ad Virginis timorem repellendum adjectum: *Invenisti gratiam apud Deum*; quasi illi dixisset: non est, quod vel daemonem vel infernum, aut inimicum ullum visibilem aut invisibilem hic timeas, aut quae a me audiisti magnifica et altiora, quae subjungam, suspecta habeas, *invenisti enim gratiam apud Deum*; quod ad tuam plenam securitatem et quietem satis tibi esse debet. Nam ex hoc tibi provenit, quod *plena sis gratia*, quod *Dominus sit tecum*, quod *in mulieribus sis benedicta*; qui enim gratiam apud Deum invenerit, quae bona ab eo non recipiet larga manu? O fortunatam milliesque felicem illam animam, quae *gratiam* invenit apud Deum! Si apud terrenum regem gratiam invenire felicitati tribuitur, quanto major illa censenda est, quae invenitur apud coelestem. Ex illa enim gratia provenit divitiarum, honorum, dignitatum aliorumque hujusmodi bonorum, quae rex terrenus privatis suis elargitur, abundantia, quae saepe implacabili ejus indignatione terminatur; at ex coe-

Quantus
favor sit
gratia apud
Deum.

¹ Luc. 10, 41. 42.

lestis regis gratia virtutum et coelestium donorum provenit copia, quam Deus suis communicat dilectis. Quapropter de praecipuis Sanctis dicit Scriptura, quod *gratiam apud Deum invenerint*, ut de Noë¹, Moyse², Davide³ et aliis; prae quibus tamen omnibus Beata Virgo coram Deo gratiam invenit, ad quem tam prope accessit, ut illa cum illo, et ille cum illa semper fuerit, donec in ventre suo illum ut vera mater conciperet. O mater dulcissima! gaudeo, tantam te gratiam apud Deum invenisse; et quoniam Esther regina, quod *gratiam apud Assuerum regem invenisset*⁴, in causa fuit, cur ejus etiam populus apud eundem in gratia et magno loco esset, esto tu nostra mediatrix, ut et hic gratiam apud Deum inveniamus et illam tandem consummatam, quae aeterna gloria est, consequamur. Amen.

Est autem diligentius attendendum, quamvis Deus hoc favore non dignetur hominem propter ejus merita, sed sola sua misericordia, ad eum tamen obtinendum maxime conferre animi demissionem, qua illum Beata Virgo obtinuit. Ideo Spiritus Sanctus dixit: *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, et coram Deo invenies gratiam, quoniam magna potentia Dei solius, et ab humilibus honoratur*⁵. Ab humilibus honorari Deum ait, quia omnium, quae habent, honorem et gloriam Deo attribuunt; quapropter multo amplius Deus illos honorat, et majorem semper apud eum gratiam inveniunt. Si itaque, anima mea, gratiam apud Deum invenire cupis, sicut Sanctissima haec Virgo invenit, *humilia te in omnibus*, sicut se illa humiliavit; quia *Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam*⁶.

Qui favor,
etsi sit ex
misericordia,
tamen
humilitate
praeparatur.

¹ Gen. 6, 8. ² Exod. 33, 13. ³ Act. 7, 46.

⁴ Esth. 2, 17; 5, 2. ⁵ Eccli. 3, 20. 21. ⁶ Jac. 4, 6.

MEDITATIO VII.

Qua ratione Angelus incarnationis mysterium
Virgini annuntiaverit.

PUNCTUM I.

Incarnationis annuntiatio: Postquam Beatam Virginem a turbatione sua Angelus erexisset, legationem suam sic proposuit: *Ecce concipies in utero, et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et filius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus, et regnabit in domo Jacob in aeternum; et regni ejus non erit finis*¹.

Filius promissi praestantia. In quibus verbis multiplex celsitudo praestantiae illius Filii, quem Angelus Virgini promittit, describitur. *Prima* est, quod Jesus sit mundique Salvator, idque eminentius, quam fuerint reliqui hujus nominis, ut postea dicetur. *Deinde* pleno ore et absque limitatione pronuntiat, eum fore *magnum*; vere enim *magnus* divinitate et humanitate; *magnus* sapientia et sanctitate; vita et doctrina, verbo et exemplo; *magnus* potestate, quam in res omnes habebit, ut magnitudinis hujus suae participatione alios etiam magnos coram Deo efficere possit. *Tertia*, quod idem ipsius Virginis Filius sit etiam *Filius Altissimi*. *Quarta*, quod aeternus ejus Pater datus ei sit *sedem*, thronum scilicet imperiumque super electos omnes, designatum per sedem David et domum Jacob, a quibus, qua homo est, descendit. *Quinta*, quod ejus *regnum aeternum* et *sine fine* duraturum sit. O legationem gloriosam nuntiumque laetissimum! O felicem Virginem, cui tanta promittitur

¹ Luc. 1. 31—33.

proles! O felicem Filium, in quo tot coëunt dignitates! quas omnes Angelus distinete nuntiavit, ut certior Virgo fieret, quem esset conceptura, eum esse Messiam illum, per Prophetas ante promissum, cuius tot essent excellentiae praenuntiatae. Ex quo inducar in magnam aestimationem et amorem erga altissimum hunc Messiam, de singulis ejus quinque praedictis excellentiis exsultans, simul memor quinque vulnerum principalium, quae in cruce postea suscepit; quo eorum fructus electis ipsius mihiique applicentur. Nam ideo illae omnes fuerunt in cruce manifestatae, ut suo loco videbimus.

Nunc tantum perpendam, excellentias hasce ab altissima Unigeniti Filii Dei animi demissione provenisse, quae primo Angeli ad Virginem verbo exprimitur: *Ecce concipies in utero.* Ac si apertius dixisset: quamvis tantus iste sit Salvator et Rex aeternus, eo tamen se demittet, ut majestatem suam ad infantuli, qui foeminae utero concipitur, parvitatem contrahat; ex qua parvitate magnitudo ejus sumet initium, ut impleatur illud Isaiae¹: *Parvulus natus est nobis, et filius datus est nobis; et factus est principatus super humerum ejus; et vocabitur nomen ejus Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Pater futuri saeculi, Princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, et pacis non erit finis; super solium David et super regnum ejus sedebit.*

quae præstantia mira demissione angelorum.

O princeps supreme, qui *de monte*, id est e coelo, tamquam *lapis sine manibus abscissus*² descendisti, absque viri opera in utero Virginis conceptus, et ad tantam montis altitudinem *factus es, ut impleres terram*, regnum tuum, quod aeternum et sine fine est, per eam dilatando: grates tibi, quod extremam parvitatem tantae magnitudinis fundamentum posueris.

Gratiarum actio pro tanta Chiedemissione.

¹ Is. 9, 6. 7. ² Dan. 2, 34. 45.

Concede mihi, ut, non meis, sed tuis innitens manibus, talia tibi serviendi concipiam desideria, ut in magna gloriae tuae opera crescant. Amen.

PUNCTUM II.

Interrogatio
Bac. V.:

Audito hoc nuntio, dixit Angelo Virgo: *Quomodo sicut istud, quoniam virum non cognosco*¹, quasi diceret: Nihil de omnipotentia Dei nec de tuis promissis dubitamus, sed cupio tamen a te instrui, qua ratione iis, quae dixisti, obtemperare liceat, quum voto non cognoscendi virum me obstrinxerim? Quo responso ostendit Beata Virgo insignem prudentiam maximumque virginitatis amorem; quapropter jure merito Ecclesia Sancta prudentissimam eam Virginem appellat. Quamvis enim excelsa omnino Angeli promissio esset, non tamen statim ejus splendore capta eam acceptavit, donec intelligeret, qua ratione cum virginitatis voto, quo se obstrictam teneri seiebat, cohaereret. Adeo enim castitatis servandae studio tenebatur, ut grave illi futurum esset, cum ejus jactura etiam tantae prolis matrem constitui; et quamvis Messiae matrem, juxta Isaiae² prophetiam, virginem futuram non ignoraret, voluit tamen Angeli revelationem prudenter examinare, ut, quo pacto cum Prophetae revelatione consentiret, deprehenderet. Ad cuius imitationem tum magnum concipiam amorem castitatis, fugiens pro viribus omnes eam inficiendi occasiones, etiam quae pietatis et religionis speciem praferant; tum diligenter spiritum examinabo, qui ad aliquid inclinet, in quo ejus integritatis minuendae periculum appareat, ne forte sit Satanus, qui, Apostolo teste, *transfigurans se in Angelum lucis*³ me seducat, ut alios etiam innocentissimos, sed sibi nimium fidentes, aut aliorum

Heroicus
anor casti-
tatis.

¹ Luc. 1, 34. ² Is. 7, 14. ³ 2 Cor. 11, 14.

salutis zelo imprudenti actos, salutis propriae non tanta ratione habita, decipit.

In eisdem verbis, quae prima a Beata Virgine prolata leguntur, quatuor sunt observandae circumstantiae, in quibus praeclara quaedam prudenter loquendi regula depicta esse videtur. Fuerunt enim verba haec pauca, nec plura, quam essent necessaria, in occasione magni momenti modoque humili valdeque decenti prolata, ut videatur Beata Virgo memor omnino fuisse consilii Sapientis¹: *Adolescens loquere in tua causa vix. Si bis interrogatus fueris, habeat caput responsum tuum. In multis esto quasi inscius, et audi tacens simul et quaerens omnia suo tempore.* Haec omnia mire servavit Virgo brevibus hisce suis verbis, quae non prius locuta est, quam bis Angelus loqueretur; et licet non deesset occasio sua interrogatione pergendi, nihil tamen, nisi quod necessarium fuit, tetigit, idque brevissime, aperiens tantum, quo obstricta esset, castitatis votum verbis humilibus, castis, et quae satis essent, ut Angelus intelligeret: *Virum non cognosco.*

O Virgo Sanctissima! merito sponsus in labiis tuis sibi complacuit, quum dixit: *Sicut vitta coccinea labia tua; et eloquium tuum dulce*², quasi mellis favus sensim distillans: quia verba tua succincta sunt ac praemeditata, cum quiete, dulcedine et charitate prolata. Ora ergo eum, Domina, ut, eui tantopere haec loquendi regula arridet, eam cordi meo imprimat; quo verba mea bene prius ponderata ex eo prodeant.

PUNCTUM III.

Huic Virginis quaestioni Angelus respondit: *Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi; ideoque et quod nascetur ex te Sanctum,*

Summa in
loquendo
prudentia.

¹ Eccli. 32, 10—12. ² Cant. 4, 3.

Angeli
responsum
et promissio

vocabitur Filius Dei. In quibus Angeli verbis tria sunt promissa perpendenda: *Primum*, eam conceptionem non viri, sed Spiritus Sancti opera, qui in Virginem e coelo superventurus esset, perficieandam, et quoniam Spiritus hujus opera perfecta sunt, eum simul etiam novam esse gratiae plenitudinem eidem allaturum, qua magis ad hoc opus admirandum disponeretur. *Secundum* promissum fuit: *Virtus Altissimi obumbrabit tibi*, quae, te a sensu voluptate in conceptu praeservans, ex purissimo tuo sanguine infantuli corpus efformatura est, volueris instar, quae alis suis ova fovens calore suo vitam impertit. *Tertium* fuit, quo prioris utriusque rationem reddidit: *Ideoque et quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei*, non adoptione, ut caeteri justi, sed natura, propter humanae naturae cum divina conjunctionem; ideoque Sanctum futurum non privilegio, sed virtute sanctae ipsius conceptionis. O quantam tria haec promissa laetitiam Virgini pepererunt!

O Virgo Sanctissima! si ad Angeli ingressum gratia eras plena, quanto eris plenior, nova illa plenitudine ex adventu Spiritus Sancti accedente? Si ante Dominus erat tecum, qui te gubernaret, protegeret ac solaretur: quanto nunc erit magis, cum Altissimi virtus tibi obumbrarit? Novo nunc jure licebit tibi dicere: *Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi, et fructus ejus dulcis gutturi meo*¹. Sedens sub umbra Altissimi secura esto, illa removebit in conceptu sensus tui voluptatem; cuius conceptionis fructus Deo erit in primis gratus, Angelis jucundus et suavis, nobis salutaris. Felix faustaque, o Virgo purissima, tanta isthaec sit plenitudo; felix umbra cum spe dulcis adeo fructus. Et quae tantam hodierna die gratiam apud Spiritum Sanctum invenisti, ora, ut et super me

Conceptio
miraculosa.

Divina
protectio.

Prolis
promissae
divinitas.

Congratu-
ratio et
precatio
ad B. V.

venire dignetur et mihi virtute sua obumbrare, quo sub dilecta ejus protectione sedens divinae ipsius praesentiae fructus delibem.

Hinc discam: si, ut Beata Virgo Filium Dei conciperet, opus fuit Spiritum Sanctum in eam supervenire, et Altissimi virtutem eidem obumbrare, multo magis esse necessarium divini Spiritus inspirationem et virtutem Deique omnipotentiam, quae mihi obumbret, appetitionum mearum sensualium ardorem attenuperet et in temptationibus ac periculis omnibus mihi assistat, ut ego *spiritum salutis* in anima mea *concipiam*, per quem adoptivus Dei filius efficiar¹. Hac fide merito in coelum clamabo: O Spiritus Sanctissime! veni ex alto in pauperem animam meam et divinae tuae inspirationis semen in ea sparge, ut salutis spiritum concipiat. O Altissimi virtus! *Sub umbra alarum tuarum protege me*². *Obumbra super caput meum in die belli*³ et temptationis, ne infernales milvi praevaleant adversum me, neve amittam ego debilitate mea, quod tu in me inchoasti gratia tua. Amen.

Discam,
quam
necessaria
sp. Si
protectio
sit mihi.

PUNCTUM IV.

Illis, quae prius dixerat, adjecit Angelus: *Ecce confirmatio ex conceput Elisabeth:*

Elisabeth, cognata tua, et ipsa concepit filium in se-nectute sua, et hic mensis est sextus illi, quae vocatur sterilis; quia non erit impossibile apud Deum omne verbum.

Ad tria respexit Angelus his verbis: *Primum*, ut rem ipsi Virgini revelaret gratissimam ob ejus charitatem, cuius est proprium *flere cum flentibus et gaudere cum gaudentibus*⁴. Beatissima enim Virgo, quae doloris cognatae suae Elisabeth ob sterilitatem particeps

¹ Cf. S. Fulg. Rusp. de incarnatione n. 11—13.

² Ps. 16, 8. ³ Ps. 139, 8. ⁴ Rom. 12, 15.

^{quo magis}
^{1. B. V.}
gauderet,

fuerat, merito ob exoptatam conceptionem eidem nunc congratulatura erat.

<sup>2. ejus fides
confirmatur,
retur,</sup> Secundum fuit, ut legationi ac dictis suis exemplo aliquo sensibili fidem faceret. Si enim senex et sterilis concepit, facile est credere, virginem concepturam; quia Deus omnia potest, et quam facile illud effecit, tam et hoc efficit. Ex quo illud etiam disscere licet: quemadmodum merito bonus spiritus eos, qui ipsius revelationibus fidem non habent, corripit, si incredulitatis affectu signum aut miraculum petant, ut Zachariam idem Gabriel Angelus in poenam incredulitatis *mutum ad tempus* reddidit¹, quod dicenti, filium ipsi nasciturum, respondisset: *Unde hoc sciam?* *ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis*²: ita signum non potentibus, quia dictis fidem habent, libenter aliquod offert, ut nunc Beatae Virginis ad eam exhilarandam et consolandam Elisabeth exemplum stupendum obtulit, eadem etiam opera ipsam jam credentem in sua fide confirmavit. Ex eodem porro facto intelligam, quanti referat, res fidei firmissime credere; nam sic credentibus³ solet Deus majora veritatis signa interius conferre, quae incredulis et haesitantibus negat, juxta illud Isaiae: *Si non credideritis, non intelligetis*⁴.

<sup>3. Dei
omnipotentia
pateret.</sup> Tertium, quod voluit Angelus omnium, quae dixerat, fundamentum aperire, quum verbum illud memorabile attulit: *Non erit impossibile apud Deum omne verbum*, quia, quidquid vult, potest, et implet, quidquid promittit, nominatim illud utrumque stupendum, quod jam retuli, et sterilem et virginem concipere et parere posse. Ex quo duo etiam alia ad spiritualem meam consolationem dispiciam: *Primum*, quamcunque animam, etiam quae diu ad bona opera sterilis fuerit,

¹ Lue. 1, 20. ² ib. 1, 18. ³ Cf. Joan. 14, 12 sqq.; 15, 15.

⁴ Is. 7, 9 (secundum versionem textus graeci).

etiam quum sterilitas illa profundas habeat radices, posse Dei omnipotentia mutari et foecundari, ut Sanctae hujus Elisabeth instar (quae S. Joannem, quod *gratia* interpretatur, post tam longam et inveteratam sterilitatem conceipere et parere potuit) possit in se gratiae et benedictionis fructus eximios Deoque placentes concipere. Et hac spe me ipsum exhilarare licebit ac ad assequendam felicem illam foecunditatem excitare, memor Isaiae et Apostoli, dicentium: *Lætare sterilis, quae non paris; erumppe et clama, quae non parturis, quia multi filii desertae, magis quam ejus, quae habet virum*¹. Tu enim, quae ut Sara sterilis hactenus fuisti, numerosiorem habebis prolem, quam foecunda illa quaecunque Agar. Secundum est, quod, ut Beata Virgo Domina nostra Spiritus Sancti virtute concepire potuit ac parere unicum filium, qui centum millibus aliis præferri potuit, ita, qui virginitatem Deo voverunt ac servant², spirituales concipient filios, qui carnales omnes longo intervallo excedant, Deo illis reddente, quod promisit per Isaiam, ut parte I. meditatione 20. dictum est.

MEDITATIO VIII.

De ultima Virginis ad Angelum responione, qua illius legationi consensit.

PUNCTUM I.

Audita integra Angeli legatione, respondit Virgo Sanctissima: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Perpende hic, quanto desiderio responsum hoc Angelus exspectarit, nec Angelus tantum,

Responsum
Bac V.
præclaras
ostendit
virtutes:

¹ Is. 54, 1 et Gal. 4, 27. ² Matth. 19, 12.

sed sponsus ipse Spiritus Sanctus, qui, ad eorū Virginis illud Canticorum¹ canens: *Sonet vox tua in auribus meis; vox enim tua dulcis*, eidem verba, quae responderet, inspirabat. Ipsa vero, insignes aliquas virtutes exercens, ultimam dispositioni manum imposuit, qua digna redderetur, quae Dei mater esset.

I. Fidem, *Prima* virtus fuit magna fides, qua verbis Angelii credidit, quod, virgo manens, mater esse posset, altissime de omnipotentia Dei sentiens.

. Humili-
tatem, *Secunda* fuit profunda animi demissio, qua inter tot excellentes, quae simul sibi offerebantur dignitates, *Domini ancillam* se esse professa est ac proinde indignam, quae mater esset ejusdem, quapropter, quod in se erat, in ultimo, qui ancillis debetur, loco se collocavit.

. Obedien-
tiam, *Tertia* fuit insignis obedientia suique in manus Dei resignatio, dum ad exsequendum, quae Angelus dixerat, et quidquid Deus amplius jubere vellet, se promptam exhibuit. O Virgo sapientissima, a quo didicisti tam exakte conjungere, quae tam remote a se invicem distant? Si Dei matrem futuram te credis, quomodo ejus te ancillam profiteris? et si ancillam judicas, quomodo te offers, ut sis Dei mater? Quid habet, quod agat mater cum ancilla? et quomodo in uno sese compatiuntur tantae humilitatis fides cum fide tantae excellentiae, et tam profunda humilitas cum tam excellenti celsitudine? O divinae sapientiae altitudo! O ejus omnipotentiae miracula! Tua sunt haec stupenda, Domine, et tu vere nosti et potens es, matrem et virginem conjungere, ancillam et matrem, humilitatem et magnanimitatem, et horum omnium fidem cum humana intelligentia. O Pater coelestis, qui abscondisti haec mysteria a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis², et prop-

¹ Cant. 2, 14.

² Matth. 11, 25.

terea, *ubi est humilitas, ibi et sapientia*¹: doce me de-misse locum infimum eligere in terra et magnanimiter altissimum in coelo, ut nihilum, quod ex me habeo, cum maximo, quod gratia tua esse possum, feliciter conjungam.

PUNCTUM II.

Quoniam mysteriis multis haec Beatae Virginis verba sunt praegnantia, expedit, singula seorsim meditari, spiritum in eis contentum in commodum nostrum perpendendo.

Ecce.

Familiaris haec vox est Scripturae, quum magnum quid et magna consideratione dignum vult indicare. Ea usus est Angelus hic initio legationis suae, quum dixit: *Ecce concipies; eadem voluit Beata Virgo uti,* quum respondit: *Ecce ancilla Domini.* Nam ut Angelus magnopere optabat, Virginem sanctissimam diligenter secum perpendere grandia illa, quae Dei nomine promittebat; ita Virgo ipsa magno tenebatur desiderio, ut Angelus ipsius vilitatem expenderet, quam ipsa ex proprio in se agnoscebat, et simul tamen propensionem Dei mandatis obtemperandi. Humiles enim, quum dona, quae a Deo acceperunt, manifestari audiunt, vehementer cupiunt, miserias, quas ex se ipsis habent, aliis innotescere, ne dona illa propriis ipsorum meritis, sed divinae largitati, ea donanti, tribuantur, cui summopere cupiunt se gratos exhibere ac propterea etiam promptos et obedientes.

Ancilla Domini.

Hoc verbo antiquam de se opinionem, hoc est, a tempore, quo uti ratione coepit, conceptam, clare

Singula
verba ex-
penduntur

¹ Prov. 11, 2.

manifestavit, et quamvis servi et mancipii nomen, qua parte divinum servitium ex *spiritu timoris*¹ et quasi coactum designat, in Scriptura reprehenditur: quando tamen servitus amori conjungitur, nomen est honorificum; quia servus non suus est, sed domini sui; nec libertatem habet, quae velit, faciendi, sed quod jubet dominus; cui non ob salarium aut mercudem inservit, sed quia ad id tenetur; non sibi, sed domino suo laborat; nec soli ipsimet domino, sed omnibus, qui in familia et domo sunt, servit et in ea infimum tenet locum; eique ad suum usum, quidquid deterius et ab aliis rejectum est, datur. Haec omnia Beata Virgo de se sentiebat, quum se *Domini ancillam* nominavit. *Primum* enim non se suam esse reputabat, sed Dei Domini sui, ut ipsius possessionem, tum quod ab ipso creata esset, tum quod se ipsam totam perpetuo ejus servitio omnino mancipasset, verba illa in corde suo conferens, quae de justo refert Isaias²: *Iste dicit: Domini ego sum, idque manu propria scribet et subscribet, quod Domini sit.* Nam ut fidelis servus nunquam fugit a domino suo, aut se illi subtrahit, aut alteri alicui simul servire vult, quum *nemo possit duobus dominis servire*³ simul, ita Beata Virgo nec ad momentum se a Dei servitio separavit, aut alteri alicui, praeterquam ipsi Deo, servivit, perfectissime illud implens: *Dominum Deum tuum timebis et illi soli servies*⁴.

In omnibus *deinde* rebus, non quod ipsa volebat, sed quod jubebat Deus, exsequebatur; quia voluntatem propriam non habebat neque carnis libertatem, ideoque voluntati Dei affixa ita erat, ut nec ab ea discedendi libertatem habere videretur, sed potius gloria-
retur, se ita *ancillam esse, ut ejus oculi in manibus*

¹ Cf. Rom. 8, 15.

² Is. 44, 5.

³ Matth. 6, 24.

⁴ Deut. 6, 13.

*essent Domini sui*¹, attendens, quid sibi faciendum insinuaretur, ut ad ejus nutum moveri se sineret.

Praeterea, non ob stipendium seu mercedem Deo serviebat, aut in praemium aliquod praecipue respiciebat, sed ut ancilla ad omnia se teneri existimabat, gaudens, si quid Domino suo gratum efficere posset. Quare fixam valde sententiam illam, quam postea Christus ipse docuit, cordi suo habuit: *Cum feceritis omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite: servi inutiles sumus; quod debuimus facere, fecimus*².

Hinc et illud oriebatur, ut, quidquid perficeret aut laboraret, non sibi, sed Domino suo perfectum esse vellet. Etsi enim meritum praemiumque ipsi remaneret, id tamen totum in Dei gloriam, non suam dirigebat, illud dicens Canticorum: *In portis nostris omnia poma; nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi*³. Omnia, inquit, vitae meae opera, tam praesentis, quam praeteritiae, volo palato tuo grata esse et ad gloriam tuam referri; quia nec vivere, nec mori volo mihi, sed tibi, cuius me totam esse libenter agnoscet.

Tandem Beata Virgo non solum Domini ancillam se agnoscebat, ut ipsimet tantum serviret, sed omnibus ejus domesticis et familiaribus. Nam et quum esset in templo, parentum, et quum esset apud sponsum suum Joseph, illius servitio attendebat, multoque promptior, quam Abigail illa, quum diceret Davidi: *Ecce famula tua sit in ancillam, ut lavet pedes servorum domini mei*⁴. Quo humilitatis spiritu infimum semper in domo Dei locum elegit, et quod in mundo vilissimum et abjectissimum erat, ut postea apparebit.

Haec omnia animi sensa habuisse Beatam Virginem credere licet, quum se ancillam Domini appellavit. Quo nomine propterea multum gloriabatur, quod Deo

¹ Cf. Ps. 122, 2.

² Lue. 17, 10.

³ Cant. 7, 13.

⁴ 1 Reg. 25, 41.

valde gratum esse sciret, qui et Messiam ipsum Filium suum *servi*¹ nomine, qua homo erat, appellavit, imo ipsem, ut Prophetae² referunt, eodem titulo gaudebat. Quod si Beatae Virginis devotio mihi curae est, eadem appellatione et spiritu, qui in praedictis omnibus latet, exsultare debo, dicens cum Psalmista: *O Domine, quia ego servus tuus, ego servus tuus et filius ancillae tuae; dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen Domini invocabo*³. O Deus animae meae, gloriam mihi reproto, quod servus sim tuus, quia me creasti, et iterum servus sim, quia me redemisti. Filius sum ancillae tuae, quia haereditate habeo, quod servus sim; sed nominatim ancillae tuae, Virginis Sanctissimae, matris tuae, filium me profiteor. Cujus meritis supplex oro, ut peccatorum meorum appetitionumque catenas dirumpas; quo a pessima hac servitute expeditus, tibi in spiritus libertate deserviam laudemque ac sanctum tuum nomen glorificem in aeternum. Amen.

Fiat mihi.

Non vacat mysterio, quod Beata Virgo non responderit Angelo: Ego faciam, aut: Accepto, quod mihi dieis; sed usa sit verbo *fiat*, quo Deus ipse, dum crearet mundum, est usus, dicens: *Fiat lux etc.*⁴ Intelligebat enim Beata Virgo, incarnationem esse omnipotentiae Dei opus, sicut fuit ipsa mundi creatio, ideoque uno *fiat* omnipotentiae ejus esse perficiendam, nullo ipsius merito rem adeo gloriosam exigente; quamvis, dum dixit: *fiat*, simul, ut fieret, acquieverit, ac si distinctius dixisset: licet consensus meus, ut-pote Dei ancillae, necessarius non sit, quia potest ipse libere de me disponere, neque ego digna eram,

¹ Is. 44, 1; 49, 3; Zach. 3, 8. ² Is. 49, 5.

³ Ps. 115, 16. 17. ⁴ Gen. 1, 3.

cui talis gratia fieret; quia tamen ipse Deus ita vult, *fiat*. Mihi enim nihil gratius esse potest, quam quod ipsum velle intelligo. Ex quo perspicitur excellen-tissima Beatae Virginis obedientia resignatioque in sui nihili cognitione fundata, qua se obtulit promptissimam, nulla Dei illi verbo *fiat* opposita resistantia: sicut nec insensibiles creaturae, nec quod nihil est, resistunt, quum Deus dicit: *fiat*.

Sed, quo hujus consensus praestantia clarius appareat, expendendum est, Beatam Virginem non tan-tum in magnifica illa Angeli promissa mentis oculos conjectisse, sed simul in gravissimos labores, quos promissus Filius erat perpessurus, quosque ex Scripturis Sacris ipsa didicerat, et quorum ipsa esset magna partem subitura. Quare ita matris tanti Filii dignitatem acceptavit, ut ejus quoque onus gravissimum amplecteretur. Ac propterea etiam se Domini ancillam nominavit, cui non ut dominae ministraretur, sed quae ipsa potius, ut ancilla, ministraret ac pateretur. Grates tibi, Sanctissima Virgo, quod ita generoso et tanta cordis magnanimitate offeras te ipsam. Laudent propterea te Angeli coeli, justi hujus terrae, et ii, qui in limbo tuum istum consensum exspectabant, qui omnes ejus sunt participes effecti. Ora, queso, Fi-lium tuum, eam ut mihi resignationem concedat, ne ulli ipsius mandato resistam aut laborem ab ipso im-positionum refugiam, sed ad omnia, quae ipsius sunt voluntatis, verbum illud *fiat* usurpem et illud: *Dominus est; quod bonum est in oculis suis, faciat¹ mihi, servo suo.*

Secundum verbum tuum.

Neque istud mysterio caret, quod Beata Virgo non dixerit: *Fiat in me, quod Deus mandat aut vult, sed: fiat mihi secundum verbum tuum;* sic enim fidei et

¹ 1 Reg. 3, 18.

obedientiae suae perfectionem magis ostendit. Fides enim perfecta aequa, quod per alios revelat Deus, credit, atque quod per se ipsum, et perfecta obedientia aequa obedit Dei ministris quum aliquid jubent, atque Deo quum jubet per se. Nam *qui vos audit*, inquit ipse Christus, *me audit*¹. Licet tamen eandem Virginem etiam inspicere, quasi se supra se ipsam in hoc momento, etiam supra Angelos, et quidquid creatum est, elevasset et responsionem suam non tam ad Angelum ipsum, cum quo loquebatur, quam ad ipsum Deum, legationis auctorem, direxisset, ac si expresse sic locuta esset: Pater aeterne, *ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*, non solum juxta verbum, quod mihi Angelus proponit, sed juxta Verbi, quod tu in aeternitate tua intra te ipsum loqueris, desiderium, quod, quum tuus sit Filius, meus etiam esse cupit; quod, quia ipse vult, fiat mihi, ut ipse jubet. Ad hujus vero Virginis imitationem dicam et ego saepius Deo, eodem quo illa sensu: Ecce servus Domini, fiat mihi secundum verbum tuum; paratus sum enim opere exsequi, quidquid divino tuo verbo mihi praescripseris.

PUNCTUM III.

Angelus discedit: Audita Virginis responsione, *discessit ab ea Angelus*². Perpendendum hic *primum* est, quam *secundus* hilarisque ille fuerit, tali Virginis accepto responso. Ejus prudentiae excelsaeque virtutis admiratione affectus gaudio ingenti exsultabat, quod tantam sibi a Deo legationem commissam tam feliciter expedivisset. Haec enim duo summae consolationi sunt Angelis et justis, neque ulla alia animi oblectatio conferri potest cum ea, quae ex divinae voluntatis

¹ summo
gaudio,

² Luc. 10, 16. ² Luc. 1, 38.

exsecutione proficiscitur, et ex eo, quod alios videamus eandem avide amplecti. *Vita enim*, ait David, *in voluntate ejus*¹.

Considerandum deinde, Angelum nec ad momentum post acceptum Virginis responsum moras traxisse, sed coelum mox repetivisse. Ex quo disceemus, ut Angeli, expedito commisso sibi a Deo ministerio in terra, statim in coelum tamquam in centrum suum remeant, ita nos, religiosos praecipue, decere, quum nostrum erga proximos ministerium expediverimus, non diutius inter illos morari, sed statim ad nostrum oratorium, quod coelum nostrum est, nos recipere, ut cum Deo ibi quiescamus.

Et ut modo nostro cogitare licet, Angelum, quum coelum ingressus est, non solum suae legationis rationem Deo reddidisse, sed promptum etiam ac paratum se ad iterum exeundum et, quidquid injungeretur, exsequendum obtulisse; ita merito nos facturos, si iis expletis, ad quae obligamur, Deo nos promptos exhibeamus ad exsequendum, quod nobis ulterius injungere et imponere dignabitur, juxta illud, quod ipse Deus dixit Sancto Job: *Numquid mittes fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi: adsumus?*² O Rex aeterne et omnipotens! fac me ut unum ex his fulguribus coelestibus luce tua splendentem, amoris tui igne incensum et ad obediendum divinae tuae voluntati expeditum, ut grato animo post exsecutionem tibi gratias agam.

Licebit demum pie meditari, eundem Sanetum Angelum Gabrielem, ex legatione sua revertentem, sociis suis humilitatem, sapientiam, sanctitatem Virginis Sanctissimae praedicasse, magna omnium congratulatione, quod talis tamque Deo grata virgo esset in terra, atque sunt ipsius coeli incolae. Proprium est enim

<sup>2. statim post con-
fectum negotian,</sup>

<sup>3. paratus ad
quaelibet
alia,</sup>

<sup>4. communi-
caturus
gaudium
cum aliis
Angelis.</sup>

Sanctorum, quum alios vident in amore et ferventi
Dei servitio supplere, quod ipsis deest, exultare, quia
gloriam et honorem ab omnibus ei tribui exoptant
in saecula saeculorum. Amen.

MEDITATIO IX.

**De ipsa incarnationis execusione et aliquibus ejus
quoad Christi Domini nostri corpus circumstantiis.**

PUNCTUM I.

Considerandum primum, quo momento Sanctissima
Virgo suum expressit consensum, eodem Spiritum
Sanctum ex purissimo ejus sanguine perfectissimum
corpus effinxisse excellentissimamque animam ratio-
nalem creasse eaque inter se et cum Verbo ita con-
junxisse, ut Deus maneret homo factus et homo Deus,
Deusque cum natura humana in virgineo illo thalamo
desponsatus, ipsa vero Virgo ad matris Dei digni-
tatem evecta¹. In opere hoc admirando perpendenda
est personarum, quae ei interfuerunt, laetitia, Sanctissimae Trinitatis praecipue, quum antiquam suam
promissionem vidi impletam ac suam omnipotentiam,
bonitatem et charitatem evidentius hominibus pate-
factam. Quam fuerit laetus aeternus Pater, quod
Filium suum nobis dedisset! quanto infantem hunc,
Deum verum et hominem, amore prosecutus! quam
super omnia creata in eo sibi complacuerit! siquidem,
teste S. Thoma², multo amplius Deus Christum solum
amat, quam Angelos, homines et creaturas omnes
simul; cui propterea *nomen dedit super omne nomen*³,

¹ Joan. 1, 14; cf. S. Thom. III. q. 32 et 33.

² I. q. 20 a. 4 ad 1. ³ Phil. 2, 9.

Eformatio
corporis Chi-
Eiusque SS.
animae
creatio.

Laetitia SS.
Trinitatis,
singularumq.
Personarum.

quod est, nomen et esse Dei. Ideoque ejus aspectu
prae rebus omnibus, sive creatis sive creandis, de-
lectatur.

Hac consideratione congaudebo aeterno Patri, si-
mul pro collato nobis tanto hoc beneficio gratias
agens, et per eundem Filium, quem tam sibi charum
habet, supplicabo, ut me quoque amare dignetur suum-
que amorem mihi impertire. O Pater aeterne, *pro-
tector noster, respice in novam faciem Christi tui*¹, in
quo tibi tantopere complaces, et ei, qui in nostra na-
tura nobis similis factus est, nos fac similes in gratia.

*Deinde Verbi ipsius aeterni gaudium, quum se vi-
dit hominem factum, perpendam et simul ejus intimum
adversus humanitatem sanctissimam amorem, quo ita
arete eam complectebatur, ut statueret nunquam di-
mittere, quam semel assumpsit; cuius intuitu omnes
homines tamquam sibi cognatos complecti et in intima
sua viscera admittere optabat. Quare confidentissime
dicere illi possumus, quod Ruth aliquando Boozio
dixit: Extende pallium tuum super famulam tuam, quia
propinquus es*². O divinum Verbum, verus Booz et
fortitudo Patris, qui cognationem cum hominibus con-
traxisti, extende super me divinae tuae protectionis
pallium meque tibi in fide et charitate conjunge. Da
mihi oris tui osculo pacis osculum et dextera omni-
potentiae tuae amplectere me³, ne res ulla creata
separare me possit ab amicitia tua.

Spiritus etiam Sancti laetitia perpendenda est, qua
ex absoluto tanto hoc opere est affectus, quod ei
propterea tribuitur, quod ejus personae sit bonitas
et amor, tuncque desiderium suum explevisse videatur,
quum maximi amoris opus, quod facere potuit, per-
fecerit. Ob quod dixit Isaias: Egredietur virga de
radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet; et requie-

¹ Ps. 83, 10. ² Ruth 3, 9. ³ Cf. Cant. 1, 1; 2, 6.

scet super eum Spiritus Domini¹. Quoniam in aeterno
hoc Verbo incarnato, quod *virga Jesse ejusque flore*
significatur, invenit Spiritus Sanctus requiem gaudium-
que perfectum, tamquam in re piae aliis omnibus
chara sibi atque dilecta.

Hinc transitus fiet ad sanctissimae illius humani-
tatis exsultationem, quum se ad tantam dignitatem vi-
dit evectam, ut ex profunditate nihili ad altissimum
divini esse culmen ascenderit. Dixerit tunc procul
dubio maxima exsultatione illud sponsae: Inveni, quem
diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam². O huma-
nitas sanctissima, congratulor tibi de tam felici sorte
et tam justo ex ea orto gaudio; quumque adeo sis
tuo dilecto devincta, oramus, ut ejus nos amoris parti-
cipes facias, quo illum prosequeris, ut simul tecum
eo frui mereamur.

Ipsius tandem Virginis laetitiam perpendam, qua
ipso incarnationis momento perfusa est. Communi-
cavit enim tunc illi Deus insolitam copiosamque lu-
cem, qua etiam modum, quo mysterium ipsum in
visceribus suis peractum fuit, assequeretur. Videns
itaque Deum ipsum intra se hominem factum, se vero
virginem simulque tanti filii matrem, ineffabili fuit
gaudio repleta. O quas gratiarum actiones, quas
laudes, quos jubilos persenserit! O quantam bono-
rum plenitudinem eo momento acceperit! Ut enim
sol hic aspectabilis, statim atque creatus fuit in hoc
mundo, lumine suo illum replevit caloremque et alias
influentias ei impertivit: ita justitiae sol, Christus
Dominus noster, eodem, quo fuit conceptus instanti
et in abbreviato matris suae mundo efformatus, co-
piosissima eam luce, coelesti calore atque aeternae
vitae influxibus replevit; et quae ante plena erat
gratia, multo tunc plenior omnibusque gratiis superef-

fluens effecta est et inenarrabili ex earum possessione gaudio perfusa. O Virgo Sanctissima! quam felix faustumque est, quod incarnati Dei sis mater effecta. Ac quoniam etiam hominum incipis esse mater, communica nobis aliquid istius lucis gaudiique, quod accepisti, quo et nosse et amare eum possimus eique servire, quem feliciter concepisti.

Postremo causas expendam, ob quas tanta felicitate contenti esse debeamus, quum ad eam dignitatem evecti simus, ut ipsius Dei consanguineos factos nos esse videamus. Quamobrem maximas illi gratias agere debemus, et Angelos invitare oportet, qui nos in hac gratiarum actione juvent, novumque par est nos a generosum cor assumere, statuentes, ut S. Leo¹ Papa dixit, vitam nostram, ut tanti regis cognatos decet, instituere, nulla re admissa, quae nos faciat a tanta nobilitate degenerare.

Gaudium nostrum,
quod Deo
consanguinei
facti simus.

PUNCTUM II.

Considerandae sunt deinde incarnationis circumstantiae quoad ipsius Dei et hominis corpus, attendo, quod patibile sit ac mortale, et quae hujus sint causae. Si enim, quod ipsius Christi personae sua natura debebatur, spectemus, nec mortale illud esse oportuit, nec patibile, idque ob duas causas. Prima, quod Christus ipse Dominus universim fuerit ab originis culpa immunis, non ex gratia, aut privilegio, sed jure, quia Filius Dei naturalis erat, nec viri opera, sed Spiritus Sancti virtute conceptus, ac propterea nihil ad illum spectabat mortalitatis et patibilitatis poena, originis culpae tantum inflicta. Voluit tamen sponte sua hic Dominus ad suam humilitatem et charitatem ostendendam non quidem culpam, sed culpae poenam subire; et quum revera peccator non

esset, voluit, ut Apostolus ait, *in similitudine carnis peccati*¹ venire, quo morte propria aliisque poenis susceptis nostras lueret culpas. Benedicta sit immensa haec charitas, ex qua tam profunda fluxit humilitas. O quam juste ob superbiam meam erubescam, qui contra hujus Domini exemplum culpam eligo, cuius poenam refugio; sum peccator, et peccatorum poenis subjacere nolo. Resume spiritum, anima mea, ad tantum humilitatis exemplum imitandum; et quae peccato subjecere te voluisti, ne commeritam propterca poenam refugito, sed sponte subito.

2. beato
quoad
animam.

Secunda causa, cur Christi corpus mortale esse non debuit, ea est, quod ejus anima glorificata erat ac beata, ac propterea corpus quatuor illas dotes habere debuit: claritatem, impatibilitatem, subtilitatem, agilitatem; quas etiam nunc habet in coelo. Voluit tamen charitate plenissimus hic Dominus, non sine miraculo, huic juri suo renunciare et horum gloriae ornamentorum loco, quae jure sibi debebantur, mortalitatem, ignominiam caeterasque miserias nostras suscipere, quo ipsius *corpus*, ut in psalmo est et apud Apostolum², ad *hostiam et sacrificium* in ara crucis pro nostris peccatis *aptum esse posset*. Benedicant te, Domine, Angeli tui, et anima mea laudet semper pro tanta nobis exhibita charitate, qua inventasti modum illum prodigiosum mortem pro nobis subeundi, rejectis omnibus, quae te jure poterant a patiendo eximere. Erubesco vehementer, quum video, me adeo sollicite poenas commeritas fugere, ut etiam miracula ad eas evadendas exigere a te audeam. Desidero ex nunc honori omni ac voluptati renunciare, quo te in ferendis ignominiis poenisque aliis tolerandis imitari possim. Tu, qui hoc mihi desiderium suggestis, gratiam illud etiam exsequendi ne denega.

¹ Rom. 8, 3. ² Ps. 39, 7 et Hebr. 10, 5.

PUNCTUM III.

Expendendae sunt etiam causae, ob quas Deus *parvulus* infans fieri et in foeminae *utero concipi* voluerit, qui potuit perfecti viri corpus assumere, quemadmodum Adami *corpus formaverat*.

*Car Deus
parvulus fieri
voluerit:*

Hujus causae (illis praetermissis, quas meditazione 3. attigimus) hae sunt: *Prima*, ut, quod Apostolus dixit¹, per *omnia fratribus suis*, hominibus, *assimilaretur*, quo ad teneriorem sui amorem magis eos obstringeret. O dulcissime Deus, qui matris instar in tuis nos gestas visceribus: quis te infantulum fecit et maternis inclusus visceribus? Charitas procul dubio tua id effecit ingensque desiderium, quo a nobis amari cupis, ut, si id a nobis non impetraveris ob majestatem, quam praefers ut Deus, obtineas saltem ob teneritudinem, quam infans nobis ostendis.

*1. ut esset
nobis
similis,*

Secunda fuit causa, ut humilitatis nobis esset exemplo ad eamque nos alliceret, oculis fidei videntes Deum majestatis factum infantulum et, quem *coeli coelorum capere non possunt*², utero virginis contineri. Ex quo, magnitudine Dei cum tanta hac parvitate collata, in admirationis et imitationis affectus prorumpam dicens: O Divinum Verbum, quod, qua Deus es, in immenso Patris sinu subsistis, qua homo, in angustum matris tuae uterum te constrinxisti: clarifica, quaeso, mentis meae oculos, quo, magnitudine, quam in altero sinu habes, et parvitate, quam habes in altero, bene persensis, utramque admiratus, illam cum tremore venerer, hanc amplectar cum humilitate et amore.

*2. ut daret
exemplum
humilitatis,*

Tertia fuit causa, ut mundum ingressus, exemplum statim patientiae et mortificationis perfectissimae nobis praeberet, dum novem integros menses durum illum, obscurum et angustum in matris utero carce-

*3. ut statim
exercearet
patientiam
et mortifi-
cationem.*

¹ Hebr. 2, 17. ² 3 Reg. 8, 27.

rem toleravit, in quo infans strictus et ita compresus tenetur, ut huc illucve sese aut pedem vel manum movere non valeat, non videre, audire, olfacere aut rem aliquam gustare illi liceat. Et quidem infantes caeteri, utpote rationis usu carentes, haec non sentiunt incommoda; hic tamen benedictus infans, qui perfectissimum illum usum habebat sentiebatque, libenter carcerem illum sensuumque mortificationem tolerabat, ut nos ab aeterno carcere liberaret Evaenque libertatem, qua huc illueque in paradiſo discurrens vetitae arboris fructum curioſe aspexit et contra divinam prohibitionem etiam gustavit, in se ipso lucret, imo ut, sensuum quoque meorum libertatem ac levitatem in se castigans, exemplo mihi esset ad eos in posterum mortificandos et ad reclusionem aliquam et angustias aliquas in cubili, strato aliisque rebus carnis laxitatem spectantibus sponte amplectendas excitaret.

Gratias tibi, Verbum aeternum incarnatum, ob tuum hunc in mundum ingressum cum strictae adeo custodiae horrendique carceris tolerantia, cum diurna adeo prolixaque carnis mortificatione. Ejus intuitu supplico, ut ab aeterno inferni carcere me liberare et importunis vitiorum meorum vinculis expedire velis, passiones meas mortificare sensuumque meorum inordinatum usum strenue refraenare juves. Amen.

MEDITATIO X.

De Sanctissimae Christi Domini nostri animae praestantia heroicisque virtutum actibus, quos ipso incarnationis momento exercuit.

PUNCTUM I.

Considerandum primum, quoniam Christi Domini nostri anima divinitati conjuncta erat, immensas ei fuisse communicatas gratias et excellentias¹. Nam ut ejus praecursor dixit: *Non enim ad mensurum dat Deus Spiritum; Pater diligit Filium, et omnia dedit in manu ejus*², quasi diceret: reliquis justis datur Spiritus in certa mensura (ita enim Apostolus ait: *Divisiones gratiarum sunt*³, et his hae, illae illis dantur); at Christo Domino dedit Pater Spiritum absque limite et mensura, imo omnes ei gratias dedit, nec solum, ut ipse eas haberet, sed cum potestate etiam aliis eas distribuendi, *cuique juxta mensuram*⁴ suam; quia inenarrabili ipsum amore tamquam Unigenitum suum prosequitur. Ideoque tantam sapientiae et gratiae plenitudinem illi contulit, quanta talis Filii gloriam decebat; et propterea S. Joannes dixit: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre*⁵. Praeterea, quum Divinum Verbum animae huic sanctissimae summum, quod habebat, communicaverit, divinum videlicet suum esse personale, ad ipsius honorem spectabat, gratiarum donorumque immensitatem eidem impertire, quam eum habere par erat, qui nobili adeo esset naturae conjunctus. Quas gratias ad septem velut capita reducere possumus.

Dotes et
gratiae
animae Chi-
cellatae.

¹ Cf. S. Thom. III. q. 7 sqq. ² Joan. 3, 34. 35.

³ 1 Cor. 12, 4.

⁴ Cf. Ephes. 4, 7.

⁵ Joan. 1, 14.

1. Impeccabilitas.

Prima gratia fuit immensa puritas adeo, ut non solum nunquam peccaverit, sed nec peccare ullo modo potuerit¹, nec errare, aut decipi, aut imperfectionem vel minimam admittere, quae ab hac puritate et cordis munditia degeneraret. Erat enim *agnus Dei*² non terrenus, sed coelestis, agnus innocentissimus absque macula; cuius adventus quem fuerit ad tollenda peccata mundi, jure ipso erat ab omnibus liber.

2. Sanctitas.

Secunda fuit gratia sanctitatis, qua omnium hominum et Angelorum simul sanctitatem incomparabiliter excessit; quo etiam gradu charitatem, humilitatem, obedientiam caeterasque virtutes habebat ita, ut per excellentiam *Sanctus Sanctorum*³ diceretur, in quo Spiritus Sanctus, septem donorum suorum immensa plenitudine eum replens, requievit⁴.

3. Visio beata.

Tertia fuit gratia consummata, hoc est, beatitudo et visio beatifica, quia a primo conceptionis suae instanti anima ejus vidit essentiam divinam majore claritate, quam Beati omnes simul; qua etiam perfectione tum Deum dilexit, tum gaudio summo affectus est. De quo propterea dictum est: *Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lactitiae pae consortibus tuis*⁵.

4. Scientia infusa.

Ex his *quarta* profluxit gratia, quae thesauros sapientiae et scientiae Dei complectitur, eosque non divisos, sed, ut Apostolus loquitur, simul omnes: *In quo sunt, inquit, omnes thesauri sapientiae et scientiae absconditi*⁶, quo res omnes creatas, praeteritas, presentes et futuras, nulla prorsus excepta, cognosceret, quarum est judex futurus, ut praemio bonos, poena malos afficiat.

5. Potestas miraculorum.

Quinta fuit potestas ad quaevis miracula sine limite aut termino patranda sola voluntate sua, qua mortuis vitam, infirmis omnibus sanitatem conferre,

¹ Cf. 1 Petr. 2, 22. ² Joan. 1, 36. ³ Dan. 9, 24.

⁴ Is. 11, 2. ⁵ Ps. 44, 8. ⁶ Col. 2, 3.

daemones e corporibus pellere, ventos, mare omniaque elementa compescere pro arbitratu suo posset, omnibus sese illius imperio omnino subjicientibus.

Sexta fuit potestas excellentiae ad *dimitienda peccata*¹, convertendos peccatores, eorum corda transmutanda, ad sacrificia et sacramenta instituenda gratiasque et spiritualia dona hominibus impertienda.

Septima est gratia *capitis*² tam militantis, quam triumphantis Ecclesiae, hominum et Angelorum, quibus omnibus superior est et fons benedictionum omnium coelestium et donorum, quae procedunt a *Patre luminum*³ in corporis mystici, cuius ipse caput est, utilitatem. Ex quo intelligemus, hunc Dominum primum ac praecipuum fuisse omnium praedestinatorum, ut multos socios haberet in gloria, ipse vero esset nominatim *primogenitus*, ut Apostolus ait, *in multis fratribus*⁴, ipsi in donis gratiae similibus et conformibus, sicut erant in natura. Ideoque, ante alios omnes in hanc gloriam ingressus, divinam vidi essentiam, coeli portas reserans, quo reliqui ad eandem videndam sequerentur.

Ex hac septem donorum et gratiarum, quas Christi Domini nostri anima accepit, consideratione varios affectus elicere studebo, nunc Patrem aeternum ob tot Filio suo, qua homo est, collata dona laudando; nunc de eisdem apud me gaudendo; nunc eidem Domino gratulando; nunc, ut eorundem donorum me participem facere velit, obsecrando, siquidem *de ejus plenitudine omnes accipiunt*⁵. Quare amantisime illi dicere licebit: O Fili Dei vivi! gaudio exsulto, quod te *speciosum forma videam p[re]a filiis hominum*⁶, *candidum et rubicundum, electum ex nullibus*⁷.

Potestas
dimitendi
peccata.

Gratia
capitis.

Affectus
laudis,
gaudii,
precationis.

¹ Matth. 9, 2. 6. ² Col. 2, 10; cf. Eph. 1. 10.

³ Jac. 1, 17. ⁴ Rom. 8, 29. ⁵ Joan. 1, 16.

⁶ Ps. 44, 3. ⁷ Cant. 5, 10.

O *lapis vivus angularis*, quam *septem* his immensi splendoris *oculis* factus es spectabilis¹, quos paterna in te manus collocavit! O Fili hominis, quam apte conveniunt tibi *stellae illae septem*², tibi quidem ad gloriam, sed ut earum lumen mundo ipsi communi-caretur, collatae. O *Verbum incarnatum, gratiae et veritatis plenum*³! quandoquidem ex tua ista *plenitudine omnes homines gratiam pro gratia accipiunt*, quisque suam: eadem gratia meam imple animam, qua tibi placere et gloriae praemium promereri valeam. Amen.

Quatuor hosce affectus in hac consideratione exercebo, perpendens fidei lumine infinitam Dei bonitatem et beneficiorum multitudinem, quae is in me contulit immeritum.

PUNCTUM II.

Heroici actus
in Deum:

Considerandi secundo loco sunt heroici virtutum actus, quos sanctissima Christi anima in primo illo instanti erga Deum exercuit. Quum enim tanta claritate divinam essentiam vidisset aliaque innumera beneficia, gratis et absque praecedentibus suis meritis in se collata, cerneret, in momento eximios quatuor affectus eructavit, quatuor instar fluminum, quae fluunt ex paradiſo: inflamatissimum, inquam, Dei amorem, maximam beneficiorum gratitudinem, profundissimam humilitatem, quum oculos in suum nihilum conjiceret, et promptissimam sui oblationem ad obediendum in omnibus, quae Deus ab ipsa praestari voluisse; vehementer cupiens, venire tandem occasionem, in qua re ipsa haec omnia praestaret. O quam dulcia habuisse credenda est ter benedicta anima cum tota Trinitate colloquia! nunc cum Patre, qui Filio eam suo conjunxit; nunc cum ipsomet

¹ Zach. 3, 9. ² Apoc. 1, 16. ³ Joan. 1, 14.

Filio, cui hypostatice conjuncta erat; nunc cum Spiritu Sancto, qui unionem illam peregerat; coelestem quandam quatuor vocum ex quatuor illis affectibus concinnatam musicam concinens, Verbo ipso aeterno, tamquam chori magistro, eam dirigente ac gubernante. O Divinum Verbum, partem aliquam lucis illius, quam animae tuae dedisti, meae quoque impertire et charitatis unitione eidem conjungere, quo similem huic tuae musicam etiam decantem. Cor meum humilitate ad infimum usque locum deprime, sed erige gratitudine ad altissimum; amore illud in spiritu attenua et in omnibus ejus operibus obedientiae promptitudine dispone, quo te semper glorificet et voluntatem tuam exsequatur. Amen.

PUNCTUM III.

Considerandi tertio sunt excellentissimi virtutum actus, quos eodem momento idem Christus Dominus erga proximos exhibuit. *Primum* enim videns hominum scelera et gravissimas in Deum injurias, et propterea daemonem mundo dominari infernumque animabus repleri, gravi poena doloreque afficiebatur, tum quod aeternum suum Patrem, quem tam impense amabat cujusque gloriam tam ardenter desiderabat, tot injuriis affectum cerneret; tum quod tot homines, jam fratres suos, qua homo ipse erat, perire videret. Qui internus Christi dolor maximus fuit omnium, qui in hac vita aut fuerunt aut unquam erunt, mire concurrentibus in eadem anima summa ex Dei aspectu laetitia et summo ex aspectu nostrorum peccatorum dolore. O incarnatum Verbum, quis hie dolor est, qui te premit? Si *musica in luctu est importuna narratio*¹, cur tanto gaudio tantam misces

Actus erga
homines:

dolor
intimus
de peccatis.

¹ Eccli. 22, 6.

tristitiam? Vix materna viscera ingressus es, et *jam zelus domus Dei tua comedit*¹. Fac etiam, quae^{so}, ut mea comedat torqueatque dolore, quod te offenderim, atque consumat, quidquid amplius te offendendi occasio esse potest.

Hinc intelligam, quam horrendum sit malum letale peccatum, quum etiam non proprium, sed alienum tantam in sanctissima illa anima, immenso alias gaudio repleta, tristitiam excitarit; et quam sit aequius, me ob peccata mea tristari ac dolere, ob quae ipse Christus adeo est tristatus. Quod vero eum dolorem Christus non in vitae suae finem rejecerit, sed in ipso statim aditu locum ei dederit, me docet non differre peccatorum meorum poenitentiam, sed mox, atque lapsum me in ea deprehēdero, dolorem, ut par est, de eis concipere.

*promptitudo
ad redemp-
tioneum
eruentium.* Considera *deinde*, eundem Dominum eodem momento vidisse et cognovisse, Patris sui aeterni eam esse voluntatem, ut ipse, tot hominum malis allata medicina, eorum esset redemptor; eaque ratione velle sibi tot in ipsum collata beneficia compensari, ita scilicet homines diligendo, ut eorum vulneribus sanandis, propria etiam vita ad id impensa, remedium inveniret: propterea que sibi patibile mortaleque corpus esse tributum, ut mortem pro iis posset oppetere. Quare statim, ac Patris hanc esse voluntatem cognovit, eadem, qua ipsum amabat, charitate nos etiam dilexit atque ad nos etiam propria morte redimendos se ipsum promptissimum obtulit, exsultans animo, quod talis occasio futura esset, tum amoris sui erga Patrem zeliique ejusdem gloriae, quo urgebatur, certissimum signum, tum ad fratribus suis benefacendum opportuna. Adjecitque illud psalmi²: *Sacrificium et oblationem antiquorum noluisti, corpus autem*

¹ Ps. 68, 10.

² Ps. 39, 7 et Hebr. 10, 5.

aptasti mihi; holocausta et pro peccato non tibi placuerunt, impossibile enim est, sanguine taurorum et hircorum auferri peccata. Et quia corpus mihi aptasti, ut sacrificari possit, libentissime ad id me offero; ecce venio, ut faciam voluntatem tuam, Deus. In mundum, inquit, veni, ut in omnibus sanctissimam tuam voluntatem amplectar et legem tuam in medio cordis mei statuam. Quam haec Filii oblatio Patri aeterno fuit grata! In qua, ut Apostolus ait, sanctificati sumus per oblationem corporis Jesu Christi¹, qua nobis ipse gratiam et sanctificationem promeruit. Ut autem ob tam generosam hanc Christi oblationem, qua se in nostrum redemptorem obtulit, gratum animum ostendam, offeram et ego vicissim illi adeo promptam ei serviendi voluntatem, ut ad sanctificationem, quam ipse mihi promeritus est, suscipiendam me disponam ejusque exemplo dicam: Ecce venio, ut faciam voluntatem tuam, Deus. Optarem, hoc ipsum illo momento fecisse, quo rationis usum accepi, sicut video te fecisse in eo, quo vitam accepisti; sed quod tune non feci, ecce nunc facio, quia nunc coepi². Volo enim et certo statuo, tibi fideliter usque ad vitae terminum servire.

PUNCTUM IV.

Ultimo ad perfectius cognoscendam charitatis et obedientiae Christi, quam eo instanti exhibuit, magnitudinem perpendendum est, aeternum Patrem omnes, quos ab ipso incarnationis puncto usque ad exspirationem in cruce labores erat perpessurus, eidem revelasse ac dixisse: Fili mi, haec mea est voluntas, ut ad homines redimendos et virtutis omnis exempla eis danda in paupere porticu et praesepio nascaris,

Christus
statim omnes
et singulos
dolores
praevidet.

¹ Hebr. 10, 10. ² Ps. 76, 11.

circumcidaris, ab Herode et Judaeis persecutionem patiaris, capiaris, flagelleris, spinis coroneris magnisque aliis doloribus et opprobriis cruci affixus vitae tuae finem imponas; quare, si me amas, haec omnia mei amore et in fratrum tuorum utilitatem amplectere. Cui Patris voluntati (quam ipse *mandatum*¹ et *praeceptum mortis sua appellat*) e vestigio respondit, ad omnia illa promptissima voluntate toleranda se offerens. Illud est enim, quod Apostolus de eo dixit: *qui, proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contempta*². Tunc etiam efficaci voluntate amarissimum passionis suae *calicem* babit et dolorum *baptismo* est baptizatus³, idque fecit continue (ut ipsem fatetur) omnibus vitae suae diebus usque ad ultimum, quo illum calicem exhausit, ut omnia, quae Pater ordinaverat, exactissime impleret.

Sed ulterius adhuc ejus charitas et obedientia progressa est. Nam non contentus iis, quae toleranda proponebantur, generosissimo animo sitique ardentissima ad multo plura toleranda, si aeterno suo Patri ita placeret et in commodum nostrum cederet, se obtulit. Si enim Apostolus, dicente Agab propheta⁴: *Haec dicit Spiritus Sanctus: Virum, cuius est zona haec, sic alligabunt in Jerusalem Judaei,* respondit: *Ego non solum alligari, sed et mori in Jerusalem paratus sum propter nomen Domini Jesu:* quanto magis existimandum est, dulcissimum Jesum aperienti Patri labores vitae mortisque suae respondisse, se non illa solum, quae proponebantur, libenter laturum, sed ejus amore etiam multo majora.

Quo autem melius adhuc intelligam, quam de meis Christus optime meritus, perpendam, eum eodem tempore praesentes sibi habuisse in memoria sua omnes

Ad plura
se offert.

Me et omnes
singillatim
in mente
habuit.

¹ Joan. 10, 18; 14, 31. ² Hebr. 12, 2.

³ Marc. 10, 38. ⁴ Act. 21, 11. 13.

homines et me ipsum cum eis et ad talia pro singulis et pro me ipso, atque si tali remedio solus ego opus haberem, sese obtulisse. Tunc itaque implevit Christus, quod sibi Apostolus applicavit, quum dixit: *Qui dilexit me et tradidit semetipsum pro me*¹, hoc est, mei amore sese ad mortem oppetendam obtulit. O tenerrime infans, sed simul gigas fortissime, quid ego pro alaci fortique isto animo offeram, quo te hodie ad currēdam viam tuam offers, acceptans simul omnia, quae in toto ejus decursu erunt tibi perferenda? Laudent te Angeli omnes pro insigni hoc, quo homines affecisti, beneficio; et anima mea glorificet te pro amore, quem erga me tunc concepisti. Cujus causa me quoque ad subeundum offero, quidquid toto vitae meae decursu pro gloria tua evenerit, adsistente tamen mihi gratia tua, ne in ea deficiam.

MEDITATIO XI.

De Verbi aeterni, maternis visceribus inclusi, ad Zachariae domum profectione, ut praecursorem suum Joannem sanctificaret.

PUNCTUM I.

Primum hic considera, aeternum Verbum maternis adhuc visceribus clausum ex interno illo, quo tenebatur, salutis hominum desiderio statim benignitatis suae oculos in Joannem, in matris etiam utero latenter et praecursorem suum futurum, conjectisse dolentemque, quod originis culpae esset obnoxius, statuisse, ipsum statim ab ea miseria liberare ac

Desiderat
Chus prae-
cursorum
sanctificare.

¹ Gal. 2, 20.

sanctificare, ut hoc facto officii redemptoris, quod sibi incumbebat, possessionem acciperet. Quare matri suae efficaciter inspiravit, ut *cum festinatione ascenderet in montana, cognatam suam Elisabetham visitatura*¹, ut eadem ipse opera, quod de Joanne staterat, perficeret.

In quo *primum* perpendam ingens infantis hujus de salute nostra desiderium, pro quo tum illi gratias agam, tum de meo tempore circa eandem erubescam.

Deinde, quam sit idem de suorum electorum bono sollicitus et in officio redemptoris vigilans, quod, ne vel ad momentum otiosus esset, ab ipso ventre auspiciatus est.

Tertio, quantum malum sit culpa, et quantopere Deo displiceat, electos suos vel ad momentum sub eo onere videre: qui hac potissimum de causa matris suae eam profectionem cum tanta festinatione suggesterit, ut electum illum suum ab ea culpa eriperet. O Divinum Verbum, quod, ut nos a peccato liberares, homo factum, tanta festinatione id muneric exequi cupivisti, ut nomen propterea acceperis; *accelera spolia detrahere, festina praedari*². Et quoniam tua nomina inania non sunt, sed plena: accelerata, quaeso, a peccatis me liberare; festina, me gratia tua sanctificare; praedare et coge cor meum in obsequium tuum; accipe illud in praedam victoriae tuae, quo ex nunc incipiam ferventer servire tibi.

PUNCTUM II.

Considerandum secundo, etsi Dominus noster ex loco, in quo fuit conceptus, S. Joannem a culpa liberare potuisset, eum tamen eo medio, ut mater ad Elisabethae domum proficiseretur, ubi sanctificatio-

Admirabo:
1. Christi
desiderium,

2. Ejus solli-
cititudinem de
electis,

3. peccati
malitiam.

Excitat
matrem ad
proficisci-
endum:

¹ Luc. 1, 39. ² Cf. Is. 8, 3.

nem illam admirandam ipse perficeret, usum fuisse ob insignes aliquot causas, eruditioni nostrae per-
utiles. *Prima* fuit, ut nova humilitatis et charitatis ^{1. ut ostendere}
suae signa daret mundo. Nam quemadmodum hae
potissimum virtutes eum de coelo in mundum traxerunt,
ut e tenebris eum et umbra mortis, in qua
jacebat, educeret: sic eaedem e Nazareth deduxerunt,
ut ipse, qui Joanne major erat, ad eum visitandum
veniens, eundem honoraret, et qui medicus erat, ae-
grotanti adferret sanitatem ^{1.}.

Altera fuit causa, ut sanctissimam suam matrem
bonae hujus operis participem faceret, quum primae
sanetificationis, quam ipse post suam incarnationem
in hoc mundo perficeret, instrumentum eam adhibuit,
cujus opera tum Joannem in peccato jacentem erigeret ac sanctificaret, tum ejus matrem, quae justa
jam erat, Spiritu Sancto repleret; ex quo intelligeremus, ipsam Virginem sanctissimam futuram apud
ipsum mediatricem, ut peccatores veniam, justi vero
Spiritus Sancti gratiaeque ejus plenitudinem et vir-
tutes ac dona, quae de coelo descendunt, obtinerent.
Quamobrem par esse, utrosque eam amare, eidem
servire ejusque piae devotioni sedulam operam dare
ac intercessioni plurimum fidere et tribuere. O Virgo
suprema, quae hodie simul cum Filio commissi ad
nostrum bonum muneric possessionem acceperisti, pro-
sequere illud erga me in hoc dic, peccatorum meorum
veniam mihi impetrans et divinarum gratiarum
copiam. Amen.

Tertia causa fuit, quia id in more habet Christus,
ut animae, ad quam ingreditur, virtutum exercitatio-
nem inspiret eamque ad perfectionis celsitudinem
urgeat. Nunc enim ad orationis et contemplationis
reliquarumque virtutum vitae contemplatricis exerci-

^{2. ut commendare}
^{matrem ut}
^{mediaticem}

^{3. ut eam}
^{excitaret ad}
^{virtutem ad}
^{actus.}

¹ Cf. S. Ambros. et Ven. Beda in Lue. 1, 41.

tationem, nunc, ut, ea quiete intermissa, ad activae erga proximos opera exeat, movere consuevit. Id quod hic apparet. Nam statim atque Virginis matris viscera fuit ingressus, eam permovit ad Judaeae montanae concendenda, quo insignia charitatis, misericordiae et obedientiae opera exercebat. Dixerit illi forte illud Canticorum: *Surge, propera, amica mea, columba mea, formosa mea, et veni*¹. O columba mea foecunda, quae nidum tuum in foraminibus petrae et in caverna maceriae collocasti, divinitatis et humanitatis meae secreta rimata, sub mea semper degens protectione: surge velociter, locum hunc secretum nunc desere et Judaeae montana festinans concende, ut, ibi me charitatis operibus confessa, in animarum, quas condidi, bonum glorifices.

Ex quo illud quoque ratione deducam, eundem Dominum, quem ad justos venit in sacra Communione, similia eis virtutum exercitamenta sugerere, quo ad utriusque vitae, contemplativae et activae, perfectionem concendant, cuique, quod ei magis expedit, inspirans. Quas inspirationes quod ego, dum communico, non experiar, mea indispositio et tepor facit, quo me tantae gratiae indignum constituo; quamobrem tum erubescam merito, tum, ut benigne mecum agat, supplicabo, efficaciter mihi, quae sanctissimae ipsius voluntati consentanea sunt, sugerendo.

PUNCTUM III.

B. M. V.
inspirationi obsecundat: Considerandum etiam est, quam perfectam Sanctissima Virgo hujusmodi inspirationibus exhibuerit obedientiam, quam Evangelista verbis illis indicavit: *Exsurgens autem Maria abiit in montana cum festinatione in civitatem Iuda*².

¹ Cant. 2, 10. ² Luc. 1, 39.

In primis enim non exspectavit praeceptum expressum; sed mox atque Deo gratum fore cognovit, ut cognatam suam ipsa inviseret, id satis ei fuit, ut exsequeretur. Perfectus enim obediens quidvis exsequitur, quod magis Deo et Superiori suo placere intelligit.

Deinde prompta et ad nutum fuit, nullas moras ^{at prompta,} in executione trahens, quia, quamprimum licuit, perfecit, idque cum festinatione. Ita enim efficaciter a Spiritu ad expeditam executionem movebatur, quia non scit tarda molimina Spiritus Sancti gratia¹.

Tertio fuit eadem obedientia in intentione pura, Dei tantum gratiam et voluntatis ejus executionem quaerens, absque terreni cuiuspam finis admixtione, quae in hujusmodi visitationibus esse solet; non enim curiositate mota, ait Ambrosius, aut explorandi causa, verumne esset, quod Angelus dixerat, profecta est, sed quum id certum haberet, accessit, ut inspecto opere, quod Deus fecerat, ipsum glorificaret.

Quarto charitatis, patientiae et humilitatis plurimum eadem obedientia habuit. Nihil enim accepta matris Dei dignitas eam remorata est, quo minus se inferiorem inviseret, ei serviret, de collato ipsi beneficio gratularetur; et quamvis iter prolixum esset et asperum, ipsaque tenera nec tali assueta labori, nihil dubitavit, quiete sua reicta, in publicum prodire, quod ita Christum ipsum velle intelligeret.

Denique profectionis ipsius modum expendam. Erat enim rara in ea modestia, nunquam in transeuntes oculos curiose conjiciens; potius, qui suos in eam conjicerent, ad sanctitatem et puritatem excitabantur. Cor suum in Filium, quem in ventre gerebat, confixum habens, dulcissima cum eo toto itinere colloquia miscebat; adeoque his erat intenta jucundaque,

¹ S. Ambros. in Luc. 1, 39 (lib. 2. n. 19).

etsi non
jussa,

^{cum intentione pura,}

^{aliisque virtutibus instructa,}

^{in itinere modestissima.}

ut nec itineris nec paupertatis molestiam sentiret. O Virgo suprema, quam proficisceris plena Deo! quam laeta gaudensque in ejus explenda voluntate! Aptissime illud tibi in hae profectione accommodatur, quod *ferculum sis Salomonis de lignis Libani, columnas habens argenteas, reclinatorium aureum, ascensum purpureum, media charitate constratum propter filias Jerusalem*¹. Vere enim tu es *ferculum Salomonis*, miro fabricatum opere, ad verum Salomonem hinc inde gestandum. *Argenteae columnae virtutes sunt tuae; reclinatorium aureum contemplatio; ascensus purpureus humilitas et patientia; medium autem, quod est cor tuum, ornatum est charitate, quia intra te est ipse met Deus, qui charitas est.* Et quum haec omnia *propter filias Jerusalem* (quae sunt animae debiliores) collata sint tibi, obseero, mater piissima, similem mili ornatum impetra, quo tuas imitans virtutes possit et anima mea *ferculum esse Filii tui*, in quo ipse requiebeat totique mundo se praebeat cognoscendum. Amen.

MEDITATIO XII.

De gestis in visitatione Virginis apud Elisabetham.

PUNCTUM I.

Ingressus
B. Mariae et
peccatoris
sanctificatione.

Primum considerandus hic ipsius Virginis in Elisabethae domum ingressus et ingens, quae cum ipsa veniebat, felicitas. Virgo enim, utpote humilior, prior salutavit; cuius verbis tamquam instrumento utebatur incarnatum Verbum ad stupenda opera erga infantulum, qui Elisabethae utero tenebatur, efficienda. Mundavit enim illum ab originis culpa, justificavit gratia

¹ Cant. 3, 9, 10.

sua, implevit Spiritu Sancto, acceleravit illi usum rationis, prophetam suum fecit, incarnationis suae mysterium revelavit tantoque affecit gaudio, ut in ipso matris utero exsultaret, manifestans, quo licebat modo, ineffabiliter se ex Domini sui adventu affectum esse. Idque totum momento uno est peractum. In quo facto duae res eminent magnae consolationis et merito expendendae.

Primum est Salvatoris hujus omnipotentia et liberalitas, qui ex tempore mera sua gratia tam grandia effecit, nullis ejus, in quem illa conferebat, meritis praecedentibus. In quo illud Sapientis locum habet: Rex, qui sedet in solio judicii, dissipat omne malum intuitu suo¹. Hic enim vere rex regum, in throno virginalis uteri sedens, misericordiae oculis suum aspergit praecursorem; quo solo aspectu, quidquid mali in eo erat culpae, dissipavit. Ex quo fiduciam magnam concipiā, fore ut et mei aliquando misereatur, cui, ut Ecclesiasticus ait², facile est, subito honestare pauperem. O Rex omnipotens! ostende tuam in me omnipotentiam, a malis me omnibus eruens, bonis vero tuis replens, ut, quo ego tuarum misericordiarum sum indiguior, eo illae magis emineant et manifestentur. Da igitur mihi, ut praecursori tuo dedisti, peccatorum veniam, incarnationis tuae cognitionem et spiritualem in tuo obsequio laetitiam. Amen.

Expendam *deinde* verborum Beatae Virginis, qua Dei mater est, efficacitatem, per quam tot simul bona ex tempore sunt collata Baptistae, velut primitiis Christi et primo redemptionis ejus fructui, quem ante ejus praefinitum tempus, media matre sua, voluit ad matritatem pervenire, quo fiduciam in nobis excitaret, futurum, ut ejusdem matris intercessione a divina misericordia praeveniamur et adjuvemur.

Omnipotētia et
liberalitas
Christi.

Efficacitas
mediationis
B. V. Mariae

¹ Prov. 20, 8. ² Eccli. 11, 23.

Quare roganda mihi est suprema haec regina, ut potestatem, quam a Filio habet, in me exercens, aliquid ex multis illis, quae, ipsa mediante, felici illi praecursori sunt concessa, mihi velit impetrare.

PUNCTUM II.

Considerandum postea est, Sanctam quoque Elisabetham eadem Virginis salutatione fuisse Spiritu Sancto repletam, a quo hujus mysterii cognitionem et prophetiae donum accepit, quo mire patefecit quatuor horum donorum in se effectus, tamquam quatuor visitationis Christi et praesentis Spiritus Sancti iu anima proprietates.

Excitator
1. ad laudes
Dei et
Mariae, *Primus* effectus fuit, quod a Spiritu Sancto excitata S. Elisabetha statim in Dei matrisque ejus laudes elata voce ingentique affectu proruperit, dicens: *Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui*¹; ac si distinctius dixisset: *Vere te Angelus benedictam inter mulieres appellavit, cui ego addo, benedictum quoque esse fructum ventris tui, Filium, quem utero gestas; imo, quia ille benedictus est, tu etiam es benedicta.* Ab eo enim tamquam a fonte coelestes fluunt benedictiones. Ex quo intelligimus, Spiritus Sancti proprium esse, nos ad Christum ejusque matrem fervore magno glorificandum excitare, quod is multum his laudibus delectetur.

2. ad humili-
tatem, *Secundus* effectus fuit insignis humilitatis, dum, hinc suam vilitatem respiciens, inde visitantis Virginis excellentiam admirans, illa verba adjecit: *Unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me?*² Moxque Dei magnalia gratitudinis affectu confessa apud ipsam Beatam Virginem aperuit, quam sciebat statim etiam Deum laudaturam et glorificaturam; quare adjecit:

¹ Luc. i, 42. ² ib. 1, 43.

Ecce enim, ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exsultavit infans in gaudio in utero meo¹.

Ubi etiam Spiritus Sancti proprietatem tertiumque ejus effectum agnoscam, ad humilitatem et gratitudinem in mediis ipsis donis, quae nobis confert, excitantis, quo nobis utiliora illa sint, securiusque seruemus, dum nos eorum tum indignos judicamus, tum in conferentem gratos ostendimus.

Quare par erit, quum me Deus interius visitare dignabitur, aut quum ad sacram accedo Communio-nem, utramque hanc cognitionem hujus Sanctae exemplo in me excitare, vilitatis meae et ipsius maje-statis. Respiciens vero ipsius Dei bonitatem, ex qua tanta bona mihi proveniunt, stupore plenus dicam: *Unde hoc mihi, ut veniat Dominus meus ad me?* ad me, inquam, vile mancipium, ad me adeo ingratum et miserrimum peccatorem, ad me venit Dominus meus, Dominus infinitae majestatis, ut me visitet, ut pau-rem domum meam ingrediatur? unde mihi tantus Dei mei favor? num ex meritis aut obsequiis meis? ex natura aut industria propria mea? O benedicta sit tanta tamque immensa Dei charitas, quae vilem adeo abjectamque non designatur visitare creaturam ex sola sua misericordia infinita!

Quarto denique S. Elisabetha Beatam Virginem in <sup>4. confirmata
fidei B.
Mariae V.</sup> proposito et fide sua confirmavit, dicens: *Beata, quae credidisti; quia perficientur in te, quae dicta sunt tibi a Domino².* Quibus verbis insigne prophetiae donum, quod acceperat, patefecit. Agnovit enim, quaecunque Beatam ipsam Virginem concernebant, tam praeterita, quae Angelus ei fuerat locutus, quam praesentia, quod vere esset jam Dei mater, et futura, quae im-plenda erant. Ex quo licet conjicere, quam in more habeat Spiritus Sanctus, justis, in quibus habitat, in-

¹ Luc. I, 44. ² ib. I, 45.

spirare, ut ipsius donis in proximorum utilitatem utantur, eos tum in fide tum in charitate, quae Deo debetur, confirmando. In his omnibus affectibus studebo S. Elisabetham pro viribus imitari, eandem rogans, ut ab ipso Domino gratiam ad id praestandum mihi velit impetrare.

Ultimo perpendam, hoc die promulgatum fuisse excellentissimum Beatae Virginis nomen, quod est mater Dei, quod ipsa magna quidem humilitate, sed magno simul gaudio audivit; et ideo merito eodem nomine eam salutabo et congratulabor, eum simul laudans, a quo fuit impositum.

PUNCTUM III.

In quo meditatio instituitur circa Beatae Virginis canticum
Magnificat.

Tertio consideranda est Beatae Virginis ad S. Elisabetham responsio. Nam et ipsa, altissimo prophetiae spiritu repleta, statim atque Elisabetha loquendi finem fecit, in admirandum illud canticum: *Magnificat* etc., erupit.

Canticum
B. Marine V.
Laudes
rependit
potius Deo
quam
hominij.

Circa quod illud *in primis* observa, Beatam Virginem, etsi multa de propriis laudibus a S. Elisabetha audivisset, non tamen responsum in laudantem vulgari hominum more (qui gratitudinis intuitu eos vicissim laudare student, a quibus laudes suas audiverint), sed omnia sua verba ad Deum Dominum nostrum direxisse, ut nos doceret, qua ratione cum iis nos gerere debeamus, qui nos aut nostra extollunt. Optimum enim nobisque securissimum est, sermonem ad alia convertere loquique cum Deo, a quo bona illa, ob quae laudamur, proveniunt.

Deinde perpendendum, eandem Beatam Virginem, quae, sive cum Angelis, sive cum hominibus loqueretur, parcissima semper ac moderatissima fuit in

verbis, liberaliorem se cum Deo et de ipsius magnilibus loquentem ostendisse. Ut enim prius illud a prudentia et circumspectione, ita hoc ab amoris excessu gratoque animo proficiuntur, juxta illud Sapientis¹: *Benedicentes Dominum, exaltate illum, quantum potestis; major enim est omni laude.* Et sicut, qui Deo est plenus, ejus sermones non solum de eo sunt omnes, sed affectu etiam tali, ut in omnibus, quae habet, ipsum exalteat atque glorificet, *ex abundantia enim cordis os loquitur*²: ita Beata Virgo, utpote Deo plena, supremum hoc canticum, Dei affectibus plenissimum, ore suo protulit. In quo decem sunt versus tamquam decem chordae in *psalterio* aut *cithara*³, ei simili, in qua David ad Deum glorificandum cantare nos jubet. Eritque propterea e re nostra, singula ejus verba meditari, quo discamus, illud etiam spiritu recitare ad ipsius Virginis honorem, singulis item verbis aut versibus sanctum aliquem affectum adiungere aut gaudium de ejusdem Virginis virtutibus, petitione aliqua et colloquio circa easdem additis.

Magnificat anima mea Dominum.

In hoc versu nos docet Beata Virgo, quo spiritu Expenduntur
singula
cantici verba. sit Deus laudandus, alte videlicet atque magnifice de eo sentiendo omniaque ejus, quantum possibile est, extollendo, bonitatem, misericordiam, sapientiam, charitatem atque rationem ejus dominandi praestantissimam; nec id tantum ore, sed animo et internis ejus facultatibus, omnes illas ad Dei laudes exemplo Davidis⁴ invitando. Et observandum, non dixisse Beatam Virginem *magnificavit*, aut *magnificabit* anima mea, sed *magnificat*, quo ostenderet, principale suum officium et perpetuam occupationem esse, Deum magni-

¹ Eccl. 43, 33. ² Matth. 12, 34. ³ Ps. 91, 4; 143, 9.

⁴ Cf. Ps. 102 et 103.

ficare, faciens, quum adhuc in terra exsisteret, quod Angeli faciunt in coelo. O si anima mea Dominum Deum suum ita magnificaret! O Deus majestatis infinitae, parum ego possum te meis laudibus extollere; sed quo possum tamen modo, laudo et exalto te, humiliter confitens, *te majorem esse omni laude*, supra quam vel dicere vel sentire possim. O Virgo excelsissima, cujus semper anima Dominum magnificabat omnesque ad idem praestandum, ut alter David, invitabat: impetra mihi, quaeso, ut et mea idem faciens semper se in ejusdem laudibus decantandis occupet in saecula. Amen.

Et exsultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

His verbis aperit nobis Beata Virgo, qua ratione Deo congaudere possimus, quinque ad gaudii hujus puritatem requisitas conditiones insinuans.

Prima est, quod non in corporeis, sed in spiritualibus rebus sit collocandum; *deinde* non tam in donis, quae nobis confert, quam in ipso largitore. *Tertio*, quamvis gaudendum merito sit in Deo, qua creator noster est, praecipue tamen gaudere decet in eo, qua salvator et sanctificator noster est; eo enim nomine spiritualis nostrae laetitiae, quae in sanctitate et animae nostrae salute fundatur, fons est et origo. *Quarto* idem gaudium in spiritu praecipue sive superiore animae parte esse oportet, quo ab omni etiam carnis odore (quem sensibile corporis gaudium involvere solet) sit purior; quamvis etiam spiritus exsultatio in carnem interdum redundet, juxta illud Psalmistae¹: *Cor meum et caro mea exsultaverunt in Deum vivum.* *Denique* spiritus noster non in se ipso, quasi propriis meritis dona, ob quae gaudet, accepisset, sed

¹ Ps. 83, 3.

in Deo salutari suo, qui illa donavit, et cui tota nostra laetitia inniti debet, exsultet, cum Davide dicens¹: *Anima mea exsultabit in Domino, et delectabitur super salutari suo.* Ascende igitur, anima mea, spiritu supra te ipsam, sicut Virgo haec sanctissima, et exulta pure in Deo salutari tuo. In solo, inquam, ipso totum gaudium tuum colloca; si exsultare cupis, in Deo exulta. Ille enim desideria et *petitiones cordis tui implebit*², ut *gaudium tuum sit plenum, et nemo illud tollat a te*³, donec *intres in aeternum gaudium Domini tui*⁴.

Quia respexit humilitatem ancillae suae.

Decem insignia beneficia in hoc et sequentibus versibus commemorat Beata Virgo, tria sibi propria, septem aliis etiam communia, tamquam praecipuas causas, propter quas Deum magnificet, in eo exsultet eique se gratam exhibeat.

Primum beneficium ipsi proprium est, quod *ancillae suae humilitatem respexerit*. Quibus verbis duplice insinuat causam et originem divinorum beneficiorum, alteram praecipuam ex parte Dei, ex nostra alteram. Ex parte Dei illa est, quod nos benignis oculis dignetur respicere nostrique meminisse, ut beneficiat. Etsi enim verissime omnia videat, non tamen illa dicitur respicere aut curare, quae in eorum nihili abysso aut in miseriae profundo relinquunt, sed ea tantum, quae ideo respicit, ut bene illis faciat. Ex parte nostra ea est, quod parvitatem nostram agnoscentes, ad largitatis divinae dona percipienda disponamur. Quare optime a Deo illustrata Beata Virgo utramque hanc causam conjungens Deum magnificat,

¹ Ps. 34, 9. ² Cf. Ps. 36, 4. ³ Joan. 16, 24. 22.

⁴ Matth. 25, 21.

quod *ancillae suae humilitatem respexerit*; qua tamen sententia non tam se humilitatis virtutem habere agnoscit, quam ejus reipsa specimen praebet. Nam, quae vere humilis erat, non se talem existimabat, aut certe silentio id involvisset; sed ipsam humilitatem exerceens, *parvam, vilem et ut ancillam abjectam se esse fatetur*. Et quoniam talem Deus respicere non est dignatus, illum magnificat, docens, verum ac solidum divinarum laudum et grati animi fundamentum pro acceptis beneficiis nostrae parvitatis et indignitatis cognitionem esse, qua non solum omnis vanae complacentiae periculum evadimus (in quod superbus ille Phariseus¹ incidit), sed tamquam incitamento utimur ad impetrandum a Deo, ut benignis oculis nos respiciens majora conferat beneficia, qui, ut asserset Psalmista², *humilia respicit in coelo et in terra, suscitans a terra inopem, et de stercore erigens pauperem*. Quod ipse David expertus dicebat: *Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de necessitatibus animam meam*³. O Deus altissime, coelorum habitans altitudinem, respice vilis hujus servi parvitatem et consuetam exhibe misericordiam, *educens eum de lacu miseriae et de luto faecis, suscitans a terra inopem et de stercore erigens pauperem, ut colloces eum cum principibus*⁴ et Sanctis tuis, sanctum eum, sicut illos, faciens. Amen.

Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Secundum Beatae Virgini proprium beneficium, cuius intuitu Deum magnificat, illud est, quod ab eo tempore, quo Deus ipsius humilitatem respicere dignatus est, omnes hominum generationes, sive praesentes sive

¹ Lue. 18, 11 sqq. ² Ps. 112, 6. 7. ³ Ps. 30, 8.

⁴ Ps. 39, 3; 112, 7. 8.

futurae, quae in Christum crederent, *beatam* ipsam felicemque *dicerent*. Qua sententia non accepit hujusmodi proprias laudes, tamquam gaudii sui materiam, sed tum magnalia illa, quae a Deo acceperat, quibus laudes illae innituntur, tum bona illa et spiritualia luera, quae illi consequentur, qui ipsi servient beatamque pronuntiabunt. O excelsissima Virgo! ego partes meas juxta hanc tuam prophetiam explore aveo et inter eos numerari, qui *beatam te dicant*¹. Beata es, quae, ut cognata tua dixit, credidisti, beata, cuius venter Salvatorem mundi portavit; multoque beatior, quod *Dei verbum audiveris et custodieris*². Beata es propter octo illa, quae Filius tuus beatitudinis encomio in monte apud discipulos suos exornavit³. Es enim *pauper spiritu*, ideoque tuum est *regnum coelorum*; es *mitis*, quae viventium *possiles terram*; hujus mundi mala *luxisti*, et ideo merito *consolaris*; es *uriisti et sitivisti justitiam*, nunc ergo saturaris; fuisti *miseri cors*, es itaque *misericordiam consecuta*; fuisti *pacifica*, ideo eminenter *Dei filia vocaris*; fuisti *mundo corde*, vides ergo nunc clare *Deum*; *persecutiones perpessa es propter justitiam*, quapropter tuum nunc est *regnum coelorum*, in quo tamquam suprema omnium, qui in eo sunt, regina manes. O igitur suprema coeli regina, gaudio magno exsulto, quod tot nominibus sis beata. Utinam omnes nunc gentes et nationes ad Filii tui fidem convertantur magna fide te beatam compellent! quo per te omnes evadant beati, imitantes hic tuam vitam et postea ad tuam pervenientes gloriam. Disce hinc, quantam laetitiae in Deo adferat occasionem spes certa beatitudinis consequendae, propter quam Christus ipse discipulis dicebat: *In hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur; gaudete*

¹ Luc. 1, 48. ² ib. 11, 28.

³ Matth. 5, 3 sqq.

autem, quod nomina vestra scripta sunt in coelis¹. Et Apostolus hortatur, ut simus gaudentes spe², obtinendae scilicet beatitudinis, quae nobis promissa est.

Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

Tertium hoc est beneficium Beatae Virgini proprium tertiaque causa Deum magnificandi. Hoc enim momento in memoriam revocasse credibile est omnia mirabilia, quae Deus in ipsa operatus erat, et ingentia beneficia a puncto suae conceptionis ad eam usque horam in se collata, nominatim illud, quod mater simul esset ac virgo, nec qualiscunque mater, sed Dei; ob quae omnia Deum magnificat, illius omnipotentiae et nominis sanctitati omnia tribuens. Omnipotentia enim fecit, quae voluit sanctitate, ut ejus nomen sanctificaretur in saecula. Quum dixit: Quia fecit in me magna, etiam ostendit, se in iis magnam effectam, quae homines efficiunt magnos coram Deo, sanctitate scilicet aliisque coelestibus donis. Quum enim Filius magnus esset, oportebat et matrem esse magnam. Ex quo apparet, nihil repugnare humilitati, quod quis Dei dona in se agnoscat; potius, Apostolo teste, id nobis revelat Deus per Spiritum suum³, ut gratos nos illi exhibeamus, nec ea nobis, sed ejus potentiae sanctitatique tribuamus, utrumque hoc attributum instar sanctorum quatuor animalium conjungentes, quae gloriam Deo dantes dicebant: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus omnipotens, qui erat, qui est, et qui venturus est⁴.

Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum.

Hoc quartum est beneficium et causa, ob quam Beata Virgo Deum magnificat, non solum ob jam ac-

¹ Luc. 10, 20.

² Rom. 12, 12.

³ Cf. 1 Cor. 2, 10.

⁴ Apoc. 4, 8.

cepta et propria, sed ob plurima etiam alia, quae sperat accipienda, nec sibi soli, sed omnibus mundi nationibus communicanda; animo exsultans, quod Dei misericordia continuata sit, infinita, sempiterna, et quae ad omnes ipsi obsequentes timentesque sese extendat, cujuscunque tandem illi sint nationis. Est enim Sanctorum id proprium, ut, quum accepta a Deo recognoscunt dona, majora alia de ipsius misericordia exspectent, juxta illud Apostoli¹: *Qui de tantis periculis nos eripuit et eruit; in quem speramus, quoniam et adhuc eripiet.* Est etiam eorundem Sanctorum, non existimare, solem justitiae sibi tantum, non etiam aliis illucescere; sed altissime de ejus misericordia sentire, quod sese ad multos alias et per saecula extendat et revelet. Quo etiam nomine et ipsi gratias agunt, omnium hominum beneficia ut propria repuentes totoque corde exsultantes, quod tam benignum Deum habeant, qui nemini ipsum timenti deneget misericordiam. Id quod David toto psalmo centesimo secundo fecit. Nihil enim in eo aliud agit, quam ut utroque hoc nomine, misericordiae scilicet in se et alias justos effusae, Deum glorificet.

Fecit potentiam in brachio suo.

Quintus titulus ratioque Deum magnificandi fuerunt omnipotentiae ejus opera, quae virtute ac fortitudine sua absque ullius auxilio perfecit; quae memoria sua Virgo Beata revolvit, recordata creationis hujus universitatis, conservationis ac tam providae gubernationis, prodigiorum item in eductione populi Israël ex Aegypto et ad promissionis terram per desertum deductionis ac reliquorum, quae Sacra Scriptura refert; nominatim vero incarnationis Verbi Divini

stupendum et recentissimum opus praesenti memoria commemorans, in quo vere potentiam et brachii sui virtutem maxime ostendit. Propter quae omnia Deum magnificavit, uno hoc verbo complexa, quidquid Psalmista¹ prolixe et minutim de omnibus his magnalibus recensuit.

Praeterea in hoc et sequentibus versibus non solum Beata Virgo refert, quae fecit Deus, sed etiam, quae facere consuevit, vel in more habet facere consona bonitati suae; laudat itaque illum, quod potenter et maxima quaeque brachio suo operari consueverit, quando, quomodo, et erga quem magis illi placet, qui ut talia olim fecit, etiam nunc facit, ac facturus est in posterum. Ex quibus magna mihi in Deo gaudendi orietur occasio sperandique, futurum; ut magna etiam brachii sui virtute in me aliquando operetur.

Dispersit superbos mente cordis sui.

Sexta causa Deum magnificandi fuit non solum omnipotentia, quam in beneficiis et misericordiae operibus ostendit, sed quam etiam in justitiae suae severitate manifestavit, superbos severissime castigans, illorum machinas et cordium dissipans cogitationes. Recolebat itaque Beata Virgo, quo pacto Deus superbissimi Luciferi machinamenta illa dissolvit, quae sine fundamento in mente sua fabricare cooperat (quum diceret: *In coelum ascendam, super astra Dei exaltabo solium meum; . . . ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo*²), et superborum illorum conatus repressit, qui, Babyloniam turrim aedificare stulte cogitantes, dicebant: *Venite, faciamus nobis civitatem et turrim, cuius culmen pertingat ad coelum; et celebremus nomen nostrum, antequam dividamur in universas*

¹ Ps. 135.

² Cf. Is. 14, 13. 14.

terras¹. Supplicia etiam cogitabat, Pharaoni², Nabuchodonosori³ aliisque superbis illata. Propter quae omnia Deum ipsa magnificabat, quia propter eadem dignus est, qui laudetur; sicut Christus Dominus Patrem suum laudans dicebat: *Confiteor tibi, Pater, Domine coeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis*⁴.

Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles; esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.

Utroque hoc versu duplex laudum Dei causa ponitur ex misericordiae et justitiae ejus conjunctione. Ostendit enim Deus potentiam suam, dum hujus mundi potentes e thronis et sedibus suis ejicit, regna, dignitates et granditates, quibus triumphant, aufert, in quorum locum parvulos abjectosque exaltat: sicut e coelestibus sedibus superbos angelos repulit, in quorum locum humiles homines evexit; et ex hujus mundi throno superbum ejus principem satanam dejecit, quem tyrannide occupabat, in cuius locum Christum, humilitatis magistrum, induxit, qui pusillus, lapilli parvuli instar, de coelesti monte sine manibus et viri opera abscissus, statuam illam, quae quatuor monarchias referebat, comminuit suaque humilitate in montis magnitudinem exerevit⁵. Quem morem et agendi rationem familiarem Deo esse, testatur Job⁶ illis verbis: *Qui ponit humiles in sublime, et moerentes erigit sospitate; qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum, quod cooperant; qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et consilium pravorum dissipat.* Et ipsemet Deus ad eundem Job ait⁷: *Disperge superbos*

¹ Gen. 11, 4. ² Exod. 7 sqq. ³ Dan. 4, 30.

⁴ Matth. 11, 25. ⁵ Dan. 2, 34. 35.

⁶ i. e. Eliphaz apud Job 5, 11—13. ⁷ ib. 40, 6—9.

in furore tuo, et respiciens omnem arrogantem humilia. Respice cunctos superbos, et confunde eos, et contere impios in loco suo. Absconde eos in pulvere simul, et facies eorum demerge in foveam. Et ego confitebor, quod salvare te possit dextera tua. Cui simile Christus dixit apud Lucam¹: Qui se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur. Et eodem modo Beata Virgo hic ait: Esurientes et pauperes, qui, tales se esse factentes, esuriunt ac sitiunt justitiam, bonis implet spiritualibus, eorum explens desideria; contra vero divites, qui abundare se existimant et nullius indigere, dimittit inanes juxta illud Davidis²: Divites eguerunt et esurierunt; inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono. O anima mea, magnifica Dominum tuum ob nobilissimam hanc conditionem, qua humilibus et iis; qui in terra esuriunt, tantopere favet. O mi spiritus, exulta in Deo salutari tuo, qui coronat te in misericordia et miserationibus, qui replet in bonis desiderium tuum³. Gloriare, quod parvus sis, esuriens et egens, quo a Deo exalteris, satieris, et tua desideria implentur. Cave vero, superbus, dives ac fastidiosus sis, ne ex tua sede dejiciaris ejusque spolieris gratia.

Suscepit Israël, puerum suum, recordatus misericordiae suae; sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in saecula.

Duo alios titulos causasve duo hi ultimi versus complectuntur, ad nos exhilarandos Deumque laudandum efficacissimas. Altera est ipsius cura et providentia, quam de iis gerit, quos semel in domesticos et filios suscepit, accurrens ipsem ad eos juvandos. Etsi enim interdum eorum videatur oblivisci, in tempore tamen misericordiae suae recordatus adest; sicut

¹ Luc. 14, 11.

² Ps. 33, 11.

³ Ps. 102, 4. 5.

Beata Virgo hic praedicat, quod, Israëlis et in eo mundi totius recordatus, factus sit homo, ut ei remedium adferret. Altera causa est insignis ejusdem Dei fidelitas in promissis, parentibus nostris factis, adimplens ea in filiis eorum usque ad mundi finem; quemadmodum id, quod Abrahamo Davidique promiserat, hoc insigni incarnationis suae opere adimplivit. Utriusque hujus causae consideratione accensa Beatae Virginis anima Dominum magnificavit, *exsultante ejus spiritu in Deo salutari suo.* Eisdem causis par est et meum spiritum ad similes affectus accendi, quum hujusmodi providentiam Dei erga ejus filios et fidelitatem in iis, quae Apostolis, patribus nostris, promisit, experiamur quotidie meritoque speremus, eum usque ad mundi finem non defuturum fidelibus, Apostolorum filiis et posteris.

Haec decem sunt causae sive tituli, quos in hoc suo cantico Beata Virgo allegavit ad magnificandum Deum, ipsius incarnati Verbi inspiratione, quod visceribus suis inclusum gerebat, excitata. Ex quibus et mihi licet psalterium aliud decem chordarum ad Deum nunc hoc, nunc illo modo laudandum construere. Sed quoniam ego id, ut oportet, praestare nescio, Verbum ipsum incarnatum orabo, ut velit me, sicut matrem suam docuit, instruere, ipsam vero, ut intercessione sua ad impetrandum juvare dignetur ad majorem Filii sui gloriam.

PUNCTUM IV.

Ultimo considerandum, quanta bona Beata Virgo, dum tribus quasi mensibus apud cognatam suam commorata est, omnibus in eadem domo manentibus attulerit sanctissima sua conversatione raraeque modestiae, humilitatis et charitatis exemplo. Quae enim in ipso aditu tanta fecit, fas est credere trium mensium

Commemoratio
B. Virginis
pro domo
illa fons
gratiarum.

spatio eadem auxisse, praecipue in S. Elisabetha, saepius cum ea de his mysteriis conferendo; et porro ambas ad orationem familiaritatemque cum Deo et varia virtutum exercitia sese mutuo exhortatas esse. Quodsi verum est, Deum ob commorantem in domo Obededom arcam Testamenti ipsi totique ejus domui benedixisse ac bonis multis ita replevisse, ut rex David aemulatione quadam sancta, quo benedictionem a Deo acciperet: *ibo, dixerit, et reducam arcam cum benedictione in domum meam:* quanto magis credendum est, tam diuturnam divinae hujus Novi Testamenti arcae, qua ipsem Christus continebatur, in ea domo mansionem mille eam benedictionibus replevisse; quas, si viva ego fide intelligerem, mox eam in meam domum transferri excelsaeque hujus Virginis devotionem in anima mea non mensibus tribus tantum, sed tota vita morari exoptarem, quo coelestibus me benedictionibus repleret.

Neque
tamen poena
Zachariae
mutata.

Non est praetereundum tamen, quod, quum media Beata Virgine Deus tantis misericordiis Joannem Baptistam et Elisabetham replevisset, Zachariae tamen, Joannis parenti, non reddiderit sanitatem, nec in sententia Angeli dispensare voluerit, qua is praedixerat, illum, donec filius nasceretur, mutum futurum. Quum enim Deus sit justus, expediebat ad justitiae ordinem ita fieri, ut Angelus praedixerat, misericordiam vero in commodius tempus differri. Ex quo discam secreta Dei judicia venerari, me ipsum divinae dispositioni subjicere et conveniens visitationis ejus tempus expectare, quia nullus est rei praefixus terminus, qui non aliquando tandem perveniat. Nam, quod hoc die S. Elisabethae, alio tribuit Zachariae, et quidem cumulatius.

MEDITATIO XIII.

De S. Joannis, Christi Domini praecursoris, natali.

PUNCTUM I.

Praemittenda est eorum consideratio, quae S. Joannis conceptionem praecesserunt. Quem enim Deus in suum praecursorem elegerat, voluit honorare, quanto misericordiae suae magnitudinem, tum officii, quod illi committebat, excellentiam ad ipsius Christi gloriam, cuius ille praecursor erat, manifestaret.

Primum itaque voluit, eum miraculo concipi a parentibus sterilibus, sed sanctis, qui orationibus et piis desideriis eum impetrarent. Oratio enim, testo Sancto Gregorio¹, dum de Isaac nativitate disserit, est aptissimum medium, quo Deus vult nos uti, ut, quae in aeterna sua praedestinatione dare decrevit, impetremus. Ex quo ad orationis majorem affectum merito excitabimur et ad magnam in ea spem, etiam in rebus, quae difficiliores videntur, collocandam, quum ad omnia revera valeat.

Voluit etiam Deus, hujus Sancti conceptionem per eundem Gabrielem Archangelum nunciari, per quem Filii etiam sui erat incarnatio annuncianda; qui eodem obedientiae spiritu ad utramque descendit, quia idem Dominus mittebat ad utramque (quemadmodum Raphael ad Tobiam descendit), ut etiam in vilioribus inserviret eadem animi promptitudine, ac si ad altissima ministeria missus fuisset. Omnes enim Angeli id maxima sibi gloriae ducunt, quod Dei in omnibus exsequantur voluntatem.

Mox grandia illa perpendam, quae S. Gabriel de nascituro infante praedixit, quo ab omnibus magni

Annuntiatio
S. Joannis.

Orthus
miraculosus
per preces
impetratus.

Archangeli
annunciantis
erga Deum
obsequium.

aestimaretur, parentemque doceret rationem eum educandi digne ad munus, quod erat obiturus.

*Encomium
praecursoris.*

Quare *primum* nomen, quod, jubente Deo, erat habiturus, aperuit. *Et vocabis*, inquit, *nomen ejus Joannem*¹. Quod interpretatur *gratia*, quo significatur, ipsum quantum quantum veluti exemplar quoddam futurum, in quo divinae gratiae divitiae elucarent, quam in Dei conspectu vere invenisset, a quo, nullis suis meritis exigentibus, electus vocatusque esset; *cujus etiam nominis de ventre matris ejus est recordatus*².

Secundo praedixit Angelus: *Erit magnus coram Domino*, in iis videlicet rebus, quas ille magnas judicat, quales sunt virtutes et sanctitatis dona. Magnus itaque futurus erat in humilitate, magnus in obedientia, patientia, oratione, contemplatione, et in officio, quod magni praestant in domo Domini.

Tertio, quod futurus esset temperantissimus: *Vinum et siceram non bibet*, sicut legitimus nazaraeus, divino servitio penitus dedicatus. Et quoniam Dei promissa inania non sunt, sed plena, quia simul largitur necessaria ad exsecutionem, adjexit Angelus

Quartam illam excellentiam: *Et Spiritu Sancto replebitur adhuc in utero matris suae*, idque ea plenitudine, quam dignitas officii, ad quod eligebatur, exigebat, ut ab ipso ventre incipiens ad finem usque vitae profiendo pergeret.

Quinto praedixit: *Et ipse praecedet ante illum*, scil. Dominum, *in spiritu et virtute Eliae*; hujus enim zelo multos filiorum Israël convertet ad Dominum Deum ipsorum parabitque eidem plebem perfectam et ad legem novam, quam Dominus ipse veniens traditurus est, amplectendam disponet.

Ex qua tota Angeli praedictione apparet, infans hunc omnibus modis perfectionis perfectum fu-

¹ Luc. 1, 13.

² Is. 49, 1.

turum, erga Deum, se ipsum et proximos. Erga Deum propter dona gratiae ei conferenda, erga se ipsum ob severam mortificationem et poenitentiam, erga proximos ob zelum salutis eorum. Non enim propria contentus, aliorum etiam procuraturus erat perfectionem, omnia ad illius gloriam dirigens, quem, ut praecursor, praecederet. Quod perfectionis exemplar merito mihi ob oculos ad imitandum constituam, juxta illud Michaeae: *Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te: utique facere judicium, et diligere misericordiam, et sollicitum ambulare cum Deo tuo*¹. Quod quum omnibus sit a propheta dictum, ex his tamen hujus Sancti excellentiis, quas Deus tanti facit, eas etiam habere contendam, quae statui et conditioni meae conveniunt, orans divinam bonitatem, eas ut mihi largiri dignetur illius amoris intuitu, quo suum hunc praecursorem est prosecutus, cui tam liberaliter eas est elargitus.

PUNCTUM II.

Considerandae deinde sunt singulares gratiae, infanti huic, adhuc in matris utero latenti, sexto post conceptionem mense a Christo impertitae, dum et ipse in Virginis matris suae utero ad eum visitandum et sanctificandum venit, ut meditatione proxima retulimus; ex qua tres hujus Sancti praerogativas colligimus.

Prima, quod ipse S. Joannes fuerit Sanctorum primitiae, quos post incarnationem suam Christus sanctificavit, ut par sit credere, eminenter eum sanctificasse insigni sanctitate; gratiis gratis datis, perfectissimo excellentique modo impertitis; rationis et liberi arbitrii usu, tantillo infantulo concesso; mente-

Gratiae
Joanni non
dum nato
collatae:

¹ Mich. 6, 8.

que ita illustrata, ut incarnationis mysterium caperet; voluntate denique ferventissimis amoris admirationis-que affectibus inflammata ac jubilis et gaudiis in Spiritu Sancto repleta.

Secunda praerogativa fuit, quod, quoniam, Apostolo teste, *Dei dona sunt sine poenitentia*¹, par sit credere, ut S. Ambrosius ait², rationis usum semel concessum amplius illi ablatum non fuisse, ac porro, ut Beata Virgo tribus illis mensibus, quibus apud S. Elisabetham commorabatur, eam, ut in virtute creceret, juvabat, ita infantem Jesum ex materno utero Joannem juvisse, ut in accepta sanctitate proficeret, novis liberi arbitrii actibus, charitatis Spiritus Sancti, quo plenus erat, inflammatis.

Tertia fuit, quod, ut Sancti sentiunt³, ipsius infantis intuitu Deus ejus matrem multis etiam gratiis donisque, nominatim prophetiae, et Spiritu Sancto repleverit; quo nobis, quanti eum faceret, ostenderet, ac spem faceret, magna, eodem intercedente, nos impetrare posse. Quare magnum erga eum merito amorem concipiam, ei congaudens ob tot favores, quibus Deus est eum prosecutus, et eodem nomine gratias ipsi Deo agam; Sanctum vero ipsum, ut proxime intercedere velit aliquamque eorum partem impetrare, instantius rogabo.

PUNCTUM III.

Gesta
in nativitate:

Nominis
impositio.

Tertio insigniora quaedam sunt consideranda, quae in ipsa S. Joannis nativitate contigerunt. *Primum*, quod, quum ad eum circumcidendum ventum esset, ejus parentes a Deo inspirati contra omnium cognatorum sententiam dixerint, ejus nomen esse Joannem,

¹ Cf. Rom. 11, 29. ² Cf. S. Ambr. in Luc. 1, 56.

³ S. Ambr. in Luc. 1, 41.

quod *gratia* interpretatur; quo significaretur, licet ob circumisionem gravissimo Legis Veteris onere gravaretur, collatam ei a Deo fuisse copiosam ad illud ferendum gratiam et simul ad Novae Legi, quae gratiae erat, initium quodammodo dandum, dicente Evangelista: *Lex et prophetae usque ad Joannem; ex eo regnum Dei evangelizatur*¹. Quare aliqua ejus legis pars illi contigit, per quam gratia haec omnibus datur. Quamobrem Deum orabo, ut, qui legis suae me jugo subjicit, det etiam gratiam ad ferendum.

Secundum mirandum fuit, quod parens ejus Zacharias, loquendi facultate recepta, mox Spiritu Sancto repletus et prophetiae dono accepto in canticum illud eruperit: *Benedictus Dominus Deus Israël*, in quo a Dei laudibus inchoans, qui tam liberalem se nos visitando ostendit, ad ipsius praecursoris encomia delabitur. Est enim divini Spiritus proprium, Dei laudes ob ejus beneficia inspirare, Sanctorum vero, eas dicere ob dona sibi collata. Sed eminet illa ejusdem infantis excellentia singularisque Dei in ipsum amor, quod eam parenti ejus gratiam concesserit, statim ac ille Joannis nomen in pugillaribus scripsit, ut appareat, qua gratia ac favore eos Deus prosequatur, qui pie Sancti hujus nomen venerabuntur. O infans sanctissime, gaudeo, te a Deo tantopere dilig; et quoniam, juxta nominis tui etymologiam, gratia plenus es, obtineas mihi, obsecro, ab eodem Domino, me ut illa etiam repleat, quo aeternum ei serviens, eodem tecum fruar per saecula. Amen.

Tertium contigit insignis omnium, ad quorum notitiam haec gesta perveniebant, laetitia cum magna reverentia et admiratione, juxta verbum Angeli: *Et multi in nativitate ejus gaudebunt; et Evangelistae dicentis: Mirati sunt universi; et factus est timor super omnes vicinos*

Zachariae
loquela
restituitur.

Laetitia
omnium.

¹ Luc. 16, 16.

*eorum*¹. Quo significaretur, datum eum esse a Deo Ecclesiae tamquam spiritualis ejus laetitiae advocatum, quae est devotionis effectus et pignus aeternae vitae.

Ultimum idque excellentissimum fuit, quod de ejus vitae exordio ait Evangelista: Etenim manus Domini erat cum illo. Nam ejus potentia illi favebat, admiranda per eum operabatur, movebat, dirigebat in omnibus, in necessitatibus protegebat. Quapropter Ecclesia illud de Isaia dictum Sancto huic accommodat: *Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris meae recordatus est nominis mei. . . . In umbra manus suae protexit me, et posuit me sicut sagittam electam; in pharetra sua abscondit me*².

O felicem sagittam, quae non proprio, sed omnipotentis agebaris impulsu! O electa a Spiritu Sancto sagitta, ad res magnas destinata, nunquam a potenti ejus manu reicta! O manus omnipotentis, sicut praecursorem tuum dirigebas, me quoque impulsu tuo dirige ad tuam semper sequendam voluntatem mihi-que assiste semper, quem nosti nihil sine te posse.

MEDITATIO XIV.

De iis, quae contigerunt, quum S. Joseph sponsam suam Beatam Virginem uterum gestare animad-vertit, ac de hujus mysterii revelatione ei ab Angelo facta.

PUNCTUM I.

Meditationi hujus historiae praemittenda est tamquam ejus fundamentum S. Josephi sanctitas, virtutes et gratiae a Deo Domino nostro ei collatae, quo

¹ Lue. 1, 14. 63. 65. ² Is. 49, 1. 2.

dignus esset matris ejus sponsus, ipsius vero Christi curator, ita ut ab omnibus ejus parens existimaretur atque reipsa id muneris in ejus educatione et sustentatione subiret. Si enim praecursorem suum *Joannem Baptistam* et ipsos postea *Apostolos Spiritu Sancto replevit*¹ ea abundantia, quam injuncta illis officia exigebant: operae pretium fuit, S. Josephum excellentissimis gratiis ac donis replere, quo posset pro dignitate commissa sibi ministeria adimplere. Qui quod acceptis donis novit sedulo negotiari, illa quotidie adauxit. Ideo enim Josephi nomen habuit, quod *accrescens* interpretatur², sive quod ipsem et crescat, sive quod augeat.

Primum sanctitatem suam supra omnes Sanctos, qui ipsum praecesserant, auxit. Fide enim et obedientia excelluit Abrahānum, laborum tolerantia Jacobum, castitate alterum illum Josephum, familiaritate cum Deo Moysen, charitate erga populum suum Samuelem, humilitate et mansuetudine Davidem. In quibus et aliis virtutibus et elucebat et crescebat quotidie, ita ut optime illi accommodetur illud Psalmistae³: *Beatus vir, cuius est auxilium abs te; ascensiones in corde suo disposuit, ascendens de virtute in virtutem, donec videatur Deus Deorum in Sion.*

Nominatim autem crescebat felicissimus hic Sanetus, ascendens mysticam Jacob scalam lectionis, meditationis, orationis et contemplationis, quam supra dictum est sponsam ejus ascendere consueuisse, cuius exemplo tum ipse juvabatur, tum duo hi Seraphini mutuo sese alis suis ad volandum Sanetumque Sanctorum orationibus suis glorifieandum provocabant.

Atque ut majore spiritus libertate haec praestaret, Spiritus Sancti instinctu voto se castitatis obstrinxit,

Collatio cum
prioribus
patriarchis.

Altissima
ejus oratio.

¹ Luc. 1, 15; Act. 2, 4. ² Gen. 49, 22.

³ Ps. 83, 6. 8.

quae, Apostolo teste, *facultatem praebet sine impedimento Dominum obsecrandi*¹. In cuius cultu custodiaque tantum posuit conatum, ut speciali Dei favore nec motum aliquem malum persentiret, etiamsi cum pulcherrima alias Virgine versaretur, quae adeo etiam erat pudica, ut solus ejus aspectus desiderium castitatis ingeneraret. Et hoc ipso magnitudinem ostendit amoris in Deum, quod, matrimonii onera acceptans, ejus voluptatibus Dei amore renunciaverit. His virtutes alias, de quibus mox dicemus, adjunxit. In quibus eum imitari studebo, orans, ut cum sponsa sua meus sit apud Christum advocatus, ut qui procul omni dubio plurimum apud utrumque valeat ob magna et fidelia erga eosdem praestita servitia. O praestantissime patriarcha, cuius pulchritudinem coelestes mirantur hierarchiae, ora *desiderium illud collium aeternorum*², qui super *caput tuum* copiosam effudit *benedictionem*, ut super meum etiam effundat, quo imitatione tui bonis operibus crescam, virtutibus augear et in eisdem usque ad coronae consecutionem jugiter perseverem. Amen.

PUNCTUM II.

S. Joseph
videt B. V.
praegnanc-
tem, causae
ignarus.

Rediens Beata Virgo ex domo Zachariae *inventa est a sponso suo in utero habens de Spiritu Sancto. Joseph autem, vir ejus, causae ignarus et vehementer anxius, cum esset justus et nollet eam traducere, voluit occulte dimittere eam*³. Circa historicam hanc veritatem expendenda sunt occulta Dei judicia, qui mysterium hoc Josepho revelare hucusque distulerit, quod tamen Zachariae et Elisabethae aperuerat. Voluit enim hac occasione non minus ipsam Beatam Virginem, quam sponsum ejus exercere. Hic enim, spon-

¹ 1 Cor. 7, 35.

² Gen. 49, 26.

³ Matth. 1, 18. 19.

sam suam praegnantem cernens, potuit sine culpa, quod multi Sancti affirmant, existimare, id ex adulterio accidisse¹, aut certe in re adeo sibi nova dubitare²; quae res, quod grave dedecus sibi adferret, multum eum affligebat. Nec minor sponsam cura premebat, quam Josephi sollicitudo anxietasque non latebat; erat enim et ipsi purissimae et innocentissimae gravissima infamia, a sponso proprio adulteram haberi ac propterea in periculo esse, ne ab eo desereretur. Quae tamen omnia ita disposuit Deus, quod in hujusmodi tribulationibus et humiliationibus ingens bonum contineatur, quibus clarissimos illos Sanetos perficere et ad majora praeparare disponebat. Quam enim Deus insigni favore tum Angeli annunciatione, tum apud Elisabetham erat prosecutus, eandem apud sponsum voluit hanc infamiae notam subire, ut sic, in humilitate proficiens, ad ampliores, quas in Bethlehem paulo post esset gratias honoresque acceptura, praepararetur³. Est enim humiliatio exaltationis, et tribulatio felicis paschatis veluti praembulum. Et hac forte ratione permota Ecclesia Evangelium hoc in natalis Domini pervigilio statuit decantandum. Eadem etiam causa Deus S. Josephum exercuit, ut ad altissimi hujus mysterii revelationem suscipiendam magis disponeretur essetque ejus testis omni exceptione major.

Ex quibus illud intelligam, nemini quantumvis Mira Dei erga Sanctos providentia.
Saneto et cum Sanctis semper versanti bonisque operibus occupato defuturas in hac vita afflictiones et tribulationes, vel ex ipsis interdum piis occupationibus ortas. *Est enim militia vita hominis*⁴; et *justus stat in justitia et timore, et praeparat animam suam*

Gravissima
illa dubitatio
Mariae
et Josepho
exercituum
sit heroicæ
virtutis.

¹ S. Aug. serm. 51 (al. de div. 63) c. 6. n. 9.

² S. Joan. Chrys. in Matth. hom. 4. n. 4.

³ S. Bern. in Cant. serm. 34. ⁴ Job 7, 1.

ad temptationem¹; quas propterea tribulationes beneficii potius loco habere debet, quum praecipue nulla sua culpa eveniunt, et multo etiam magis, quum ex tali causa proveniunt, ob quam honorem laudemque merebatur. Quod Beatae Virgini hic accidisse videamus, quum ob id, quod eximium in ipsa erat, infamiae notam sustinuit; et simile quid ejus Filius postea non semel est passus. Quibus exemplis spiritum sumam dicendi Domino cum Davide²: Proba me, Domine, et tenta me; ure renes meos et cor meum; quoniam misericordia tua ante oculos meos est, et complacui in veritate tua. Ac si diceret: exerce me variis corporis et animae temptationibus et afflictionibus; explorata enim mihi est misericordia et fidelitas tua, qua eas meis viribus attemperabis convertesque in novorum donorum augmentum.

PUNCTUM III.

S. Joseph
imprimis
exercet:

Mox excellentes illas virtutes expendam, quas clarissimum hoc par Sanctorum hac occasione et probatione exercuerunt, quo illas discam imitari; nam etiam propterea Deus illam eis immisit tribulationem.

patientiam,

Primum enim S. Joseph et patientiam et prudentiam insignem ostendit: patientiam, dum tantam injuriam silentio involvit, nec de vindicta cogitans, quam jure quaerere licuisset, nec apud parentes aut cognatos ejus querelas deponens, nec murmurans aut aculeatis vel injuriosis verbis sponsam perstringens; potius ut justus non licitis tantum contentus, sed, quod perfectius esset, quaerens, statuit tacens, poenam suam intra scipsum tolerare. Prudentiam ostendit, dum medium quaesivit et invenit, quo ita sponsae famae consuleret, ut eam tamen, quae de adulterio suspecta

¹ Cf. Eeci. 2, 1.

² Ps. 25, 2. 3.

esset, in domum suam non traduceret, sed vel libello repudii, quod antiqua lex permittebat, vel justo aliquo praetextu ipse alio migrans se ab ea separaret. Accessit et ad prudentiam, quod neque hoc ipso, etiam si ad rem accommodato, medio praeceperanter aut temere sit usus, sed rem prius mature cogitare expendere que voluerit, quod verba illa satis indicant: *Haec autem eo cogitante.* Habuit enim religionis, non solum ei cohabitare, quae adultera esse videretur, sed etiam eam dimittere, quae tantam pree se ferret sanctitatem. Cujus consideratione mei pudorem concipiam tum ob exiguum in tolerandis injuriis patientiam magnamque in inferentes indignationem, facilitatem ad murmurandum et proximis detrahendum, occultis eorum defectibus revelatis, tum de impetu impotente, quo me absque deliberatione matura in hujusmodi interdum praecepito, et hoc pudore affectus orabo Dominum, ut me propter Sancti hujus merita juvare velit ad insigne hoc ejus exemplum sequendum.

Sed Virgo Sanctissima, ut quae sanctitate excelleret, clariores virtutes patefecit, quatuor tamen potissimas, perfectorum in tali occasione proprias: raram nimirum humilitatem, silentium, confidentiam de providentia divina, et continuam orationem. Humilitate enim tacuit, nolens occulta Dei mysteria, ex quibus tantus ei proveniret honor, patefacere, nec permisit ab Elisabetha vel Zacharia manifestari, nec ipsa, recepto inter conjuges (qui se invicem alias diligunt) more, secretum hoc Josepho aperuit, quamvis conjiceret, quid eventurum esset, si, quod res erat, ille ignoraret. Humili etiam silentio, quum apud sponsum suum suspectam se esse cognosceret, tacuit, nulla sua excusatione, aut innocentiae suae testibus exhibitis, quo malam illam de se conceptam opinionem averteret; sed maxima confidentia se totam divinae providentiae commisit honoremque suum in Dei manibus

In B. V.
clarescit:

humilitas,

silentium,

confidentia
in Deum,

orandi
studium.

deposit, continuo interim orationi vacans, ut Majestas divina, quomodo magis expediret, remedium adhiberet. Quo exemplo rubore suffundar ob superbiam et jactantiam meam, qua manifestare consuevi, quae ad meum faciunt honorem, et ob proterviam, qua meas culpas conor excusare meumque honorem vane tueri, exiguum denique in Deo confidentiam et rarum ad orationem recursum. Quare merito existimare possum, mihi dici illud Ezechielis¹: *Tu autem, fili hominis, ostende domui Israel templum; et confundantur ab iniurietibus suis, et metiantur fabricam, et erubescant ex omnibus, quae fecerunt.* O anima mea, aspice templum hoc Dei vivum, quod est Beata Virgo; admirandas ejus virtutes contemplare, quibus illa ornata est, quo ruborem concipias ob illa, in quae lapsa es, vitia; metire stupendam ejus fabricam, perpendens praestantiam et operum ejus ordinem, quo de vilibus et praeposteris tuis erubescas. O incarnati Verbi templum, ora magnum hunc Deum, quem tuis in visceribus gestas, me ut iis virtutibus ornet, quibus templum dignum, quod ipse gratia sua inhabitet, efficiar. O anima mea! adverte, justos grano sinapis similes esse debere, quod dum teritur, latentem alias in se virtutem manifestat. Quare, si Deus te afflictionibus atterit, te ipsum ad similium virtutum fervens exercitium excitare ne praetermittas.

PUNCTUM IV.

Angeli apparitio. *Haec autem eo, S. Josepho, cogitante, ecce Angelus Domini apparuit in somnis ei, dicens: Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam; quod enim in ea natum est, non viri alicujus opera, sed de Spiritu Sancto est. Pariet autem Filium, et vocabis nomen*

¹ Ezech. 43, 10. 11.

*ejus Iesum; ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum*¹.

Hic *primum* divinae providentiae fidelitas est perpendam: J. Dei providentiae suavitatem.

pendenda, quae suorum afflictionibus leniendis, post quam ad culmen illae pervenisse nec humana media valere videntur, divinis adhibitis consultit. Videns enim S. Josephum in gravissimo negotio haerere, nec posse humanis viribus causam attingere, qua ejus sponsa concepisset, Angelum suum misit, qui rem totam suavissime ei revelaret: Nam et proprio eum compellavit nomine, et familiae cognomen expressit, *Fili David*, quo, in memoriam revocata Davidi a Deo facta promissione, quod ex ejus familia Messias venturus esset, attentior ad reliqua audienda redderetur; ac propterea adjecit: *Ne timeas, ut serupulum anxietatemque, qua turbabatur, deponeret* (quod Angelorum bonorum est proprium); *Virginem de Spiritu Sancto concepisse, ut conceptam suspicionem repelleret* tantaque Virginis honorem tueretur; demum, quo totum ejus moerorem in gaudium verteret, conclusit: *Pariet autem Filium*, cuius ipse tantam esset curam habiturus, ac si proprius ipsius filius esset, ac propterea ipsi incumbere, nomen Jesu illi imponere, quod Salvatorem significat. Erat enim mundi Salvator futurus. Quae omnia ita clare distineteque Angelus revelavit, ut mox integrum fidem S. Joseph adhibuerit.

Facile hinc ad S. Josephi gaudium, ex ea revelatione ortum, considerandum gradus fiet. In eum enim illud apud Job² optime quadrat: *Cum te consumptum putaveris, orieris ut lucifer*. Quantum illud fuit gaudium, a tali suspicione se liberum videre! licet nonnihil cum subpuderet, quod locum ei aliquem, quamvis ex ignorantia et absque culpa aliqua, dedisset. Quam vero cautus evaserit, ne de quoquam

¹ Matth. 1, 20. 21. ² Job 11, 17.

male suspicaretur! quam Deo gratus ob sponsam adeo sanctam tantaeque dignitatis sibi concessam et ob officium sibi curatoris talis Filii commissum! Ac demum, quanto perfusus fuerit gaudio, cernens mundi redemptionem jam in proximo esse!

<sup>3. Gaudium
B. Virginis.</sup>

Considerare similiter licebit Beatae Virginis laetitiam, dum animi tranquillitatem sponso redditam cerneret. Quam scilicet illa fuerit ex eo in fiducia divinae providentiae confirmata! quam grata Deo, quod honoris sui rationem paterne habuerit! In ea enim locum habuit, quod idem Dominus dixerat per Prophetam: *Et dabo ei . . . vallem Achor ad aperiendam spem*¹; in valle afflictionis, ait, illam constituam, ut in spem iterum confirmem. *Et canet ibi juxta dies juventutis suae*, quum a poenis suis se viderit expeditam. *Gratias tibi, Deus aeterne, pro ea cura, quam de utroque isto Sancto gessisti*, convertens pro more tuo vallem Achor in pastum et augmentum spiritus eorum; per utriusque merita supplico, ut me dignum facias, qui paternae tuae providentiae fructum percipiam, omnino secure me in medio tribulationum illi committendo, remedium opportunum certo certius allatura.

PUNCTUM V.

^{B. Virginis:}
Deductio

Exsurgens autem Joseph a somno fecit, sicut pracepit ei Angelus Domini, et accepit conjugem suam; et non cognoscebat eam, donec peperit Filium suum, multo vero minus post partum. In quo non tam consideranda est S. Josephi obedientia (neque enim magnum erat, sponsam adeo eximiam in domum suam deducere), quam adhibitus in eo modus: reverentia, inquam, illa, qua Beatam Virginem deduxit, similia forte illis S. Elisabethae usurpans verba: *Unde hoc mihi, ut*

^{S. Josephi:}
reverentia

¹ Os. 2, 15.

matrem Domini mei in domum meam deducam! O quanto ampliorem erga eam amorem conceperit! quam tam ejus curam gesserit! quam sanctos invicem misseuerint sermones! quanta vitae plus quam angelicae pax et multa colloquia de divinis. inter eos puritas! quanta voluntatum conformitas! quanta Virginis erga sponsum tamquam caput subjectio! Tunc particularia omnia, quae vel ab Angelo in annunciatione acceperat, vel in Zachariae domo contigerant, ei procul dubio aperuit; jam enim erat loquendi tempus, ut de tota mysterii serie Joseph plene edoceretur ad ejus gloriam, qui illud erat operatus. O felicem Josephum, cui talis obtigit sponsa! O felicem animam, quae, utrique serviens, eorundem obedientiam discit et charitatem! O terrestres Seraphini, aequae ac coelestes illi puri, qui vestris alis ad voluntatem Dei amplectendam velociter volatis, accendite cor meum hujus Domini, quem tantopere vos diligitis, amore, ut eidem obediens, sicut vos, meos etiam fratres ea charitate diligam, qua vos mutuo dilexistis.

MEDITATIO XV.

De exspectatione partus et praeparatione ad Christi Domini nativitatem.

Quoniam consuevit in Hispania festum exspectationis partus Beatae Virginis celebrari octavo ante ipsum Christi natalem die, hanc meditationem diei illi et sequentibus accommodatam subjiciam, in quibus viva et accensa hujus partus desideria, quibus tres personae, infantulus Jesus, Beata Virgo et S. Joseph, tenebantur, sunt perpendenda. In quibus personis etiam fideles intelliguntur, qui, hujus mysterii fide instructi, ad eorum imitationem praeparare se student, quo digne festum illum diem celebrent.

PUNCTUM I.

Desiderium
infantili
Jesu.

Primum igitur ipsius infantis Jesu Christi ardentissimum desiderium est perpendendum, quo adhuc in materno latens utero tenebatur, redemptionem nostram ad exitum perducendi, et porro, in mundum prod eundi, quo juxta Patris aeterni praescriptum illam auspicaretur. Nam a ventre matris vera fuit illa sententia, quam postea ipse protulit: *Baptismo habeo baptizari; et quomodo coarctor, usquedum perficiatur!*¹ Quantumvis autem corpus angustiis uteri plurimum arctaretur, magis tamen vehementis hujus desiderii vi cor ejus premebatur: quapropter tum infinitas illi agere gratias debeo, tum intimo eidem serviendi desiderio par est respondere. Quod tamen desiderium ita continuit, ut ante nonum a conceptione mensem compleatum, quod tempus reliquis infantibus est constitutum, in hanc lucem prodire noluerit, idque *primum*, ut, se communi reliquorum consuetudini accommodans, carc erem illum integre, ne unico quidem dempto die, toleraret; ubi enim aliquid patiendi erat occasio, nulla dispensatione, indulgentia, aut privilegio secum uti voluit. *Deinde* totum hoc tempus quasi pro re collectione sui, antequam in mundum prodiret, accep it, continuae illud orationi et contemplationi tribuens, sicut, antequam se mundo praedicatione sua mani festaret, quadraginta dies sese in desertum locum recepit, his nos docens exemplis, collectionem nostri praemittere tempusque aliquod segregatae orationi solique Deo tribuere, priusquam in publicum prod eamus aut aliqua negotia gravia auspicemur, idem que merito ad sanctum ejus natalem pie celebrandum faciendum esse.

Noluit tamen
naturae leges
praevenire.

Novem
mensis
altissimae
orationis.

PUNCTUM II.

Secundo considera etiam incensa Beatae Virginis desideria, ut felicissima partus sui hora appropinquaret, qua infantem suum natum videret. *Primum* enim eum, qui non tantum ejus erat filius, sed etiam Deus, oculis ipsis cernere et sacrosanctae illius humanitatis, quam ex ipsius visceribus ille assumpserat, pulchritudine frui vehementer optabat. *Deinde* eundem adorare, fovere, ipsi servire omneque maternum erga eum munus exercere cupiebat in gratiarum actionem, quod ipsam ad id deligere dignatus esset; ideoque tenerime illud Canticorum identidem repetebat: *Quis mihi det, ut inveniam te, Filium meum, foris, et deosculer te*¹, foveam tibique pro meritis serviam? *Tertio* partus sui horam desiderabat, quo mundus bono, in ipsa latente, frueretur. Nam etsi plurimum Filium diligenter, non tamen sibi soli retinere, sed omnibus communicare volebat, pro quibus sciebat eum fuisse incarnatum. Et quoniam *spes, quae differtur, affigit animam*², singulos morae illius dies totidem annos reputabat, quamvis eo intuitu esset pacatissima, quod ei, quem intra se habebat, eam moram sciret esse gratam.

His considerationibus accensa in corde meo excitabo desideria, ut Filius hic Dei spiritualiter in meo et omnium animis nascatur, quo is ab omnibus adoretur, ametur, fideliterque eidem serviatur. Ad hoc faciet usus aliquot versuum psalmorum et prophetarum, quibus Ecclesia tempore adventus uti consuevit: *Excita, Domine, potentiam tuam et veni, ut salvos facias nos*³. Et: *Utinam dirumperes coelos et descenderes; a facie tua montes diffuerent, et vitia mea evanescerent*⁴. Item: *Rorate coeli desuper, et nubes*

Desideria
B. Mariae:ut frueretur
filio,ut ei
serviret,ut eo
mundus
frueretur.Desiderabo
spiritualem
Chi nativi-
tatem in me
et alia.¹ Cant. 8, 1. ² Prov. 13, 12. ³ Ps. 79, 3. ⁴ Is. 64, 1.

pluant justum; aperiatur terra et germinet Salvatorem¹. Ostende Domine misericordiam tuam et da mihi benignę salutem. Ad eundem finem juverit, jaculatorias aliquas orationes usurpare, illis similes, quas eodem tempore Ecclesia adhibet in septem illis antiphonis, quae ad vesperas cantantur, quibus Christum Dominum iis nominibus compellat, quae illi, vel qua Deus est, vel qua homo, competit juxta effectum, quem in animabus, quas visitat, efficere consuevit. Dicere itaque potero: O sapientia infinita, quae ex ore Altissimi prodiisti, veni ad me in coelesti via gubernandum. O oriens splendor lucis aeternae, veni et virtutum tuarum splendore illustra me. O sol justitiae, veni, illumina et vitalem calorem adfer sedenti in tenebris et umbra mortis. Et: O Rex regum, veni ad me regendum. O gentium magister, veni ad me docendum. O mundi Salvator, veni ad me salvandum. Et in hunc modum petitiones aliae fieri possunt, Ecclesiae spiritui hoc tempore conformes.

Licebit etiam Beatae Virginis et Filii ejus desideria spiritualiter accipere desideriumque meum excitare, ut bona proposita, quae Spiritu Sancto inspirante concepi, citius in lucem prodeant et opportuno tempore, loco et occasione juxta Dei beneplacitum exsecutioni mandentur, me in omnibus sanctissimae Dei voluntati accommodando. Nam ut conceptus in utero infans natura sua cupit in lucem suo tempore prodire et, nisi prodeat, matrem ipsam graviter torquet ipseque tandem interit, nec sine simili matris periculo: sic conceptum de Spiritu Sancto propositum de vitae statu aut de ipsa vita in melius commutanda quasi clamat, foras prodire et exsecutioni mandari cupiens; quod, si ignavia nostra aut contemptus impedit, torquet remordetque conscientiam, ita ut, nisi

*Etiā pro-
posita mea
non solum
concepī, sed
nasci debent.*

exsequamur, gravium saepe sit causa ruinarum, Deo ita *extincti Spiritus*¹ neglectique propositi poenam permittente. Quo etiam ejusdem Spiritus Sancti dictum illud spectat: *Desideria occidunt pigerum*². Desideria, inquam, illa, quae Dei virtute concipiuntur, si nostra ignavia in opus et lucem non prodeant, eum, qui concepit, occidunt.

PUNCTUM III.

Tertio considera, Beatam Virginem certissimam spem habuisse pacatoque omnino fuisse animo, quod nec in ipso quidem partu virginitatis esset jacturam factura, quod firmissime crederet, quemadmodum virginitate illaesa Filium Dei concepisset, se absque ejusdem detimento eundem paritaram. Confirmabatque eam in hac spe Isaiae prophetia, quae non minus partum, quam conceptionem virgini tribuit. *Ecce, inquit, virgo concipiet et pariet filium; et vocabitur nomen ejus Emmanuel*³, quod est interpretatum: *Nobiscum Deus*⁴. Quae dum ipsa mente revolveret, stupore plenam dixisse credibile est: Unde mihi tantum bonum, ut illa ego admiranda et prophetica virgo sim? Itane vere est, quod eundem ego in visceribus meis Filium conceperim, quem Pater aeternus habet in suis? et mecum illum esse Emmanuelem, quem tot ante me secum habere desiderarunt, quique nulla meae integritatis jactura proditus a me sit, ut possit esse cum omnibus? O si tandem felix illa hora elucesceret, qua nascereris! Etsi enim a me, qua homo es, prodeas, manebis tamen semper mecum qua Deus. Hujusmodi animi affectibus fervebat Beata Virgo illo tempore ingentique ex tali spe laetitia perfundebatur

Certitudo
virginei
partus.

¹ 1 Thess. 5, 19.

² Prov. 21, 25.

³ Is. 7, 14.

⁴ Matth. 1, 23.

propter suae virginitatis amorem et aestimationem. Gratias tibi, Emmanuel benedicte, quod humilem istam Virginem in matrem elegeris ejusque integritatem illasam servaveris.

B. Virgo
totam se
impendebat,
ut se
praepararet
ad Chi-
nativitatem.

Hinc etiam oriebatur, ut, quoniam a timore, quo praegnantes aliae corripiuntur, et partus sollicitudine, qua illae vehementer anguntur, immunis omnino erat, animae tantum suae praeparationi altissimis virtutum actibus editis intenderet, quo aptius jamjam nascituro Filio ministrare placereque posset et, quae ad eum excipiendum necessaria essent, pro tenuitate sua prospicere. Cujus exemplo me quoque praeparare studebo ad Filii Dei natalem, quem exspecto, impedimentis, si quae animo obreperent, semotis, actibus vero virtutum ad eum exornandum adhibitis juxta ea, quae proximis punctis indicata sunt, et quae ipsa Ecclesia hisce diebus verbis illis S. Joannis Baptiste commendat: *Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus; omnis vallis implebitur, et omnis mons et collis humiliabitur; et erunt prava in directa, et aspera in vias planas; et videbit omnis caro salutare Dei*¹. Quasi distinctius hortaretur: auferte a vobis vitia, nascituro Salvatori contraria, et virtutibus, quas secum ipse adfert, similibus vos ipsos ornate. Amovete pusillanimitatis profunda, alta superbiae, intentionum curvitatem, mores asperos; studete pro viribus spiritum vestrum confidentia in altum erigere, humilitate eundem deprimere, intentiones vestras ad coelestia sine terrenorum admixtione dirigere, mites vos ad omnes praebere, nemini dantes ullam offenditionem. Talis enim est, qui nascitur, Salvator talibusque animi dispositiōnibus excipiendus. Quatuor hasce virtutes adversus quatuor contraria vitia quaerere me oportet ad finem praedictum ipsius Beatae Virginis interventu, eidem

¹ Lue. 3, 4—6; Is. 40, 3.

dicendo: O Virgo sanctissima! quae ferventibus desideriis Filii tui natalem praestolabaris eximiisque virtutum actionibus ad eum videndum amplectendumque teipsam praeparabas: age, Domina, apud eundem, ut ejus ad me adventus impedimenta emoliar magna-que ad eum suscipiendum diligentia me praeparem.

MEDITATIO XVI.

De Beatae Virginis ex Nazareth in Bethlehem profectione.

PUNCTUM I.

Primum pro insequentium meditationum fundamento considera, incarnatum Verbum ex matris utero proditurum adeo inusitato stupendo sanctoque modo in mundum ingredi voluisse¹, ut ei similis nec fuisset ante unquam, nec futurus esset in posterum, et qui sibi quidem permolestus, nobis autem esset utilissimus, quo fundamenta jaceret Evangelicae perfectionis, quam erat postea mundo praedicaturus; idemque ejus in mundum ingressus nostri, quo ad christianam religionem accedimus, exemplar esset; eandemque discipuli ejus, qua ipse magister venit, viam tenerent, et, quas exercuit ille, virtutes imitarentur. Et in eum finem omnia rejicit, quae mundus amat quaeritque, amplexatus, quidquid ille horret fugitque. Quapropter etiam ad diem suum natalem rem omnem ita disposita, ut exiens ex Nazareth illas qualescunque commoditates sibi subtraheret, quas in materna domo et apud cognatos et notos habere potuisset, ubi habi-

Dispositio ad
nativitatem.

Omnia
commoda
remota,

accersita
incommoda.

¹ Cf. S. Thom. III. q. 35. a. 6—8.

tationis saltem eunarumque commoditas et solatiolum aliquod non defuisset, quale Baptistae in paterna domo nascenti non defuit. Sed haec omnia Verbum hoc rejicit, ut nos doceret, quantopere carnis illecebras abhorreret, amaret vero paupertatem, qui modicum illud etiam reliquerit, quod domi mater habebat, et ut peregrinus in Bethlehem ea temporis incommoditate nasci voluerit, qua omnia sibi deessent. Quo exemplo rubore suffundar, quod meas commoditates carnisque indulgentiam tam sollicite quaeram, ut non modo eas, quum adsunt, non fugiam, sed anxie, quum non adsunt, procurem et, nisi obtineam, moleste feram. O Jesu Nazarene, floride, coelestium virtutum floribus ornate, qui deseris Nazareth, ut commoditatum terrenarum flores effugias, hujus tui egressus merito debilitatem meam adjuva, ut carnis meae floribus et blanditiis omnino renuntiem, optem vero procuremque tuarum duntaxat flores virtutum, quibus et animam meam exornare et in eadem nasci digneris. Amen.

PUNCTUM II.

*Occasio
nativitatis.* Occasio deinde expendenda est, ex qua Christus hanc profectionem in Bethlehem susceperebat et quem in ea finem quaesierit. *In diebus illis*, ait Evangelista, *exit edictum a Caesare Augusto*, ut describeretur universus orbis. . . . *Et ibant omnes*, ut profiterentur, *singuli in suam civitatem*. *Ascendit autem et Joseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudeam in civitatem David*, quae vocatur Bethlehem, eo quod esset de domo et familia David, ut profiteretur cum Maria sponsata sibi uxore praegnante¹. Qua in re considera, quantum distent Dei cogitationes ab hominum cogitationibus, quam alia sint coelestis regis et regum terrae

¹ Lue. 2, 1. 3—5.

consilia. Nam edictum illud Caesaris ex elatione animi, ambitione, jactantia et avaritia oriebatur; ultra juris sui limites se extendebat, *ut describeretur universus orbis imperitans*, ac si totus illi subesset omnesque ejus essent subditi, qui propterea vectigal solverent, etiam pauperes et egeni. Contra Christus rex coelestis cogitationes suas omnes in humilitate, paupertate suique subjectione ponebat et in calcandis pompis, divitiis et mundi hujus vanitatibus. Non imperare venit aut ministrari, sed obedire et servire toti mundo. Cujus voluntatis hic habes testimonium; dum enim edicto Caesaris matrem suam obtemperare voluit, et se et illam ejus subditos esse protestatus est et imperatum tributum, *ut reliqui subditi, solvit, ut superbiam et concupiscentiam mundi hoc suo exemplo confunderet.* Si enim rex regum et omnis creaturae monarcha, in mundum veniens, sese abjicit et regi terreno ac iniquo subjectionem profitetur: quid magnum, si ego me *omni subjiciam humanae creaturae propter Deum?*¹ Et quanta erit insolentia, vel ipsi Deo me non subjecere, nec ejus subditum agnoscere, nec debitum obedientiae tributum solvere. O rex coeli, prohibe, quaeso, talem in me superbiam, quam ut dissolveres, te tantopere abjecisti.

Secundo perpende, etsi edictum illud superbia et *obedientiam*, cupiditas imperasset, voluisse tamen Deum, omnes suos illi parere, quia placet illi, singulos Superioribus suis in omnibus licitis obedire, etiam quum proprii commodi intuitu ea jubent, et in eis Deum ipsum, cuius locum illi tenent², agnoscere. Supra modum itaque Christus obedientiam suam extulit, dum profectionem hanc suam instituit, quo aeterno suo Patri, qui in *Bethlehem ipsum nasci statuerat*³, obtempera-

Edicto
Caesaris
superbi
utitur Deus,

ut doceret
humilitatem,

¹ I Petr. 2, 13.

² Cf. Rom. 13, 1. 2. 4.

³ Mich. 5, 2.

miram Dei
provi-
dentiam.

ret, quamvis ejus providentia hac edicti Caesarei occasione ad id perficiendum usa sit. Qui enim *non veniebat in mundum, ut suam, sed ejus, qui eum misserat, voluntatem perficeret*¹, eo loco nasci ipse voluit, ubi ille decreverat, et obediendo nasci, sicut obediendo etiam mortuus est, ut omnes ab eo disceremus obedire. O dilekte mi! quoniam vita mea in tua voluntate posita est, sit, quaeso, omnis meus ingressus et exitus semper illi conformis. Amen.

PUNCTUM III.

Consideranda tertio est ipsa Beatae Virginis profectio, ejus modus et virtutes, quas in ea exercebat, ut eas imitemur. Nam quum ipsa pauper esset, iter vero prolixum et tempus brumale ac asperum, non defuerunt illi molestiae; quas tamen mira patientia et alacritate tolerabat, oculorum insignem modestiam prae se ferebat, corde in Deum Filiumque suum, quem in utero gestabat, defixo; cum quo pia colloquia miscebat, ut supra dictum est. Quodsi cum suo sponso Joseph interdum loquebatur, Deus colloquii erat argumentum, idque magna utriusque jucunditate. Nec tamen eundo, quamvis uterum gestaret, defatigabatur, eo quod Filius eam non gravabat, et spes cito eundem videndi, valde eam exhilarabat; quae etiam propterea e Nazareth exire gaudebat, quod majore animi tranquillitate Filio suo frui licet, si extra nasceretur. O Virgo Sanctissima! nihil necesse est illud tibi, sicut sponsae occinere: *Surge, propera, amica mea . . . ; jam enim hiems transiit, imber abiit et recessit; flores apparuerunt in terra nostra*². Desiderium enim patiënti et obediendi satis te urget, ut vel ipso hiemis rigore properes, quo flos ille Jesse tandem

¹ Cf. Joan. 6, 38.

² Cant. 2, 10—12.

oriatur, in quo nostra est posita requies. Utinam excellentes illas, quas in ea profectio exercuisti, virtutes imitari mihi liceret, spiritu gressus tuos comitando, cui corpore comitari non licuit.

PUNCTUM IV.

Considerandus ultimo loco est ipse Beatae Virginis ^{Ingressus in Bethlehem.} in Bethlehem ingressus, ubi propter magnum hominum concursum nec, qui hospitio eam exciperet, inventus est, nec in diversorio locus ei datus, ut propterea ad publicum animalium stabulum divertere sit coacta, ita divina providentia disponente, quo Dei Filius mendicans et incommoda patiens in mundum ingredereetur, nemine illius incommodis compatiens. Perpende praestantiam ejus, qui hospitium, in quo nascatur, nunc quaerit, nec tamen invenire potest; hominum vero, qui non solum eum non excipiunt, sed neque agnoscent, caecitatem; et bona illa, quibus merito propterea privantur; ac demum, quo pacto Deus id, quod in mundo abjectius est ac deterius, sibi elegerit. Ex quibus ad affectus teneros sensuum internorum, argumento consentaneos, permovebene.

Expende itaque *primum*, quomodo hujus mundi homines palatia sua domosque sibi commidas habeant, et divites Bethlehemitici bene hospitati et habiti sint, quisque juxta palatum suum; Filius vero aeterni Patris, omnium, quae creata sunt, Dominus, *in propriam veniens* civitatem, ex qua erat oriundus, et inter ejusdem tribus et familiae homines hospitium quaerat, *et sui eum non recipiant*¹. O aeternum incarnatum Verbum! quam cito te incipit rejicere mundus, quem tu venisti redimere! Poteris omnino jam nunc illud usurpare: *Vulpes foveas habent, et volucres coeli nidos,*

Homines sibi
abundantes
pauperem
Denique non
recipiunt.

¹ Cf. Joan. 1, 11.

ubi ponant pullos suos; *Filius autem hominis et pauper ejus mater non habet, ubi caput suum reclinet*¹. Imo vulpes te a foveis suis repellunt, quia astuti et dives terrae paupertatem et simplicitatem tuam horrent. Aves te ad nidos suos non admittunt, quia nobiles ac superbi hujus mundi humilitatem et abjectionem tuam contemnunt. Sicque ad vile ac solidum stabulum configere compelleris, in quo *cognovit bos possessorem suum, et asinus praesepe Domini sui*², quod cedit Domino suo. O Domine dominantium et totius creaturae possessor, pelle ex anima mea vulturinas omnes astutias et superbiam volatilium, a quibus ea occupatur, ut in ea tibi pateat hospitium.

Hinc erigar, ut causam, cur Christus hospitium in Bethlehem invenire non potuerit, intelligam fuisse populi illius ignorantiam. Nam etiam ad proprias ipsorum domos acedentem non agnoverunt; neque enim sciebant commodum, quod recipientibus evenisset, qui alios receperunt, a quibus parum aut nihil eis commodi accessit. O felicem illum, qui hunc Dominum cognovisset hospitioque excepisset, ut in ejus domo nasceretur! quas ille spirituales divitias accepisset! quam cumulate hospitalitatem hic exceptus rependisset, qui Marthae et Zachaeo rependit amplissime! O quam esset anima mea felix, si tantum Dominum excipere nosset locumque eidem concedere, quo spiritualiter in ea nasceretur! O Deus infinite, qui cordis mei ostium pulsans³ circumis clamasque inspirationibus tuis, ut tibi, intrare illudque gratiae tuae donis ditare cupienti, aperiam: ne, quaeso, permitte, portas tibi claudi a non agnoscente, aut a non aestimante te dimitti. Veni, Domine, veni; clama, quia ego audiam; pulsa, aperiam et optimam domus meae

Hominum
istorum
cæcitas.

¹ Luc. 9, 58. ² Cf. Is. 1, 3.

³ Apoc. 3, 20.

habitationem, quod ipsum est cor meum, tibi tradam,
in quo pro voto requiescas.

Denique Beatae Virginis et S. Josephi non solum patientiam in tanta inhospitalitate ac desertione considera, sed animi quoque tranquillitatem in repulsa, quam ob inopiam ab iis tulerant, ad quos hospitii causa accesserant, imo et laetitiam, qua se ad stabulum, abjectissimum in terra locum, receperunt, humilitatem et egestatem cum patientia et hilaritate stupendo germanitatis nexu connectentes. Quorum exemplo conabor et ego me ita componere, ut primum voluntate, quod in mundo est abjectissimum, mihi optem; deinde, si quando tale quid sors tulerit, patienter illud reipsa et gaudenter amplectar. Neque enim sors alia felicior esse potest, quam hos clarissimos sanctos proxime imitari, sicut ipsi Christum sunt imitati, ut mox licebit videre.

B. Virgo et
S. Jos. sancte
ferunt
repulsam.

MEDITATIO XVII.

De Christi Domini nostri nativitate in angiportu Bethlehemitico.

PUNCTUM I.

Considerandum hic primum est, quid Verbum incarnatum, imminente jam hora ex materno utero produndi, fecerit. In primis enim, ut consuetum nascendi tempus praevenire noluit, sic nec ultra differre, sed ipso momento, quo nonus a conceptione mensis explebatur, prodire et sese mundo, incredibili cordis affectu, manifestare voluit, ut viam suam magna animi exultatione auspicaretur, juxta illud Davidis¹: *Ex-*

Infantuli
mox
naseituri:

1. desi-
derium,

¹ Ps. 18, 6. 7.

sultavit ut gigas ad currēdām viam; a summo coelo egressio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus. Quamvis enim viae asperitatem a sua nativitate usque ad mortem non ignoraret, exsultavit tamen fortitudine et alacritate ad eam inchoādām, ut ex materno procedens utero, qui ejus coelum erat, pedes suos primum in vilissimo et totius orbis abjectissimo loco collocaret. Quo nomine gratias agam et orabo, ut et intelligere et sentire mihi concedat, quod in hoc suo in mundū ingressu actum est. O infantem gigante fortiorē! qui, ut sol novus et splendens, ab oriente prodire gestis, ut cursum ad crucis usque occidentem teneas, illumina mentem meam, et voluntatem accende, quo egressum hunc tuum contemplari et elucentes in eo virtutes imitari valeam.

Deinde considerandum, quam se liberalem erga matrem idem infans ostenderit. Si enim potens ac dives quispiam, apud rusticum aliquem hospitatus ac non utilitatis alicujus, sed obsequii ex amore praestandi causa bene tractatus, solet in discessu eam hospitalitatem cumulate pretioso aliquo oblato dono compensare, quod et suae gratitudini et hospitis necessitati respondeat: quanta dona par est credere ditissimum ac potentissimum hunc infantem tali matri in suo ex utero ejus egressu reliquisse, quae novem integros menses ingenti eidem serviendi ac placandi desiderio tam gratum praebuerit hospitium! Quam altam hujus mysterii contemplationem, quos mentis inusitatos jubilos illa tunc senserit pro doloribus, quos aliae matres ea occasione perpeti solent! Neque enim par fuisse, eam, quae nulla carnis voluptate conceperat, cum carnis dolore parere; neque ipse Filius, quamvis in ferendis doloribus secum dispensare noluerit, matrem suam voluit aliquo sensu dolore tangi. Ad eundem modum cogitare licet Christum, quum animam piam in Eucharistiae Sacramento ingreditur,

initio quidem sacramentalem ei gratiam conferre; quem si ipsa, ut talem decet hospitem, tractet, insignia eum ante suum egressum devotionis et contemplationis dona magnosque laetitiae jubilos, quibus bonam hospitalitatem compenset, ei largiturum. Quare age, anima mea, attende diligenter, quomodo coelestem hunc hospitem, quum ad te venire dignatur, tristes, quo te coelestibus etiam donis ditet ac satiet.

Tertio perpende, eadem causa Christum, illaesam matris integritate, miraculose prodire voluisse, quod non deceret, cum tanto ejus hospitii detimento egredi, in quo tam diu et tam bene habitus fuisse, sed et singulari hoc honore matrem suam merito affecisse; quo nos doceret, se nunquam permissurum, ut ob exhibatum ipsi hospitium et quodvis obsequii genus detrimentum ullum rerum nostrarum faciamus, etiamsi ad nos illaesos servandos miraculo sit opus. Etsi enim, ut se ipsum a passione, doloribus et morte liberaret, miraculo uti noluerit, ad suos tamen electos praeservandos solet, quum eis ita expedit, illud adhibere. O supreme magister! quam aperte hoc me doces exemplo veri amoris conditionem, qui in se ipsum severus, in alios blandus esse consuevit, severitatem sibi eligit, qua se affligat, erga proximos indulgentiam adhibet, ut demulceat. Adjuva me, Domine, gratia tua, quo inflamatam charitatem tuam imiter in utroque.

PUNCTUM II.

Considera deinde, quid Beata Virgo fecerit, quum ex animae suae jubilis agnovit, partus horam immovere: expendens ejus affectus, facta et verba. Nam in speluncae illius angulum unum sese conjiciens, altissimae contemplationi intenta, unigenitum suum peperit moxque eundem in ulnas accepit. Quis gaudii

B. Virginis
animi
jubilus,

et laetitiae illius magnitudinem assequi poterit, qua
fuit anima illa affecta primo illo Filii sui aspectu,
non in externa, quam cernebat, corporis elegantia
sistens, sed mente ad ejus animae divinitatisque pulchri-
tudinem transiens. Quantum hinc audebat eum ut
filium ingenti amore complecti et osculari, tantum
inde humilitate et reverentia se retrahebat, advertens,
eundem etiam esse Deum. His enim duabus ulnis,
charitate et humilitate, amore et reverentia, vult Deus
nos ad se accedere. Idem itaque et mihi spiritualiter
faciendum esse intelligam, ut animae meae ulnis, amore
scilicet et reverentia, eum amplectar, illo amanter
appropians, hac me reverenter contrahens.

adoratio
Filioli
in praesepi.

Mox Beata Virgo infantulum Filium suum panni-
culis, quos ad id paraverat, involvit et in praesepio
reclinavit, affectuque humilitatis indignam se judi-
cans, quae in ulnis suis eum teneret, flexis genibus
eundem ut Deum et Dominum suum adoravit, magno-
que amore illi etiam locuta est, nihil dubitans, se ab
eo intelligi. Gratias itaque illi egerit tam pro bene-
ficio, quod suo ad humanum genus reparandum ad-
ventu in illud contulisset, quam quod ipsam ad id in
matrem, nullis suis meritis, elegisset; simulque dubio
procul se totam ad fidelia obsequia, animo et cor-
pore viribusque omnibus praestanda, obtulerit. Quae
omnia tenerrimo affectu suavissimisque verbis eam
dixisse par est existimare; et cogitatione potius ea
percipi, quam ullis nostris verbis explicari, ju-
cundius est.

S. Josephus
adorat et se
offert.

Idem S. Josephum fecisse non est dubitandum,
adorasse nimirum infantulum, gratias ei egisse tum
pro collato nativitate sua toti mundo beneficio, tum
sibi nominatim, in suum curatorem ipsum eligendo;
ad quod munus fideliter diligenterque praestandum
et in omnibus serviendum se promptissimum obtulisse
credendum est. Idem vero et mihi faciendum esse

intelligam, ut me ipsum cordis affectu Sanctis hisce conjugam, corpus et animam cum ejus omnibus facultatibus ad serviendum promptissime offerens. O dulcissime summeque Domine, quas tibi potero grates referre pro tanto hoc beneficio, quod infans factus et in tanta rerum egestate, ut me redimeres, contulisti? Utinam hora illa praesens adfuissem, ut in tua illa infantia obsequia tibi mea deferrem. Ecce nunc spiritu, quidquid sum, possum et valeo, majestati tuae lubens offero, ut me omniaque mea in servitiis tuis ponam. Accepta, Domine, hanc voluntatem, et gratia me adjuva, ut eam re ipsa expleam.

PUNCTUM III.

Tertio ac praecipue consideranda sunt stupenda illa et miraculi plena divini hujus infantis in praesepio collocati magnalia, ejus personae dignitas, verba quae corde proferebat, quae faciebat et quae patiebatur, propter quos et quomodo, heroicæ item virtutes, quas etiam tunc exercebat. Quae omnia, quemadmodum Beatam Virginem fecisse credendum est, attentius sunt expendenda in hunc modum.

Primum circa infantis personam conferam ea, quae habet, qua Deus est, cum iis, quae habet qua homo, idque majore, quo potero, admirationis et amoris affectu. Est enim infans hic Deus ille majestatis, cuius sedes *coelum* est¹; *thronus Cherubini*²; famuli Angelorum hierarchiae, in quarum medio imperatoris instar ille sedet, quem adorant omnes seque subditos agnoscent. Ex altera vero parte idem ipse in vilissimo jacet *praesepio*, in medio duorum animalium³. Et qui *Verbum aeternum* est Patris, per quem omnia

Magnalia
infantili
in praesepi.

Persona
infantis.

¹ Is. 66, 1. ² ib. 37, 12; Ps. 79, 2.

³ Hab. 3, 1 secundum interpretationem LXX.

*facta sunt*¹, eademque propria virtute sustentat ac conservat², is factus infans, pedes manusque ligatus, ita manet, ac si movere se non valeat. Et qui divinitatis *amictus* est *lumine infinito*, *sicut vestimento*³, quia *splendor est gloriae et figura substantiae*⁴ Patris, qui suas creaturas vexit pulchritudine et liberali manu sustentat atque conservat, ille ipse vilibus hic pannis crepundiisque vestitur, lacte materno indiget, quo nutriatur. O infans excelsissime et vilissime, ubique venerande, ubique amande, sed quo pro me vilior, eo mihi charior⁵, et quo magis mei causa despectus, eo dignior es, qui a me diligaris, et quo abjectior, eo excelsior. At quis te pro meritis amat! Utinam me ipsum dejicerem atque, ut par est, humiliarem! Nam me ipsum in me abiecere erit in te exaltari. Quomodo non erubescis, o anima mea, excelsissimam hanc personam adeo cernens humiliatam, tuam vero vilissimam adeo inaniter elatam! Discas ab hoc infante humiliare te ipsam; *qui enim, sicut ipse, humiliaverit se in terra, ab ipso exaltabitur in coelo*⁶.

Eius alloquia
ad Patrem,

Deinde verba, quae infans iste non lingua, sed spiritu, non voce, sed exemplo tunc dixerit, perpende. Cum aeterno enim Patre colloquens gratias illi agebat, quod hora tandem illa advenisset, qua ipsum in praesepio illo voluisset reelinari; promptissimum sese magnoque offerens amore ad labores omnes, quos in mundo perpessurus esset, illud repetens, quod Apostolus expendit: *Tunc, ingrediens mundum, dixi: Ecce venio . . . , ut faciam, Deus, voluntatem tuam*⁷. Ad homines etiam exemplo suo ex praesepio clamat, ea docens, quae verbo etiam postea praedicavit:

¹ Joan. 1, 3. ² Hebr. 1, 3. ³ Ps. 103, 2.

⁴ Hebr. 1, 3. ⁵ S. Bern. serm. 1 in Epiph. n. 2.

⁶ Matth. 23, 12. ⁷ Hebr. 10, 7; Ps. 39, 8.

Discite a me, quia mitis sum et humilis corde¹; et: Nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum; et: quicunque humiliaverit se sicut parvulus iste, hic major est in regno coelorum². Haec et similia exemplo suo praedicat ibi; quae merito audiam, devotissime supplicans, ut aures mihi cordis aperiat, quo linguam illam intelligam et exsequar intellectam. O celsissime infans, qui ex isto praesepi me, ut fiam infans, invitatis, qui que parvulorum adeo semper fuisti amans, ut eos etiam amanter *amplectereris*³, fac me parvulum in innocentia, sicut tu es, parvulum in humilitate, infantem in silentio, et tenerum in charitate; in his enim quatuor posita est similitudo, qua parvuli hic effecti in Dei oculis magni simus.

Statim ad opera consideranda, quae idem infans Ejus opera.
illie facit, pergam. In quibus unum est admiratione dignissimum: quod, cum intelligentiae usu tam esset Suumque
contraria
junxit.
tunc perfectus vir, atque quum triginta esset annorum, Causae ejus
fletus.
omnia tamen, quae faciebat, et motus ipsi ac vultus
compositio erant infantilia, non imitatione aut simulatione, sed reipsa et verissime, sicut aliorum infantum, admiranda quadam symmetria, quam illi intelligunt, qui expendere noverunt duarum istarum rerum in ipso unionem. Nominatim vero nunc fletum et lacrymarum ejus causas expendam. Plorat enim ille, non tam quod incommoda ferat, quod alii faciunt infantes, quam ob ea, quae nos, peccatis nostris exigentibus, patimur. Amor enim, quo nos prosequitur, lacrymas illas expressit; quibus propterea internas ferventissimas jungebat ad Patrem aeternum preces, jam tunc illud reipsa praestans, quod de eo dixit Apostolus⁴: *Qui in diebus carnis suae preces supplica-*

¹ Matth. 11, 29. ² ib. 18, 3. 4. ³ Cf. Marc. 10, 16.

⁴ Hebr. 5, 7.

tionesque ad Deum cum clamore valido et lacrymis offerebat. Credibile est autem, Beatam Virginem, quum infantem suum lacrymantem videret ejusque causam Spiritu Sancto edocta assequeretur, suas quoque lacrymas conjunxisse. O dulcissime Jesu! cur tam amare meas defles miserias, tuarum oblitus? O anima mea, cur et tu non fles, infantem hunc prote videns lacrymantem? Plora saltem ex compunctione pro te flentis; plora, quia tu ipsa planetus illius es causa; plora propter tua peccata, quae illius cor transverberant. Quodsi propter haec non fles, tuam saltem defleas duritiem, qua flere, quum maxime tibi expediret, non potes, etiamsi flendi tot adsint causae. O Virgo beatissima, donum mihi lacrymarum impetra, ut saltem te flentem comitari possim ad Filii tui consolationem, quam ex nostris ipse haurit lacrymis, beatos eos pronuntians, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur¹.

Ultimo, quae infans hic patitur, considerabo, paupertatem, frigus, dolores aliaque incommoda per multa, quae omnia non necessitate coactus, sed voluntate et sponte patitur². Ipse enim elegit ad nascendum severissimum brumale tempus et horam totius noctis rigidissimam, stabulum vilissimum et totius civitatis abjectissimum, egestatem maximam, desertionem et oblivionem hominum, quae potuit esse, extremam. Idque totum ita dissimulata humilitate subiit, ut, quum vere sponte illa amplectetur, necessitate tamen ad id actus ac porro vilius ipse abjectiorque esse videretur. Denique ab ipso praesepi, quod ipse asseveravit, quum dixit in psalmo³: Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea, egestatem,

Quae
patienda
eligit.

¹ Matth. 5, 5.

² Cf. S. Thom. III. q. 35. a. 8 ad 3; S. Bern. serm. 3 in Nat. Dom. ³ Ps. 87, 16.

contemptum, labores et dolores tamquam inseparabiles sibi socios ad mortem usque ascivit, mille in rebus omnibus incommodorum genera ferens, eam vitae rationem, quam mundus aversatur, amplexus, quo mundi sectatorum errores suo exemplo detegeret. De quibus S. Bernardus *evidens esse* pronuntiat, mundum, divitias, honores et voluptates sectantem, errare, quum Christus, sapientia infinita, qui nec decipi potest nec nos vult decipere, iis contraria praetulerit¹.

Hac consideratione pudore in hujus beatissimi infantis conspectu suffundar, cogitans, multo aliter me hactenus vixisse, quam ipse vixerit ac docuerit; ideoque statuam, eum in posterum sequi, ea, quae ipse elegit, aliis omnibus preferendo, demisse ei supplicans, me dignum ut faciat, qui cum ipso et ut ipse non necessitate, sed voluntate, sponte et ex amore patiar. O infans supreme, *qui*, ut alter heros davidicus², *sapientissimus es princeps inter tres* (es enim trium Divinarum Personarum secunda, cui sapientia tribuitur), quid in cathedra ista praesepii sedens facis, tamquam mutus nihil nobis dicens? Es nimirum quasi tenerimus ligni vermiculus, qui octingentos interficis impetu uno. Nam contemptu et humiliatione, quam in coenoso praesepii istius ligno amplectaris, innumeros mundani amoris insultus divini tui amoris impetu interficis. O princeps sapientissime et fortissime, qui tacendo doceas et tacendo occidis, doce me, in silentio sequi tuos istos contemptus; occide in corde meo omnes hujus mundi affectus, quo ad imitationem tui, vermis effectus, ad te in gloriae tuae throno videntur descendere merear. Amen.

¹ Cf. S. Bern. l. c. ² 2 Reg. 23, 8.

MEDITATIO XVIII.

De Angelorum in Christi natali exultatione et ejus nuntio, quem pastoribus attulerunt¹.

PUNCTUM I.

Adoratio
Angelorum Considerandum primum hic, quid in coelo ageretur, quum Christus est natus in terra. Angelorum enim hierarchiae, hinc Dei majestatem clare videntes, inde humiliatum eundem, absecunditum et apud homines incognitum cernentes, vehementer obstupuerunt, ingentique desiderio eundem hominibus in honore et veneracione esse cupientes mox omnes ad terras, si Deus annuisset, eum hominibus manifestaturi descendissent. Tunc aeternus Pater omnes jussit facere, quod Apostolus advertit dicens: *Cum iterum introducit primogenitum in orbem terrarum, dicit: et adorent eum omnes Angeli Dei*². Omnes, inquit, ut ne unus desit. Quare omnes e coelo cum summa reverentia eum adoraverunt, ipso infantulo id e terra acceptante. Nam Seraphini, amore licet inflammati, eum tamen aspicientes se frigidos profitebantur profundaque inclinati Deum suum agnoscabant; Cherubini, scientia pleni, in hujus infantuli conspectu ignaros se judicantes tremore magno adorabant ac ut suum Dominum reverebantur. Idem porro reliqui angelici chori faciebant. Gaudeo animoque toto exsulto, o bonum omne meum, quum adorari te video ab Angelis tuis; simul et doleo, in tanta te obliuione apud homines tamque incognitum esse. Ego autem, Domine, cum beatis illis Spiritibus te humillime adoro cupioque ex animo, ut omnes te homines cognoscant

¹ Luc. 2; cf. S. Thom. III. q. 36. ² Hebr. 1, 6.

et adorent. Quodsi ad hanc tui notitiam hominibus adferendam aliquid valeo, *ecce ego, mitte me*¹; alis enim, quas mihi ad id concedes, mox volabo instarque Seraphinorum clamabo in mundo: *Sanctus, Sanctus, Sanctus es, Deus exercituum; plena est omnis terra gloria ejus*², quamvis ea humiliationis istius fumo, qua in spelunca ista te occultas, obscurata videatur.

PUNCTUM II.

Considerandum deinde, aeternum Patrem statim hanc Filii sui nativitatem pastoribus, qui in vicinia Bethlehem super gregum suorum custodia vigilabant, per unum Angelum (qui Gabriel fuisse creditur) revelasse. Is splendens indutus corpus, coelesti eos lumine circumfulgens, dixit: *Ecce, evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. Et hoc vobis signum: invenietis infan-tem pannis involutum et positum in praesepio*³.

Nuntius
pastoribus
datus:

Hic *primum* perpende, noluisse Deum manifestare hoc mysterium aut Angelum suum ad sapientes Bethlehemiticos mittere, eo quod illi essent superbi, nec ad divites, divitarum cupidos, nec ad nobiles, delicis deditos, sed ad pastores, pauperes, humiles, laboribus assuetos et officio suo attendentes et vigilantes. Tales enim dispositiones Deus in eis desiderat, quos mysteriorum suorum vult participes facere; quodsi me non facit, id ex alicujus illarum qualitatum defectu provenit. Propterea enim dixit ipse: *Quia abscondisti haec mysteria et mirabilia fidei et veritatis a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis*⁴.

1. cur illi
electi;

Deinde perpende, summi gaudii materiam et occasionem esse, quod *Salvator nobis nascatur*. Non sibi

2. causa
gaudii;

¹ Is. 6, 8. ² ib. 6, 3. ³ Luc. 2, 10—12. ⁴ Matth. 11, 25.

nascitur, qui non indigebat salute, nec Angelis, quia non ad eos salvandos venit; sed nascitur hominibus, et mihi, quia, ut salvet me, venit. Mihi nascitur, circumciditur; et quidquid fecit et percessus est, mihi fecit; et quidquid in praesepio illo geritur, totum in meum commodum dirigitur, ut peccata mihi condonet, ut virtutum amore inflammet, ut suis me ditet meritis. O Jesu dulcissime! quod tibi doloris, id mihi materia est magni gaudii. Gaudeo, Deus, adeo te esse bonum, ut debitos mihi labores doloresque in te suscipias, quo tua mihi gaudia communices. Ne, quaeso, tam sim ego infelix, ut, quum tu in commune omnium hominum bonum natus fueris, ego ita vitam meam instituam, ac si pro me natus non esses, qui alta superbe quaeram, humilis tuae abjectionis oblitus.

3. signa Dei
nati.

Tertio perpende, signa ad Christum natum inveniendum infantiam esse, fascias, pannos et praesepe. O Dei infinita altitudo, quis unquam cogitasset, res adeo viles viam fore ac signa ad inveniendum et agnoscendum Deum tantae majestatis! Verum quando hujusmodi vilibus tantopere delectaris, ut te ipsum in illorum medio colloces, quo me ad eadem invites: eadem, quaeso, opera me doce, signa, quibus te in anima mea spiritualiter natum intelligam, esse infantis in vita innocentiam, silentium in lingua, paupertatem in habitu, humilitatis affectum in vilissimis et abjectissimis terrae pro me eligendis. Imprime, Domine, omnia haec signa in anima mea, quo tibi similis evadat, ideoque in eadem nasci commorarique tibi complaceat.

PUNCTUM III.

Quum Angelus haec pastoribus annuntiasset, subito facta est cum eo multitudo militiae coelestis, laudantium Deum et dicentium: *Gloria in altissimis Deo, et in terra pax hominibus bona voluntatis.*

Considera hic, quis Angelos istos mittat, quem in finem, et quem hymnum canticumve concinant. Qui Angelos mittit, aeternus est Pater; mittit autem eos, ut Filium suum, ipsius amore tantopere humiliatum, in honore apud homines esse faciat (semper enim curae illi fuit, Filium, quoties se ille abjiciebat, exaltare); item, ut Angeli exemplo suo docerent homines, quid in tali occasione eos facere par esset, in quorum usum Deus factus esset homo. Gratias tibi, aeterne Pater, pro tanta tua cura, eum, qui se humiliat, exaltandi; meritus quidem ille est honore affici, qui pro tuo honore se voluit humiliare. Quum itaque sit aequum, et tu ita velis, ut illum ego laudem et honorem: doce me, quaeso, hymnum illum Angelorum eodem, quo illi, spiritu decantare.

Gloria in excelsis Deo.

His verbis nos Angeli docent, totum hoc opus incarnationis ita eminenter esse Dei gloriam, ut nullum reliquorum ejus operum tantam atque hoc illi adferat; propter quod merito est ab omnibus laudandus, qui vitae perfectionem profitentur. Nam et in coelo ipso propter illud nominativum glorificatur, estque justissimum, idem ut fiat in *terra nostra*, quae propter illud ipsum mysterium *plena est gloria Dei*¹; quod ipsi Seraphini testati sunt apud Isaiam, quum hujus Domini vedit gloriam. O rex gloriae, trahe cor meum in excelsa, ut, sicut te illic Angeli glorificant, ita ego nomen tuum glorificem in terra, et quidquid fecero dixeroque, in tuam cedat gloriam, mea nunquam quaesita. Nunquam ex ore meo verbum hoc discedat: Gloria Uni Trinoque Deo, gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto; Patri gloria, qui Filium suum

¹ Cf. Is. 6, 3.

mihi dedit; gloria Filio, qui reparandi me causa homo factus est; Spiritui Sancto gloria, de cuius amore opus hoc promanat.

Et in terra pax.

Advenit cum praecellenti hoc opere pax habitatoribus terrae, non limitata et qualiscunque, sed plena. Est enim pax cum Deo, cum Angelis et cuique secum et cum caeteris hominibus, quia natus iste Salvator reconciliationem adfert mundi cum Patre suo, veniam peccatorum, victoriam de adversariis daemonibus, carnis spiritui subjectionem, voluntatum inter se et cum Deo conjunctionem et concordiam; ex qua promanat conscientiae laetitia et *pax illa, quae exsuperat omnem sensum*¹. O princeps pacis, de quo scriptum est: *Orietur in diebus ejus justitia et abundantia pacis, donec auferatur luna*², humillime supplico, ut omnem mundi hujus inconstantiam a me auferas, stabilias vero me sanctitate et pace divina.

Hominibus bonae voluntatis.

Perpende hic, pacem quidem a bona Dei voluntate, qua in nos ipse propendet quamque omnibus offert, originem ducere; reipsa tamen ea non frui, nisi qui et ipsi bonae sint voluntatis, recta intentione affectae, Deo conjunctae ejusque legi subiectae. Non itaque promittitur pax hominibus, quod boni sint judicii, acuti ingenii, virium robustarum; quod insignia alia habeant talenta naturaliaque hujusmodi ornamenta. Nam cum his omnibus pugnae magnae, discordiae et a Deo aversiones possunt esse conjunctae; et quamvis illa absint, modo voluntas bona non desit, pax illa aderit. Quare ejus, quam reli-

¹ Phil. 4, 7. ² Ps. 71, 7.

quorum, majorem habere oportet rationem. Nihil enim, S. Gregorio¹ teste, ditius est bona voluntate, ideoque nihil amabilius, nihil pacificum magis; sicut e contra nihil miserabilius, magis turbatum aut horrendum est, quam voluntas mala. Quare magno fervore ab hoc nato Domino efflagitandum est, ut a mala me liberet, donet vero bonam, quae vere ipsius est donum; quod distinctius alia lectio indicat, dicens: *Hominibus bona voluntas.* O Salvator dulcissime, da mihi, quam omnibus offers, voluntatem bonam, quo, propria abnegata, tuam amplectar *bonam, beneplacentem et perfectam*²; illa enim vere est omnium bonorum origo, mea vero, si sibi ipsi relinquatur, omnium est malorum initium.

Post brevem apud pastores moram Angeli coelum repetiverant; pie tamen credi potest, eos locum nativitatis non praetermississe, sed sine perceptibili strepitu eo devertentes idem canticum renovasse, ita ut Beata Virgo et S. Joseph illud perciperent, adoratoque recens nato infantulo tamquam Deo et Rege suo ascendisse. O quantam animi laetitiam musica illa angelica Beatae Virgini attulit! et quam se aeterno Patri gratam exhibuit ob delatum Filio suo hunc honorem! quanto exsultavit gaudio ex tanti exercitus angelici conspectu! quam est in fide confirmata, dum revocat in memoriam, quod scriptum est: *Et adorent eum omnes Angeli ejus*³. Ego, Deus meus, te una cum illis adoro oecinoque tibi *gloriam* etiam in isto tuo praesepio, cupiens, ab universo orbe intra Ecclesiam tuam decantari, quo ab omnibus in saecula glorificeeris. Amen.

¹ Homil. 5 in Evang. n. 3. ² Rom. 12, 2.

³ Cf. Ps. 96, 8; Hebr. 1, 6.

MEDITATIO XIX.

De accessu pastorum ad Bethlehem et iis, quae illis ibi acciderunt, et aliis usque ad circumcisionem.

PUNCTUM I.

*Accessus
pastorum:* *Et factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in coelum, pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod factum est, quod Dominus ostendit nobis. Et venerunt festinantes usque ad locum, ubi infans erat¹.*

*mutua
exhortatio:* *Perpendam hic primum, pastores non tradidisse oblivioni revelationem Angelorum, sed mutua se charitate ad profectionem illam fuisse exhortatos. Neque enim inspirationum hujusmodi et mandatorum Dei obliisci nos decet, sed exsequi, verbis exemplisque ad id nos invicem exhortantes quatuor illorum animalium instar, quae, *spiritus impetum* sequentia, alis se *altera ad alteram percutiebant*², quasi invicem se ad spiritum majore fervore sequendum provocarent.*

*exacta
obedientia,* *Deinde, exactam pastores servasse obedientiam. Nam, etsi Angelus non expresse jussit, eos ire Bethlehem, satis sibi existimarunt, insinuatum esse, gratum Deo fore, si accederent, quia in eum finem mysterium revelatum judicabant. Perfecte enim obedienti quaecunque divinae voluntatis insinuatio sufficit, ut eam exsequi procuret, licet ejus causa proprios greges (quod pastores illi fecerunt) et quaecunque alia dimittere sit necesse.*

*prompta
executio:* *Tertio, eosdem fervorem magnum adhibuisse, ut, quod Deo gratum esse cognoverant, exsequerentur. Id enim significat, quod additur: *Venerunt festinantes, moti videlicet Spiritu Divino, et, quod Angelus an-**

¹ Luc. 2, 15.² Cf. Ezech. 1, 9—12.

nuntiaverat Verbum Dei aeternum, pro nobis caro factum, videre cupientes. Qui fervor dignos illos fecit, quos Angelus ad locum dederet, et qui invenient, quod quaerebant. Utinam daretur, eam obedientiam ferventemque diligentiam horum pastorum imitari in quaerendo et inveniendo Salvatore. O supreme pastor, cujus oves reliqui pastores existunt, ostende mihi locum, *ubi pascas, ubi cubes*¹ sanctissimae nativitatis tuae tempore, quo te et quaeram et inveniam, ita ut etiam agnoscam et amem in saecula. Amen.

PUNCTUM II.

Et intrantes invenerunt Mariam et Joseph, et infan-

Commemoratio
ad praesepie.

*tem positum in praesepio*².

Perpendendum hic est, quid pastores fecerint, quum, quod quaerebant, invenerunt.

Primum enim fas est credere, ipsis locum ingredientibus processisse ex sanctissimi infantis vultu splendorem et clarissimam lucem, quae eorum mentem penetrans manifestavit, infantem illum verum Deum et hominem esse, mundi Salvatorem et Messiam in lege promissum. Quod ipsi fide viva credentes, ejusdem amore inflammati, humi prostrati summa eum reverentia adoraverunt, gratias pro adventu isto in mundum egerunt atque, ut populi Israël misertus pergeret porro inceptum redemptionis opus ad finem perducere, supplicarunt; sese vero ad omnia obsequia praestanda verbis piis et humilibus obtulerunt. Est vero fas credere, aliquid eos ex paupertate sua infanti obtulisse, revocante ipso infante inspiratione sua illis in memoriam illud Deuteronomii: *non apparebit ante Dominum vacuus*³. Sed quo affectu illud obtulerint! quo amore infans illud acceptaverit! quam prop-

¹ Cant. 1, 6.

² Luc. 2, 16.

³ Deut. 16, 16.

terea copiosa illis gratiae suae dona impertiverit, ne vacui ab ipso recederent! Credibile est, etiam Beatam Virginem gratias illis egisse; ipsos vero, insignem, quae in ea elucebat, sanctitatem admiratos, magna reverentia eam alloquentes, quaecunque cum Angelis sibi evenissent, enarrasse, quod ipsum magna laetitia Beatam Virginem procul dubio affecit propter Filii sui gloriam. O Jesu dulcissime, cum sanctis his pastoribus te adoro, cupiens eadem, qua ipsi, devotione id facere. Ne autem vacuus accedam, cor meum ejusque libertatem et quidquid habeo, totum tibi offero ac supplico, ne vacuum e conspectu tuo me abire patiaris, sed gratia tua me repleas, qua tibi fideliter hic serviens aeternam consequar vitam. Amen.

PUNCTUM III.

Et reversi sunt pastores, glorificantes et laudantes Deum in omnibus, quae audierant et viderant, quae omnibus occurribus narrabant. Et omnes, qui audierunt, mirati sunt. . . . Maria autem conservabat omnia verba haec, conferens ea in corde suo¹. Operae pretium hic erit, quatuor hominum genera, qui in Bethlehem et ejus confiniis tunc fuerunt, et rationem, qua singuli circa hoc natalis Filii Dei mysterium se habuerunt, considerare, utrumque mihi ad proprium commodum applicando.

Quidam ergo in Bethlehem quidem erant, sed ad speluncam sive praesepe Christi, etiam auditis, quae pastores narrabant, ac de eisdem admirantes, non legimus eorum aliquem motum fuisse, ut accederet et videret. Absorpti forte occupationibus et negotiis erant; sicut et nunc sunt plurimi, qui, ut aliis, quae palato magis arrident, attendant, aut omnino non, aut segniter ad eadem mysteria consideranda accedunt.

Reditus
pastorum.

Diverse
se habent
homines in
Chi vicinia:

1. Quidam
non inveniunt.

Alii casu et transeuntes speluncam illam ingrediebantur, sed neque infantem, neque ejus matrem agnoscabant, nec aliud ibi, quam externam rerum faciem assequentes praeteribant. Tales illi censendi sunt, qui fide mortua his mysteriis assistunt, nihil ultra solliciti, quid in eis contineatur, ideoque nullum ex eis fructum referunt.

Quidam
invisunt,
sed non
agnoscunt:

Alii rursus, sicut pastores, a Deo excitati, locum ingressi fide viva infantem agnoverunt, adorarunt ac fructus magnos retulerunt; non tamen in loco remanserunt, sed ad munia sua, Deum laudantes et magnalia ejus praedicantes, sunt reversi. Tales illi sunt justi, qui certis temporibus horum mysteriorum considerationi et contemplationi insistunt et inde ad munia sua et obligationes cum lucro redeunt, praedicantes, quae de Deo agnoverunt, aliosque ad eundem quaerendum et agnosendum extimulantes.

quidam
fide viva
invisunt,

Alii denique, ut Beata Virgo et S. Joseph, manusserunt semper in spelunca ad praesepe, infantulo assistentes et amore magno ei servientes, memoria retinentes et in cordibus suis, quaecunque videbant et audiebant, conferentes. O quas collationes de his omnibus Beata Virgo fecerit! Conferebat procul dubio, quae Deus in coelo, cum iis, quae infans habebat in terra; quod prophetae dixerant, cum iis, quae ipsa oculis usurpabat; quod Angelus pastoresque retulerant, cum eo, quod in praesepio coram se habebat. Nec sterilis haec erat conferentia, sed omnino tenera et admiratione ferventibusque devotionis affectibus plenissima. Et in his considerandis octo integros dies usque ad circumeisionem expendit. Hanc autem Virginem illi censendi sunt imitari, qui dies aliquot in his mysteriis contemplandis ponunt, omnia, quae ad ea spectant, conferentes in cordibus suis. Felices, qui hoc modo possunt et neverunt infanti huic circa praesepium assistere! O Virgo sanctissima! doce me

alii continue
manent.

conferre in corde, quaecunque me fides docet de Filio tuo, quaeque tu in corde tuo de eo conferebas, ut, his bene cordi meo in sculptis, ab ejus praesentia nunquam recedam, sed me totum ei cognoscendo, amando, serviendo impendam in saecula. Amen.

In meditatione 26. aliis modis ponetur, hoc mysterium meditandi.

MEDITATIO XX.

De infantis Jesu circumcisione.

PUNCTUM I.

Agendi
ratio B. V.
et Si Jos. in
circum-
cisione:

orum
obedientia,

pietas,

Considerandum hic primum, accedente die ab ipso natali octavo statuisse Beatam Virginem et S. Josephum, infantem juxta legem¹, quae id faciendi praeceptum parentibus imponebat, circumcidere. Perpende ergo *primum* exactam Beatae Virginis sanctique Josephi circa hoc praeceptum obedientiam; qui etiamsi non ignorarent, ejus executionem infantulo, quem tenerrime diligebant, dolorem ac poenam allaturam, non id tamen eos retardavit, quo minus Dei voluntatem praeferrent. Quare Beata ipsa Virgo, si opus fuisset, non dubitasset, propriis manibus arrepto cultello, sicut *Sephora* illa², proprium Filium circumcidere. Nec desunt, qui dicant, ipsam Beatam Virginem circumcisionem peregisse, licet alii S. Josepho eam tribuant. Illud certum est, utrumque promptum fuisse ad id praestandum, quod Deo gratissimum fore inteligerent.

Deinde Beatae Virginis charitatem et pietatem perpende, quae omni dubio procul huic actioni praesens

¹ Lev. 12; cf. S. Thom. III. q. 37. a. 1.

² Exod. 4, 25.

interfuit, tum ut Filium foveret ejusque vulneri, quem tantopere diligebat, mederetur, tum ut pretiosissimum, qui efflueret, sanguinem et ipsum praeputium conservaret, sciens, sanguinem esse Dei immensique valoris. O quanta pietate et reverentia illum in pectore suo servarit! quam blanda cum ipso sanguine colloquia miscuerit! quomodo ejus intuitu ab aeterno Patre, ut mundo parceret, obsecrarit! Imo addidisse credibile est, ut, si possibile esset, hac sanguinis effusione, quae tanti valoris erat, contentus esset. Cum Spiritu etiam Saneto, cuius erat sponsa, colloquia alia miscebat, verbis illis similia, quae Sephora, cum filio suo in diversorio existens, dixerat Moysi: O Spiritus Sancte! *quomodo mihi sponsus sanguinis es?*¹ dum Filii mei sanguinem vis effundi, quo sacri ejus pedes perfundantur. Nec tamen propterea a te regrediar, sicut illa a Moyse regressa est², quia voluntatem tuam meae in omnibus praefero, etiam quum eo nomine proprium meum sanguinem effundere oporteret.

Aliunde tamen dolor et compassio ipsius Beatae compassio. Virginis viscera penetrabat, quum Filium talia patientem cerneret. Flebat cum flente et maxime ob fletus illius causam dixit tunc in corde suo: O culpa originalis, quam stas care Filio meo! o Adami terreni lapsus, quam es amarus coelesti! O Virgo Beata, si mihi daretur te in fletu isto comitari ac pro meis sceleribus flere, quo eorum veniam virtute sanguinis Filii tui impetrarem!

PUNCTUM II.

Considerandi deinde sunt heroici virtutum actus, quos in circumcisione sua Christus ipse edidit; neque enim solum dolorem, ut alii infantes, rationis usu

Heroicae
virtutes
Ch. Dni.

¹ Exod. 4, 25. ² Cf. ib. 18, 2.

carentes, tolerabat, sed eximios virtutum actus edebat, *primum* obedientiae, quam legi praestitit. Nam etsi tamquam Deus supremusque legislator potuisset secum in ea lege dispensare, ad quod sufficiens non defuisset causa, vel potius in ea dispensandi nulla fuisse necessitas, quod ea lex nullo modo eum astrin geret, imo ipse sine viri opera et absque ullo originalis culpae debito conceptus esset: voluit tamen sponte sua praecepto illi, etiamsi aspero et poenali, parere simulque protestari, se universam veterem legem servaturum. Nam Apostolus: *Testificor*, ait, *omni homini circumincidenti se, quoniam debitor est universae legis facienda*¹, etiamsi valde illa esset gravis. Quare adorandus et benedictus hic infans, quum circumcidi voluit, ad totum illud legis pondus ferendum se obtulit, *legem ipsam totam in medio cordis sui*² reponens, ut per regium prophetam ipsem dixit. O anima mea! cur te non promptam offers ad suave novae et gratiae legis onus et jugum ferendum, quum Christus ad gravissimum et intolerabile veteris portandum tui causa se offerat? Si is etiam difficillima, et ad quae omnino non tenebatur, tui causa amplectitur, cur tu facilia, quae ipse jubet, refugis? Ignosce, Domine, inobedientiae meae et juva, tuum sequi exemplum in lege tua custodienda, sicut ipse custodisti.

^{2. humilitas}. Humilitatis *deinde* insignem edidit actum. Nam infans hic, quum non posset se peccatorem reputare, ut qui nec esset nec re ipsa ullo modo talis esse posset, voluit tamen talis haberi, quum se circumcisioni subjecit, quae peccatorum infantum indicium erat, ut ita eum, quicunque circumcidi videret, peccatorem esse reputaret. Quo ruborem nobis injicit, qui, quum reipsa peccatores simus, videri tamen nolumus, sed justorum operimenta quaerimus. Quare, anima mea,

¹ Gal. 5, 3.

² Cf. Ps. 39, 9.

quum te veritas humiliet, quia reipsa peccatrix es, humiliet et charitas, ut, quae ob scelera tua humiliazione te dignam judicas, optes, exemplo tui Domini humiliari, etiamsi innocens omnino esses.

Tertio patientiam insigniter exercuit. Nam infantes caeteri, rationis usu carentes, circumcisionem non timent, nec cultrum aut ejus vulnus et ictum sentiunt, donec reipsa infligatur; sed infans hic innocentissimus, ut qui judicii usu vir esset perfectus, quid sibi immineret, noverat et cultri vulnus natura-liter pertimescebat. Sed ita nihilominus quietus immotusque mansit, ac si nihil tale novisset; et quum ictum accepit, etsi ut infans ploravit (attulit enim illi intensem dolorem ob teneram complexionem): in corde tamen exsultavit potius ob sanguinem tanto suo dolore effusum, complacens sibi in eo, quod aeterni Patris voluntatem ad utilitatem nostram impleret.

Quarto ardentissimam exercuit charitatem, dum tantillum illum sanguinem tanto amore fudit, ut, si fuisset e re nostra, totum statim effudisset; sieut, si expedivisset, plura et acerbiora tunc vulnera excipere, promptum se ad ea excipienda ob Patris amorem nostrumque commodum obtulisset. O charitas immensa! o patientia invicta! o humilitas profunda et exactissima redemptoris mei obedientia! o virtutes altissimae, quibus sacerdotalis texitur vestis, pretiosior multo quam illa *ex hyacintho et purpura coccoque bis tincto et byssō retorta*¹. O sacerdos summe, qui hanc hodie vestem induisti, *ut sacrificium offerres matutinum*², quam etiam indues in ipsa cruce, ut offeras vesper-tinum³: indue me, oro, Domine, alia simili, quo et corpus et animam exhibeam hostiam viventem, sanctam, majestati tuae beneplacentem⁴. Erubesco, Domine, qua-

¹ Exod. 39, 2.

² Cf. ib. 29, 41.

³ Cf. Num. 28, 8.

⁴ Rom. 12, 1.

tuor his virtutibus me nudum et vacuum cernens.
Juva me gratia tua, ut eas induens *nuditatem* meam
operiam. Amen.

PUNCTUM III.

*Exemplum
meae circum-
cisionis
spiritualis*

*sive per
me ipsum,*

Tertio pergendo ulterius intelligam, Christum suae corporalis circumcisio[n]is exemplo spiritualem *circum-
cisionem* a me exigere¹. Docet enim hortaturque, ut superflua in me omnia, delicias, honores et reliqua carnis commoda circumcidam et abscindam, vitia et inordinatos affectus mortificem, quo Dei legi satisfaciam, etiamsi ad hoc sanguinem fundere sit necesse. Hac enim ratione spiritum obtineri dixit quidam Sanctus, teste S. Dorotheo, singulari illa sententia: *Da sanguinem, et accipe spiritum*². Spiritus enim perfectio sine sanguine non acquiritur, mortificatis nimurum ac circumcisitis omnibus carnis et sanguinis affectionibus.

*sive per
alios.*

Debeo praeterea aequo animo accipere, quod alii me circumcidant juventque exuere superflua mea, sive id recta sive minus recta intentione faciant, ut scilicet injuria aliqua me afficiant, sive honorem, sive commoditates alias auferant, etiam usque ad sanguinem; siquidem, Apostolo teste, non magnum quid praestare censendus est, *qui nondum usque ad san-
guinem restitit, adversus peccatum repugnans*³. Quare Christo, qui suo nos ad id invitat exemplo, illud dicere licet: *Sponsus sanguinis tu mihi es*⁴, quia tui gratia libenter quameunque advenientem circumcisio[n]em et mortificationem feram, etiam usque ad sanguinem.

Ad haec juverit considerare, tribus in locis Christum Dominum et apud tria hominum genera sangu-

¹ Cf. Rom. 2, 29. ² Doctrina 10. n. 1 in fine.

³ Hebr. 12, 4. ⁴ Exod. 4, 25.

nem suum fudisse: *primum* in circumcisione manu ministri Dei, qui saneta intentione ejus effudit sanguinem; *deinde* in horto per seipsum consideratione instantis sibi passionis, quae sanguinem sudare ipsum coëgit; *tertio* apud Pilatum et in Calvariae monte carnificum et Satanae ministrorum manibus; ut ex his discam, ad sanguinem meum dandum et quidvis tribus his modis et occasionibus patiendum paratum me esse debere, *primum* me ipsum ministrorum Dei jussis ita subjiciendo, ut libere circumcidant et scindant, etiam quae mihi sint charissima; *deinde* me ipsum vindicem et ultorem mei ipsius constituendo in poenitentiae et mortificationis operibus, carnis castigatione et eorum spoliatione atque abjectione, quae in divino obsequio mihi sunt impedimento, licet in his dolorem ferre oporteat; *denique* dolores et incommoda quaeque ferendo, a meis adversariis inique illata. O bone Jesu, per sanguinem illum tribus occasionibus a te effusum supplico: excita cor meum, ut promptum se offerat, ubicunque similes occurrant occasiones, ad proprium effundendum. Nam etsi plurima habeat merito circumcidenda, a proprio tamen amore, ne manum admoveat, impeditur; tu ergo, Domine, tuam adhibe, circumcide et rem ita dispone, ut et alii circumcidant, ne quid in ipso superflui remaneat, quod divinae tuae Maje-
stati displiceat.

De effusione sanguinis in circumcisione construi et alia potest meditatio eo modo, quo in IV. part. meditat. 23. fiet circa sanguinem ab eodem Christo Domino in passione effusum.

MEDITATIO XXI.

De nominis Jesu impositione.

PUNCTUM I.

Considerandum circa nomen Jesu, quis illud imponat, quam ob causam, et quomodo ipse id acceptet.

Auctor nominis Jesu. *Primum* perpende, primarium hujus nominis auctorem nec Beatam Virginem, nec Angelum, sed aeternum Patrem fuisse. Tanta est enim infantis hujus dignitas, ut creatura nulla, sive terrena sive coelestis, per se ipsam potuerit aptum ei nomen imponere, sed ille solus, qui eum novit et finem, ob quem homo fiebat, et officium, quod qua homo erat obitus, ac propterea, quum alia multa imponere potuisset, hoc elegit, quod *Salvator* interpretatur. Quum enim ad nos salvandos veniret, et hoc ejus esset officium, aptissimum erat nomen, quod ei imponeretur. Licet autem aliqui alii eo nomine fuerint compellati, id tamen fuit figura tantum et umbra celsissimi hujus infantis, qui ore pleno et eminenter Jesus meretur vocari et *Salvator* seu liberator non corporum tantum, sed etiam animarum; quod ipse triplici admiranda excellentia praestat.

Ejus excellentia: *1. salvat ab omni malo;* *Prima* excellentia est, quod ab omni malorum genere nos liberet: ab ignorantia, erroribus, culpis, poenis temporalibus et aeternis; neque enim ullum est malum, a quo *Salvator* hic non possit nos liberare.

2. confert omne bonum; *Secunda*, quod non solum a malis liberet, sed eximia quoque impertiat bona, quo salvatio nostra et copiosa sit et perfectissima. Quare gratiam, sapientiam coelestem, virtutes ac dona Spiritus Sancti, meritorum abundantiam ad gloriae coronam consequendam impertitur, donec in promissionis terram

introducat, non illam Jesu Nave, *lacte et melle*¹ deliciarum temporalium, quibus corpus tantum reficitur, *manantem*, sed eam, quae lacte et melle aeternarum deliciarum manat, quibus anima reficitur et satiatur aeternum.

Tertia excellentia in modo salvationis est posita, ^{3. idque non ex sola misericordia, sed etiam justitia.} *cujus causa nomen hoc Jesu nec soli Deo, nec homini aut Angelo aut alieui ex omnibus creatis convenire potest, sed Christo soli, cuius propterea proprium est, quod simul sit Deus verus et homo. Solus enim homo non poterat nos salvare; Deus solus potuisset quidem, sed mera misericordia; at Deus et homo salvat etiam de rigore justitiae in gladio et arcu² suo, meritis scilicet suis, de manu Amorrhæi, salvationem, juxta nominis Jesu etymologiam, nobis promerendo.* Et ideo interrogatus hic Dominus, quis esset, respondit: *Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum*³. Sit felix faustumque, dulcissime Jesu, nomen adeo gloriosum, quod, Patre tuo jubente, hodie tibi imponitur. Gaudeo, quod illud non sit inane et umbratile, quale habuerunt alii, sed rei veritate et omni perfectione plenum. Gaude, anima mea, ob eximii hujus Salvatoris excellentiam et cum propheta regio dic: *Ego autem in Domino gaudebo, et exultabo in Deo Jesu meo et Salvatore meo. Deus Dominus fortitudo mea, et ponet pedes meos quasi cervorum, quibus peccata me insequentia evadam, et super excelsa deducet me victor, cum Sanctis scilicet suis in coelum in hymnis et psalmis canentem*⁴. Amen.

Sed attendendum hic est, Beatam Virginem nomen ipsum, Filio suo in circumcisione imponendum, aperruisse, quae omnium mortalium optime Filii excellencias noverat, quas in corde suo, postquam Angelus

Sensus
B. Virginis
in prima
nominis
impositione.

¹ Deut. 31, 20. 23. ² Cf. Gen. 48, 22. ³ Is. 63, 1.

⁴ Cf. Is. 12, 2; 61, 10; Hab. 3, 18. 19.

ei revelaverat, ruminans conferebat. Quare hoc die summa reverentia nomen illud ore suo protulit, dicens: Jesus erit nomen tuum. Sed quanta in dulcissimo hoc nomine primum proferendo animi ejus laetitia fuerit! Nec tamen sola, sed et S. Joseph, et quotquot aderant, eo nomine audito, suavitatem et coelestem quandam fragrantiam percepérunt. Nam tune illud Cantici coepit impleri: *Oleum et suavissimi odoris unguentum effusum nomen tuum; ideo adolescentiae dilexerunt te*¹. Hactenus nomen hoc, etsi suavissimum, nullum emittebat odorem, eo quod inclusum esset; nunc manifestatum, suavissimam spargens fragrantiam, laetificat, confortat et ad se puras castasque animas trahit, quae illud vel audiunt vel proferunt ejusdemque amore exardescunt. Prae cæteris porro beatissima ejus mater, quo purior ac mundior nominisque hujus altissimorum mysteriorum erat gnara magis, eo altiore gaudio perfusa, canticum illud suum repetebat: *Magnificat anima mea Dominum, et exsultavit spiritus meus in Deo Jesu meo, salutari meo, . . . quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus*². O Virgo beatissima! imprimat dulcissimus Filius tuus cordi meo augustissimi hujus nominis sui debitam aestimationem et amorem, sicut impressit tuo. O nomen suavissimum, effunde in me coelestem fragrantiam, quo debilis, infirma ac misera anima mea confortata et a miseriis, quae illam premunt, liberetur, et tam copiosae salvationis fructus percipiat.

Sensus ipsius
Ch. Dni.

Demum perpende, qua ratione infans sanctissimus nomen hoc Salvatorisque officium acceptaverit et in eo exsultaverit et porro Patri suo voluptate summa obtulerit se, hujus nominis honorem usque ad mortem propugnaturum, et quidquid eo significatur, in homi-

¹ Cant. 1, 2.

² Luc. 1, 46--49.

num commodum plenissime impleturum. Gratias tibi, Jesu bone, summas ago pro hac tua nos salvandi ac-
censa voluntate et officio nomineque Jesu et Salva-
toris acceptato. Imple, queso, Domine, in me efficac-
iter voluntatem illam, ut, qui vere es Jesus, mihi
Jesus sis et Salvator.

PUNCTUM II.

Perpendendae secundo loco sunt causae, cur octavo die et in circumcisione hoc ei nomen fuerit impositum. Nam, etsi ante incarnationem Angelus illud Beatae Virgini aperuit et post eam etiam S. Josepho, ob duas tamen praecipuas causas non fuit ante ipsam circumcisionem manifestatum.

Prima propter infantis ipsius honorem. Quum enim Pater adeo illum videret humiliatum et in forma peccatoris, voluit eo ipso tempore et occasione eundem exaltare, imposito ei Jesu nomine¹, quod est super omne nomen, ut sic maxime constaret, cum non modo peccatum non habere, sed *peccatores potius salvare*² ac condonare peccata. Hoc merito me impellet ad gratias aeterno Patri agendas ob delatum hunc Filio suo honorem, ipsius amore humiliato; quo mihi etiam pignus certum et arrhabonem offert, fore, ut, si ipsius gratia me humiliavero, ab ipso exalter recipiamque *nomen novum*³, ita honorificum, *ut nemo, antequam recipiat*, illud neverit aestimare aut ejus practicantiam, donec illud Deus in aeterna gloria communicet.

Secunda causa fuit, ut ostenderetur, et nomen et officium Salvatoris sanguinis effusione ab ipso velut comparari. *Sine sanguinis enim effusione*, ait Apostolus⁴, *non fit remissio peccatorum*. Quare dulcissimus Jesus,

Cur in
circum-
cisione hoc
nomen sit
datum?

¹ Luc. 2, 21. ² Cf. Matth. 1, 21. ³ Apoc. 2, 17.

⁴ Hebr. 9, 22.

<sup>2. ut pateret,
salvationem
faciendam
per sanguinem</sup>

dum redemptoris nomen assumit, arrham dat pretii, quod pro redemptione futura sit soluturus, parvam illam pretiosi sui sanguinis portionem, quem in circumcisione effundit, simul statuens, integrum postea pretium in passione toto effuso sanguine persoluturum, quamvis vel haec ipsa sanguinis ejus portio sufficeret pro totius mundi et mille aliorum, si essent, redemptione, quia sanguis est Dei. Sed ejus tanta est charitas et liberalitas, ut totum voluerit effundere. Ideoque instrumentis omnibus, quae ad sanguinem extrahendum apta sunt in terra, locum dedit, ut, quidquid in ejus fuit corpore, magno licet dolore ignominiaque sua exhauirent. Et culter quidem hodie primum sanguinis fontem aperuit, qui mox tamen fuit occlusus: reliqua, ut flagella, spinae, clavi, lancea, alios postea fontes aperuerunt, qui non prius sunt clausi, quam sanguis totus exhauiretur. O Salvator fortissime, cuius *fontes*¹, etsi sanguine magno tuo dolore manent, sunt tamen etiam aquae vivae ingentium gratiarum, quae cum exultatione magna et amore accipi debent: laudet te, Domine, anima mea pro infinita hac charitate, qua fontes istos aperiens jubes me cum exultatione accedere et frui pretio, quod tanto tuo effundis labore. O anima mea, quid par est praestare te salutis tuae causa, pro qua tanta facit ipse Salvator? Si ille sanguinem suum pro ea fundit: quid mirum, si et tu effundas proprium? Ecce me, Domine, ad meum amoris tui gratia effundendum paratum, si tui pro me effusi feceris participem. Amen.

PUNCTUM III.

Tertio dulcissimi hujus nominis excellentiae sunt expendendae et commoda, quae ex illo nobis proveniunt, modusque et ratio, hujusmodi commoda fructus-

¹ Cf. Is. 12, 3.

que ex eo percipiendi. Prius tamen, quam ipsam considerationem aggrediar, rogandus mihi est ipse Pater aeternus, ut propter sanctissimi hujus nominis gloriam divinam suam lucem ad hujus nominis excellentias assequendas mihi velit impertire. Si enim, Apostolo teste¹, *nemo potest dicere: Dominus Jesus, nisi in Spiritu Sancto*: quis aestimare ac in se sufficiet sentire, quae in eodem nomine latent, nisi ab eodem Spiritu praeveniatur et adjuvetur?

His praemissis, illud in primis perpendam, nomen hoc *Jesus* compendium quoddam et monumentum esse omnium, quae in Christo Domino nostro continentur, excellentiarum, quae ad tria velut capita referri possunt. Est enim *primum* omnium perfectionum, quae ei, qua Deus est, convenient, summa; omnium *deinde* gratiarum ac virtutum, quae eidem, qua homo est, competit; ac *demum* officiorum omnium, quae, qua Deus et homo simul est, erga homines praestat. Jure itaque licebit sic ratiocinari: Si *Jesus* est, est igitur infinite bonus, sanctus, sapiens, omnipotens, misericors, et ipsa bonitas, sanctitas et sapientia Dei; haec enim omnia sunt necessaria, ut nomini *Jesu* satis fiat, qui, ut *Apostolus*² ait, *factus est nobis sapientia a Deo et justitia et sanctificatio et redemptio*. Item: Si est *Jesus*, est igitur summe humilis, mansuetus, patiens, fortis, modestus, obediens, charitate plenus, quia omnium harum virtutum exemplar nobis esse debet; quia *de plenitudine ejus nos omnes accepimus*³, accipientque omnes, gratias et virtutes, quibus salvantur. Denique si *Jesus* est, erit igitur magister, medicus, pater, judex, pastor, protector et advocatus noster. Itaque in solo *Jesu* habemus omnia, ideoque dicere licet: *Jesus meus et omnia!* Si infirmor, tu salus mea es; si esurio, tu satietas mea; si pauper,

Est compendium
1. perfectionum
divinarum,

2. virtutum
humanarum,

3. officiorum
Dei-hominis.

tu abundantia mea; si debilis, tu fortitudo mea; si ignorans, tu sapientia mea; si peccator, tu justitia, sanctificatio et redemptio mea es. O Jesus meus et omnia! concede mihi te super omnia amare et in te solo requiem meam et satietatem perfectam quaerere; in te siquidem uno simul sunt omnia, quae satiare me possunt, quia solus es unicum, summum et totum bonum meum, cui sit honor et gloria per omnia saecula. Amen.

Hinc etiam ratiocinari possum, in dulcissimo hoc nomine illa omnia gloriosa et magnifica contineri, quibus prophetae Messiam compellant; quae refert Isaias, dicens: *Et vocabitur nomen ejus: Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Pater futuri saeculi, Princeps pacis*¹. Expendam vero, Dei nomen ideo Jesu ipsi convenire, quod, nisi Deus esset, nos redimere non valeret; nomen *Fortis* illi propterea tribui, quod pugnaturus vieturusque sit daemones; nomen *Admirabilis* eidem competere, quod, quaecunque sunt in ipso, incarnatione, vita, mors, ut nova, ita stupenda fuerunt. Est vero et *Consiliarius* magnique consilii Angelus, quia tota ejus doctrina admirandi est consilii plena. Est etiam Jesus *Pater futuri saeculi*, quia in statum gratiae nos generat gloriaeque haereditatem nobis tribuit. Est denique *Princeps pacis*, quia cum Deo et aliis hominibus copiosa nos pace conciliat. O magne Jesu! quam apte horum nominum splendor tibi competit! Quae quoniam in te non inania, sed plena sunt, perfice, quaeso, in me id, quod haec omnia significant, quo et ego ob provenientem tibi ex eis gloriam semper te laudem et glorificem. Amen.

Hinc facile gradum faciam ad bona et utilitates, quas in dulcissimo Jesu nomine repositas habeo, perpendendas. Est enim unicum mihi ac certissimum ad

¹ Is. 9, 6.

peccatorum veniam obtinendam medium; est optimus titulus, ob quem in meis orationibus exaudiar; est aegritudinum omnium spiritualium antidotum praesentissimum; est defensivum et offensivum telum adversus omnes daemonum tentationes; est in periculis omnibus protectio; est in meis ignorantias lux et dux fidelis; est et mihi virtutum omnium exemplar ac denique ignis et stimulus, qui me ad eas procurandas urget atque inflamat.

His considerationibus magnum in me desiderium excitabo, fixum in memoria mea sanctissimum hoc nomen retinendi, ut ejus semper recorder, in intelligentia, ut de eo cogitem, in voluntate, ut amem, in corde insculptum, ut mihi conjunctum habens eo me oblectem, in lingua, ut frequenter laudem ac benedicam ejusque excellentias cum voluptate manifestem et in initio et fine sermonum et colloquiorum meorum summa, qua potero, interna et externa reverentia usurpem. Quandoquidem, Apostolo teste¹, *in nomine Jesu omne genu flectatur, coelestium, terrestrium et inferorum*; nam et ii, qui in inferno detinentur, etiamsi inviti, coguntur tamen reverentiam huic nomini exhibere. O dulcissime Jesu! esto mihi in omnibus animae meae potentissimus Jesus, officium Jesu Salvatoris in eis exercens, quo et illae se exerceant in omnibus, quae tuum concernunt honorem, in saecula. Amen.

Desiderium
continuae
recordationis
nominis
Jesu.

¹ Phil. 2, 10.

MEDITATIO XXII.

De Magorum regum ab oriente discessu usque
ad ingressum in Hierusalem.

PUNCTUM I.

Consideranda hic est ipsius stellae in oriente apparitio et tempus ac finis ejus; effectus denique in trium regum animis producti perpendendi¹.

Primum ergo perpende, Patrem aeternum, quum vellet Filium suum in Bethlehem natum non solum aliquibus Judaeis, pastoribus videlicet, ad quos Angelum suum miserat, sed aliquibus etiam gentibus innotescere, eodem die novam stellam, pulcherrimam et splendidissimam, in oriente effecisse, quae, juxta Balaam vaticinium², nati Messiae et regis Israël signum esset, ut, qui stellam viderent, ad eum regem cognoscendum adorandumque accederent, qui in commune omnium bonum natus esset. Gratias tibi, Pater aeterne, pro cura ista, qua disponis, ut Filius tuus innotescat et a gentibus adoretur tam ob ipsius honorem et gloriam, quam ob illorum, qui eum agnoscunt et adorabunt, utilitatem. Utinam omnibus id contingenteret, quo adventus ejus participes fierent.

Deinde considera, etsi plurimi stellam illam in oriente viderint ejusque pulchritudinem admirati, quid significaret, cognoverint, solos tamen tres reges ejus aspectu commotos, ut, domibus suis relictis, regem eum quaerere statuerent, quem stella natum indicabat; reliquos omnes eam cogitationem deposuisse, quod grave reputarent, domos suas, uxores, fortunas et amicos relinquere, de terra sua exire, itineri adeo

Vocatio
Magorum.

Promptitudo
Magorum,
aliorum
segnities.

¹ Cf. S. Thom. III. q. 36 a. 7 et 8

² Num. 24, 17.

longo ac difficiili se dare, in regiones alienas et locum non satis certum proficisci. Quas difficultates carnis sensus horrebat, daemonque, ut eos deterreret, adhuc magis amplificabat. In hujusmodi enim abjecti animi hominibus locum habet, quod ait Sapiens¹: *Dicit piger: Leo est foris, in medio platearum occidendum sum.* Et iterum: *Leo est in via, et leaena in itineribus; nolo domo prodire, quo periculum hoc evadam.* Verum miseri, dum *fugiunt a facie leonis, occurrit eis ursus*²; et temporaneam vitantes mortem, aeternam forte obierunt. Verendum est enim, ne ex hac ignavia eorum ultima damnatio provenerit, eo quod in tenebris infidelitatis vitam finiverint.

Haec interim mihi applicans perpendam, quoties divinae inspirationis stella animae meae illuxerit, ex-
citans me ad quaerendum Christum, ejus paupertatem, humilitatem caeterasque virtutes amplectendas; et licet, quid sibi stella illa velit, intelligam, nec manum tamen admoveare libet nec vel pedem movere, ut id quaeram, quod suggeritur, ne aut commoditates meas, aut quae multum diligo, deseram, aut laborem etiam exiguum subeam, effectis excusationis causa difficultibus, quum reipsa sint nullae. Et ideo, ut ait Job³, *qui timent pruinam, hoc est, aliquem hujus mundi laborem, irruet super eos nix, quae est poena coelestis,* Deo me glaciei instar frigidum ac desolatum pro meritis deserente. Stella vero, quae salutis meae causa fuit orta, testis mihi erit ad damnationem.

Tertio contra perpendendum, quantum Deus beneficium tribus illis regibus contulerit interna illa luce et inspiratione adeo efficaci, ut statuerent, domibus suis patriaque relictis, Christum quaerere, tot aliis in caecitate sua, ignavia miserique derelictis. Ex quo

Similiter ego
saepe vocor
inspiratione
div. gratiae.

¹ Prov. 22, 13; 26, 13. ² Cf. Am. 5, 19.

³ Job 6, 16.

Quantum
beneficium
Magis
collatum.

divinac inspirationis vim deprehendens orabo Dominum, ut ea me praeveniens illud mihi suggerat, quod olim Abrahamo: *Egredere de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui, et veni in terram, quam monstrabo tibi*¹. Quodsi Deus tali me jam gratia praevenerit, ut alterius stellae lumine efficaciter de mundo eduxerit, quo eum in religione quaeram, aliis multis in media confusione Babylonica relictis; tum gratias propterea maximas agam, tum, ut similes animae illustrationes immittat, quae me ad omnia amoris et perfectae ipsius imitationis impedimenta removenda permoveant, supplex orabo.

Timor iudiciorum
divini.

Ultimo perpende attentius, locum hic habuisse tremendam illam Christi sententiam²: *Multi sunt vocati, pauci vero electi*; siquidem ex tot orientalibus, qui stella invitante vocati fuerant, tres tantum fuerint ad paeclarlam hanc expeditionem electi, quos Trinitas Sanctissima, tamquam gentium primitias, elegerit. O beatissima et adoranda Trinitas! conjunge me trium horum numero, quo divinam vocationem sequens te confitear, adorem et glorificem in saecula. Amen.

PUNCTUM II.

Considerandus deinde est Magorum ex oriente egressus et ipsa Hierosolymam usque profectio.

Perpende igitur *primum*, reges illos, fide viva sese in Dei manus projicientes et munera, quae nato Regi offerrent, secum accipientes, iter suum aggressos fuisse atque in ipso itineris ingressu, advertentes, ex tempore ipsam etiam stellam loco moveri, quasi itineris ducem se ipsis paeberet, vehementer exhilaratos laudem et gloriam Deo pro ea providentia et erga se cura dedisse. Ex quo intelligam, si Deo confidens

Magorum
profectio:

Laetum
initium.

¹ Gen. 12, 1. ² Matth. 22, 14.

et vivae fidei innitens eum querere incepero, ejus mihi providentiam certo ad futuram, gratiaque eum et auxilio suo, ut coeptum iter prosequar, adjuturum, divinae vocationis spiritu gratiaque stellae instar praecedente et, ut Israëlitas per desertum duxit, eos praecedendo viamque monstrando *per diem* quidem in *columna nubis*, eos a solis aestu protegente, *per noctem vero in columnam ignis*¹, lumen ad progredendum praebente, sic me directurum gressusque meos gubernaturum, in die prosperitatis ab ardoribus sensuum et mundi hujus temptationum protegendo et in nocte adversitatis a frigore et tepiditate pusillanimitatis defendendo.

Deinde perpendo, eosdem reges in itineris progressu recta semper, nec ad unam aut alteram partem declinando, stellam ita secutos, ut cum progrediente progrederentur, cum haerente et ipsi haererent, simul attendentes, ne quid eo Domino ac Rege, quem in stella ipsa agnoscebant, indignum admitterent. Ad quorum exemplum ita me componere studebo, ut, quos Deus mihi duces in vitae hujus peregrinatione constituit, omnino sequar: rationis nimirum lumen naturale et fidei supernaturale, Divini Spiritus inspirationem et illustrationem, ac meorum praelatorum et confessariorum directionem; quae quatuor veluti stellae ad unam, quae Deus est, nos per illas dirigens, reducuntur. Incumbit vero mihi, ita eum sequi, ut recta omnino, nec ad dextram nec ad sinistram declinans, sequar et sollicite caveam admittere, quod ipsius oculis displiceat.

Tertio perpende, stellam, quae toto itinere reges illos praecesserat, jam Hierosolymam propinquantibus repente sese occultasse, magno quidem illorum animi sensu, sed Deo id ita disponente tum ad fidei ac

Promptus
progressus.

¹ Exod. 13, 21.

Fidelitas in
probatione.

fidelitatis eorum probationem et ad magnarum virtutum exercitationem, tum ut, coelesti duce deficiente, duces eos quaererent, quos Deus in terra sequendos constituit, qui sunt sapientes et legis doctores, praeflati ac Superiores in Ecclesia. Qui Magi non propterea deceptos se fuisse existimaverunt; aut animum abjicientes, quod dux ille se subtraxisset, spartam suam, re infecta ad propria remeantes, neglexerunt; sed ipsam urbem ingredi statuerunt spe inveniendi, quem tanto desiderio quaerebant, hoc suo exemplo, quid mihi agendum sit, docentes, quum Deus, sensibili devotione deficiente, tenebris vero ac temptationibus obruentibus, sese subtrahit. Non enim propterea diffidentiae locus dandus, aut a bene coeptis desistendum est, sed media, quae licebit, adhibenda sunt ad quaerendum et inveniendum Deum, ministros et vicarios ejus accedendo; sicut sponsa, hoc est anima justa, in Canticis fecisse dicitur, quum, absente sposo, in tenebris et obscuritate noctis se esse deprehenderet¹. In lectulo, inquit, meo per noctes quaesivi, quem diligit anima mea; quaesivi illum, et non inveni. Surgam et circuibo civitatem; per vicos et plateas quaeram, quem diligit anima mea, exercens nimirum se sanctis ac piis operibus; cernensque aliorum justorum exempla quaerere pergit: quaesivi, ait, illum, et non inveni; invenerunt me vigiles, qui custodiunt civitatem; num, quem diligit anima mea, vidistis? Praelatos ergo et pastores accedit Ecclesiae, a quibus instruatur et doceatur, ubi et qua ratione dilectum suum invenire possit. Paululum cum pertransisset eos, inveni, quem diligit anima mea. Ecce viam dilectum animae sponsum inveniendi, quam et Magos tenere disposuit Deus, dum corum aspectui subtraxit stellam. O Deus aeterne, da mihi horum virorum

¹ Cant. 3, 1—3.

fidem et constantiam, quo te eadem, qua illi, fidelitate ac perseverantia quaeram, ad humana illa et ordinaria media, quum divina se subtrahunt, demisse accedens.

PUNCTUM III.

Tertio considerandum, quid Magi, dum Hierosolymam sunt ingressi, primum interrogarint. *Ubi, inquit, est, qui natus est rex Iudeorum?*¹ Qua interrogatione insignes aliquas virtutes prodiderunt.

Intrepida
inquisitio
apud
Herodem.

Exiamum
virtutum
exercitium.

Primum fidem magnam, dum, quod non viderant, credunt; dum natum fatentur infantem, qui Rex et Messias esset, Iudeis a Deo promissus; de quo nihil dubitantes locum tantum requirunt, in quo natus sit. Qui enim illud primum eis revelavit, occultavit secundum. Magnanimitatem suam etiam ostenderunt et animi fortitudinem. Nam etsi vitae periculum ab Herode propterea timere merito poterant, quod in civitate illa et ipsa Herodis regis aula novum alium ipsi regem quaererent: intrepide tamen, nec occulte in angulis, sed palam et in ipsa regia de recens nato rege Iudeorum interrogant. Heroicam certe fiduciam et imperterritam animi fortitudinem, ab ipso recens nato Rege inspiratam, qui, etsi spectabile illis stellae lumen subtraxit, internum tamen et invisible fidei lumen potius auxit; cuius virtute Sancti vice-runt regna, operati sunt justitiam, adepti sunt repromissiones². Tene fidem vivam, anima mea, in Deum tuum, cuius virtute transgredieris muros³; resume animum ad perrumpendas occurrentes difficultates et obeunda pericula, quia rex ille, quem quaeris, certo proteget liberamque ex eis eripiet. Ex hac fide et animi fortitudine manavit, quod, Herode et tota

¹ Matth. 2, 2.

² Hebr. 11, 33.

³ Cf. Ps. 17, 30.

Turbatio
Herodis et
reliquorum. cum ipso Hierosolyma horum Magorum interrogatione turbatis, nihil ipsi turbarentur. Et Herodem quidem turbari, quum tyrannus et ambitiosus vereatur, recens natum, qui quaerebatur, infantem regno ipsum deturbaturum, non adeo mirum erat; sed Judeos ipsos ex eo turbari, quod maximam debuit pacem et laetitiam adferre, illud vero vehementer mirandum. Sed nimirum praesenti regi, etsi tyranno, blandiri et placere potius volebant, quam coelesti, qui dudum promissus jam prae foribus adesse dicebatur. Ex quo intelligam, quam sit periculosum, aretam familiaritatem aut amicitiam cum potentioribus scelestisque contrahere, qui odii, irae, vindictae et ambitionis perturbationibus facillime moventur. Illis enim sic turbatis, facile et ego turbabor; si autem, ut Magi isti, Deo confidam, etiamsi civitas tota turbetur, expers ego ero turbationis et potius cum Davide dicam¹: *Dominus illuminatio mea et salus mea; quem timabo? Dominus protector vitae meae; a quo trepidabo? .. Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum; si exsurgat adversum me proelium, in hoc ego sperabo.*

PUNCTUM IV.

Instructio
per Herodem
data. Quarto considerandum², quod *Herodes*, etsi turbatus, congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei: *In Bethlehem Iudee.* Sic enim scriptum est per Prophetam: *Et tu, Bethlehem, terra Iuda, nequaquam minima es in principibus Iuda; ex te enim exiet dux, qui regat populum meum Israël.* Tunc Herodes, clam vocatis Magis . . ., dixit: *Ite et interrogate diligenter de puerō; et cum inveneritis, renuntiate mihi etc.*

¹ Ps. 26, 1.

² Matth. 2, 4—8; Mich. 5, 2.

In toto hoc facto varie se prodit providentia Dei. *Primum*, quod iniquorum opera utatur in bonorum utilitatem. Herodis enim opera ac diligentia patefactus est Magis locus nativitatis Christi, juxta illud: *Qui stultus est, serviet sapienti*¹; et illud: *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum*². *Deinde* eadem providentia se prodit, quod per suos ministros etiam iniquos Scripturae veritatem revelat iis, qui eam ad Dei gloriam propriamque utilitatem scire cupiunt, ut hic appareat, quum non est passus Deus, sacerdotes legisque doctores Magis hanc veritatem inquirentibus eam celare. Si itaque ego zelo bono Dei voluntatem cognoscere cupio, Deus illam per ministros suos revelabit, de quibus per prophetam dixit: *Labia sacerdotum custodient scientiam*³, et tamquam in depositicia clausam habent, ut, quae dubia sunt legis, inquirentibus manifestent; sunt enim Angeli nuntiique Dei ad ejus voluntatem revelandam. *Tertio* in eo se prodit, quod Scripturam Sacram tamquam lumen quoddam illustre ad Christum inveniendum et cognoscendum nobis dederit, ita ut, quum illam habemus, prodigiosa stella aut nova revelatio nobis necessaria non sit, sed fervens oratio ac profunda meditatio, juxta id, quod ipse Christus aliquando dixit Judaeis: *Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam aeternam habere, et illae sunt, quae testimonium prohibent de me*⁴. O dulcissime Jesu, qui dixisti: *Petite, et dabitur vobis; quaerite, et invenietis*⁵: illumina mentem meam, ut te in Sacris Scripturis humiliter quaerens inveniam et aeternam, quae in eis latet, vitam reipsa assequar. Denique timorem et horrorem quendam merito mihi secreta Dei judicia inquietant, quae in hac narratione gesta sunt, quum gentiles

¹ Prov. 11, 29.² Rom. 8, 28.³ Malach. 2, 7.⁴ Joan. 5, 39.⁵ Luc. 11, 9.

videam e remotis regionibus magno labore ad Christum quaerendum venisse, ipsos vero Judaeos, qui tanto tempore venturum exspectabant, quum prope illum jam haberent, nec movere se loco voluisse, ut quaererent, quum tamen locum, in quo inveniendus esset, Magis ipsis indicarent. In quibus propterea locum habuit, quod ipse Christus postea illis dixit: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum*¹. Hos ergo miseros Pater non traxit ad Filium, quia tyranno Herodi potius blandiri, quam Regem suum verum quaerere maluerunt. Distulerunt enim ad illum ire cum Magis, exspectantes eorum redditum, ut cum ipso forte irent Herode; et ita nunquam profecti sunt. Ego igitur, si sapio, ex alieno periculo cautior factus impedimenta conabor amovere, quae me, quo minus Patris inspirationibus obsequar, retardant, sinamque me ad Filium trahi, nec in aliud differam tempus, si trahi me sentio, ne forte dilatio et mora causa sint meae damnationis. O Pater aeterne, qui, quamvis justus, *terribilis es tamen in consiliis super filios hominum*²: per amorem, quo Filium tuum prosequeris, ut quem omnibus cupis innotescere et ab omnibus adorari, supplex oro, ne me ob scelera mea et in obsequio tuo tepiditatem deseras, sed efficaciter ab eis extrahens ad te quaerendum, inveniendum, agnoscendum et adorandum pertrahas, ad tuam gloriam. Amen.

Necesitas
 gratiac,
 debita
 dispositio.

¹ Joan. 6, 44. ² Ps. 65, 5.

MEDITATIO XXIII.

De Magorum ex Hierosolyma exitu et in
Bethlehemiticam speluncam ingressu.

PUNCTUM I.

Qui Magi, quum audivissent regem Herodem, abierunt in Bethlehem, ut recens natum Regem quaererent. Et ecce, stella, quam viderant in oriente, antecedebat eos; et videntes gavisi sunt gaudio magno valde¹.

Prosecutio
itinoris:

Hic primum perpendenda regum Magorum in itinere suo prosequendo sollicitudo. Statim enim ac cognoverunt, quod optabant, itineri coepito se dederunt, Hierosolyma et Herodis aula relictis, strepitum, qui illic erat, fugientes. Quorum exemplo discimus, ad salutis nostrae negotium sine omni cunctatione, et omni mundi hujus strepitu ac tumultu rejectis, accedere et ad locum, in quo Christus inveniendus est, confugere cum Davide, dicente: Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo et requiescam². Quod si rex ipse David aulae suae strepitum fugere cupiebat, Magique isti festinantes Herodis curiam turbatam deseruerunt: quanto magis decebit me, si reliquias sum aut vir spiritualis esse cupio, regum curias et aulas fugere, nisi ipsa necessitas Deique voluntas in eis morari cogat.

Sollicitudo
Magorum.

Deinde amabilem perpende providentiam et fidelitatem Dei in praemiis deferendis iis, qui sincero ipsius inveniendi intuitu labores subeunt. Nam etsi, novi regis loco nativitatis cognito, potuissent Magi ad eum sine stella duce pervenire, voluit tamen Deus, stellam secundo eis apparere et gaudium non qualunque, sed magnum valde eisdem adferre, ut labo-

Providentia
et fidelitas
Dei.

¹ Cf. Matth. 2, 9. 10.

² Ps. 54, 7.

ris ac periculorum, quae Hierosolymis subierant, studiique adhibiti in loco nati regis quaerendo praemium quoddam esset, ac moeror praeteritus in gaudium verteretur, juxta illud Davidis: *Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo consolationes tuae laetificaverunt animam meam*¹. O magne Deus et amabilis Pater, quis non te anxie quaerat? quis non aequanimitter absentiam tuam toleret? qui tanto amore et tam benigne cum iis agis, qui te cum perseverantia quaerunt.

PUNCTUM II.

Adventus Magorum. Quum Magi Bethlehem pervenissent, *stella*, quae eos antecedebat, *stetit supra, ubi erat puer;* et ipsi, *intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus*².

Stupent, sed non scandalizantur paupertate.

Considera hic *primum* ingentem Magorum ex recenti illa stellae subsistentia ad locum adeo pauperem et vile stabulum admirationem. Ipsi enim, qui homines et quidem principes erant, existimassent, recentem regem, si non in palatio quopiam, at in praeципua certe civitatis domo, in qua reges alias hospitari solerent, fuisse nasciturum. Verum, interiore lumine illustrati, statim agnoverunt, ejus regis majestatem non in hujus mundi pompis et splendore cerni, quin potius in earundem contemptu. Quare facile judicium et opinionem hanc suam stellae testimonio externo subjecerunt. O rex potentissime, qui statim et vix natus de mundo incipis triumphare, sapientium judicium captivans in tuae fidei obsequium: captiva, quaeso, etiam magna vi meum, ut et ipse de mundo triumphem et, quidquid in eo est, amoris tui causa contemnam.

Considera *deinde* verborum illorum mysterium: *Invenerunt puerum cum Maria, matre ejus,* quae etiam

Inveniunt cum Iesu Mariam.

¹ Ps. 93, 19.

² Cf. Matth. 2, 9. 11.

de pastoribus dicta fuerunt. Quibus significatur, Jesum ordinarie non inveniri absque matre sua, neque matrem absque Jesu, ut, qui Jesu addictus est, mox etiam sit matri ejus addictus, et qui matri devotus est, facile Jesu amorem obtineat. Quum igitur uterque tam arcte alteri conjunctus inveniatur, merito studebo in utriusque amore et servitio excellere, quo alterius amor in alterius me charitate perficiat.

*Tertio perpendam, statim ac Magi in conspectum infantis pervenerunt, processisse ex ejus divino vultu coelestis lucis radium, qui mentes illorum illustrans aperuit illis, eum, quem cernebant, infantem simul esse verum Deum et hominem, regem illum, quem quaerebant, verum Messiam, Judaeis promissum, et mundi Salvatorem. Ex quo quanto interno gaudio eorum mentes affectae fuerint, quis potest assequi? Si enim materialis illius stellae aspectus *gaudio* illos *magno valde* affecerat: quantum putandum est ipsius infantis Jesu conspectum illis gaudium attulisse, qui et *stella* est *matutina*¹ jucundissimi splendoris, et stellarum omnium Dominus? In eis ex parte impletum videtur, quod aliquando David cecinit: *Satabor, cum apparuerit gloria tua*². O Patris aeterni gloria, stella splendens matutina, illustra me, quaeso, luce tua, satia aspectu tuo, exhilara splendore, ac coelesti tuo influxu bonis me reple. Felices, qui te vel in praesepio inveniunt, quia loci vilitas non obsecrat tuae gloriae majestatem, temperat potius splendoris tui immensitatem, quo fas sit majore te voluptate contemplari.*

Illustrantur
fide de
Messia.

PUNCTUM III.

Et procidentes adoraverunt eum; et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera: aurum, thus et myrrham³.

Adoratio
et oblatio:

¹ Apoc. 22, 16.

² Ps. 16, 15.

³ Matth. 2, 11.

cum summa
reverentia,

Tria notatu dignissima hic Magi fecerunt in hujus infantis obsequium, quae fuerant a Davide praedicta. *Primum* prociderunt in terram, quod internae externaeque summae reverentiae est signum, quam exhibere voluerunt. Nam ut corpore, quam potuerunt maxime, hoc est, usque ad ipsam terram, cui se propemodum affixerunt, sese inclinarunt, ita animo se coram hoc Rege abjecerunt, se ipsos in ejus conspectu ut pulvrem et nihil agnoscentes. Ac tunc Davidis illa prophetia coepit impleri: *Coram illo procident Aethiopes, et inimici ejus terram lingent*¹.

suprema
adoratione,

Deinde eundem Regem adorarunt, non aliorum regum more recepto, sed suprema adoratione, quae soli tribuitur Deo et latria appellatur, fide viva agnoscentes, infantem illum verum esse Deum et creatorum suum natumque esse pro mundi salute et redemptione. Et hac fide illustrati, cum eo loquentes, pro tanto hoc omnibus hominibus communi et pro particuliari ipsis collato beneficio, dum stella duce ad ipsum agnoscendum adorandumque deduxit, gratias, quas poterant maximas, egerunt ac se ad perpetua obsequia in servos perpetuos obtulerunt. Ubi illud Davidis impletum est: *Et adorabunt eum omnes reges terrae; omnes gentes servient ei*². O Rex regum summe et dominantium Domine, animo exsulto, quum te video ab his regibus et terrae sapientibus adorari et in veneratione esse: utinam reliqui omnes idem, quod isti, facerent. Fac, ut e vestigio illud impleatur, quod Prophetae futurum praedixerunt: *Quia mihi curvabitur omne genu*³. Veniant, veniant omnes gentes, quas fecisti, et prostratae adorent te sanctumque nomen tuum glorificant in saecula. Amen.

Tertio, thesaurorum scrinia, quae toto itinere clausa erant, aperientes, infanti regi illos obtulerunt

adjunctis
muneribus.

¹ Ps. 71, 9. ² ib. v. 11. ³ Is. 45, 24 et Rom. 14, 11.

in signum subjectionis; quibus fidem quoque suam sunt protestati. Obtulerunt enim aurum, ut regi; thus, ut Deo et Sacerdoti summo; myrrham, ut mortali homini. Sed interna alia munera externis pretiosiora jungabant: auro scilicet amorem, thuri devotionem, myrrhae sui mortificationem, ut sic regi essent gratiora, illud expletus, quod Prophetae de eis dixerant: *Reges Tharsis et insulae munera offerent; reges Arabum et Saba dona adducent*¹; et: *Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes et laudem Domino annunciantes*².

Hinc aestimare licebit, quam fuerint pueru Jesu grata haec virorum istorum munera, quibus tanta fides, pietas amoreque conjuncta erant. Qui enim *duo aera minuta*, quae paupercula *vidua misit in gazophylacium*³, propter affectum offerentis tanti fecit, ut eam aliis omnibus praeferret: quanti par est credere eum fecisse munera, ab his regibus tanto sibi affectu, sicut ab illo olim *Abel*⁴, ex pretiosissimis, quae habebant, oblata? Quam vero benignum ac liberalem se ipse Jesus eis ostenderit, non verbis externis, quae needum proferebat, sed inspirationibus internis coelestia dona gratiasque referendo, non facile est assequi. Fas tamen est considerare, loco trium, quae ipsi obtulerant, munerum tria alia excellentia dona receperisse: augmentum videlicet insigne auri sapientiae et charitatis, thus orationis ac devotionis, et incorruptionis myrrham, quae, illos a lapsu in graviores culpas praeservans, in ipsis etiam amore conservaret. Horum Magorum exemplo debeo in hujus infantis conspectu, quam fieri poterit profundissima humilitate procedere eumque, ut ipse vult, *in spiritu et veritate adorare*⁵, atque mei cordis thesauros aperire, non in

Munerum
mystica
significatio.

Benigna
a pueru
acceptatio.

Dona
vicissim ab
Eo data.

Sequar
Magorum
exemplum.

¹ Ps. 71, 10. ² Is. 60, 6. ³ Luc. 21, 2.

⁴ Gen. 4, 4. ⁵ Joan. 4, 25.

oculis hominum, ut eis placere quaeram, sed in solius Dei conspectu eidem soli placendi voluntate, et ignitum praestantissimumque charitatis et amoris in ipsum et in proximos meos affectum offerre, thus item suaveolens orationis cum excelsis devotionis affectibus, denique electam perfectae mei ipsius mortificationis myrrham; attendens, ne studiosas virtutum actiones ita praestem, ut superbiae et inanis gloriae praedonibus pateant, sed cuivis, externae praecipue, actioni, ut bene illa fiat, tria haec dona tamquam ejus comites sive circumstantias merito adhibere contendam, amorem videlicet, orationem seu devotionem, ac necessariam mortificationem, et tunc de hujus Domini liberalitate confidam, quod talem actionem et munus meum sine praemio non praetermittet, sed eadem amplius augebit dona. Propterea enim hortatur Spiritus Sanctus: *In omnibus operibus tuis esto velox; et omnis infirmitas non occurret tibi*¹. Et iterum: *Vidisti virum velocem in opere suo? coram regibus stabit*². Praeterea, si religiosus sum, merito vota renovabo, castitatis quidem in myrrha mortificatae carnis; paupertatis in auro rerum omnium temporalium, quaecunque in mundo sunt, resignatione desiderans eas omnes eidem infanti Jesu tradere, si meae essent; obedientiae autem in abnegatione mei ipsius, quo divini amoris igne, thuris instar, dissolutum me totum illi tradam. Age igitur, anima mea, redde vota et dona tua Domino, eum intuens, non, ut aliquando psalmista, *terribilem, qui auferit spiritum principum, et terribilem apud reges terrae*³, sed ut infantulum tenerum et amabilem, qui ipsis etiam regibus divinum tribuit Spiritum, humano rejecto. O rex coeli, accepta, quae obtuli, vota ac dona, auferens a me spiritum proprium, qui me decipit, et tuum mihi donans, qui vivificat.

¹ Eccli. 31, 27.² Prov. 22, 29.³ Cf. Ps. 75, 13.

PUNCTUM IV.

Considerandum denique est dulcissimum, quod Magi cum Beata Virgine habuerunt colloquium, narrantes ei tum de stella, quam in oriente viderant, cuius ductu Hierosolymam usque pervenissent, tum quae illie sibi cum Herode accidissent; simul vero sanctitatem, quae in ipsa Virgine emicabat, locique, in quo manebat, vilitatem vehementer suspicientes ad omne obsequiorum genus se promptissimos obtulerunt. Et quamvis ad primum ipsorum ingressum S. Joseph non adfuerit (quo Magi intelligerent, infantem illum in terris patrem non habere), paulo tamen post accedenti eadem ipsos retulisse par est credere. O quam laeta Beata Virgo fuerit, talia quum audiret! quomodo cordi suo omnia impresserit, ut secum ipsa postea pro more conferret! quam gratum sibi esse Magorum studium laboremque veniendi, adorandi Filii sui causa, significaverit! quam altis divinisque verbis eos in fide confirmaverit! O regina Saba¹, quae in his regibus, filiis tuis, iterum *accedis cum muneribus, videre verum Salomonem*, quam obstupuisti, quam deficit spiritus tuus, *videns infinitam sapientiam*, quae in paupere ejus casa, paupere et exiguo comitatu resplendebat! Quanto affectu Virginem ipsam et Josephum intuens diceres: *Beati sunt servi tui isti, qui stant coram te semper et audiunt discuntque sapientiam tuam!* O Virgo excelsissima, sapientior quam illa fuerit regina Saba, tu, quae hodie tamquam magistra sapientes istos coelestem docebas sapientiam, quam mundus non assequitur: me quoque illam doce, quo Filio tuo servire discam, sicut novi isti discipuli dicerunt et reipsa servierunt.

Deinde perpendam, Magos haerentes, num propter verbum, quo se Herodi obstrinxerant, ad eum redire

Admonitio
in somno
accepta.

¹ 3 Reg. 10.

oporteret, et optantes divinam in ea deliberatione voluntatem cognoscere, re tota Deo demisse commenda, se ad dormiendum recepisse; *responso autem accepto in somnis, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversos esse in regionem suam*¹. Ex quo animadvertere licet Dei curam et providentiam erga eos, qui ipsi serviunt, quum videamus, eum hos Magos de iis admonuisse, quae illis maxime expediebant, idque non solum, ut infantem ipsum Herodis persecutioni subtraheret, sed ut ipsos etiam ab ejusdem crudelis tyranni vexatione, si ad illum redirent, eriperet. Felix itaque ero, si tali Domino omnino confidam; certus enim merito esse possum, ipsius providentiam in tribulationibus mihi non defuturam, sed pericula etiam ipsa ita praeventuram, ut in ea non incidam.

Prompta
Magorum
obedientia.

Magi, audito tali responso et mandato Dei, mox Deo potius obedire, quam hominibus, plurisque verbum facere, quod a Deo audiebant, quam quo se Herodi obstrinxerant, decreverunt. Neque enim major prudentia esse potest, quam Dei vocem sequi et ejusdem se gubernationi committere. Ita enim ipse Dominus per Isaiae os dixit: *Utinam attendisses mandata mea! Facta fuisset sicut flumen pax tua, et justitia tua sicut gurgites maris*². Nam vere omnia ejus mandata ad justitiam et pacem nostram diriguntur. Quam hilares laetique Magi revertebantur! quam bene collatatos suos labores judicabant, quos eosque tulissent! Quae enim sunt Dei, etsi initia gravia, fines tamen habent jucundos. Ideoque prudentiae tribuitur, a laboribus inchoare, cuius exitus sit temporena et aeterna requies in fruitione Dei per omnia saecula. Amen.

¹ Matth. 2, 12. ² Is. 48, 18.

MEDITATIO XXIV.

De Beatae Virginis purificatione et pueri Jesu in templo praesentatione.

PUNCTUM I.

Lex erat antiqua¹: *Mulier, si suscepto semine perpererit masculum, immunda erit septem diebus. . . Et die octavo circumcidetur infantulus; ipsa vero triginta tribus diebus manebit in sanguine purificationis suae. . . Quumque expleti fuerint dies purificationis suae, deferet agnum anniculum in holocaustum, et pullum columbae sive turturam pro peccato. Quodsi non potuerit offerre agnum, sumet duos turtures vel duos pullos columbarum, . . . orabitque pro ea sacerdos, et sic mundabitur.* Hane legem admirandis editis virtutibus Beata Virgo implevit. Sex praecipue eminent; quae quod instar sint sex foliorum lilii albissimi, optime illi aptatur, quod coelestis dixit sponsus: *Sicut lilyum inter spinas, sic amica mea inter filias*².

In purificatione B.V.
summae
exhibentur
virtutes:

Prima virtus fuit magnus clausurae amor, qui tanta illam tranquillitate afficiebat, ut, quamvis eam lex non imperasset, ipsa tamen sibi eam elegisset atque in angulo illo totis illis 40 diebus magna sua voluptate mansisset, contemplationi tantum Filiique sui nutritioni intenta; cum quo adeo contenta erat, ejusque adeo satiabatur aspectu, ut mundi totius communicationis facile oblivisceretur.

1. Amor
solitudinis.

Secunda fuit ingens puritatis et cordis munditiei amor. Quum enim revera purissima esset, libuit nihilominus juxta legem amplius purificari, ut merito illi dicere posset dilectus: *Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te*³.

2. Summa
puritas.

¹ Lev. 12.

² Cant. 2, 1.

³ ib. 4, 7.

3. Heroica
obedientia.

Tertia fuit heroica obedientia. Nam quum certo ipsi constaret, se illa purificationis lege non teneri, quae viri opera non concepisset, voluit tamen, sicut Filius circumcisionis legi obtemperavit, etiam ipsa obtemperare, quo caeteris foeminis conformior esset, leges illis communes et ipsa servans nec ab iis exemptionem, privilegium aut dispensationem quaerens, nec epikeia aut interpretationibus utens, etiam in quibus id ei licuisset. Quare, expletis quadraginta diebus, absque ulla mora, singulari animi laetitia modestiaque exsultans, Hierosolymitano se commisit itineri, Filiolum in ulnis gestans, a quo hanc obedientiae perfectionem didicerat.

4. Mira
humilitas.

Quarta virtus fuit rara humilitas animique de missio. Nam videbatur ostendere, se purificatione indigere et more aliarum foeminarum peperisse, quum reipsa nec indigeret purificatione, nec ut aliae, sed virgo peperisset. Cujus exemplo erubescam ego, qui quum revera peccator sim vilissimus, et omnia mea opera, etiam quae alias *justa* videntur, *sint quasi pannus menstruatae*¹, qui, impurissimi sanguinis maculis foedatus, nauseam movet intuenti, adeo tamen superbus sim, ut mundus sanctusque haberi velim.

5. Amor
paupertatis.

Quinta virtus fuit magnus paupertatis amor, quae humilitatis est soror germana. Nam quum potuisset forte auro, quod Magi obtulerant, *agnum* emere, quem aliarum divitum et nobilium matronarum more offerret, elegit tamen ipsa pauperibus constitutum munus, hoc est, *duos turtures* aut *columbarum pullos* ut pauper offerre.

6. Insignis
devotio.

Sexta denique virtus fuit insignis devotio ac reverentia, qua munus suum obtulit sacerdoti, demisse ab eo petens, ut pro ipsa Deum oraret, quum ipsa potius pro omnibus posset orare. Et quoniam lilyum

¹ Is. 64, 6.

intra sex candidissima folia sex alias virgulas cum extremitatibus aureis complectitur, in hoc etiam Beata Virgo merito sicut lilym esse dicitur, quae praedictis virtutibus varios miscebat affectus, purae rectaeque intentionis, gloriae Dei, charitatis igne inflammatos et aureo sapientiae coelestis colore splendentes. O Virgo sanctissima! plurimum gaudeo, quod tot virtutibus te ditissimam video et in eisdem perfectissime exercendis diligentissimam. Nunc magis adverto, quam vere apteque sis *lilyum inter spinas*¹. Tui enim comparatione omnes nos peccatorum nostrorum spinis denigrati foedatique sumus; tu lilyum candidissimum et purissimum, sex harum virtutum foliis ornatum. Apparet satis, o excelsa regina, te regem in praesepio suo reclinatum aut in gremio tuo quiescentem continue et attentissime contemplatam esse; siquidem dum esset rex in accubitu suo, nardus tua, spiritus tuus, dedit odorem suum², quo illum imitareris, suavissimum puritatis, humilitatis et obedientiae odorem efflans, charitatis igne inflammatum. Impetra mihi, o Domina, ut et ego in eundem Regem et te ipsam eo spiritu affectuque intendam, ut similem spirem odo-rem. Amen.

PUNCTUM II.

Lex alia jubebat³: *Sanctifica mihi omne primogenitum, quod aperit vulvam in filiis Israël*. Id autem fiebat in memoriam illius beneficii, quo populum suum Deus eduxit de Aegypto, percutiens omne primogenitum in terra Aegypti⁴. Hanc legem ut servaret Beata Virgo, Filium suum tulit in Jerusalem, ut sisteret eum Domino⁵ et offerret aeterno Patri.

Oblatio
pueri Jesu:

¹ Cant. 2, 1. ² ib. 1, 11. ³ Exod. 13, 2.

⁴ ib. 12, 29. ⁵ Luc. 2, 22.

1. Devota
oblatio ex
parte B. V.

Primum hic spiritum ac devotionem considerabo, qua Beata Virgo suo et totius humani generis nomine hanc fecit oblationem. Dixerit enim: Ecce, Pater aeterne, Unigenitum tuum, qua Deus est, et meum qua homo, quem primogenita omnia, quae offerri tibi jussisti et quae hactenus tibi sunt oblata, significarunt, cujusque oblationem tantopere hactenus desiderasti: eum ego tibi toto corde offero in gratiarum actionem, quod mihi eum dederis, siquidem nihil eo pretiosius habeo, quod offeram. Tuus est; accipe illum tibi, apud quem melius erit collocatus, quam apud me. Eundem etiam pro totius mundi salute et redemptione offero in odorem suavitatis. Accipe, Deus meus, oblationem hanc, Abelis illa pretiosiorem, Noë suaviorem, Abrahami sanctiorem, et omnibus, quas Moyses offerri jussit, excellentiorem. Per eam igitur supplico, ut mortalibus omnibus condones eosque in gratiam amicitiamque recipias. O quam fuit aeternus Pater hac oblatione delectatus tum ob pietatem offerentis, tum ob rei ipsius oblatae praestantiam!

2. Oblatio
sui ipsius
ex parte
Jesu.

Deinde ipsius infantuli spiritum etiam perpendam, quo ipsemet aeterno suo Patri in templo se obtulit. Ecce, dixerit, aeterne Pater, Unigenitum tuum, ut tibi obediret, hominem factum, et ut te honoret, in templum venientem; hic me tuae majestati offero promptum et ad voluntatem tuam semper exsequendam paratum. Et quoniam nec mors tot *primogenitorum* in Aegypto¹, nec oblatio *primogenitorum* Israëlis² tibi accepta fuit pro hominum salute, ego me pro ea ad mortem offero, quo, morte mea et sanguinis mei sacrificio placata ira tua, populum tandem tuum vindices a servitute peccati. Hac ratione licet existimare praestitisse hic Jesum infantulum, quod de eo dixit Apostolus: *Qui dilexit nos et tradidit se-*

¹ Cf. Exod. 11, 5.

² Cf. ib. 13, 12.

*met ipsum hostiam et oblationem Deo in odorem suavitatis*¹. Est etiam fas credere, hanc oblationem factam fuisse tempore matutino, quum ex more *agni sacrificium offerretur*, quod lex *matutinum* appellabat², quo figura et figuratum mutuo sibi responderent. Quam itaque suavis haec oblatio fuit aeterno Patri! quantum in ea conquievit! ut qui eam diu concupivisset. Aliorum enim primogenitorum oblationes nullius in se erant momenti, sed solum quatenus hujus erant figurae.

Tertio, ad me ipsum oblationem hanc applicans, cogitabo, etsi eam Christus pro omnibus hominibus fecerit, pro me tamen in particulari se obtulisse, quem in sua memoria et corde praesentem habebat. Qua cogitatione me ipsum intra animae meae templum aeterno Patri in spiritu praesentabo simulque cum Beata Virgine et ipsomet infantulo eum offeram in gratiarum actionem, quod eundem mihi redemptorem dederit ac magistrum, et supplex petam, ut oblationem hanc acceptare, me per eam sibi reconciliare ac donorum suorum participem facere dignetur. O Pater summe, toto cordis mei affectu tuum tibi offero Unigenitum Filium; et licet ego, qui offero, repulsam merear, quum tamen is, qui offertur, sit talis, confido me una admittendum. Accipe illum, Domine, in odorem suavitatis et per eum mihi peccatorum veniam concede, ut corde mundo valeam in templo gloriae tuae comparere.

³. Ego pro me hanc oblationem faciam.

PUNCTUM III.

Eadem lex jubebat³, *omne primogenitum hominis de filiis Israël pretio redimi*, quod erat quinque siclorum. Eos Beata Virgo sacerdoti dedit, a quo Filium suum recepit.

Puer Jesus
redimitur:

¹ Eph. 5, 2. ² Exod. 29, 39.

³ Cf. ib. 13, 13; 34, 20; Num. 3, 47.

Perpendendum hie, quis hanc infantis Jesu venditionem instituat, quis eum emat, quo pretio, cui ematur, et quae ex ea oriantur bona.

1. aeternus
Pater cum
non sibi
retinet;

Primum: Aeternus Pater, cui haec oblatio facta est, non sibi eam retinere voluit, sed quod oblatum erat, mundo et hominibus reddidit, idque venditione, ad majus ipsorum commodum infinitam suam ea ratione liberalitatem et bonitatem confirmans. Tantum enim abest, ut prioris donationis poeniteat, ut, novis adinventis ad redonandum titulis, eam ratificeat, quo majori usui mundo esse possit.

2. mater
eum nobis
redemit;

Deinde eum redimit Beata Virgo, ut tamquam filium suum nutriat, non etiam ut sibi servet, sed nobis eum nutrire vult; ad hoc enim redemit, ut is in nostrum commodum se totum impenderet.

2. quo pretio?

Premium non amplius est, quam siclorum quinque. O Pater aeterne, quam vili rem adeo pretiosam vendis! Cur primogenitum hunc parem aliis in pretio facis? Si reliqui redimuntur quinque siclis, multis hic certe millibus esset redimendus, quia infinite illos omnes excedit. Sed facile est deprehendere, venditionem hanc et premium nomina tantum esse, revera autem esse donationem, mereque gratis dari, quo ego absque intermissione pro novo dono gratias agam. Sis ergo, Deus, propterea benedictus et ab omnibus tuis creaturis in aeternum glorificeris. Amen.

Licet etiam spiritum aestimare, qui in hoc quinque siclorum pretio latet, quibus significatur premium, quo divinae sapientiae aurum ignitum probatum, ipse scilicet Christus, eo quo potest modo, emitur, ut locuples siamus¹. Est enim premium illud quinque nostrorum sensuum mortificatio et quinque insignium virtutum actus, quae nos ad gratiam ejusque perfectionem obtainendam disponunt, viva nimirum fides,

¹ Cf. Apoc. 3, 18.

timor Dei, dolor de peccatis, confidentia de misericordia divina, et firmum Deo obediendi ejusque voluntatem exsequendi propositum. Quamobrem, si cupis, anima mea, Christum esse tuum, adverte, eum nec auro nec argento comparari, sed quinque his spiritus siclis; quos si aeterno obtuleris Patri, certo tibi eum dabit.

Finis *denique*, ob quem infans Jesus emitur et redit.^{4.} quo fieri imitur, ille est, ut hominum servus fiat, pro quibus etiam morti tradatur. O Jesu dulcissime, quam lumbens et vendi te pateris et redimi, quo hac venditione tua illam facias irritam, qua ego peccans animam meam vendideram, quam tu pretio isto, ut tua perpetuo sit, redimis. Sed neque hic amor tuus sinit; paratus es enim, iterum a falso quodam discipulo vendi, emi vero ab hostibus illis tuis, qui vitam etiam tibi auferent, quo nostrae redemptioni morte ipsa tua finis imponatur. Sit benedicta immensa ista charitas tua, quae nunquam defatigatur aut satiatur bene nobis faciendo. Laetare, anima mea, quia Beata Virgo Filium suum pro te emit; exulta, quod Jesus jam sit tuus, quem Pater ejus pro quinque siclis tibi tradidit. O bone Jeu, meus es hac recenti emptione; sed ego me in tuum omnino trado magnaque fiducia dicere audeo: *Dilectus meus mihi, et ego illi*¹. Sit ita, bone Jesu, nec tu me unquam deseras, nec ego te. Amen.

Laus Jesu
et gaudium.

¹ Cant. 2, 16.

MEDITATIO XXV.

De iis, quae in praesentatione cum Simeone
et Anna prophetissa evenerunt.

PUNCTUM I.

Et ecce homo erat in Jerusalem, cui nomen Simeon, et homo iste justus et timoratus, exspectans consolacionem Israël; et Spiritus Sanctus erat in eo. Et responsum acceperat a Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini¹.

Circa hoc punctum considera, Spiritum Sanctum, qui Zachariam et Elisabetham, ut Christum, antequam nasceretur, annunciant, prophetico spiritu repleverat, nunc duos alios similiter replevisse, qui jam natum et viderent et aliis annunciant. Alter fuit Simeon, quem admirandis virtutibus ad id muneris adaptavit, quas refert Evangelista, dicens: *Et homo iste justus et timoratus, legis observator diligentissimus, nihil contra ejus prae scriptum admittens. Neque enim timoratus dicendus est, nisi qui minimas etiam culpas devitat, juxta illud Sapientis²: Qui timet Deum, nihil negligit, nihil parvi facit.* Addit: *Exspectans consolationem Israël, ferventia scilicet adventus Christi desideria et spem ejus firmam habens, quibus ferventes et continuas preces adjungens Christi adventum instantissime petebat, ac ut ipse fieret dignus, qui illum, quum jam venisset, videre posset. Haec una ejus cogitatio, in qua totam suam vitam expendebat. Quibus virtutum ornamentis dignum se reddidit, in quo Spiritus Sanctus habitaret. Exemplum hoc docet, magnam vitae puritatem et sanctitatem adferre homini magnam fidu-*

Spiritus S.
Simeoni
Messiam
revelat.

Hujus Sancti
praeparatio.

¹ Luc. 2, 25. 26.

² Ecclae. 7, 19.

ciam ad magna desideranda et petenda a Deo , sicut etiam Moyses¹ ausus est petere a Deo: *Ostende mihi faciem tuam*; et iterum: *Ostende mihi gloriam tuam*; et sponsa²: *Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie*. Sic ergo sanctus hic senex Messiam propriis oculis videre cupiebat, et obtinuit. Nam, S. Bernardo teste³, *magna fides magna meretur; et quatenus in bonis Domini fiduciae pedem porrexeris, eatenus possidebis*.

Deinde perpende, eundem Spiritum Sanctum, qui voluntatem timentium se faciet et deprecationem eorum⁴ amantiumque se pauperum desideria exaudiet, ut sanctum hunc senem consolaretur probitatisque suae praemium illi ferret, ejus desideriis suavi et amica illa respondisse promissione, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini; ut ex hoc cognoscas, quantae felicitatis sit, scire cum Spiritu Sancto tractare et intra se illum cum gratiae plenitudine habere. Nam ipse Spiritus, ait Apostolus⁵, postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus, dans nobis arrhabonem, quod oratio, quae ab ipso procedit, audienda et suo tempore expedienda sit, quamvis interdum executio differatur; sicut sancto Simeoni hic evenit. Vult enim Deus, nos in spe esse longanimes et sic ad ea, quae petimus, accipienda disponi.

*Tertio perpendam, quod justis omnibus promittitur dandum post hanc vitam, id interdum in hac ipsa concedi ferventissimis, videre nimirum ipsum Christum oculis contemplationis, juxta beatitudinem illam, de qua Christus dixit: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt*⁶. O Deus aeterne, qui dixisti: *Non me videbit homo, et vivet*⁷: moriar, ut te videam; et*

Consolatio
Spiritus S.

Magni
fervoris
quantum
praemium.

¹ Exod. 33, 13 et 18. ² Cant. 1, 6.

³ S. Bern. in Cant. serm. 32. n. 8. ⁴ Ps. 144, 19.

⁵ Rom. 8, 26. ⁶ Matth. 5, 8. ⁷ Exod. 33, 20.

videam, ut hic moriar¹; videam te in hac vita contemplatione, ut mihi ipsi perfecta mortificatione moriar; et moriar hac felici morte, quo te postea videam in aeterna tua gloria. Amen.

PUNCTUM II.

Sanctus
senex Jesum
in ulnas
accipit:

Et venit Simeon in Spiritu in templum; et cum inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo, et ipse coelesti lumine illustratus, agnosceens illum esse Christum, accepit eum in ulnas suas et benedixit Deum, et dixit: Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum².

Liberalitas
divina.

Primum hic perpendenda est Spiritus Sancti fidelitas et liberalitas in explendo, quod Simeoni promiserat; plus enim fecit, quam promisit. Dixerat enim, non visurum ipsum prius mortem, quam videret Christum; nunc vero facultatem ei facit accedendi, in ulnas accipiendi, complectendi, exosculandi, et apud se cum magna sua consolatione et amore tenuendi. Potens est enim Dominus, omnia facere superabundanter, quam petimus aut intelligimus³. Ex quo magnum concipiam animum, tanto huic Domino serviendi, qui et in promittendo largus, et in reddendo valde est liberalis, imo qui plura multo reddit, quam promiserit, si recipiens sit fidelis.

(Quam pauci
Jesum
agnoscant.)

Applicans autem, quae nunc fiunt, ad ea, quae tunc gesta sunt, expendam mecum: sicut, quum Beata Virgo templum ingressa est, varii quidem omnis status et conditionis homines illic erant, legis periti, sacerdotes, nobiles, plebei, solum tamen Simeonem Deus coelesti luce illustravit, ut ipsum agnosceret atque adoraret,

¹ Pseudo-Aug. Solil. c. 1. ² Luc. 2, 27—30.

³ Eph. 3, 20.

reliquis nullum inter infantem illum et alios, qui tunc aderant, discrimen agnoscentibus, quia re ipsa in externis nullum apparebat: ita nunc ex plurimis, qui in templum conveniunt, pauci sunt, qui Jesum in sanctissimo Sacramento praesentem agnoscant et pie venerantes digni efficiantur, eum in suis cordibus recipere ac donorum ejus cum exultatione participes fieri. Nam etsi Christus Dominus noster omnibus cupiat se manifestare, pauci tamen, ut Simeon, se disponunt, ut suum in eis desiderium Christus expleat. O anima mea, imitare Simeonem, Spiritu in templum veniens, ubi vere Jesus est, quo felici ejus aspectu fruaris eundemque dulcissimi ejus amoris ulnis amplectaris.

Laetitia
Simeonis.

Deinde perpendam, quanta fuerit sancti hujus viri animi laetitia, quam exundans gaudium, quo fuit affectus, dum infantem hunc vidit, tetigit, amplexatus est. Mirabilem procul dubio satietatem in animo senserit, sufficiens hoc aestimans praemium laborum omnium prolixae vitae praeteritae; et ideo nihil sibi, qui Salvatorem tamdiu optatum vidisset, optandum aut in mortali hac vita videndum superesse ratus, totum se ad Dei laudes convertens, gratias pro tanto hoc beneficio egit, protestans, se jam vitae finem in pace exspectaturum, quum ipsi Domino placeret. O anima mea, quaere eminentem Jesu Christi scientiam, propter quem omnia alia arbitraberis ut stercore, ut Christum lucrifacias¹, in quo habebis, quaecunque desiderare possis. Si viva illum fide respicis, quid amplius cupis videre? Si arcta eum charitate amplectaris, quid vis aliud possidere? Si eum tamquam tuum habes, quid potest tibi deesse? Concede mihi, o bone Jesu, hujus Sancti meritis radium aliquem lucis illius, quam ei hodie dedisti, quo te agnoscam et amem, ut ipse novit et amavit, in saecula. Amen.

¹ Cf. Phil. 3, 8.

Documenta
spiritualia
hinc
colligenda:

1. Experien-
tia divinae
fidelitatis.

2. Fastidium
rerum terre-
narum.

Ex hoc Simeonis exemplo duo ad bonam mortem obtainendam valde utilia colligam. *Primum*, quod Sancti ferventes in hac ipsa vita experiantur, divinas promissiones impleri, et recipere se v. g. *centuplum* pro eo, quod Christi Domini amore reliquerunt, exaudiri se in suis orationibus, protegi a divina providentia in tribulationibus et periculis. Qua experientia plurimum in spe confirmantur promissorum in futura vita, ideoque dissolvi cupiunt, ut citius ad illa perveniant, dicentes cum Davide¹: *In pace in idipsum dormiam et requiescam, quoniam tu, Domine, singulariter in spe constitueristi me.*

Secundum est, quod Sancti, quum eo usque per venerunt, ut Christum in contemplatione videant ejusque excellentias agnoscant et rerum aeternarum suavitatem degustent, mox omnia terrena tamquam vilia et indigna, in quae vel oculos suos conjiciant, fastidiunt, ideoque ipsum vivere grave sibi esse judicantes, voces illas Apostoli gementes usurpant: *Desiderium habeo dissolvi et esse cum Christo*², ut, tantum bonum videns, aeternum eo fruar. Quare, si charati est, o anima mea, pax illa et animi tranquillitas, qua Sancti mortem obeunt, illorum imitare fervorem et spiritum illum concipe, quo vitam illi suam ducunt. Fervens enim vita quietam consuevit mortem adferre.

Demum ipsius Beatae Virginis animi gaudium et exultationem perpendam, quum Filium suum a tanto viro agnoscet et in veneratione esse cerneret atque admiranda, quae de eo ille dicebat, audiret. Ita enim ait Evangelista³: *Et erant pater ejus et mater mirantes super his, quae dicebantur de illo, Deum Patrem glorificantes, quod eorum notitiam hominibus impertiret.*

¹ Ps. 4, 9. ² Phil. 1, 23.

³ Luc. 2, 33.

PUNCTUM III.

In tanti hujus gaudii medio constitutae Virgini sanctissimae benedixit Simeon et spiritu propheticō dixit ad Mariam matrem jus: *Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in Israël, et in signum, cui contradicetur; et tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes*¹.

Prophetia
Simeonis:

Circa quam prophetiam perpendam *primum* Dei providentiam in Beatae Virginis consolationibus temperandis. Quum enim illa ob delatum Filio honorem maxima esset affecta consolatione, jubet Simeonem labores et persecutiones, eidem Filio paratas, dolorisque gladium, qui ipsius Virginis animam transfixurus esset, in medium adferre. Quod etiam propterea Deus Beatae Virginis revelari voluit, ut ab ipso statim exordio passionis Filii amaritudinem propriique doloris gladium cordi suo *infixum* semper portaret. O Deus sapientissime ac benignissime, quam tibi jucunda haec est consolationum ac desolationum vicissitudo in tuis dilectis, ut nunc *ascendant ad coelos*, nunc *descendant usque ad abyssos*²; nunc amoris vulneribus, nunc doloris gladio eorum corda penetrentur; in utroque autem sapientiae tuae profunditatem et charitatis suavitatem ostendis. Quum igitur, Domine, ita rem disposueris, ecce me ad utrumque paratum. Transfige, verbera pro libitu animam meam, modo me inter tuos numeres electos. Amen.

1. Mira Dei
providentia
circa
matrem.

Deinde duo illa memoranda perpendam, quae de puerulo Jesu Simeon praedixit.

2. Messias
aliis praemio,
poenac aliis
erit.

Primum, quod positus esset in ruinam et resurrectionem multorum. Per eum enim multi ad magnam sanctitatem erant resurrecturi, alii, hanc ejus adventus occasionem negligentes, in abyssum iniquitatis de-

¹ Luc. 2, 34 et 35.

² Cf. Ps. 106, 26.

scensuri, cuius tamen culpae ipsimet essent rei. Christus enim, quod in se erat, nulli petra scandali, sed omnibus voluit esse resurrectio. Secundum, quod esset futurus adeo admirabile et prodigiosum *signum*, cui ab ejus inimicis *contradiceretur*, ejus doctrinae resistentibus, miracula calumniantibus, vitam denique consequentibus, donec illum cruci affigerent, ubi electis vitae, reprobis damnationis erit *signum*¹; cuius virtute *ex multis cordibus revelabuntur cogitationes*, quia discipulorum fidelitas patescat, quae in eorum cordibus latebat. Duo haec perpendens (quae in diem hanc durant) obstupescam divina in hoc negotio judicia, vicem dolens tantae infidelium et improborum Christianorum multitudinis, in quorum ruinam ipsorum culpa Jesus est positus; et hac ratione meam, ut Beatae Virginis, animam doloris gladius pertransibit. Supplicabo autem eidem Domino, ne ejus adventus in meam ruinam, sed in resurrectionem cedat et in signum vitae, cui credam, in quo sperem, quem amem et imiter, ita ut unus sim eorum discipulorum, quos ipse per Isaiam *signum et portentum in Israël*² vocat, curemque, ut verba et opera mea sicut ipsius admiranda sint. Quodsi ex hoc evenerit, ut multi mihi contradicant ac me persecuantur, gaudendum mihi erit et ut pignus favoris et amoris Dei acceptandum, qui Filio me suo tam similem facit.

PUNCTUM IV.

In Anna
prophetissa
expendam:

Eodem tempore, quo Simeoni, etiam Annae revealare voluit Spiritus Sanctus Jesum infantulum. Quae non discedebat de templo, jejuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die. Et haec, Spiritus Sancti instinctu ipsa hora superveniens coelestique lumine agnoscens,

¹ Cf. Is. 11, 10.

² Cf. ib. 8, 18.

puerulum illum esse Messiam, confitebatur Domino et loquebatur de illo omnibus, qui exspectabant redemtionem Israël¹.

Considera hic, variis modis Deum servis suis indulgere eosque consolari. Simeoni enim, antequam Salvatorem videret, promiserat, id futurum, ut desiderium eum videndi in eo foveret et promissione contineret; Annae autem non constat talem promissionem factam, sed repente ei inspiravit, ut Jesum visura in templum se conferret, cujus aspectu eam est consolatus et fidelia diurnaque ejus obsequia, quae octoginta quatuor annorum spatio praestiterat, hoc praemio affecit.

Deinde sex hujus sanctae viduae insignes virtutes expendam, quibus hoc beneficio dignam se reddidit: castitatem nimirum, orationem continuam, jejunium, exactam divinae legis observantiam, in Dei cultu devotionem, cum longa per totam vitam in his omnibus perseverantia. In quibus merito eam imitari contendam, si cupio id obtainere, quod ipsa. O rex gloriae, sex hasce Seraphinorum, qui tibi in templo serviunt, alas mihi concede, quibus in tuo obsequio volare et ad gloriae tuae templum pervenire possim in saeculorum saecula. Amen.

1. Dei
suavitatem;

2. illius
viduae
insignes
virtutes.

MEDITATIO XXVI.

In qua modus quidam orandi proponitur, quo ad mysteriorum, quae meditati sumus, contemplationem internos animae sensus adhibemus.

In § 2. introduct. I. partis mentionem feci ejusdam modi orandi, qui fit applicatis ad fidei mysteria sensibus, qui quidem ad contemplationem magis accedit, quam est vere medi-

¹ Luc. 2, 37. 38.

tatio. Ut enim eodem loco § 10. dictum est, meditatio, ab uno in aliud ratiocinando, occultas quaerit veritates, prout hactenus factum est; sed contemplatio est simplex quidam veritatis intuitus absque ratiocinatione, in quo magni admirationis et amoris affectus excitantur; qui quod ut plurimum post ratiocinationem in meditatione adhibitam obtineantur, merito, postquam Christi mysteria meditati sumus, ad singula revertemur, adhibita hac affectuosae contemplationis methodo, quam sensuum applicationem vocamus. Nam ut externi sensus brevissime et absque ratiocinationis ambitu sua percipiunt objecta, delectantur eisque afficiuntur: ita in contemplatione interni animae sensus, quia sunt ipsae animae facultates, cum actuum suorum varietate absque novo ambitu, iis solum praemissis ratiocinationibus, quae alias sunt adhibitae, has sententias et expeditas veritates cum admirandis devotionis affectibus percipiunt, praeveniente maxime eos Deo speciali gratia sua, sine qua rationem, qua ipsam contemplationem auspicemur, nec attingemus quidem, sicut allegato loco dictum est, quamvis ex parte nostra ea, quae sequitur, methodo nonnihil nos juvare possimus.

PUNCTUM I.

*Applicatio
visus.*

Primum erit, interno animae nostrae oculo (sive imaginatio sit, sive intellectus) personas illas, quae in specu illa Bethlehemitica aut in Hierosolymitano templo v. g. convenient, intueri, et quid agant, caeterasque circumstantias, quae videndi facultate percipiuntur, observare, et affectus admirationis, amoris, gaudii, compassionis, gratulationis et imitationis ex eis haurire. Quodsi novae aliquae considerationes aut ratiocinationes (ut interdum Deus solet communicare) occurrent, non repellendae sunt, sed admittendae, et tamdiu in eis haerendum, quamdiu lux durat oblata; cuius haec est praxis: Quum Deum hominem in stabulo inter bestias versari intueor, humeros meos cum admiratione et stupore contraham ob tantam in tanta majestate humilitatem; quum eundem infantu-

lum tenerum cerno, quo mihi fiat amabilior (infantes enim sunt amabiles), pretiosissimi et pulcherrimi infantuli amore liquecam ac eidem ut fratri natu maximo, Patris mei primogenito et ita meo, ut pro me ipso et in bonum meum nascatur, adblandiar; intuitens cor ejus, amore flagrans prae salutis meae desiderio, lacrymas prae meorum scelerum dolore fundens seque Patri aeterno pro eisdem offerens, cor meum illi conjungam, ut amorem et dolorem ei reddam; colloquia cum eo miscebo, ut me sibi conjungat. Similiter ejus aspiciens virtutes, paupertatem, humilitatem, mansuetudinem, patientiam, eas in usum meum, illius instar, qui myrrhae fasciculum conficit, colligam, quem ante pectus meum appensum memoriae causa et in corde reconditum gestans, quam potero tenerrime, illi dicam: *Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi*¹. Idem vero fieri poterit, oculis in Beatam Virginem conjectis. Inspecta enim ejus modestia, devotione et in conspectu infantuli reverentia, admirationis et eam pro viribus imitandi affectus excitare licebit; sicut etiam, conspectis ejus ex compassione infantuli lacrymis, desiderium concipiám me illi conjungendi simulque cum ea compatiendi. Similiter S. Josephum et Simeonem eorumque fervorem ac spiritum aspiciens de tot in eos a Deo collatis beneficiis ac donis admirabor excitaboque desiderium eos, quoad potero ac debeo, juxta facultatem meam imitandi.

PUNCTUM II.

Secundo, auditu animae interno auscultanda sunt, quae ibi proferuntur verba, et quae Deus cordi meo dignabitur inspirare. Est vero observandum non pro hoc tantum puncto, sed pro quavis etiam sive men-

¹ Cant. 1, 12.

tali, sive vocali oratione (quod praedictae introductionis § 3. insinuatum est), constitutis nobis coram Deo et haec mysteria intuentibus expedire, tantisper magna reverentia et attentione exspectare, ac si audire vellemus aliquid a Deo nobis dicendum aut eleemosynam accipere, quae eo loci distribui consuevit, collocantes nos ipsos, ut Cananaea illa Christo dixit¹, sicut solet *catellus* ante mensam domini sui, oculis in eos, qui assident, confixis, exspectans bolum aliquem sibi projici aut *cadentes e mensa micas*; aut sicut Psalmista dicebat²: *sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum*, exspectantium ea, quae a dominis imperentur. Ita enim Habacuc facere se fatebatur, dicens³: *Super custodiam meam stabo, et figam gradum super munitionem; et contemplabor, ut videam, quid dicatur mihi, et quid respondeam ad arguentem me*; quasi distinctius diceret: In contemplatione mea constitutus auscultabo, quid mihi Deus inspirare et ad cor loqui dignabitur, sive ob mala mea arguat et corripiat, sive consoletur et exhortetur ad bona, quae facere teneor, sive desideriis meis interne ut Simeoni oranti S. Spiritus respondeat. Post brevem in hujusmodi silentio et exspectatione moram, si nullam Dei inspirationem sensero, non otiosus diutius haerebo, sed ipsum ad loquendum provocabo, dicens cum Samuele⁴: *Loquere, Domine, quia audit servus tuus*; aut cum sponso ad sponsam⁵: *Sonet vox tua in auribus meis; vox enim tua dulcis mihi*. O Deus aeterne, qui per Prophetam tuum dixisti: *Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus*⁶: effice in spiritu meo interiorem hanc solitudinem a variis cogitationibus, ut solus soli mihi inspirationibus tuis loquaris, ego vero attentissime, quae dixeris, audiam et exsequar promptissime.

¹ Cf. Matth. 15, 27. ² Ps. 122, 2. ³ Hab. 2, 1.

⁴ 1 Reg. 3, 10. ⁵ Cant. 2, 14. ⁶ Os. 2, 14.

Constitutus itaque in conspectu hujus infantuli audiam interiore animae auditu, quae verba ipse aeterno suo Patri loquatur, dulciaque illa utriusque colloquia in negotio nostra salutis; gauddebitque anima mea, illos et de re mea colloquentes audiens, fructumque ex eo aliquem hauriam; simul etiam externos ejus gemitus audiens peccata mea gemere discam. Audiam, quae idem mihi diceret puerulus, si eo loco et occasione mihi loqui voluisse; peramanter enim superbiam meam vanitatemque et in vestitu curiositatem reprehenderet et, ut infans ego fierem meque aeterno suo Patri in fidelem servum offerrem, exhortaretur. Haec omnia verba audire et hilari vultu excipere me decet Deumque demisse orare, ut cordi meo ea dignetur imprimere, ad illa exsequenda parato. Similiter, quid Beata Virgo loquatur, attendam, quidque Spiritus S. Simeoni dixerit, et quid ipse Simeon, quum suum vidi impletum desiderium; discamque ex illorum verbis loqui cum Deo.

Audiam
colloquium
infantis:
cum
Patre suo,
meum.
mecum.

PUNCTUM III.

Tertio, interiore odoratu percipiendus est suavissimus ille coelestis odor, qui ab infantulo ejusque virtutibus fragrat, quo confortatus ad eas virtutes imitandas animabor. Quod ut efficacius sentiam, attendam primum, suavissimum illum odorem, qui ex operibus et virtutibus illius infantis prodibat, summe Patrem aeternum recreare, qui potiore, quam Isaac, jure dicere possit: *Odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus*¹. Attendam deinde, quantopere idem odor animas justas confortet, quae eum hau- riunt; quemadmodum illa dicebat: *Post te curremus in odorem unguentorum tuorum*². Christi enim pau-

Odorabo
fragrantiam
virtutum.

¹ Gen. 27, 27. ² Cant. 1, 3.

pertas, humilitas, mansuetudo tantam ex se fragrantiam emittunt, ut devotorum corda rapiant trahantque post se ad conjunctionem usque cum ipso. *Denique* attendam, quam suaviter Deo et hominibus redoleant obedientia, modestia, humilitas, patientia et charitas, in quacunque illae anima eminenter appareant, et quam aedificant Ecclesiam totam et singulos proximos, quamobrem Apostolus de justis dicebat: *Christi bonus odor sumus Deo*¹; contra vero quam sordeant Deo et hominibus superbia, inobedientia, immodestia et aliud quodecunque vitium; advertamque, quam procul a sancto illo loco, in quo infans ejusque mater erant, talis foetor abfuerit, et quam porro deceat eundem ab anima mea remotissime abesse, ne, cui placere omni jure debeo, eidem in aliquo displiceam. O infans dulcissime, cujus vestes, quae tua sunt opera, instar sunt campi florum odoriferorum: eis me, quaeso, indue, ut et ego aeterno Patri odore bono fragrem, et benedictionem propterea mihi per te impertiat, quam eisdem tu ipse es promeritus. Sentiat anima mea divinorum tuorum odorum fragrantiam, qua tractus post te virtutum imitatione curram, donec ad earum praemium et tui fruitionem perveniam. Amen.

PUNCTUM IV.

Gustabo:
1. suavitatem
Christi
ejusque
imitationis; Quarto, interno animae gustatu suavitas dulcedoque benedicti infantis ejusque virtutum est delibanda, attendendo, quam illae Deo ipsique infantulo sint jucundae, imo et ipsis earum imitatoribus. Ideoque me ipsum ad illud Davidis experiendum accomodabo: *Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus*². O quam sibi Pater aeternus in tantis Filii virtutibus complacebat! et ipse Filius in eo, quod aeterno suo Patri

¹ 2 Cor. 2, 15.

² Ps. 33, 9.

in omnibus placeret! Quanta jucunditate puerulus afficiebatur, se ipsum pauperem, despectum, in animantium praesepio jacentem cernens! quam dulces suas vesque illi erant ipsae, quas fundebat, lacrymae! quamque gratum, in omnibus paternam voluntatem explere! gratius procul dubio ipso lacte, quod ex materno sugebat pectore. Ad ejus ego imitationem conabor alte de hac ipsa dulcedine et suavitate sentire, quam Deus contemptui, labori, paupertati, lacrymis, infantis hujus exemplo dulcatis, consuevit commiscere; eoque affectu excitabo in anima mea famem et appetitionem magnam, res hujusmodi gustandi et spiritus sapores percipiendi, quo carnis mihi deliciae displaceant. Eodem affectu ad illam dulcedinem attendam, quam S. Simeon ex infantuli hausit aspectu, quae adeo fuit excellens, ut taedium illi statim attulerit videndi gustandive rem aliquam hujus vitae, imo et ipsam illi mortem dulcem reddiderit. O Deus aeterne, quam magna multitudo dulcedinis tuae, quam abscondisti timentibus te¹; quanto autem erit major te diligentibus! Fac me vel eam delibare, ut, omnibus, quae in terra delectant, renuntians, coelestium tantum gustum diligentius requiram. Amen.

Contra etiam licet aestimare, quanta in vitiis ipsis lateat acerbitas et in ea mente, quae, propriam sequens voluntatem, ejus se appetitionibus tradit. Reflectione autem facta ad ea, quae in me geruntur, dum peccatum admitto, acerbitatem illam gustare nunc conabor, quam tunc experior; eamque mox detestans exspuam et firmiter statuam, nolle amplius eam degustare, illius memor Jeremiae sententiae²: *Arguet te malitia tua, et aversio tua increparit te. Scito et vide, quia malum et amarum est, reliquise te Dominum Deum tuum.*

2. vitiorum
acerbitatem.

¹ Ps. 30, 20.

² Jer. 2, 19.

PUNCTUM V.

Tangam res,
quae Jesum
circundant. Quinto, interno animae tactu contingendae sunt infantis Jesu vestes, praesepii foenum, speluncae pavimentum, corde meo omnia amplectendo et osculando. Magnam hac ratione eorundem in me existimationem, amorem et aestimationem ingenerans mihique propterea tamquam pretiosissima eligens et, quasi praesens adessem, ad infantulum ipsum accedens, ejus pedes tangendi, amplectendi et osculandi facultatem petam, ubi simul peccata mea deflens eorum veniam, sicut altera Magdalena, impetrem; majore deinde fiducia etiam permitti mihi rogabo, manus exosculari et in eisdem me oblectare atque ab eis benedici; aut ulterius sicut Simeon, eundem in ulnas meas accipiens, magno amplectar amore, petens, me ut ipse ita amplecti dignetur, ne unquam ab ipso separer. Quodsi ad sponsae pervenerim perfectionem, quae dicere ausa est: *Osculetur me osculo oris sui*¹: tunc aspirare licet etiam ad divini illius vultus contactum et ad unionem cum ipsa Divinitate in amore perfecto, ut ipsius me solo aspectu et amore exsatiem. O quanta dulcedo suavitasque percipitur ex spirituali hujusmodi contactu! quo, ut ipsa etiam dixit sponsa, *anima liquevit, ut dilectus loquitur, et venter ac interiora omnia intremunt ad tactum ejus*², quem ad se introducere gestiunt.

Contingenda eodem modo sunt lectuli infantis durities, frigoris rigor, quod patiebatur, pannorum, quibus involutus et ligatus manebat, angustiae; ex quo desiderium, duriora et asperiora infantis hujus amore contingendi et in me experiendi, fugiendi vero blanda et mollia, quae idem Dominus adeo horruit, excitabo.

Experiari,
quae Jesus
infans
patitur.

¹ Cant. 1, 1. ² Cf. ib. 5, 4. 6.

Meditationi huic finis imponetur colloquio cum infante ipso Jesu Domino nostro, eum orando, ut animae meae sensus purificare et clarificare velit, quo eum et sentiam et, ut ipse vult, amem, *reformari* cupiens, ut ait Apostolus¹, *in novitate sensus mei, ut probem approbemque voluntatem Dei bonam et perfectam* ad ejusdem gloriam in aeterna saecula. Amen.

Rogabo
sensuum
meorum
purifica-
tionem.

Modus alter, eosdem animae sensus in oratione applicandi, cum variarum virtutum actibus.

Inter eas virtutes, quae intelligentiam et voluntatem nostram, qui spirituales sunt animi sensus, perficiunt, quinque sunt insigniores, quinque corporis sensibus respondentes², quorum actibus modus quidam orandi circa praedicta mysteria valde utiliter exerceatur; sic: Visio est lumen fidei, qua, etsi tamquam in speculo et aenigmate, perspicimus tamen, quae Deus in unoquoque mysterio revelavit, ejus actus admiratione et mora quadam exercentes (eo modo, qui in meditat. 34. I. partis est positus) et ipsi infantulo Jesu dicentes: *Domine, adauge nobis fidem*³ eamque vivifica, ut ita coram te vivamus, ac si praesentem cerneremus.

Auditus est virtus obedientiae, qua audire decet, quaecunque Deus jubet, aut in eo mysterio verbo exemploe consultit; me ipsum itaque ad id praestandum magna celeritate et promptitudine offeram, *paratum*, dicens, *cor meum, Deus, paratum cor meum*⁴, tibi obedire. Jube, quod vis; sed da, quod jubes, ut eo modo exsequar, quo tu vis.

¹ Cf. Rom. 12, 2.

² Cf. S. Bonav. Itinerarium mentis in Deum cap. 4.

³ Luc. 17, 5. ⁴ Ps. 56, 8.

Odoratus, qui absentia percipit ac distantia, est virtus spei, quae nos divinarum promissionum certitudine confortans, antequam eas videamus aut obtineamus, sperare jubet, quod orationes nostras exaudiet, quod gratiae suae juvabit auxiliis, quod mei rerumque mearum curam geret, et quod licebit ejus exempla imitari et assequi praemia et alia, quae in eo mysterio referuntur, ad hujus virtutis objectum spectantia; ut proxime citato loco dictum est. Quare illud dicam Apostoli: *Deus spei, reple me omni gaudio et pace in credendo, ut abundem in spe et in omni virtute cum plenitudine Spiritus Sancti*¹. Amen.

Gustus est devotio cum amore, ad quam spectat, saporem in Dei rebus invenire. Gaudebo itaque, tum quod Deus sit is, qui est, tum de excellentia et virtutibus ejus, quae in eo mysterio eluent; et studebo gustum et oblectationem in ejus imitatione et servitio invenire omni, qua licebit, animi devotione, cum propheta² dicens: *Ego autem in Domino gaudebo et exsultabo in Deo Jesu meo.*

Tactus est charitas perfecta, quae dilecto suo conjungitur, utrisque illum ulnis amplectens, Dei videlicet et proximi amore omniumque rerum, quae illi placent; mihi vero in eo solum complacens, quod ipsius Spiritui meus conjunctus sit, ejusque cor meo tamquam sigillum impressum. O dilekte animae meae, qui jubes, ut ponam te ut signaculum super cor meum³, quo ejus affectus et opera tuis sint quam simillima; conjunge te mihi, ut et ego tibi conjungar in saecula. Amen.

¹ Cf. Rom. 15, 13.

² Hab. 3, 18.

³ Cf. Cant. 8, 6.

MEDITATIO XXVII.

De fuga in Aegyptum.

PUNCTUM I.

Consideranda hic sunt persecutio, in Christum Dominum recens natum excitata¹, ejus causa, et media ad evadendum accepta.

Primum igitur perpende, permisisse Deum, ut Herodes rex a diabolo instigatus, et in ejus gratiam etiam Judaei, Christum Dominum recens natum ad mortem persequerentur, diversa licet intentione. Nam Herodes id animo conceperat, quod timeret se ab eo regno suo temporali exturbanum; Judaei, quod ipsi Herodi tamquam suo tunc regi assentarentur; diabolus, hujus mundi princeps, idem moliebatur, quod ab infante isto prodigioso insigne aliquod detrimentum vereretur. Sed aeternus Pater ad altiores haec omnia fines dirigebat, volens, Filium suum pauperem esse et in laboribus a juventute² sua, et ut Simeonis impleri inciperetur prophetia, quod esset in signum, cui contradiceretur³, et ut ostenderet, Filium suum mundi conatibus et legibus adversari (mundus enim nec horret nec persecutur eos, qui ab ejus partibus stant, sed ipsi adversantes); item, ut in hoc Filii Dei exemplo quasi expressa viderentur et primitivae Ecclesiae exordia et animarum sanctorum pietas, quae ut, statim atque intra se Christum conceperunt, eundem actionibus piis externis manifestare student, ita ab infernali dracone persecutiones sustinere coguntur. Ille enim, S. Joanne teste⁴, stat ante mulierem, animam scilicet justam, ut filium ejus devoret, scilicet

Persecutio
infantis
Jesu:

^{1. persecutores:}

<sup>2. cur haec
permissa:</sup>

¹ Cf. Matth. 2, 13 sqq.

² Ps. 87, 16.

³ Luc. 2, 34.

⁴ Apoc. 12, 4.

Christi spiritum extinguat, ne clarissimis virtutum exercitationibus adolescat. Haec mihi et admonitioni et consolationi esse debent, quum occasione virtutis et boni ac pii alicujus operis persecutionem experiar, memor ejusdem Christi ad discipulos suos sententiae¹: *Non est servus major domino suo; si me persecuti sunt, et vos persequentur.* Et quum Apostolus universalem legem statuisse videatur, *omnes, qui volunt pie vivere in Christo Jesu, persecutionem passuros*²: non decet, me exemptionem ab ea quaerere, sed, quas daemon per se suosque ministros, hujus mundi homines, contra me excitaverit, moderate sustinere.

a. cur tam
humilis fuga.

Deinde considerandum, etsi variis modis potuisset se Christus ab ea persecutione expedire, Herode v. g. e medio sublato, aut se ipsum inaspectabilem reddendo, aut alia simili ratione: elegisse tamen fugam, quae impotentiae ac debilitatis est indicium, duplice potissimum ex causa. *Prima*, quod, quemadmodum ad nativitatem suam in mundum omnes, quas in Nazareth habere poterat commoditates, reliquit, sic toto infantiae suaे tempore eas voluit rejicere, procul a cognatis et sibi notis discedendo. Eadem etiam causa, quum fuga esset arripienda, etsi potuisset ad Magorum regionem se conferre, apud quos notus et in honore habitus fuisset, potius in Aegyptum ad alienos plane et inimicos se contulit, quo plura incommoda tolerandi occasionem haberet, hoc me docens exemplo carnis fugere blandimenta, non quaerere ab aliis agnosci aut in honore apud homines haberri, sed gaudere potius in occulto esse, donec me Deus velit manifestare. *Secunda* fuit causa fugae in Aegyptum, ut eadem via genti benefaceret, quae idololatra et a Deo erat derelicta, implere jam incipiens, quod praedixit Isaias: *Ecce Dominus ascendet super nubem levem*

*et ingredietur Aegyptum; et commovebuntur simulacra Aegypti a facie ejus*¹. Ingressus enim Christus Dominus Aegyptum, levi humanitatis suae nube indutus et splendidae nubis Matris suae ulnis portatus, calcare coepit idola, quae mundus adorat, divitias vide-licet, honores, voluptates, amplecti vero his contraria, quae mundus contemnit, paupertatem, contemptum, carnis asperitatem et laborem. Quo exemplo perfectionis illius jecit fundamenta, quae postea in Aegypto ipsa tantopere claruit, et quam per orbem universum disseminavit, totum illum in primitivae suae Ecclesiae et Apostolorum discipulorumque congregationis nube peragrans, quam usque in hodiernum diem plantare et fovere non cessat. O dulcissime Jesu, qui in levi quoque Sanctissimae Eucharistiae nube quotidie fidelium tuorum animas ingrederis, etiam tenebris osam cordis mei Aegyptum ingredi ne praetermittas, et terrenarum affectionum, quae in eo coluntur, idola dejice, ut ex nunc ea diligam solum, quae tu diligis, et quae tu rejicis, perhorrescam. Amen.

In eadem hac Christi in Aegyptum fuga ob Herodis persecutionem proponitur nobis primaevae Ecclesiae specimen, Judaeorum persecutionem fugientis et ad *desertum*², hoc est ad gentes, migrantis, fidem legemque Christi secum deferentis. Et universim, si vel unicus homo ipsum peccatis suis persecutus, solet Christus eum fugere et ad alium, qui ipsum recipiat, se conferre. Quare, si Christus in anima mea natus est, conabor omnino ita me componere, ne mei animi perturbationibus ac vita remissiore illum persecuens dignus sim, quem ipse deserat migretque ad alium, qui mihi *coronam eripiat*³.

Exemplum
persecutionis
Ecclesiae.

¹ Is. 19, 1. ² Cf. Apoc. 12, 6.

³ Cf. ib. 3, 11.

PUNCTUM II.

Mandatum
fugae:

*Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens:
Surge et accipe puerum et matrem ejus, et fuge in Aegyptum, et esto ibi, usque dum dicam tibi. Futurum est enim, ut Herodes quaerat puerum ad per dendum eum¹.*

1. Quis
mandet.

Circa hanc revelationem considerandum, quis hoc fugiendi praeceptum imponat, quis enuntiet, cui injungatur, et quibus verbis. Qui praecepit mandat, Pater aeternus est, ut providentiam erga unigenitum Filium ostendat. Etsi enim statuisset, eum pro hominibus mori: quia tamen needum tempus et hora ad id constituta advenerat, curae illi fuit, eum ab intempestiva morte liberare, ut nos etiam doceret, adoptivos quoque filios sibi curae esse propter amorem, quo naturalem hunc prosequitur. Qui mandatum intimavit, Angelus fuit, ejusdem Dei et aeterni Patris voluntate ad id destinatus, ut hanc obediendi rationem discamus, qua vult Deus sibi in ministris suis obtemperari, quibus non solum in se divinam exequi voluntatem incumbit, sed eandem etiam aliis Dei nomine nuntiare. Quod postea Christus ipse distinctius docuit². Qui vos, inquit, audit, me audit; et insinuavit per prophetam³: *Labia sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est.*

2. Cui
intimatur.

Et propterea Josepho, et non Virginis intimatur Dei mandatum, quia familiae illius ille erat caput, volebatque Deus, Beatam Virginem Josepho in iis obedire, quae ab Angelo Dei nomine se diceret acceptisse, et permittere se in ejusmodi a Josepho gubernari. Quod et fecit quam promptissime, nihil morata, quod non sibi, sed potius sponso suo fuisse facta revelatio. Non enim eo spiritu ducebatur, quo

¹ Matth. 2, 13.

² Luc. 10, 16.

³ Mal. 2, 7.

altera illa Maria, quae dixit: *Num per solum Moysen locutus est Dominus? nonne et nobis similiter est locutus?*¹ Discam itaque hanc humilitatis et obedientiae rationem a Virgine Beata, ut libenter ab alio gubernet et aequo accipiam animo, majorem aliorum, quam mei rationem haberi, eamque maximam felicitatem meam existimem, si divinam cognoscam et exsequar voluntatem, sive ea mihi ab ipso Deo aut ejus Angeli revelatione, sive ab homine, quem Dei loco habeam, innotuerit. Nam etsi primum videtur gloriōsius, in secundo tamen exercetur magis humilitas, dum judicium nostrum et voluntatem non Deo tantum, sed homini etiam propter Deum subjicimus. Nec minus claruit Beata Virgo suo parens sponso, quam ille Angelo, aut Angelus ipse Deo. O Deus aeterne! concede mihi, *omni humanae creaturae propter te subjectum esse*² et omnibus, quae per homines mihi jusserris, parere, sicut in coelis tibi Angeli ad nutum parent, et voluntatem tuam eo fervore in terra exequi, quo illi exsequuntur in coelo. Amen.

Discam
humilem
obedientiam.

PUNCTUM III.

Consideranda sunt etiam verba, quibus Angelus Verba Angelii expendam. Dei mandatum Josepho denunciavit, quae gravia imprimis fuerunt, brevia, et cum imperio ac circumstantiis, ad S. Josephi obedientiam probandam accommodatis. Hac enim ratione consuevit Deus viris perfectis suam voluntatem manifestare, tum ut exerceat ipsos, tum ut obedientiae perfectae aliis exemplum praebeant. Sicut alter quoque Angelus similibus ad Abraham verbis est usus³; dixit enim: *Egredere de terra tua et de cognatione tua, et de domo patris tui, et veni in terram, quam monstrabo tibi.* Et

¹ Num. 12, 2. ² Cf. 1 Petr. 2, 13. ³ Gen. 12, 1; 22, 2.

eidem iterum: *Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis, Isaac . . . , et offeres eum in holocaustum super unum montium, quem monstravero tibi.* Ideoque sine ambagibus aut praeambulis, quorum inter mundi hujus homines vulgaris est usus, non rogantis, sed imperantis more: *Surge, inquit, et accipe puerum et matrem ejus et fuge in Aegyptum, et esto ibi, usque dum dicam tibi.* Expende hic circumstantias illas, quae quo exsecutionem difficiliorem reddebant, eo ipsam obedientiam magis exaltabant. *Primum enim nocte, quum Joseph dormiret quiesceretque, obedientia illa injungitur, quo tempore solent homines maxime horrere labores; ut discamus, etiam in media quiete paratos nos esse debere ad labores semperque promptos ad lectum et quietem, quum Deus jusserrit, deserenda, ut in eo, quod praecipit, obtemperemus: sicut Samuelem¹ ter, quater nocte ac dormientem vocavit, etiamsi promptum ille se primo ac secundo exhibuerit, surgens e lecto; sed ita Deus ejus obedientiam exercebat, ut in propriae voluntatis abnegatione proficeret.*

Mandatum
ex circum-
stantiis
difficile:
1. nocte
fugendum,

² sine
suppellectili,

Deinde jussit Angelus, puerum et ejus matrem tantum accipere, caeteris personis, suppellectili rebusque aliis temporalibus relictis, quo minore strepitu, nec advertentibus aliis, quid faceret, expeditius posset crudeles Herodis machinationes evadere. Ex quo discam, quid me facere deceat, dum a Deo jubeor mundum et peccatorum occasiones fugere, etiam temporalibus commoditatibus, quae remorari me possent, relictis; nam, si puerum Jesum ejusque matrem mecum habuero, quid mihi deesse poterit? O Jesu dulcissime, tecum fugere mihi laboriosum non est; omnia, quae hujus mundi sunt, relinquere, te mecum commorante, grave non erit; nam, si te habeam, ubique

¹ Cf. 1 Reg. 3, 5 sqq.

contentus ero, ubique dives. O anima mea, accipe puerum Jesum et matrem ejus; ipsorum enim te protectioni committenti serioque eis servienti nullum pertimescendum est periculum.

Tertio provinciam, quo fugeret, designavit Aegyptum, barbarorum regionem, Hebraeorum inimicam. Complacet enim sibi Deus, quod ejus electi, religiosi praecipue, in eo sint loco, quem ipse illis designat, non quem ipsi inani levique appetitione praeeligunt. Debent enim sibi persuadere, securiores magisque contentos et majore cum spirituali profectu se in loco, in quo a Deo collocantur, futuros, etiamsi incommodus et periculo expositus ipsis videatur, quam si locum ipsi sibi eligant, qui securior aptiorque ipsis esse videatur. Nam veram animae securitatem non locus adfert aut angulus, sed protectio Dei, quae me etiam in Aegypto tutabitur, si ex obedientia in ea verser; non vero ita in terra Israël, si in ea ex mea voluntate haereum. Ideo Psalmista: *Beatus, inquit, vir, cuius est auxilium abs te; ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit*¹. Fatetur, beatum illum profecisse et crevisse non in loco, a se arbitratu suo electo, sed a Deo constituto.

Quarto quoad tempus in Aegypto manendi suspensus reliquit animum; nam solum dixit: *Esto ibi, usque dum dicam tibi*. Neque Deo placere potest, ut virago illa sancta Judith optime dixit, *poni a nobis tempus miserationis ejus, et in arbitrium nostrum diem sibi constitui*², maxime quum de consolationibus et tribulationibus, de occupationibus et officiis nobis injunctis aut imponendis agitur; sed jure suo id a nobis requirit, ut nos ipsos abnegantes in eo loco et tamdiu esse velimus, in quo et quamdiu ipsi placere cognoscemus, qui multo melius novit, quam nos, quid nobis

<sup>3. in
regionem
inimicam,</sup>

¹ Ps. 83, 6. 7.

² Cf. Judith 8, 13.

<sup>4. ad tempus
ignotum.</sup>

expedit, idque cupit vehementer, ut ipsius providentiae gubernationique fidamus. Quum enim dixit: *Esto ibi, usque dum dicam tibi,* aperte significavit, curae sibi fore, in tempore id significare. Quid igitur securius et magis ad rem meam esse potest, quam posse me *omnem sollicitudinem* deponere¹ et pacatissimo esse animo de me rebusque meis, scientem, Deo et Angelis ejus me et illas curae esse. O Deus, ad nostra omnia attentissime, cur non totam meam sollicitudinem in te conjiciam, quum mihi constet, quam sim tibi curae?

Quinto rationem reddit Angelus mandati sui. *Futurum enim, inquit, est, ut Herodes quaerat animam pueri ad perdendum eum.* In quo etiam confirmat, quantam suorum curam gerat, qui ante pericula removet, quam eveniant, media inspirans ea evadendi. Et quamvis idem Dominus interdum aliqua servis suis, non reddita mandati ratione, praecipiat, sicut Abrahamo in praedictis occasionibus, quo discant, non ob rationes propriasve commoditates, sed simpliciter ac pure propterea, quod ipse jubeat, obedire: interdum tamen rationem illis adfert, cur ita jubeat, ut S. Josepho hic fecisse appareat, quo majore suavitate, quod injungitur, exsecutioni mandetur. Nec propterea obedientiae perfectioni aliquid decadere censendum est, quum is, qui audit, propterea praecipue obtemperet, quod Deus jubeat; reddita vero sibi ratione praecepsi, major accedit in exsecutione jucunditas. Sicut enim fides divina revelationi et veritati Dei innititur, ita ut iis, quae proponuntur, propterea credamus, quod Deus verax illa revelet: si tamen, hoc jacto fundamento, ratio aliqua, cur ita se rem habere credamus, accedat, majore suavitate creditur, et mens in fide robatur; ita, inquam, obedientia quidem

¹ 1 Petr. 5, 7.

Dei imperantis nititur voluntati, ratio autem, cur ita jubeatur, adhibita jucundiores ipsam reddit exsecutionem. Quodsi mens mea adductae rationis vim et pondus non assequatur, judicium suum resignet necesse est, quo perfectae obedientiae ratio constet. Id quod S. Josephum hic fecisse mox apparebit. Ex his considerationibus discam, si perfectus esse cupio, id hac me dispositione maxime ostensurum, quod Superiores mei et confessarii libere possint mihi prescribere, quae expedire judicaverint, et eo modo, quo voluerint, nihil veriti, aliquid me eorum, quae injungent, intermissurum. Sicut Apostolus ad Philemonem scribens¹: *Confidens, inquit, in obedientia tua scripsi tibi: sciens, quoniam et super id, quod dico, facies.*

PUNCTUM IV.

Qui (Joseph) consurgens accepit puerum et matrem ejus nocte, et secessit in Aegyptum². Exprimitur hic perfectissima S. Josephi obedientia, quam me decet pro viribus imitari; complexa est enim quatuor perfectionis, quae in ea potest esse, gradus.

S. Josephi
obedientia:

Primum magnam ostendit judicii resignationem, divinae illud ordinationi absque replica ulla submit-tens. Etsi enim adferre potuisset, suaviore alia ratione periculo puerum eripi posse; aut, si fuga esset omnino capessenda, eam non in Aegyptum, sed in Arabiā aut Samariā, ubi commodius puer haberet, posse suscipi: nihil tamen tale proposuit, sed suum omnino subjecit judicium tacensque Dei ordinationem veneratus est et amplexus, nulla etiam circa agenda proposita interrogatione aut curiositatis edito indicio, qua aliud quippiam ab Angelo scire cuperet, sed ad literam, ut dicitur, Sapientis est secutus consilium,

1. com
judicij
abnegatione,

dicentis¹: *Altiora te ne quaesieris . . . ; sed quae praecepit tibi Deus, illa cogita semper, et in pluribus ejus operibus ne fueris curiosus.*

2. cum prom.
ptitudine,

Deinde magnam ostendit voluntatis promptitudinem in re satis difficili: deserenda patria, domo sua, communicatione cum suis, eundo vero tamquam exsul ad regionem alienam, ignotos, inimicos, magna interim rerum necessiarum inopia. Quibus omnibus difficultatibus propriaeque voluntati divinam praetulit, idque majore perfectione, quam Abraham, qui etsi, ut obediret Deo, exivit e terra et cognatione sua, magnam tamen famulorum catervam divitiasque multas secum accepit.

3. celeriter,

Tertio in exsecutione ipsa celer fuit ac festinus. Nam, accepto Dei mandato, non haesit amplius in lecto, non prosecutus est somnum; sed mox consurgens, revelatione cum Beata Virgine communicata, itineri se dederunt, omnibus, quae illic habebant, relictis, et quo obedientia esset exactior fugaque occultior, cui rei nox erat opportunior, ipsa nocte exiverunt.

4. cum hilari
animo.

Quarto hilaris fuit obedientia. Existimare enim licet, quamvis iter prolixum esset ac laboriosum ob temporalium rerum inopiam aliarumque commodatum defectum, alacri tamen illos animo illud peregrisse nec difficultates illas prae interioris gaudii magnitudine sensisse, quod ex duplice causa oriebatur: prima, quod eam scirent esse Dei voluntatem, quam pro summa consolatione ducebant; secunda, quod Jesum secum ducerent, qui comes sufficiens erat, eos in quacunque solitudine et desertione consolari, etiam nullo levamine eorum, quae alii peregrini quererentur solent, exhibito. O Deus omnipotens, qui dilectis hisce Sanctis tuis talem dedisti obedientiae perfectio-

¹ Eccli. 3, 22.

nem: eorundem intuitu meritisque peto, ita mihi gratia tua assistas, ut tum judicii mei abnegatione, tum voluntatis promptitudine, executionis celeritate, animi cordisque laetitia eoque puro fine, ut tuam exsequar voluntatem, tibi semper obediam, tuae me totum subjiciens providentiae, quae, si hac tibi ratione obtemperavero, semper curam paternam geret.

PUNCTUM V.

Denique considerandum, mansisse eos in Aegypto usque ad obitum Herodis, forte quinque aut septem annos; expendendaque insignia aliqua, quae eo tempore circa illos gesta sunt.

Vita in
Aegypto:

Primum, in quanta rerum inopia vitam ibi ducent, qui se manuum labore sustentabant, in paupere casa, inter alienos et barbaros, et magno tamen omnia gaudio tolerantes. Ex quo tanta illis animi tranquillitas oriebatur, ut nec de Herodis obitu, nec de reditu suo essent solliciti, sed omnia sua providentiae divinae simpliciter committerent.

Sed quoniam Dei honoris erant zelantissimi, gravissimum eis erat, gentis illius videre idololatriam, ex qua certus ei sequebatur interitus. De utroque illud dici posset, quod S. Petrus de Lot in Sodomis habitante dixit: *Aspectu et auditu justus erat, habitans apud eos, qui de die in diem animam justam iniquis operibus cruciabant*¹. Fas enim est credere, Beatam Virginem et S. Josephum vehementer cruciatos in spiritu fuisse ob Aegyptiorum peccata, quamvis ipsi in medio nationis pravae suam servarent puritatem et sanctitatem eique tamquam coelestes faces praelucerent; sicut etiam est credibile, sanctitatem, modestiam coelestemque utriusque conversationem bar-

animi dolor
ex zelo Dei.

barorum illorum corda emollivisse admirationemque et erga Sanctos ipsos reverentiam illis attulisse, et aliquos, eorum exemplo adhortationeque ad veri Dei cognitionem et cultum conversos, ipsos postea Sanctos eleemosynis aliisque muneribus juvisse, quae ipsi ut pauperes sustentationis intuitu acceptabant. O si in eo fuisse exsilio, ut Filium et matrem comitari eisdemque servire licuisset! Adesto mihi, Deus, gratia tua, ut in hujus vitae exsilio voluntati tuae subjectus conformisque vivam in laetitia cordis, bonum semper exemplum illis praebens, quibuscum vixero, ut sic multi per me tibi servire discant. Amen.

MEDITATIO XXVIII.

De innocentum caede et de reditu ex Aegypto.

PUNCTUM I.

Caedes
innocentium: Considerandum hic, quomodo *Herodes*, timens sibi ne a rege, quem Magi natum annunciaverant, regno suo spoliaretur, ac videns, quoniam *illusus esset a Magis, iratus est valde, et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem et in omnibus finibus ejus a bimatu et infra*¹.

1. quam
perniciosa
ambitio. Primum cogita, quam sit abominandum ambitionis crimen et regnandi imperandique cupidio, ex quo tam atrocia exoriuntur scelera; inter quae illud eminet, quod etiam ipsi Christo vitam eripere satagat, quo debito illi regno solus Herodes ipse potiatur ac imperet. Deinde, quam sit ambitiosis proprium ac fa-

¹ Matth. 2, 16.

miliare, suspiciosos esse ac timidos; suspicantur enim, alios eodem morbo laborare ac propterea granditati suae insidiari, timentque, ubi timendi nulla est occasio, ut appareat in Herode, timente sibi a Christo eripiendum temporale regnum, qui non temporale auferre, sed coelestia dare veniebat.

Deinde perpende, quo dolore Christus in Aegypto afficiebatur, dum videret, innocentes in Bethlehem sui causa adeo crudeliter caedi. Cogita nimirum, eundem, quo quisque transfigebatur, gladium ipsius animam compassionem transverberasse, ac tot propterea ipsum in spiritu tolerasse martyria, quot illi omnes in corpore sunt perpessi. O rex martyrum gloriosissime, qui in his innocentibus et pateris simul et vincis: compatere tepiditati meae gratiaque tua me juva, ut vincas in me, quidquid tibi adversatur.

Tertio perpende, quantum infantibus illis ex temporali morte accreverit spirituale bonum; ea siquidem morte vitam animae aeternam certam sibi fecerunt. Ideoque dilectionis plenam Christi erga eos providentiam fuisse interpretabimur, qui pro parvi momenti vita corporis felicissimam aeternamque tribuerit animae. Et hoc nomine gaudebat Christus de pretiosa suorum martyrum morte, ex qua vita pretiosior illis proveniebat, juxta illud Job de Deo dictum¹: *Ridet de poenis innocentum; recreatur enim, quum aliquid illi temporale patiuntur, propter quod amplissima bona consequuntur.* Utinam, Deus meus, aliquid amore tui paterer, ut poena mea risum tibi adferret ac laetitiam, et me quoque sicut hos infantes raperes, ne malitia mutaret intellectum meum, aut ne fictio deciperet animam meam²; malo enim mori, quam, ut te offendam, vivere.

2. Christi
compassio
eum pueris.

3. Praemium
et gaudium,

¹ Cf. Job 9, 23.

² Sap. 4, 11.

PUNCTUM II.

Defuncto autem Herode, ecce Angelus Domini apparuit in somnis Joseph in Aegypto, dicens: Surge et accipe puerum et matrem ejus, et vade in terram Israël; defuncti sunt enim, qui quaerebant animam pueri¹.

Mandatum
redeundi.

Quam frustra
Herodes
crimen
commisserit.

Primum perpende, quomodo Herodes, voto suo frustratus, prius obierit, quam, quod quaerebat, obtineret, et quidem infelici corporis et animae morte. Justitia enim Dei, etsi ad tempus dissimulat, pro meritis tandem castigat; et inquis, licet poena differatur, tandem pervenit, et quum minime opinantur, mors opprimit, ut simul omnia scelera luant. Quid Herodi profuit ambitio, quid crudelitas ac regni conservandi sollicitudo? Omnium si die uno jacturam fecit, et simul animae, id absque spe remedii aeternum flebit, sicut caeteri damnati, qui dicunt: Quid nobis profuit superbia? aut divitiarum jactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tamquam umbra et tamquam nuntius praecurrens . . .; in malignitate autem nostra consumpti sumus².

Providentia
Dei circa
sanctam
familiam.

Deinde providentiam Dei perpendam, Angelum e vestigio mittentis, haec Josepho nunciare et ab exilio in ejus patriam revocare. O quam is fuit in fiducia Dei confirmatus! quam laeto animo, curam sollicitam de puer et de se geri, animadvertis! Ex quo discam, posse me absque sollicitudine rerum mearum curam in Deum conjicere, in cuius manibus sortes meae³ et tempora successusque prosperi et adversi, quos, ut magis mihi expediet, disponere in se recipit. O Pater benignissime, quam es pro filiis tuis sollicitus! Omnes curas meas in te conjicio, siquidem tibi sum curae. Hanc solam curam deponere nolo tibi serviendi, ut tu vicissim curam habeas miseriis meis remedium adferendi.

¹ Matth. 2, 19. 20.

² Sap. 5, 8 sqq.

³ Cf. Ps. 30, 16.

Tertio et illud expende, nec in hac, nec in priore ^{Our Mariae} revelatione Angelum usurpasse Beatae Virginis aut ^{nomen} taceatur. proprium aut sponsae nomen, sed, *puerum*, inquit, et *matrem ejus*, ut discamus, gloriosissimum Virginis nomen esse matrem Dei. Quo nomine etiam Evangelistae ut plurimum eam appellant, quos et nos merito imitabimur, nominis hujus excellentiam venerantes et in eo exultantes. O mater Dei, beata es felicissimo hoc nomine: fac nos dignos ejus filios, qui te voluit habere matrem.

PUNCTUM III.

S. Joseph consurgens accepit puerum et matrem ejus, et venit in terram Israël. Audiens autem, quod Archelaus regnaret in Iudea pro Herode patre suo, timuit illo ire; et admonitus in somnis, secessit in partes Galilaeae. Et veniens habitavit in civitate, quae vocatur Nazareth, ut adimpleretur, quod dictum est per Prophetas: quoniam Nazaraeus vocabitur¹.

Primum est considerandum, quid civitas illa senserit, in qua tam diu hi Sancti manserant, quum eos cernerent discedentes, quorum sancta vitae consuetudine multum recreabantur illi maxime, quos ad veri Dei cognitionem conversos fuisse fas est credere.

Deinde attende, S. Josephum consueuisse in dubiis suis ad orationem recurrere, Deumque vel ad ejus nutum paratum fuisse, ut eum exaudiret atque a dubiis expediret. Disce itaque in dubiis tuis confidenter ad eundem in oratione recurrere; si enim sincere veritatem agnoscere cupis, Deus ad eam assequendam certo mentem illustrabit.

Tertio perpendam nomen illud Christi: *Nazaraeus*, quod a civitate, in qua fuit conceptus et postea etiam

Reditus:

quam
graviter id
forant amici
S. Josephi
in Aegypto,

S. Joseph in
dubiis Deum
consult.

*Nomen
Nazaraei.*

¹ Matth. 2, 21—23.

enutritus, accepit. Significat enim *Sanctum vel Floridum*, ut vel ipso nomine significetur, futurum ipsum eminenter Sanctum et Sanctum Sanctorum et floridum in omni genere florum, admirabilium virtutum, Deo dicatum, qui nullam aliam in mortali hac vita occupationem admitteret, quam circa divinum obsequium, suo nos docens exemplo, esse vere spirituales Nazaraeos, virtute ad ipsius imitationem claros. O dulcissime Jesu, ex toto corde opto, ut te imiter, leges omnes servare spiritualium Nazaraeorum¹, abstinere nimirum ab omni re, quae inordinato amore inebriare me potest; non tangere morticina ulla, quae maculare possint animam meam; non admittere novacula in caput meum, qua cogitationes coelestes et affectus spiritus mei abradantur; sed omnes integre ad divinum tuum obsequium nutrire et, ut magis ac magis crescant, procurare. O Nazaraee floridissime ac sanctissime, juva me, ut voti hujus compos evadam; absque tuo enim auxilio fateor nec inchoare me posse, nec ad optatum finem pervenire.

MEDITATIO XXIX.

**De Christi ad Jerosolymitanum templum ascensu,
et quemadmodum in eo remanserit.**

PUNCTUM I.

Cum factus esset Jesus annorum duodecim, ascendit cum matre sua et Joseph Jerosolymam secundum consuetudinem diei festi².

Primum perpendenda S. Josephi et Beatae Virginis consuetudo, ascendendi cum Filio suo annis singulis

¹ Cf. Num. 6, 3 sqq.

² Cf. Luc. 2, 42.

ad templum Hierosolymitanum paschalis agni celebrandi causa, et quo id spiritu faciebant. Sanctus enim Joseph ascendebat spiritu obediendi (obligabat enim lex, *omne masculinum ter in anno apparere coram Domino*¹ ad praedictam praecipue agni paschalis celebritatem); Virgo sanctissima (quam lex illa non astringebat) devotionis spiritu ascendebat, ut ea celebritate Deum glorificaret; puer Jesus, tum ut parentibus obtemperaret, qui secum accipere eum volebant, tum praecipue amoris erga aeternum suum Patrem spiritu, libenter ad templum proficiscebatur, ut illum in eo glorificaret. Omnes denique spiritu gratitudinis, qui finis erat legis, ad ascendendum excitabantur, ut cum tota plebe pro beneficiis acceptis Deo gratias agerent. Erant autem omnibus admirationi ob sanctitatem, quam sive in itinere sive in templi ingressu praefererebant, ob pie-tatem devotionemque erga locum et caeremonias exhibitam. Nam etsi ascendendi consuetudinem servabant, non tamen ex consuetudine sola, vel pro forma, ut dicitur, sed novo semper spiritu et interno sensu ascen-debant, ac si tunc primum ascenderent. Et in hoc imi-tandi mihi sunt Sancti isti, ut bonas Ecclesiae consue-tudines studeam ad unguem servare et in omnium vir-tutum actionibus acquirere consuetudinem, ita tamen, ne consuetudine tantum et ad oculum, aut quod alios idem praestare videam, eas exsequar, sed eo semper spiritu, quem illae exigunt, ut verae sint actiones virtutum.

Observetur etiam hic, S. Josephum Jesu patrem appellari, quod talis ab omnibus tunc haberetur:

PUNCTUM II.

Consummatis autem diebus, celebritati destinatis, cum redirent, remansit puer Jesus in Jerusalem; et non cognoverunt parentes ejus².

¹ Deut. 16, 16. ² Luc. 2, 43.

consuetudo
itinoris
Jerusalem.
— Causae et
virtutes.

*Cur Jesus
remanserit.*

Perpendenda hic sunt causae, quae illum ad sic remanendum impulerunt. *Prima* fuit, ut ostenderet, quam libenter, quod in se erat, semper maneret in domo Patris sui coelestis, in qua melius etiam, quam puer Samuel, Patris obsequio se totum impenderet. Cujus voluntatis hoc dedit indicium, quum duodecim esset annorum, quo tempore reliqui omnes perfectorem incipiunt rationis usum habere. Ex quo discam, quanti referat ad virtutum exercitationem, a prima aetate iis affici et assuescere, juxta Jeremiae sententiam¹: *Bonum est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua.*

Deinde divino consilio, parentibus insciis, remansit, ne, vel ipsis id negantibus, inobediens manendo, ut statuerat, videretur, vel eisdem annuentibus, sed simul manentibus, impedimento illi essent, quo minus praestare posset, quod ad aeterni Patris facere gloriam decreverat; ideoque illis potius insciis remanere solus voluit, duo nobis magni momenti relinquens documenta. Alterum, quam ipse esset ac porro nos etiam esse deceat a carne et sanguine, a parentum, amicorum et notorum carnali amore liberos; ac merito eos relinquere debere, quando aeterni Patris obsequium curaque et attentio ad illud hoc a nobis exigunt, et ut ipsi, sive parentes sint sive hujus mundi amici, intelligent, non diutius nobis apud ipsos manendum, quam Dei fuerit voluntas. Alterum: si praevidero, parentes aut amicos impedimento mihi futuros, quo minus, quae Deus a me requirit, exsequar, sive id illi ex ignorantia sive zelo bono aut malo faciant, optimum esse, nihil illis significare eorum, quae ad Dei gloriam et nostram spectant salutem, sed omnino relinquere etiam dolentes et flentes, etiamsi pro auctoritate sint me postea reprehensuri et factum meum

*Cur insciis
parentibus.*

*Exemplum
pro nobis.*

¹ Lam. 3, 27.

improbaturi. Decet enim virili animo calcare omnia, ut Dei voluntati satisfaciam, juxta illud, quod scriptum est: *Qui dixit patri suo et matri suae: nescio vos, et fratribus suis: ignoro illos, et nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium tuum et pactum tuum servaverunt*¹. Alioqui facile nobis objicit Christus: *Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus*². O puer dulcissime, erubesco, dum adeo me carni et sanguini deditum cerno, ut coelestis Patris voluntatem facile praeteream, ne parentes aut carnales amicos contristem. Da mihi, quaeso, ita virilem animum, ut amore tui omnes relinquam, *Deoque potius obedire eligam, quam hominibus*³, et humanum potius, quam divinum et *Sanctum Spiritum contristare*⁴.

PUNCTUM III.

Tertio perpendam, Christum Dominum nostrum conversatio
cum legis
doctoribus: illo suo, quo tenebatur, zelo salutis animarum voluisse specimen aliquod sapientiae et gratiae, qua plenus erat, apud legis doctores praebere; id quod in templo in medio ipsorum admiranda fecit modestia, humilitate, discretione divinique amoris zelo, modo quodam aetati suae accommodato, ejusdem virtutes patefaciendo. Modestiam enim prae se ferebat in vultu et verborum ac morum gravitate, quae adeo eminebat, ut doctores permoverit, ut eum ad suam disputationem admitterent. Humilitatem adeo coluit, ut, quum doctorum omnium doctor esse posset, non tamen nisi ut discipulus ad eos ingressus se gesserit, interrogans eos et audiens instar discentis. Discretionem patefecit, ita interrogans taliaque vicissim respondens, ut ejus prudentiam ad stuporem omnes

¹ Deut. 33, 9. ² Matth. 10, 37. ³ Cf. Act. 5, 29.

⁴ Cf. Ephes. 4, 30.

zelus.

admirarentur. Zelum denique in eo habuit, quod non ad inanem sapientiae suae ostentationem, sed ad gloriam aeterni Patris et animarum salutem haec omnia dirigebat, et praecipue, ut superbi aliqui ex illis doctoribus tanto sapientiae ipsius splendore confundarentur, humiles vero eodem illustrarentur adverterentque, prope jam esse redemptionem suam. O bone Jesu, aetate puer, sapientia plus quam vir, mansuetudine agnus, sed discretione pastor! vehementer gaudeo, quum te video grandiorum istum gregem pascre, aeternae vitae eis oblato pastu, juxta illud, quod scriptum est: *Et puer parvus minabit eos*¹. O si adfuissem et interrogaciones responsaque tua admiranda audire licuisset! Repete ea, quaeso, Domine, intus in corde meo, ut earum fructu mihi gaudere liceat. Ex hae consideratione magnum concipiā quatuor hasce virtutes imitandi desiderium, simul in Dei conspectu erubescens ob earum in me inopiam, nominatiōnē vero modestiae et humilitatis, quodque verbis gestibusque scientiam, quam revera non habeo, audeam ostentare, et rerum ignarus discere recusem, quae scire referret, et alios docere velim, quae nunquam didicerim.

PUNCTUM IV.

Quid Jesus
egerit illo
triduo.

Eius oratio,

Quarto considerandum, quid puer hic adorandus ac summe praedicandus triduo illo fecerit, quo absque suis parentibus fuit Hierosolymae. Licit enim existimare, reliquum tempus ab eo, quod cum doctoribus in templo expendit, in perpetua quadam vigilia et ad aeternum Patrem pro salute mundi oratione consumpsisse. Est enim credibile, eum in ipso templo pernoctasse, terram pro strato et scamnum pro cer-

¹ Is. 11, 6.

vicali habuisse, comedisse item aliquid, quod eleëmosynæ nomine ab aliquo accipiebat, aut certe, qui temporalium commodorum esset contemptor, sine cibo ullo permansisse. Illud vero certum, gravem illi fuisse multorum in eo loco irreverentiam et peccata, quae fiebant. Habebat enim etiam tunc aequæ inflammatum zelum honoris Patris sui, atque quum S. Joannes de eo dixit ex psalmo: *Zelus domus tuae comedit me*¹.

MEDITATIO XXX.

Quid Beata Virgo egerit, donec Filium suum invenit.

PUNCTUM I.

Non cognoverunt parentes ejus, quod puer Jesus Hierosolymis remansisset; existimantes autem, illum esse in comitatu (uterque enim, eum apud alterum esse existimabat), venerunt iter diei. Vesperi autem in diversorio advertentes non adesse, requirebant eum inter cognatos et notos, et non invenerunt².

Jesus
advertisitur
amissus.

Perpendenda hic est divina dispositio, quae hos duos Sanctos absque ulla eorum culpa in exercitatione pia, quam divini honoris intuitu praestabant, in re, quam ipsi maxime sentirent, amissione videlicet Filii talis, affligi voluerit. Sed ideo tamen Deus hanc misit tribulationem, ut patientiam, humilitatem ferventemque diligentiam et alias virtutes ipsi exercerent, quae in eisdem ad exemplum etiam nostrum, valde eluxerunt.

Dolor et
virtutes ss.
parentum:

Patientia enim eluxit, quod in tanta occasione non ^{patientia,} ita turbati sint, ut internam animi pacem perderent

¹ Joan. 2, 17; Ps. 68, 10.

² Luc. 2, 43. 44.

aut conquererentur de Deo, sed graviter quidem, ut res ipsa postulabat, ferentes se totos divinae ordinationi submittebant. Eorum humilitas apparuit, quod culpam aut incuriam propriam, etiam quum nulla esset, metuebant; minimum autem propterea id evenisse interpretabantur, quod indigni ipsi essent, apud quos talis Filius ac Dominus maneret, ideoque aliam forte vitae rationem, ipsis relictis, eum inire decrevisse. Diligentiam ostenderunt, quia statim, ac eum non adesse deprehenderunt, magna sollicitudine doloreque ad eum quaerendum se accinxerunt, tum ne suae obligationi, qua ratione officii tenebantur, deessent, tum quod amor illos urgebat. Sed inter cognatos et notos eum quaerentes minime invenerunt, quia propter alios cognatos Christus matrem suam non reliquisset. Tribus his virtutibus quartam ferventis prolixaeque orationis adjunixerunt. Sed quam tristis Beatae Virgini fuerit nox illa! quam grave, solam se absque Filio esse! quomodo totam noctem meditando, gemendo, ut columba, ferventer orando consumpscerit, aeterno Patri supplicando, ne tam cito ipsius curae Filium hunc suum subtraheret, sed ut tum ipse curram ejus gereret, ubi ille tunc esset, tum ne differret eum ipsi reddere! O Virgo excellentissima, pericula maris ingressa es; nec aliud propterea remedium superest, quam orare. Mare tibi est amarum et temperstatibus turbatum dilecti tui amissio; tristitiae fluctus ad cor tuum usque penetrarunt, variis curis distractum tenent; noctis tenebrae gressibus tuis obsistunt, et immersae instar in desolationis abyso haesitas. Quoniam vero nullum in terra invenis levamen, spei ancoram projicis in coelum orationis funiculis alligatam, inde remedium sperans. Nec frustrabitur fiduciam tuam coelestis gubernator, qui Pater tuus est, nesciens amare et tamen deserere vel in ipso sperantes in aeternum repellere.

humilitas,

diligentia,

fervor
orandi.

Ex hac narratione ejusque causa elevandus mihi est spiritus ad mysterii, quod in ea significatur, considerationem, ac perpendendum, Deum Dominum nostrum saepe sese subtrahere nobisque nec agnoscentibus nec advertentibus occultare, juxta illud Job¹: *Si venerit ad me, non video eum; si abierit, non intelligam. Si simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea.* Quae ignorantia tota die durare solet, donec vesperi aperiatur, ut Beatae Virgini et S. Josepho hic evenisse apparet. Sed variis id modis contingit.

Primum ob peccatum aliquod letale occultum, quod ignorantia accidit culpabili aut instinctu daemonis pallio virtutis operta. Tunc enim Deus ab eo homine abscedit, ipso ignorante; et hujusmodi ignorantia durat interdum toto hujus vitae die usque ad noctem mortis, quum existimans ille, se Deum habere, vacuum se et sine eo esse ingenti suo damno ac dolore deprehendit. Propter quod Sapiens dixit²: *Est via, quae videtur homini justa; novissima autem ejus deducunt ad mortem.* Est autem haec absentia gravissima, quia eam sequitur aeterna. Quare orandus assidue est Deus, ne hae ratione se mihi subtrahat, dicendumque ei cum Davide³: *Ab occultis meis munda me, Domine; et: Ignorantias meas ne memineris.*

Deinde abscedit etiam Deus ab anima ob occultam ejus superbiam et inanem gloriam, quae substantiam ipsam devotionis consumit et amicam Dei praesentiam ab anima repellit. Quae tamen absentia, quamdiu dies prosperarum rerum durat, non advertitur, quia vana illa gloria etiam in rebus bonis delectat; accidente autem nocte adversitatis et humiliationis, advertitur Dei absentia veraeque virtutis inopia, quum se homo pusillo abjectoque animo experitur.

Deus cur
se nobis
subtrahat:

1. ob occultum
peccata,

2. ob
occultam
superbiam,

¹ Job 9, 11. 21. ² Prov. 14, 12.

³ Ps. 18, 13; 24, 7.

Tertio evenit interdum a secreta Dei providentia, sensibilem nobis devotionem, ut in humilitate crescamus, subtrahentis; idque nonnunquam evenit in festis solemnioribus et externorum bonorum operum exercitatione. Quam absentiam licet, occupatione illa durante, non advertamus, mox tamen atque nos colligimus, eam deprehendimus et experimur. In hujusmodi autem casu expedit, alicui meo peccato eam tribuere, etiamsi aperte mihi conscius non sim, atque cum Psalmista dicere¹: *Priusquam humiliarer, ego deliqui*; et: *In veritate tua humiliasti me*. Jure enim ob culpas meas hanc sum meritus humiliationem. Sive autem culpa mea sive omnino innocentia gratia devotionis dulcesque et amicae Dei visitationes mihi subtractae sint, existimare me oportet, id a divina providentia ad majus meum bonum ita provenisse,, juxta id, quod idem Psalmista eodem loco inseruit. *Bonum, inquit, mihi, quia humiliasti me, ut discam justificaciones tuas*². In quocunque horum eventu exercendae mihi sunt quatuor illae virtutes, quae in Beata Virgine et S. Josepho in amissione Filii eluxerunt: altae videlicet in humilitate jaciendae radices; patientia muniendum pectus; diligentia in Deo quaerendo et revocando adhibenda; ferventi frequentique prece Deus sollicitandus, quum sit scriptum: *Petite, et dabitur vobis; quaerite, et invenietis*³. O Jesu dulcissime, qui universim dixisti: *Qui quaerit, invenit*: tantum mihi concede fervoris in sollicitanda visitatione et redditu ad me tuo, ut reipsa obtineam. Juva me ita quae-rere te, ut invenire merear in saecula. Amen.

¹ Ps. 118, 67. 75. ² ib. v. 71.

³ Luc. 11, 9.

PUNCTUM II.

Proximo die summo mane Beata Virgo et S. Joseph regressi sunt in Jerusalem, requirentes eum. Et factum est, post triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos et interrogantem eos . . . et videntes admirati sunt¹.

In hoc puncto consideranda sunt sigillatim tempus et locus, in quo Jesum Filium suum Beata Virgo invenit, comites et occupatio ejus, gaudium denique ipsius Beatae Virginis, quod ex Filii accepit aspectu; et ex singulis hauriendus est spiritus, qui in eis latet.

Tempus fuit post triduum, a quo fuerat amissus, ut tot plus minus horas Beata Virgo afflictionem ac sollicitudinem nunc sustinuerit, quot in triduo inter passionem et resurrectionem. Cujus rei mysterium nos instruit, quando anima Deum gratiamve devotionis amittit, eum non statim inveniri, sed vel in poenam, si culpa sua illum amisit, vel ad humilitatis et patientiae exercitationem sese ad tempus aliquod abscondere, ut ea dilatione eumque inveniendi difficultate crescant desideria et in quaerendo diligentia, quo dignam se faciat, ad quam citius et copiosiore adveniat gratia. Ternarius itaque hic dierum numerus docet nos, spem amplius erigere nec deficere aut animum abjicere, quasi diu remedium et consolatio differatur; ita enim aliquando justi in afflictione constituti sese erigebant et consolabantur: Vivificabit nos post duos dies; in die tertia suscitat nos; et vivemus in conspectu ejus².

Deinde locus, in quo Jesus inventus, est templum domusque Dei, quae domus est orationis et collectionis, cultui et divini servitii operibus dedicata, ut discamus non in carne et sanguine aut in mundi com-

Mar. et Jos.
Jesum
quaesitum
inveniunt:

1. demum
post
triduum;

2. in loco
orationis;

modis et vanitatibus eum quererere, sed in catholica Ecclesia, in vivo cordis nostri templo, faciendo illud domum orationis et sanctis exercitationibus occupando. Propterea ipsa sponsa fatetur¹, se non invenisse dilectum, qui Deus est, quod eum *in lectulo* et quiete deliciarum carnis aut in *plateis et vicis* occupationum mundi *quaesierit*. Invenitur enim dilectus hic in harum potius renuntiatione et rejecta creaturarum consolatione. Quamobrem attende, anima mea, ubinam Christum quaeras, si desideras invenire. Non enim, ait S. Job², *invenitur in terra suaviter viventium*.

Tertio considerandum collegium illud, in quo Jesus erat, quidque tunc ageret, quum Beata Virgo eo pervenit. Speciali enim providentia tunc erat *in medio doctorum audiens et interrogans*, ut cognosceret mater causam, cur, ipsa reicta, in templo remansisset, et ut discam etiam ego, Christum inter Ecclesiae doctores facile inveniri, qui sua doctrina directioneque recta ad Christum inveniendum viam ostendunt; ipsique etiam doctores intelligent, Deum in medio eorum versari audientem, quae loquuntur et docent, ut, si male, arguat et corripiat, si bene, docentes juvet, nisi culpa sua sibi ipsi desint.

Quarto summum illud gaudium perpendam, quo Virgo sanctissima perfusa fuit, conspecto Filio, quem amiserat tantaque sollicitudine ac dolore quaerebat. Liceret illam quasi e morte ad vitam die *tertio resurgentem* videre. Et ut Anna illa³ Tobiae mater filii absentiam *irremediabilibus lacrymis flebat et*, quum redeuntem vidiit, *prae gaudio etiam flebat*: sic, inquam, credendum est, Beatae Virginis ex invento Filio gaudium dolori ex ejus amissione concepto par fuisse, juxta illud David⁴: *Secundum multitudinem dolorum*

^{3.} in medio
doctorum;

^{4.} cum
immenso
gaudio.

¹ Cf. Cant. 3, 1. 2. ² Job 28, 13.

³ Tob. 10, 4; 11, 11. ⁴ Ps. 93, 19.

meorum in corde meo consolationes tuae laetificaverunt animam meam. O Virgo suprema, congratulor de invento tandem dilectissimo Filio. Spes, quae differebatur, affligebat animam tuam; sed lignum vitae desiderium veniens¹. Vere enim lignum vitae invenisti non tibi modo moestissimae, sed omnibus universim moestis et afflictis. Impetra mihi, obsecro, ita illum quaerere, ut reipsa inveniam eaque vita fruar, quae a tali procedit arbore. Amen.

Simul tamen attendendum, quantam tanto gaudio modestiam sanctissima Virgo adhibuerit. Etsi enim Filium in medio doctorum maximo omnium applausu conspexit, nullum tamen aliarum matrum more gestum aut jactantiae edidit indicium, quod tanti Filii esset mater; sed admirans, quod eo loco eum videret, quod cernebat, est venerata. Quo exemplo nos docuit, modestiam laetitiae adhibere; quod etiam Apostolus monuit²: *Gaudete in Domino semper; iterum dico: gaudete. Modestia tamen vestra nota sit omnibus hominibus; Dominus enim prope est respicitque vos, nec decet in ejus conspectu gaudium esse immodestum.*

PUNCTUM III.

Quum Filium mater sanctissima vidisset, *dixit ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce, pater tuus et ego dolentes quaerebamus te³.* Omnia haec verba mysterii plena sunt ac propterea singula merito seorsim perpendenda.

Primum perpendam illud: *Fili, quid fecisti nobis sic?* Quo verbo non interrogando facti causam quae-rere (quae superflua fuisse curiositas), sed cordis sui sensum doloremque aperire voluit. Qui mos Sanctis, in tribulatione constitutis et cum Deo colloquentibus,

In verbis
matris M.
ad Filium
expendam:

¹ Prov. 13, 12.

² Phil. 4, 4. 5.

³ Luc. 2, 48.

familiaris est; eoque orandi modo afflictionis remedium tacite postulant. Sic enim ipsi afflictionem hinc divinae tribuunt providentiae, eam ad ipsorum bonum ordinantis aut permittentis; inde vero protestantur, ad eundem Dominum spectare, remedium illi adhibere eamque amovere. Licebit ergo interdum Domino cum S. Job dicere¹: *Quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihi met ipsi gravis? cur non tollis peccatum meum, et quare non auferas iniquitatem meam? cur faciem tuam abscondis et arbitraris me inimicum tuum?* Interdum cum ipso Christo Domino cruci affixo licebit aeterno Patri dicere²: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Nec sine mysterio aliquo Beata Virgo non: *quid fecisti mihi, sed: nobis,* dixit, quia proprium est Sanctorum, quum necessitate aliqua premuntur multis communi, non de solo suo incommodo conqueri, aut sibi solis remedium flagitare, sed de communi omnium tribulatione dolendo pro omnibus etiam solatium petere, id quod charitatis lege facere jubemur, quae non propria tantum bona quaerit, sed quae aliorum. Ita enim Psalmus³: *Quare faciem tuam avertis, oblisceris inopiae nostrae et tribulationis nostrae? Exsurge, adjuva nos et redime nos.* Verum in hujusmodi querelis cavendum est, ne amoris et in Deum confidentiae detrimentum faciamus; ideoque verbum aliquod querelis est inserendum, quod amorem et confidentiam insinuet, exemplo ipsius Beatae Virginis, quae verbo *Filius* usa est, et Christi, qui in cruce dixit: *Deus meus, Deus meus, quae verba fiduciae sunt et amoris.*

Deinde verbum illud expendam: *Pater tuus et ego;* in quo Beatae Virginis splendet humilitas, non solum quod priore loco S. Josephum posuit ob reverentiam

^{2.} humili-
tatem erga
S. Joseph,

¹ Job 7, 20, 21; 13, 24.

² Ps. 21, 2; Matth. 27, 46.

³ Ps. 43, 24. 26.

erga sponsum, sed etiam quod palam coram omnibus Christi patrem eum appellavit. Ex quo audientes conjicere poterant, viri illius opera Christum fuisse generatum; quod ad ipsiusmet Virginis etiam pertinebat humiliationem. Sed quae vere humilis erat, pluris sponsi sui, quam proprium faciebat honorem ideoque honorifico illo titulo eum compellavit, suo hoc exemplo docens nos, proximos honorare etiam cum nostri honoris aliqua imminutione.

Tertio denique illud verbum expendam: *Dolentes* <sup>3. dolorem
et amorem,</sup> *quaerebamus te.* Quo docemur, Deum cum dolore, qui ex amore procedat, nobis esse quaerendum, si eum, ut Beata Virgo, cupimus invenire. Verus enim amor hos omnes parit effectus: dolorem et *lacrymas*¹ propter absentiam dilecti; *simplicitatem cordis*², ut sincere, non ob commodum proprium aut gustum sensibilem, sed ut simul cum eo simus, eum quaeramus; diligentiam in mediis et exercitiis, quae ad eum inveniendum adhibentur et in eisdem, donec voti compotes evadamus, perseverantiam³, juxta Davidis consilium: *Quaerite Dominum et confirmamini; quaerite faciem ejus semper;* et Isaiae: *Si quaeritis Dominum, quaerite;* quasi nobis dicat: ita serio et ex animo quaerite, ut ipse dignus est, qui quaeratur, et ita fiet, ut inveniatis. Ipse enim dixit: *Quaeretis me et invenietis, cum quaequieritis me in toto corde vestro*⁴. Quodsi adhuc ego eum non invenio, id ex eo provenit, quod in horum aliquo meis partibus desim; quare, reflexione facta, inquiram, quodnam illud sit, ut emendare possim.

Ultimo in his Beatae Virginis verbis consideranda est brevitas et aposiopesis, qua usa est, non modo superflua praecidendo, sed aliqua etiam, quae ad animi

¹ Cf. Ps. 41, 4. ² Cf. Sap. 1, 1.

³ Ps. 104, 4; Is. 21, 12. ⁴ Jer. 29, 13.

sensem recte explicandum addenda videbantur, reticendo; quae tamen omnia voce illa sic quasi artificiosa nota et aenigmate complexa est. Quid, inquit, fecisti nobis *sic?* Ex quo facile intelligam, quanto studio Beata Virgo linguam suam custodiret verbaque metiretur. Quod alias etiam observandum monuimus, sed est in hac occasione nescio quid singulare. Ostendit enim, quam mortificatos et veluti fraeno exhibitos haberet loquendi impetus, qui in simili occasione ex corde prorumpunt.

PUNCTUM IV.

Responsum
Christi:

*Et ait Jesus ad illos: Quid est, quod me quaerebatis? nesciebatis, quia in his, quae Patris mei sunt, oportet me esse?*¹ Non minus maturum hoc fuit responsum, quam quae doctoribus dabat; quare tamquam a divina sapientia proiectum aestimandum est.

1. erat
speciem tenus
durum;

Perpende ergo *primum* illud: *Quid est, quod me quaerebatis?* Quae responsio primo statim aspectu non jejuna modo apparet, sed etiam aspera et reprehensionis quandam formam habens, ac si distinctius diceret: cur tanto dolore me quaerebatis, qui is sum, quem perire non posse poteratis vobis facile persuadere? Ea tamen sententia tum insinuavit, se plus quam hominem esse, tum matri dedit occasionem heroicae suae patientiae et humilitatis exercendae, si tacens insipidum hoc verbum reverenter amanterque susciperet; quod ipsa praestitit perfectissime. Sed obiter etiam docuit Christus Dominus noster, eos, qui religiosorum aut perfectionem querentium curam gerunt, debere interdum asperioribus responsis rerumque etiam culpa vacantium reprehensionibus eos exercere, quo humilitatem et patientiam, qua praediti

¹ Luc. 2, 49.

sunt, manifestent ac in eis proficiant. Ut enim non adeo mirum est, si reprehensus ob culpam taceam, quem ipsa conscientia propria jure reprehendit: ita increpationem audire, quum conscientia non accusat, sed innocentem omnino facit, eamque ferre ac tacere, haec vero heroica virtus censenda est.

Adjecit vero: *Nesciebatis, quia in his, quae Patris mei sunt, oportet me esse?* Si me nostis, inquit, et quis ego sim scitis, etiam oportuit vos scire, me in iis debere occupari, quae coelestis mei Patris honorem concernunt, qui patrem terrenum non habeo. Qua sententia docuit, quantum studium ipse in aeterni Patris servitio poneret; qui se ad aliud nihil attendere clarius postea professus est, quum dixit¹: *Qui descendit de celo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus, qui misit me.* Et iterum: *Me oportet operari opera ejus, qui misit me, donec dies est.* Ad cuius imitationem et ego studebo totus in eandem obsequii divini occupationem incumbere, non mundi, carnis aut amoris proprii; erubescam vero advertens, quam hactenus procul ab hoc documento fuerim, qui, quod proprium erat, sollicite, quod vero Dei, negligenter curaverim. O bone Jesu, qui Patris tui rebus adeo semper attentus fuisti, ut planum existimares, eos, qui te noscerent, ignorare non posse, ubi quaerendus et inveniendus esses: adjuva me, obsecro, ne aliis ego occuper aut extra ea, quae divini sunt obsequii, inveniar, sed in eis amandis et exsequendis semper occuper. Justum certe est, memoriam, mentem et voluntatem, omnes sensus meos meque ipsum totum in te et iis, quae ad honorem tuum spectant, omnino occupari, siquidem tu semper iis occuparis, quae meum commodum concernunt.

2. docet
studium
servitii
divini.

¹ Joan. 6, 38; 9, 4.

PUNCTUM V.

*Reditus
in patriam.*

*Pia
colloquia.*

Quinto considerandum, *puerum Jesum*¹, quum respondendi finem fecisset, absque alia mora descendisse cum eis et venisse Nazareth fuisseque illis subditum. Est vero fas credere, matrem in itinere distinctius quaesivisse, quid toto illo triduo fecisset, eumque ea enarrasse. *Et Mater ejus conservabat omnia verba haec in corde suo*, ea conferens magnoque suo solatio ac profectu expendens. Ex quo discam etiam in memoria conservare, quod me Deus docebit, ut ex eo proficiam; alioque eveniet mihi, quod propheta dixit²: *Comedistis, et non estis satiati; . . . et qui mercedes congregavit, non est ditatus, quia misit eas in saccum pertusum.*

*Quam cauta
B. M. in
custodiendo
Filio.*

Deinde perpendam, quam in posterum cauta circumspectaque fuerit Virgo sanctissima, ne, si e Filii conspectu discederet, simile quid iterum eveniret, ex primo hoc casu accepto experimento. Eandem vero cautelam merito et ego adhibebo, praeteritorum lapsuum memor, ne iterum mihi contingat, Christum ejusve dona amittere. O Virgo Beatissima, congratulor tibi ex animo de invento et cautius etiam in posterum custodito Filio: intercede, quaeso, ne unquam illum ego amittam aut ab eo discedam, donec tecum eo fruar in aeterna gloria. Amen.

¹ Luc. 2, 51. ² Agg. 1, 6.

MEDITATIO XXXI.

De vitae ratione Christi Domini in Nazareth
usque ad trigesimum aetatis annum.

PUNCTUM I.

Et Jesus proficiebat sapientia et aetate et gratia Vita Jesu
Nazarethana
*apud Deum et homines*¹.

Primum perpendendum, Christum Dominum ab ipso conceptionis suae instanti ita quidem plenum fuisse sapientia et sanctitate immensa, ut reipsa non posset amplius in ea crescere, sed crevisse tamen in ejus exercitiis, majora in dies scientiae et virtutis, sapientiae et sanctitatis internae indicia edendo; sicut sol, etsi non crescat in se, ejus tamen lux ab aurora semper crescit usque ad medianam diem. Quod ita Deus disposuit, ut ejus nos doceret exemplo, quam ipsi gratum sit, filios suos crescere et quotidie in virtute proficere. Hoc enim inter terreni et coelestis Adami filios interest: quod illi ab adolescentia sua in malum sint proni² et, ut aetate, ita malitia crescunt juxta illud Psalmistae: Superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper³; hi vero, Adami coelestis filii, ut Jeremias ait, portant jugum divinae legis ab adolescentia sua et levant se super se⁴; qui, ut annis, ita virtutibus crescunt, spiritum quotidie supra se ipsos levantes et super ea, quae prius habebant, ea, quae retro sunt, ut faciebat Apostolus⁵, obliviscentes, ut ad majora excelsioraque alia se extendant, donec ad perfectionis culmen perveniant. Hoc itaque singulari favore matrem suam, S. Joannem Baptistam aliosque

Crevit in
externis
virtutum
documentis,

quo nos
doceret vero
crescere in
virtutibus.

¹ Luc. 2, 52. ² Cf. Gen. 8, 21. ³ Ps. 73, 23.

⁴ Cf. Lam. 3, 27. 28. ⁵ Cf. Phil. 3, 13.

Sanctos, qui ab ipsa infantia Deo servire coeperunt, prosecutus est Christus, ut procederent crescentes ut lux matutina usque ad perfectam diem¹.

Sed eadem adhuc magis in particulari expendens intelligam, varias esse hominum, Deo servire incipientium sive in infantia sive in adulta aetate, conditiones. Alii enim, quum progrediendum esset, inchoatam virtutis viam deserentes retrocedunt. De quibus dixit ipse Christus: *Nemo mittens manum suam ad aratum et respicit retro, aptus est regno Dei*²; erit itaque aptus inferno. Timendum est ergo mihi, si contingat retrocedere, ne eveniat, quod *uxori Lot*³ (quo exemplo Christus est usus), *quae quum exivisset ex Sodomis, respiciens post se versa est in statuam salis et in lapidem et signum cautelae similis periculi iis, qui inchoatum virtutis iter non prosequuntur*. Alii, cum fervore incipientes, dum progrediendum erat, deficiunt, studiosa aliqua exercitia, quibus profecissent, dimittentes, aut fervorem in eis primum remittentes.

Hi autem, etsi adhuc justi sunt, magno se tamen pereundi periculo exponunt, sicut Episcopus ille⁴, quem Christus a bona quidem vita laudavit. Sed *habeo, inquit, adversum te, quod charitatem tuam primam reliquisti, fervorem videlicet, quem initio adhibebas*. Subjicitque: *Memor esto itaque, unde excideris, et age poenitentiam et prima opera fac; sin autem, venio tibi, et amovebo candelabrum tuum de loco suo; ac si clarus minaretur ei: veniam et rationem exigam a te ac ista dignitate spoliabo: nam fervorem amisisse, cecidisse est ex altiore ad inferiorem locum; nisi ergo repares, indignus es, qui altum et honorificum locum occupes, in quo te collocaveram*. Alii et incipiunt et pergunt, sed lento ac tepido gressu, nullo animo aut

Varia
hominum
genera in
via virtutis.

1. Alii
retrocedunt;

2. alii
remittunt
fervorem;

3. alii
pergunt, sed
lente;

¹ Cf. Prov. 4, 18. ² Luc. 9, 62.

³ ib. 17, 32; Gen. 19, 26. ⁴ Apoc. 2, 4. 5.

spiritu proficiendi aut extendendi se ad anteriora. Et hi, etsi in exteriore homine deficere non videantur, in interiore tamen plerumque eunt retro, ac denique deficiunt omnino. Ut enim SS. Patres asserunt, in via ad coelum statio esse non potest, sed aut progredimur, aut retrocedimus¹. Alii, statim atque incipiunt, *cum Dei auxilio ascensiones disponunt in corde suo*, ut *in valle hac lacrymarum progressum faciant et voti compotes fiant, eentes de virtute in virtutem, donec videant Deum deorum in Sion*. Hi sunt Christi vere imitatores, quos par est me sequi, et erubescam, quod saepe hactenus in via virtutis retro aspexerim et a fervore primo, quo cooperam, deciderim aut haerream certe in tepida quadam ac remissiore vitae ratione. Me ipsum ergo jam exstimalabo, ut fervore magno in posterum crescam, ipsi Christo Domino dicens: O justitiae sol, ita, obsecro, illustra et accende animam meam, ut ejus gressus instar sint lucis matutinae, quae progreditur et crescit usque ad perfectam diem. O legislator summe, copiosam tuam benedictionem mihi impertire, ut juxta desiderium tuum crescam in virtute et sanctitate, ascendens a gradu in gradum, donec te videam in coelesti Sion in saecula. Amen.

4. alti
pergunt
crescente
fervore.

PUNCTUM II.

Deinde considerandum, coram quibus et in quo ^{Crescendum est:} Jesus crescere dicatur.

Primum ait Evangelista: Proficiebat apud Deum et homines; quo nos exemplo duo, quae vitio dantur, extrema vitare docuit; alterum indiscrete ferventium,

¹ Cf. S. Bern. ep. 91. n. 3; S. Aug. serm. 170 (al. 15 de verb. Ap.) c. ult.

² Cf. Ps. 83, 6—8.

^{non solum}
^{coram Deo.}

qui nulla hominum habita ratione, sive aedificantur sive scandalizentur, coram Deo tantum crescere presumunt, non attendentes, eos, qui Deum amant, debere etiam proximos amare, et cuique ita profectum proprium quaerere licere, ut ne id in alterius cedat detrimentum. Attendendum enim p^raecepit Apostolus, ut, *quae aedificationis sunt, in invicem custodiamus*¹.

neque solum coram hominibus. Alterum est extre^mum priori omnino contrarium et eorum, qui ficte et hypocritarum more omne suum studium collocant in profectu coram hominibus, apud quos majorem quaerunt sanctitatis opinionem, non interim solliciti de vero solidoque illo profectu, quem David *ascensiones cordis*² appellat. Sed Christus Dominus noster exemplo suo ita nos docuit amplecti utrumque, ut neutrum alteri noceat; primo tamen loco collocandum esse profectum solidum in conspectu Dei, deinde etiam coram hominibus. *Providentes*, ait Apostolus³, *quod bonum est etiam coram eis*, non ut nos in honore habeant aut laudent, sed *ut Deum glorifificent*⁴, ipsi vero aedificantur exemploque illo proficiant. Quodsi, me, quod meum est, faciente, aliquis culpa sua scandalizatur aut non aedificatur, non propterea crescere desinam coram Deo et coram prudentibus et sanctis, qui hominis nomine digni sunt.

Deinde: Crescebat, ait S. Lucas, *sapientia et gratia*; quae duo veri profectus sunt materia. Prius enim in sapientia et actibus, qui ab ea procedunt, proficitur. Quales sunt meditatio et rerum coelestium contemplatio, prudentia et discretio in actionibus et negotiis gerendis, rerum aestimatio in gradu, quo oportet (aeternae enim magni, terrenae parvi geri debent), et porro ut verba *sermoque noster* hac sapientia condiantur⁵. Deinde, in gratia est proficiendum et in

Crescendum
est sapientia
et contem-
platione,

¹ Rom. 14, 19.

² Ps. 83, 6.

³ Cf. Rom. 12, 17.

⁴ Matth. 5, 16.

⁵ Cf. Col. 4, 6.

earum virtutum actibus, quae nos apud Deum gratos et sanctos, apud homines amabiles reddunt, in quibus Christus hoc se tempore exercebat. Quales erant heroici actus amoris Dei et ardantis zeli gloriae ejus salutisque animarum, dolor intensus offendionum ejus et jacturae illarum, orationes continuae, ne perirent. Quibus adeo gratiosus gratusque Deo reddebat, ut, quod ipse apud Isaiam¹ dixit, *complacuerit sibi in eo anima ejus*. Aedificabat praeterea homines rarae modestiae, humilitatis, patientiae, mansuetudinis et erga parentes subjectionis exemplis, ob quae omnibus, qui buscum versabatur, erat amabilis; ut enim idem Isaias adjecit², *non erit tristis, neque turbulentus*, nec offendionis occasionem alicui dabit aut morosus erit. O Jesu dulcissime, sapientia gratiaque plenissime, ex cuius plenitudine justi omnes augmentum accipiunt in utraque, me quoque utraque reple ac juva in eisdem quotidie proficere.

Ultimo, ut magis me ipsum animem, perpendam, Beatam Virginem his Filii sui exemplis haud vulgariter profecisse et sapientia gratiaque apud Deum et homines semper crevisse, exultante ipso Christo, dum matrem suam videret omnia, quae faceret ipse, aemulatorem. O mater aeternum benedicta, patrocinio me tuo, quaeso, adjuva, quo et ego crescam, sicut et tu crescebas, eum imitando, quem tu tam sedulo imitabare.

Orem, ut
B. V. me
juvet in
Christi
imitatione.

PUNCTUM III.

Tertio considerandum, quod Christus Dominus toto eo tempore a duodecimo usque ad trigesimum aetatis annum, ut ait Evangelista, *erat subditus illis*³, matri et S. Joseph in omnibus obediens. Ubi haec sunt perpendicularia: quis sit ille, qui obedit, cui, quibus in rebus, et quo modo obediatur.

Obedientia
pueri Iesu.

¹ Is. 42, 1. ² ib. 42, 4. ³ Luc. 2, 51.

Quis cui
obedit?

Qui obedit, vere est Deus infinitus, creator et supremus mundi monarcha, cui omnes se subjicerent et parere tenentur; et quamvis magnum non erat, quod, qua homo, aeterno se Patri subjiceret, admirationem tamen adfert, quod matri etiam et pauperi fabro parreat, et Creator, Dominus, Rex creaturis, servis, subditis suis se submittat. Quo facto meam confundit superbiam ac pertinaciam. O vilissime vermis, cur te homini non subjicis propter Deum, qui se homini subjecit propter te? Si Deus hominis voci paret, cur tu miser Dei voci non pares? O justitiae sol, qui juxta horum duorum vocem aut movebaris aut subsistebas, quibus te mei amore subjecisti: da mihi, precor, ut me illis, quos tui loco mihi constituisti, omnino et ad nutum subjiciam, propria semper voluntate abnegata, ut tuam amplectar.

*In rebus
parvis et
domesticis,* Deinde in iis eum obedire perpende, quae fieri solent in pauperis fabri domo, et cogita, illa omnia eoque modo implevisse, quo filii solent pauperibus parentibus ministrare. Id enim faciebat Christus humillime, exactissime, promptissime et summa animi laetitia ac perfectione, quam perfecta exigit obedientia, quae parva aequa ac magna, difficilia atque facilia, honorifica atque abjecta et contemptibilia complectitur. Postquam enim Deus ad aliqua abjecta praestanda sese demisit, nihil eorum abjectum amplius, sed omnia in obedientiae aestimatione altissima et honoratissima sunt censenda, nec rem ullam in Dei domo vilem reputat obedientia, quam Deus ipse jubet, satis ad rei dignitatem esse rata, quod eam Deus imperio suo dignam censeat, sicut *Raphael*¹ summo honori sibi duxit, *Tobiae* etiam in rebus alioqui abjectis servire, postquam id Deus ei imponere statuit. Ex quo intelligam, spiritualis vitae excellentiam non tam con-

¹ Tob. c. 5 et 9.

sistere in gloriis et praestantibus actionibus, quales sunt concionari, docere, gubernare, quam in his, quas Deus jubet, etiamsi abjectis alioqui, modo ratio eas praestandi sit excelsa, qualis est magnus Dei amor, pura gloriae ipsius intentio, promptitudo magna, cordis hilaritas et inflammatum ipsi Deo in his omnibus placendi desiderium. Et in hoc sensu consultit Sapiens: *In omnibus operibus tuis praezellens esto*¹, talem eis adhibendo modum, qui ea faciat in Dei conspectu praezellere. Propter quem modum, spiritu sanctitatis operandi, a Christo adhibitum, non minus ejus opus excellebat, quum serra ligna secaret, quam quum praedicaret aut patraret miracula. Nec Beata Virgo minus sanctitatis ostendebat, dum neret filave duceret, quam dum aliud obsequium Filio exhiberet aut aliquid ejus causa pateretur. Quare merito contendam, Filium et matrem in hac agendi ratione imitari, si brevi compendio magnam cupio assequi perfectionem.

sed modo
perfectis.
simac
sanctitatis.

PUNCTUM IV.

Quarto considerandum, Christum Dominum ad annum usque trigesimum fabrilem artem exercuisse, ut ex verbis concivium ejus conjicitur. Dicebant enim teste S. Marco²: *Nonne hic est faber, filius Mariae?* Sed expendendae hic sunt causae, cur eam artem elegerit, quam etiam post S. Josephi mortem exercuerit (si verum est illud, quod ante trigesimum Christi annum diem ille suum obierit).

Ch. Dnus
arteum
mechanicam
exercet:

Prima causa fuit, ut otium fugeret nobisque laborandi beneque nos occupandi praeberet exemplum. Nam ut Sapiens³ ait: *Multam malitiam docuit otiositas.*

1. ut nos
doceat
fugam otii:

¹ Eccli. 33, 23.

² Marc. 6, 3.

³ Eccli. 33, 29.

2. ut
subjaceat
maledicto
Adae;

Secunda causa fuit, ut maledicto, quo Deus Adamum obstrinxit, se ipsum sponte subjiceret; cui dixit: In sudore vultus tui vesceris pane¹. Quare toto illo tempore manuum labore panem lucrabatur; a quo S. Apostolus aliqui Sancti laborandi exemplum accipientes labore manuum vitam sustentabant.

3. ut
ostendat
humilitatem.

Tertia fuit exercendae humilitatis causa, dum vilem abjectumque laborem elegit. Christus enim Dominus mundi et suorum judicio non sponte, ut sapientes aliqui et nobiles, qui mechanicam aliquam artem fallendi, ut dicitur, temporis causa addiscunt, sed quasi necessitate compulsus, quo sustentare se posset, eam exercebat; nec aliter a principibus et nobilibus viris tunc ipse tractabatur, quam similes nunc mechanici a similibus tractentur. Ex quibus omnibus affectum hauriam admirationis et imitationis, perpenso simul spiritu, quo eam artem Christus exercebat, qui, dum laborabat corpore, corde orabat, ut, quum corporalis mihi aliqua incumbet occupatio, meminerim, corde simul orans eum imitari, more etiam militum illorum Machabaeorum, de quibus scriptum est: manu quidem pugnantes, sed Dominum cordibus orantes²; qui, et gloriosam obtinuerunt victoriam, si quidem, S. Augustino teste³, bene se compatiuntur haec duo: ut manus laboret, cor autem et lingua oret.

PUNCTUM V.

Ch. Dmns
omnia dona
gratiae
occultavit:

Quinto considerabo, etsi Christus Dominus omnes in se sapientiae et scientiae Dei thesauros haberet omnesque gratias, dona ac potestatem miracula faciendi, ut supra est indicatum, voluisse nihilominus eum toto illo triginta annorum spatio rarum humili-

¹ Gen. 3, 19. ² 2 Mach. 15, 27.

³ De op. monachorum c. 17 (n. 20).

tatis exemplum praebere, omnia illa extraordinario silentio occultando. Neque enim aut concionatus esse, aut docuisse, aut disputationibus et literatorum conventibus interfuisse, scholas aut universitates accessisse dicitur, ut ex iis, quae de eo Judaei dicebant, colligitur. *Quomodo, ajebant, hic literas scit, cum non didicerit?*¹ Ex quo factum est, ut, quum ex suis nonnulli idiotam et rerum ignarum existimantes audirent praedicantem, ut S. Marcus advertit², *tenere eum voluerint; dicebant enim: quoniam in furorem versus est.* Neque enim assequi poterant, talia verba et opera ab eo posse prodire, quem yili illa fabrili arte semper noverant occupatum. Ex quo adeo raro exemplo di-<sup>1. ut discam
ego me
occultare,</sup> scam tacere et dona talentaque Dei, nisi necessitas ad gloriam ejus aliud jubeat, occultare; item non leviter mihi ipsi credere in meis rebus ante tempus ostentandis proprii alicujus honoris et inanis gloriae intuitu, sed libenter potius ut ignotus latere, aut, si ita Deus permiserit, stultus etiam haberi; ac denique altas humilitatis et familiarissimi ejus socii, silentii, radices jacere, quum ipsum Christum tam exacte haec videam amplectentem. Etiamsi enim salutis animarum sitientissimus erat, illud tamen eas juvandi desiderium tanto tempore continuit. Quamvis enim vigesimo quinto aetatis suae anno et citius praedicare potuisset, abstinuit tamen, quia eo mortificationis et silentii exemplo nobis interim praedicabat et tutiorem humilitatis viam docebat, simul instruens, neminem debere concionatoris aut magistri munus ante perfectam aetatem auspicari, in qua didicerit in silentio, quae possit alios verbo docere, et jactis in occulto humilitatis radicibus, in publicum tutius exire et aliis exemplo vitae prodesse. Nec mysterio vacare censendum est, quod tantus magister triginta annos si-

¹ Joan. 7, 15. ² Marc. 3, 21.

luisse dicatur, ut paulo amplius quam tres conciona-
retur, qui numeri trigesimi sunt pars decima; sed
indicare et hoc voluit, multo plus temporis par esse
humilitatis exercitiis ad profectum nostrum tribuere,
quam iis, quae ad aliorum diriguntur, ut absque jac-
tura nostra aliis beneficiamus¹. O summe magister,
cujus mihi silentium non minus quam sermo praedicat:
confiteor tibi, tantam meam esse superbiam, ut, igna-
rus quum sim, sapiens tamen haberi velim et inaniter
modicum illud, quod habeo, manifestare. Doce me,
obsecro, solidioris humilitatis tenere viam tuisque
vestigiis insistentem hic me ita humiliare, ut tecum
postea regnem in saecula. Amen.

¹ Cf. S. Greg. M. in Ezech. lib. 1. hom. 2. n. 3—5.

*Ô Marie conçue sans péché,
priez pour nous qui avons recours à vous!*

Les 20 premières pages de ce PDF donne un aperçu de la qualité, *bonne ou mauvaise*, de l'édition papier. La qualité dépend du livre original dont nous nous sommes servi pour produire le fac-similé (*texte numérisé*).

Il est possible de commander l'édition papier à prix abordable en visitant le site :

canadienfrancais.org

Plusieurs autres livres sont également disponibles sur le même site, toujours à prix abordable.

Année 2023
canadienfrancais.org